

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Jordemødre fra Viborg Amt

Magne Juhl

Version 19.2.2018 og senere

(Alfabetisk oversigt over jordemødrene ses til sidst. Herved findes nummeret, hvorunder oplysninger om den enkelte kan ses.)

Oversigt samlet og bearbejdet af Magne Juhl i 2015 ud fra afskrift af jordemoderekskensprotokollen fra 1739 til 1920 og derpå suppleret med oplysninger fra andre kilder. For nogle er oplysningerne suppleret ved opslag i kirkebøger og folketællinger, efterhånden som der er skrevet om dem i forskellig forbindelse.. Oplysningerne suppleres fortsat, når noget dukker op.

I første omgang er kun fundet jordemødre, hvor det er nævnt, at de kom fra Viborg amt, men nogen fra andre amter, er så siden flyttet hertil, og de anføres her efter de andre i rækkefølgen i listen her. F. eks. nr. 124, der er født i København, men som siden kom til Holstebro og derpå Skive m.m.

Den første var tilsyneladende fra København, da hun blev eksamineret, men det nævnes ikke præcist. Ca. et halvt år efter eksamen nævnes, at hun havde fået rejsepenge til at drage til Skive, så hun er medtaget her.

Nr. 43 anføres som værende fra Aalborg i Viborg Amt. Hun er også medregnet her.

Nr. 17b anføres i eksamensprotokollen som værende fra ”Wennerslev, Lysegaard Herred, Aarhus Amt”, men der er ikke nogen Wennerslev. Det må være Vinderslev, der ligger i Lysegaard herred i Viborg amt.

Oplysninger om jordemødre **uddannet og eksamineret lokalt**, primært i Viborg er noteret (f.eks. nr. 197). Det samme er oplysninger om enkelte jordemødre, der er nævnt ved dødfødsler (se for eksempel nr. 183 og 184). Nogle af disse benævnes ueksaminere, men de er alligevel registreret med nummer (f.eks. nr. 192 og 235), så oplysningerne kan findes frem.

Uddannet af Randrup:

Magrethe Nielsdatter i Mønsted (171)

Randrup blev senere stiftsfysikus i Ribe, hvor han også uddannede jordemødre.

Se nr.179 og 181 om eksamination ved dr. Lind.

Nr. 179 blev næppe godkendt.

Efter nummer 118 i nedenstående liste er oplysninger om ægteskabelig stand og opnåede karakterer for jordemødre eksamineret fra 1844 og frem.

Oplysninger fra bogen ”Danmarks Jordemødre” er markeret med Da. Jo og sidetal. Stavemåden er så vidt muligt bibeholdt.

Bogen ”Danmarks Jordemødre” udgivet og redigeret af W. Nellemose er udgivet i 1935. I bogens afsnit III er for hvert amt omtale af jordemødre. Viborg amts jordemødre er omtalt side 121 – 125, hvor billeder af 34 jordemødre også er vist.

Viborg Amts Jordemoderforening omtales i afsnit II side 107-109. Her er foruden en redegørelse for jordemoderforeningens historie i amtet også oplysninger om jordemødre, som rejste fra Viborg amt til andre steder i landet.

Jordemødre nævnt i von Spreckelsens ”Viborg Bys Borgerbog” er indføjet i listen.

Tilsvarende er oplysninger om jordemødre, der assisterede ved fødsler på Spøttrup hos Ane Dorthea Hagensen (Se min artikel i Dansk Medicinhistorisk Årbog 2011).

I Heibergs protokol over jordemødre (B149-49) er en liste over jordemødre, og den er afskrevet nedenfor i aktuelle.

Forgængerens protokol har nr. B149-51.

På www.hammershoej-by.dk/Historie/jordemoder er en oversigt over jordemødre i Hammershøj og beskrivelse af jordemoderboligen. Oversigten er øget i artikel i ”Tjele på langs” 2016.

Nr. 67 var gift med en mand, der var dannebrogsmænd efter krigen 1864. En samtidig ansøger fra Viborg (nr. 133/69) blev optaget på skolen, men døde under opholdet der. Jette Flarup oplyser i mail januar 2018, at Fru Torstensens (46) mand, Chr. Bysted, var veteran fra den første slesvigske krig.

www.arkivalia.dk: Lokalhistorisk arkiv i Klejtrup har foto af en mand i Hærup, der synes at have tilnavnet jordemoder.

Ifølge Helen Cliffs bog ”Ansæt ved mysteriet” blev den første mandlige jordemoder uddannet i 1980.

Ved mit foredrag i Ørum 7.11.2017 anførte en deltager, at hun havde født på Viborg Sygehus i 1976, hvor der var en mandlig jordemoder. Han præsenterede sig som jordemoder og sad og strikkede. Han bar fuldskæg.??

Om jordemødre i Tyskland, se bl.a. Dansk Medicinhistorisk årbog 2021 side 94 og 97, hvor Gerda Bonderup anfører noget.

Rækkefølgen af oplysninger:

1, En kronologisk liste over jordemødre med eksamen fra skolen i København. Denne liste er samtidig første del af den nummererede liste over alle fundne jordemødre i Viborg amt

2, Oplysninger fra ansøgninger om optagelse på jordemoderskolen i København.

3, Jordemødre uddannet og eksamineret lokalt i Viborg og eller Skive.

4, Diverse herunder brev fra Randrup, stifts og landphysicus i Viborg 1818.

5, Om jordemoderboliger

6, Kirkebøger med oplysninger om dødfødte børn

Sidst, Alfabetisk oversigt over jordemødrene til brug, når nummeret på jordemoderen skal findes.

Med eksamen fra jordemoderskolen i København:

1, Cicilia Barfoed

Eksamen 24.8.1773: Cicilia Barfoed.

Blev alle befundne dygtige, og besvarede de vanskeligste Spørsmal med Færdighed. Side 123 i eksamensprotokolen under 14.3.1774 står: fik Cicilia Barfoed efter Ansøgning til den Kongl. Jordemoder Commission, formedelst hendes Fattigdom, Skikkelige Forhold i Hvervet, og bekiendte Dygtighed i JordemoderVidenskabet, af Jordemødrenes Cassa 5 Rdl til Reysepenge, herfra til Schive, hvor hun blev antaget til Jordemoder med 20 Rdl aarlig Gage.

Ligeleedes blev hende bevilget af Commissionen at ifald hun ikke kunde ernære sig af hendes ringe Gage og Fortieneste paa Stædet, maatte hun indfinde sig inden Aarets Omgang ved Commissionen og have Rættighed til at søge Skildt og Nummer ved given Vacance heri Kiøbenhavn.

Hun er ikke fundet i folketællingen 1787 i Skive og ikke som død 1774-87 eller gift i Skive 1774-80.

2, Dorthe Pedersdatter

Eksamen 1.8.1776: Dorthe PedersD fra Wiborg i Jylland.

Alle fandtes duelige til at udøve Jordemoder Konsten, naar de beskikkes.

Hun omtales i en retssag fra 1782, hvor tiltalte blev udsat for mælkeprøve udført af jordemødrene Dorthe Pedersdatter og Karen Braem, som også skal være omtalt i Viborg Købstads Historie. Retssagen nævnes i Fra Viborg Amt 1972 side 141-147.

Ved folketællingen i Viborg i 1787 findes hun i Lonnes Stræde 1 sammen med en yngre jordemoder (oplysninger fra Jens Aaberg, Dronninglund):

Augustinus Hansen, 78 aar, Gift, har tient paa Landet som Kudsk, leje boende, Hosbonde.

Dorthe Pedersdatter, 61 aar, Gift, Jordemoder og faaer aarlig 20 rdi Løn af Byen, hans Kone.

Hans Block, 52 aar, Gift, Daglejer, til Leje boende Hosbonde.

Anne Cathrine Hiardemaal, 49, Gift, Forvalter Jordemoderens Forretninger, hans Kone.

Anne Hansdatter, 19, Ugift, deres Barn.

Dorthe Hansdatter, 17, Ugift, deres Barn.

Anne Marie Hansdatter, 13, Ugift, deres Barn.

Nille Christine Hansdatter, 11, Ugift, deres Barn.

Eva Hansdatter, 9, Ugift, deres Barn.

Nicolai Hansen, 7, Ugift, deres Barn.

Matilda Hansdatter, 1, Ugift, deres Barn.

3, Karin Bram født Bloch/Blok

Eksamen 6.6.1781: Karin Bram fra Wiborg.

Alle befandtes dygtige.

Hun er også nævnt i forbindelse med mælkeprøve ved retssag i 1782, se under nr. 2. Her kaldes hun Karen Braem eller Braems.

Jens Aaberg fra Dronninglund oplyser i mail 6.9.2016 følgende: Karin Bram (1732-1822) er søster til Anne Cathrine Bloks mand Hans Christensen Bloch. Karin er gift med Jens Niels Paikjær Bram.

Det er uvist, om de har forbindelse til Christen Christensen Bram, der var gift med jordemoder Ane Christine Gustavedsen i Ørum (se nr. 211). Samme jordemoder var også lidt senere, idet familien kom til Ørum senest i 1819.

4, Anna Cathrine Blok

Eksamen 11.10.1781: Anna Cathrine Blok fra Wiborg.

Alle befandtes dygtige.

Jens Aaberg i Dronninglund, der er tiptiptipoldbarn, oplyser i mail 6.9.2016 følgende: Hendes rigtige navn er Anne Cathrine Nicolaisdatter Hjordemaal (1740-1813). Hun boede i Lønnestræde og var gift med Hans Christensen Bloch (folketælling 1787 og 1801). Ved hendes død kunne man læse dette i Den Viborg Samler:

”Den 22de februar kaldte Gud til Hvile, den som jordemoder bekjendte Ane Cathrine Bloch, født Hjordemaal, 74 aar gl, der siden 1781 var jordemoder her i byen og i den tid havde forløst 1362 mødre. Denne arbeidsomme, agtværdige kone og moder efterlader sig 1 søn og 6 døtre og vil både af dem og sin mand, med hvem hun i 45 år levede et kjerligt ægteskab, taknemmelig mindes – hendes stille bortgang, efter 8 dages sygeleje, anmeldes fraværende slægt og venner sørgeligst af

Den afdødes mand og børn.

Viborg d 27de februar 1813.

Otto von Spreckelsen ”Viborg Bys Borgerbog” 1713-1860, side 137, nr. 686: Hans Christensen Bloch, født på Kjærgårdsholms gods. Borgerbrev i Viborg 10.10.1769 med husnæring. Daglejer.

Hans hustru var jordemoder.

Gift med Anne Cathrine Nicolaisdatter Hjordemaal, døbt 18.3.1740 i Junget; død 22.2.1819, 74 år (Søndre sogn). Datter af degnen Nicolai Hiardeaal og Dorte Nielsdatter. Det viser sig, at sygeplejerske Karen Gaarn Larsen, også er en efterkommer, og hun sendte i foråret 2020 Jens Aabergs notater om jordemoder Anne Cathrine Nicolajsdatter Hjordemaal til mig. Heraf fremgår lidt yderligere:

Familien købte eget hus i Lundestræde (Sct. Leonistræde):

På et tidspunkt fik familien råd til at overtage det hus, de havde siddet til leje i.

Den 2. Juli 1799 købte de huset i Leoni Stræde. Det var et hus på 9 fag (omkring 13 m) med tilhørende have. Det blev i 1813 benævnt som nr. 171. For at finansiere købet måtte Hans Christensen Block udstede en obligation til sognepræst ved Sdr. Sogns Kirke Hr. Zartmann på 200 Rdlr (Viborg Byfoged Skøde Panteprotokol 1798-1805 (B45-SP9)). Det pågældende hus findes ikke mere, men har ligget, hvor der i dag er parkeringsplads ved Generalkommandoens bygninger.

Ved folketællingen 1801 findes de i Lundestræde 3:

Hans Christensen Blok, 66, Gift, Daglejer, Lundestræde 3, Husbonde.

Anne Katrine Hjordemaal, 62, Gift, Hans kone.

Nille Christine Blok, 25, Gift, Jordemoder, Deres Datter

Mathilde Blok, 14, Ugift, Deres datter.

Hans Rosenberg, 4, Ugift, Deres datters søn.

Anne Kirstine Rosenberg, 7, Ugift, Datters datter.

På det tidspunkt boede også ders 25-årige datter hjemme hos forældrene med sine to børn. Det skyldtes, at hun er blevet skilt fra manden, der havde været i tugthuset på grund af tyveri.

At Anne Cathrine Blok har bestået eksamen i København er sikkert.

At nr. 3, Dorthe Pedersdatter også har, er også bevist.

At nr. 10. Nille Christine Blok gift Rosenberg også er det, er også bevist.

Jens Aaberg har også skiftet efter Anne Cathrine Nicolaisdatter Hjordemaal gift Blok fra 24. Marts 1813: indfandt den i Vacancen konstituerede Byskriver Bay sig på egne og Skifterettens Vegne, i Dødsboet for at begynde et lovlig imellem Enkemanden, Børnene og Boerts Kreditorer. – Børnene efter den Afdøde blev angivet at være: A, 1 Nicolai Block, myndig Artillerist Lyientnant, men vides ikke ved hvilket regiment. B, en Datter Ane ugift. C. Do Dorthea, gift med Niels Henningseni Schau Kro, D, Ane Marie, ugift, E, en Do. Nille Christine Rosenberg (tilføjet: Gift), F, en do. Eva, ugift og G. Mathilde, gift med Købmand Ginnerup her af Byen. Af Børnene var tilstede de under B, E og G nævnte. For de fraværende børn blev ad interim ansat som tilsynsværge Skomagermester Ole Wistisen som i så henseende var tilstæde og lovede at påse deres Ret.

Boets løse og faste Ejendom blev dernæst af Lund og Westergaard, der overværede Forretningen som Testes, vurderet som følger:---

Boets ejendele blev solgt, men huset først ved næste auktion, nemlig 26.4.1813, hvor enkemadame Holst bød gennem sin lavværg 411 Rbd. for huset.

Enkemanden, Hans Christensen Bloch flyttede ud til sin yngste datter, Mathilde Hansdatter Bloch, der var gift med kromanden i Løvel Kro, Peder Ginnerup, og her boede han i 10 år, inden han døde den 27. januar 1823 og blev begravet fra Pederstrup Kirke 1.2.

Kort om børnene (se mere udførligt i Jens Aabergs bog side 25):

1, Anna Hansdatter Bloch. Født 1769, død i Løvel 1.7.1861. Hun da alene og almisselem.

2, Dorthe Hansdatter Bloch, tip-tip-oldemor til Jens Aaberg, se mere i anden slægtsbog.

3, Anne Marie Hansdatter Block. Født 1773. I 1801 på gården Bubbøl i Vestervig hos sin morbror, Peter Severin Hjordemaal. I 1834 på gården Gasserholm i Vejrum sogn i Hjerm herred. Da inderste og almisselem. I 1850 i jordemoderboligen i Vejrum sogn, hvor hun døde som ugift 81-årig den 17.11.1854, begravet fra Vejrum kirke.

4, Nille Christine Hansdatter Block, født 1775 i Sdr. sogn, Viborg. Gift 10.1.1794 i Sdr. Sogns kirke med Ingebricht Rosenberg. Han skulle være født i Korup sogn ca. 1776. To børn. Han i Viborg Tugthus 8.5.1800 på grund af tyveri. Han død som student og huslærer på Seilgaard i Funder 15.2.1829..

Nille boede hos sine forældre med sine 2 børn til hun i ”Den Viborg Samler” skriver 10.maj 1813, at hun er flyttet til Snedkermester Spleth i Brodvande (efter moderens død). Hun flyttede på et tidspunkt før folketællingen 1834 til Uldum sogn i Vejle Amt og hun døde i Langeskov sogn 17.2.1849. Hendes datter fra 1794 døde i 1801 og sønnen fra 1797 blev måske boende i Viborg??

5, Eva Hansdatter Bloch født 177 i Sdr. Sogn i Viborg. Død i Langskov sogn, Vejle amt. Boede en tid hos en jordemoder.

6, Nicolai Hansen Bloch født 1780, student i København 1801, ved militæret, død ugift 18.5.1860 (Richter "100 års dødsfald").

7, Mathilde Hansdatter Bloch, født 1787 i Sdr. Sogn, Viborg. Gift 10.2.1809 i Viborg med købmand Peder Nielsen Ginnerup født 1780 i Krejbjerg sogn, Rødding herred. Han fik borgerskab som købmand i Viborg i 1813. Købmandsskabet sælges og Løvel Kro købes. Mathilde Hansdatter Bloch døde 18.9.1823. Manden blev gift igen og drak.

5, Karen Hornbek

Eksamen 2.10.1783: Karen Hornbek Degnekone i Langaa paa Ulstrup Gods.

Alle befandtes duelige.

6, Maren Schaltz Gierdings kone

Eksamen 14.10.1788: Maren Schaltz Gierdings Kone fra Thostrup i Rind Herred i Wiborg Stift.

Alle befandtes duelige. Hun destengvertes.

7, Inger Andersdatter Knudsen

Eksamen 14.3.1789: Inger AndersD Knudsen fra Wiborg Stift.

Alle fandtes beqvemme til at udøve JordemoderVidenskaben.

8, Magrethe Sophie Hadrup

Eksamen 18.9.1794: Magrethe Sophie Hadrup fra Viborg.

Alle forefandtes duelige. Hun destingvertes.

I kassen med ansøgninger om optagelse på jordemoderskolen er et bilag:

Da den Kongelig Fødsels Stiftelse i Kiøbenhavn har haft den Naade og Godhed, paa Deres nu, desværre ved Døden afgangne gode og retskafne Doctor Rogert, hans Recommendation, saaledes at reflectere over Organisten ved DomKirken hans Hustru Mad. Margrethe Sophie Haderup, hendes Underdanig Ansøgning, at hende er tilstaaet for Undervisning i JordeModer Videnskaben etc imod at hun medbringer behørig PræsteAttest, saa er det mig en sand Fornøjelse som SognePræst at kunne meddele hende bem. Attest saaledes: Mad. Haderup er ikke alene afdraget fra den eller de Laster som i nogen Maade kan prejudicere hendes Forehavende, men hun er og her bekiendt som en brav Kone i hendes Huus, en god Hustru for hendes Mand og en retskaffen Moder for hendes mange Børn, hvorfor jeg med en god Samvittighed kan anbefale hende alle høje Vedkommendes Bevaagenhed.

Wiborg d 28de Aprilis 1794

Westrup

9, Magdalene Hansen gift Pfaf

Eksamen 20.4.1795: Magdalene Pfaf fra Wiborg.

Alle befandtes duelige. Hun destingvertes.

Folketælling 1834 Viborg Store Sankt Mikkelsgade (opslag 2), Nr. 139:

Henrich Phaff, 81 år, ingen håndtering.

Magdalene Phaff født Hansen, 73 år, hans kone, gjordemoder.

Desuden Ane Elisabeth Schuster, 30 år, ugift, pleiedatter.

I samme gade nr. 147 boede jordemoder Jacobine Hansdatter gift Pedersen (se nr. 18). I kirkebogen for Søndre sogn i Viborg (opslag 101-103) er oplysninger om 13 dødfødte børn fra 5.4.1813 til året 1818. Af de 13 fødsler assisterede Magdalene Pfaff ved de 10 fødsler.

I kirkebogen for Fiskbæk sogn er oplysninger om 19 dødfødte børn, og M.K. Paff optræder som jordemoder ved 1 fødsel i 1813.

10, Nille Christine Blok gift Rosenberg

Eksamen 14.10.1799: Nille Christine Rosenberg fra Wiborg.

Alle befandtes dygtige. Hun destingvertes.

Af 13 dødfødte børn nævnt i Søndre sogns kirkebog i Viborg fra 1813 til 1818 tog Madam Rosenberg imod 2; henholdsvis 5.4.1813 og 17.6.1814.

Hun tog også imod et dødfødt barn i Vammen i 1815 (se under nr. 196).

Hun må være den samme, som Nille Christine Blok, der tog imod en dødfødt i 1815.

Hun er nemlig datter af nr. 4, Anne Cathrine Nicolaisdatter Hjordemaal gift med Hans Christensen Bloch. Det oplyser Jens Aaberg fra Dronninglund i mail 6.9.2016. Han skriver:

Nille Christine Rosenberg er datter af ovennævnte Anne Cathrine Blok. Født 1775 og død 17.2.1849 i Langeskov sogn. Navnet Rosenberg kommer fra hendes mand Ingebricht Rosenberg, med hvem hun blev gift i 1794. Han var vist lidt blakket, da han en overgang sad fængslet for tyveri.

Nille lader følgende indrykke:

Fra "Den Viborg Samler" 10. Maj 1813:

"At jeg er flyttet til Snedkermester Spleth i Brodvande, unnlader jeg ikke at bekjæntgøre for inden og udenbys Beboere, som maat forlange min Hjælp som Gjordemoder.

Viborg d 8. Maj.

N.C.Rosenberg.

Torning kirkebog (Opslag 53) dødfødt 1821, jordemoder N. Rosenberg, examineret fra Viborg.

Om hendes videre skæbne, se under moderen, nummer 4.

11a, Anne Margrethe Johannesdatter gift Berg

Eksamen 17.4.1804: Anne Margrethe JohannesD, Feldbereder Hans Arntsen Bergs Kone af Viborg Bye.

Alle befandtes duelige.

I kassen med ansøgninger om optagelse på skolen er i omslag 1804 nævnt: Anne Margrethe Johannesdatter Bruun, Feldbereder Bergs hustru af Wiborg. Hun er anbefalet til det kongelige danske cancelli af stiftamtmanden over Viborg Stift Hr. Kammerherre Sehestedt og valgt af cancelliet, hvilket dette under 26. April 1803 tilmeldte kommissionen.

Hun har indfundet sig på skolen den 13. Maj 1803.

Der er også attest fra H?? Zajtman, sognepræst ved Søndre Sogn i Viborg af 22.3.1804 om at pigen Anne Magrethe Johannesdatter 3.11.1797 er viet af ham til feldbereder Hans Arntsen Berg---de har i ægteskabet fået 3 sønner. (Det er ikke kopieret).

11b, Maren Jensdatter gift Madsen

Eksamen 17.10.1804: Maren JensD, Huusfæster Mogens Madsens Kone i Langaae Bye, Ulstrup Gods, Randers Amt (det må da være Viborg amt, se også nr. 5 fra Ulstrup).

Alle befandtes delige.

12, Maren Sørensdatter

12, Eksamen 28.5.1808: Maren Sørensd, Soldat v. N.L. Reg. Jens Jensens Kone af Wester-Thiele Sogn, Wiborg Amt.

Alle befandtes delige.

Hun nævnes ved dødfødsler i Vammen i 1814 og 1815, i alt 3 fødsler. De to i 1814. Ved den sidste kaldes hun Maren Sørensdatter af Vester Thiele, eksamineret jordemoder..

De nærmere omstændigheder ved fødslerne ses under nr. 196, Maren Andersdatter i Vammen.

Hun nævnes også under dødfødsler i Tjele kirkebog (opslag 34-36) fra 1813, 1815 og 1822. Ved den sidste læses navnet som Maren Sørensdatter Bramberg.

Hun er ikke fundet i folketællingen i Tjele i 1834 og som død i kirkebogen, medmindre hun er den Marens Sørensdatter, der døde som aftægtskone i Vester Tjele 16. +. 1723, 39 år gammel. Så skal hun have været 24 år i 1808 ved eksamen, og det er ikke urealistisk.

13, Else Johansdatter gift Christensen.

Eksamen 25.4.1812: Else JohansD. Salmager? Niels Christensens Kone af Brændstrup Sogn, Wiborg Stift.

Alle befandtes delige.

14, Marie Margrethe Hansdatter gift Jensen

Eksamen 27.10.1813: Marie Margrethe HansD, Soldat Anders Jensens Kone, af Winkel Bye, Wiborg Amt.

Alle befandtes delige.

Der er mere om hende i kasse 188 med ansøgninger om optagelse som læredatter på Fødselsstiftelsen. To kopier er taget, og her læses:

Hr. Oberauditeur og Herredsfoged

Dinesen i Wiborg

Ærbødigst P.M.

Ifølge dem mig fra Deres Velærværdighed sendte Skrivelse om de ved Stiftelsen ledig Pladser til 6 Personers Oplærelse i Giordemoder Videnskabet, har jeg forhørt mig hos de Fruentimmer her i Sognene, som efter mine Tanker kunde have Lejlighed og være skikket til denne Bestilling og blandt Disse fandtes da willig til at rejse til Kiøbenhavn for at oplæres Soldaten Anders Jensens Hustrue navnl Marie Hansdatter her i Winkel; Deres Velbyrdighed ville derfor beviise hende den Godhed at anmelde hende og paa beste Maade recommandere til Antagelse, this baade ytrer hun Lyst til denne Bestilling, og tillige er hun ej uden i Henseende til Legem og Siel, men og hvad hendes udvortes Stilling angaar, skikket til Giordemoder. Dog De kiender hende jo Selv; videre Beskrivelse er altsaa overflødig.

Winkel d 29de August 1812 Ærbødigst N. Theilgaard.

At Konen Marie Hansdatter fra Vinkel har de Egenskaber, som udfordres for med Held i Tidens Fremme at kunde udøve Jordemoderkunsten, kan ieg, efter forudgaaende Undersøgelse, bevidne.

Wiborg 5 Octobr 1812 Dr.Med. Willemoes, Stiftsphysicus.

Erik Lauridsen, der har speciel interesse i personer fra Vinkel sogn, skriver august 2016 efter at have fået en kopi af hendes ansøgning:

Familien er i 1815 i Anisse i Vestsjælland. Anders er nu indsidder, husmand og slagter. Marie har ingen erhvervsbetegnelse. I 1820 bor de i Gislev på Fyn, og her bliver de boende og får i hvert tilfælde 6 børn. Hun dør i 1841 som 57-årig, så hun er født omtrent i 1784. I 1812 har hun så været omtrent 28. Anders døde i 1837 som 59-årig, så han er født omtrent 1778. I 1812 har han så været omtrent 34.

15, Ane Marie Petersdatter gift Østrup

Eksamen 25.4.1814: Ane Marie PetersD, Skomager Hans Friderik Østrups Kone, af Hinge Bye og Sogn, Wiborg Amt.

Alle befandtes duelige.

16, Cathrine Christensdatter Lyngholm

16, eksamen 25.10.1815: Cathrine ChristensD Lyngholm /:ugivt:/ af Fiskbek i Wiborg Amt.

Alle befandtes duelige.

I kassen med ansøgninger om optagelse på Fødselsstiftelsen fra 1814 i omslag med Konge-Koner som er ankomne til Mikkelsdag 1814 er som nr. 2: Trine Christensdatter Lyngholm, ugift, fra Fiskbek By og Sogn under Thisted Amt. Hendes ansøgning af 4.7.1814 er i kassen, og her står Lyngholm, Hvidbjerg. I senere notater om hende står Fiskbek sogn i Viborg amt.

I protokollen over læredøtre 1806-1838 er ordet Fiskbek i Wiborg Amt overstreget, og der står Thisted Amt.

Det er ikke hende, der kaldes Kathrine Nielsen og jordemoder i Skive m.m. i liste over jordemødre i Salling herred 21.11.1828. Foruden Skive Købstad nævnes Hem, Estvad og Rønberg. De sidste 2de sogne i Ringkøbing amt. Denne Kathrine Nielsen er uddannet af stiftsfysikus og ses her under nr. 250.

17a, Edel Dienstman gift Jacobsen

Eksamen 27.10.1817: Edel Dienstman, Tilsynsmand Stephan Jacobsens Hustrue af Windum Sogn, Wiborg Amt.

Alle befandtes duelige.

17b, Marie Kirstine Møller gift Wiborg

Eksamen 27.10.1819: Marie Kirstine Møller, Skrædder Bartholin Wiborgs Kone, af Wennerslev, Lysegaard Herred, Aarhus Amt.

Alle var duelige. Hun udmærkede sig.

Der er ikke nogen Wennerslev, så det må være Vinderslev, der netop er i Lysgård herred i Viborg amt.

Private personarkiver i Landsarkivet for Nørrejylland nr. 2386: Wiborg, Marie Kirstine f. Møller, jordemoder i Lemming, Gødvad og Svostrup sogne, Viborg amt. 1819 bestalling som jordemoder. 1 læg.

18, Jacobine Cathrine Mathiesen gift Marcussen (Hansdatter/Pedersen)

Eksamen 28.10.1822: Jacobine Cathrine Mathiesen, Arbeidsmand Peder Marcussens Kone, af Wiborg.

Alle befandtes duelige.

Private personarkiver i Landsarkivet for Nørrejylland. Nr 1730: Petersen, Jacobine, jordemoder i Viborg. 1838 Beskikkelse til førstejordemoder. 1 læg.

Folketælling 1834, Viborg Store St. Mikkelsgade (opslag 3) Nr. 147: Bertel Pedersen, 34 år, skomagermester. Jacobine Hansdatter, 39 år, hans kone, Giordemoder. Desuden 3 børn, de to ældste med efternavnet Marchussen og den sidste Pedersen samt en tjenstepige.

I samme gade i nr. 139 boede jordemoder Magdalene Phaff født Hansen (se nr. 9).

Jordemoder Jacobine Pedersen nævnes som eksamineret jordemoder ved dødfødt barn 1838 (Sønder sogns kirkebog opslag 74). Måske også flere steder, da der er 3 sider med dødfødte børn.

19, Inger Cathrine Nicolajdatter gift Mikkelsen

Eksamen 28.10.1825: Inger Cathrine NicolajD, Huusmand Jens Mathias Mikkelsens Kone, af Onsdrup, Viborg Amt.

Alle befandtes særdeles duelige.

Til Jens Mathiesens Michelsens Hustru Inger Kathine

Amtet har under 12te d. M. tilskreven mig saaledes:

Hr. Cancelliraaden anmodes hermed Tjenstlig om Befalingen det snarest muelige at tilkiendegive Jens Mathias Mikkelsens Hustrue Inger Kathrine i Ungstrup at jeg har valgt hende til at besætte en af de ved den Kongelige Fødselsstiftelse i Kjøbenhavn fortiden værende ?? ?? for oplærende Gjordemødre og at hun altsaa maaa indtræffe paa bemeldte Stiftelse hvor hun skal forblive et Aar imellem den 20de og 30te i indeværende Maaned, sat ved Ankomsten forevise den hende meddelende Kumm???? Af nærværende Skrivelse.

Om hendes Antagelse vil Stiftelsen for øvrigt herfra blive underrettet.

Hvilket herved bekjendtgøres Jens Mathias Mikkelsens Hustru, Inger Katrine i Ungstrup til fornøden Efterretning og Iagttagelse.

Dalsgaard den 14 October 1824

Underskrift??

At Inger Cathrine givt med Jens Mathias Mikkelsen i Onstrup har et godt Helbred og en Legemsbygning, der kvalificerer hende til at være Gjordemoder attesteres hermed ??

Embedssøgning Viborg d 9 Oktbr 1824

Weihe, Krigs? Og Distriktschirurg.

B118-5

Til Hr Stifts-Physicus Lind

At jeg under 14de Marti d.A. har beskikket Inger Cathrine Nicolaisdatter, givt med Jens Matthiesen af Kjersholm til at være Gjordemoder i Almind, Dollerup og Finderup Sogne; men at hun indtil videre blot nyder de i Gjordemoder-Reglementets 19, 20, 21 og 22

paragraffer bestemte Rettigheder, derom skulde jeg ikke mangle tjenstlig at meddele Hr. Stifts Physicus Underretning.

Viborg Stiftsamtshus 12te Junii 1826

Paa Hr. Stiftsamtsmandens Vegne, efter Fuldmagt
Ulæselig underskrift

Hun findes ved folketælling 1840 i jordemoderboligen i Øster Velling, hvor hun er 36 år gammel og enke samt "Gjordemoder i Districtet". Af folketællingen 1845 samme sted ses, at hun, der nu er 40 år og fortsat enke, er født i Levring i Viborg amt.

Hun må have afløst Else Cathrine Andersdatter i Øster Velling, se nr. 185.

20. Sophie Friderike Sørensen gift Schmidt

Eksamen 30.10.1826: Sophie Friderike Sørensen, Skoemagermester Christen Nikolajsens Schmidts Kone, af Viborg Bye.

Alle befandtes duelige.

Kongekone til Michaeli 1825 No 5 Sophie Frederikke Sørensen, Skomagermester Christen Nicolaisens Schmidts Hustrue af Wiborg.

Overensstemmden med Reglementet for Gjordemodervæsenet §30 attesteres herved At Konen Sophie Frederikke Sørensen, 29 ¼ Aar gl, der agter at lade sig oplære i Gjordemoder-Kunsten, ej, så vidt mig er bekjendt, har nogen Feil, eller Fhysiske Mangel, der maatte gjøre hende uskikket til Gjordemoder.

Viborg d 20de Sept. 1825, Lind, Physicus.

Formentlig udtalelse fra hendes præst Februar 1826 er ulæseligt.

(En side med notater fra 1825 og 1826 om hende, er meget svært læseligt)

Konen Sophie Frederikke Schmidt heraf Byen, der fortiden opholder sig paa den Kongelige Fødsels- og Plei-Stiftelse for at oplæres i Gjordemoder-Widenskaben har endnu med Hr. Ing?? Behagelige Paategning forsynet Skrivelse anholdt om, at erholde Hjælp til sit nyfødte Barns Pleie.

I Anledning heraf, for?? ?? jeg bemeldte S.F.Schmidts ??, der er Skomagermester heri Byen, anmodet om, at bedrage til dette hendes Barns fornødne Pleie, men jeg modtog derpaa den Beretning, at hans Forfatning er saa trykkende, at han ikke seer sig istand til give hende nogen Hjælp; Ligesom og, at hendes Mand, Skomager Christen Schmidt nu opholder sig i Holstebro.

Da der altsaa maa tilskrives Amtmanden over Ringkøbing Amt, og det følgelig medtage nogen Tid, inden jeg derfor kan vente endeligt Svar, saa skulde jeg ikke mangle herved foreløbigen at tilmelde Hr. Inspektøren, at sidstnævnte S.F. Schmidt, indtil videre paa Amtets Regning maa erholde 4 ??? ugentlig til Barnets Pleie, og saa snart den ?? hertil indsendte Regning, skal Beløbet strax blive skiftet som? Refunderet.

Viborg Stiftsamtshuus 13de Marts 1826 Underskrift??

Til Inspecteur Bendz

På en side står regning for barnet, Theodor Emil født 4de Februarii 1826, en søn af Kongekone Sophie Frederikke Sørensen, Skomagermester Christen Nicolausen Schmidt Hustru fra Viborg Amt som kom paa Stiftelsen til Michael 1825.

Efter Stiftsamtmand Schönhejders Skrivelse af 13 Martii 1826 er ??? til Barnets Ophold.

Forstrakt hende som følger:

1826

Marts 28 for 12 Uger 8 Rb.
Mai 5, for 9 Uger til Jul. 6 Rb
Juli 4 for 9 Uger til 2. Sept. 6 Rb
Sept. 3 for 4 Rb.
D. 25. Sept. (der står sikkert, at alt er betalt??)

Medicinhistorisk Årbog 2011 side 97-98.

Manden, skomagermester Christen Nikolai Smith, døde i Skive 9.8.1850 og blev begravet 16.8. Han var da 62 år og døde af brystsyge.

Ifølge hjemmeside om Samsøpersoner er hun født i København.

Hun er ikke fundet under døde i Skive fra 1839-1890.

I B-043A Sallinglands Herredsfogeder, 1797-1868 Sager vedrørende jordemodervæsenet er en mappe med 24. jordemoderdistrikt:

Skive landsogn, Hem, Estvad og Rønbjerg sogn samt Skive Kiøbstad. Jordemoderen bor i Skive Bye. Bl.a. udnævnelse 1.8.1838 for Sophie Frederikke Smith. Samt andragende om at måtte stoppe på grund af alder 20.9.1860.

Om Sophie Smiths opsigelse se under nr. 56 i listen her, Vilhelmine Elisabeth Svanberg født Feldmann.

I en liste over jordemødre i Salling herred 21.11.1828 er hun jordemoder i 25. Distrikt efter Karen Andersdatter for Resen, Dølbye, Brøndum og Hvidberg, og det synes tilføjet, at Karen Andersdatter tillige er ansat som reservejordemoder i Skive. Karen Andersdatters navn er dog begge steder overstreget. Det er nok også Sophie Friderike Smith, der nu er reservejordemoder i Skive.

Det er formentlig hende, der omtales i Skivebogen 1929 side 54, hvor der står, at Carl Tobias Horn, der var en skrap foged, en dag gik ind i en skomagers butik og pryglede skomageren. Denne turde ikke engang anlægge sag til gengæld, thi da hans kone var jordemoder, kunne byfogeden måske volde hende vanskeligheder, så hendes indtægt gik ned. Hvem kunne vide?

21, Pernille Bierk gift Riis

Eksamen 28.4.1828: Pernille Bierk, Gartner Jens Riis's Kone, af Wiborg.

Alle var duelige.

Kongekone til Paaske 1827 nr 6

Directionen for den Kongelige Fødsels- og Pleie-Stiftelse i Kjøbenhavn

Det Kongelige Danske Cancellie har med Skrivelse af 27de Januarii d.A. tilmeldt mig, at der i indeværende Foraar kan modtages et Subject fra Viborg Amt til hvis Oplærelse i Gjordemoder-Widenskaben ved den Kongelige Fødselsstiftelse i Kiøbenhavn.

Ifølge heraf, har jeg antaget Peternelle Riis født Bierch, fra Viborg, - som vel er 31½ Aar gammel, men imidlertid ansat for den der er bedst skikket, af de, der i fornævnte henseende have meldt sig – til Besættelse af den ovenmeldte Gratist Plads. Ligesom jeg derfor har paa taget hende, ufortøvet at indfinde sig med Tilladelsen.

Med herom tjenstskyldighed at underrette Directionen, fremsender jeg tillige de med Reglementet af 21de November 1810, §30 befalede Attester fra PeternetteRiis's Sjælesørger om hendes Sædelighed, og fra Landphysicus, om hendes physiske Beqvemhed

Viborg Stiftamthus 26 de April 1827

Paa Hr. Stiftamtmand Schönheyders Venge, efter Fuldmagt
(Ulæselig underskrift)

Det er formentlig hende, der er moder til nummer 58, Martha Augusta Charlotte Poulsen født Riis. Martha var ved sin ansøgning i 1861 24 år og moderen 66 år gammel. Moderen trængte da til en medhjælperke. Måske var hun i Bjerregrav lige som datteren.

22, Ane Pedersdatter gift Christensen

Eksamen 29.10.1828: Ane PedersD, Staldkarl paa Lundbekgaard Søren Christensens Kone, af Weggerbye i Viborg Amt.

Alle var duelige.

Det kan være hende, der i liste over jordemødre i Salling herred af 21.11.1828 nævnes som jordemoder i Lime, Veibye, Lem og Haasum

23, Karen Sørensdatter gift Jensen

Eksamen 29.10.1829: Karen SørenSD, Husmand Simon Jensens Kone, af Ans Bye, Wiborg Amt.

Alle var duelige.

Er det hende, der som ueksamineret jordemoder var til stede ved dødfødsel 1828? Se Torning kirkebog opslag 56. Barnet var født med lethed i 6. Måned.

24, Marie Cathrine Teilgaard gift Klock

Eksamen 29.10.1830: Marie Cathrine Teilgaard, Bendreier Andes Hofman Klocks Kone af Wiborg Bye og Amt.

Alle befandtes særdeles duelige.

25, Marie Cathrine Svendsdatter gift Madsen

Eksamen 28.4.1831: Marie Cathrine SvendsD, Arbeidsmand Anders Madsens Kone af Fallitzgaard, Dollerup Sogn, Wiborg Amt.

Alle var duelige. Hun udmærkede sig.

Vammen kirkebog (opslag 129): Død 13.10.1848 Maren Cathrine Svendsdatter.

Gjordemoder i Vammen, gift med Anders Madsen, ibd. 46 år.

De må være ankommet til Vammen efter folketællingen 1845.

26, Ane Kristine Andersdatter gift Svendsen

Eksamen 29.10.1832: Ane Kristine AndersD, Indsidder Peder Svendsens Kone af Fallitzgaard, i Dollerup Sogn, Wiborg Amt.

Alle var duelige. Hun udmærkede sig.

Folketælling 1834 (opslag 5), Vium 25, et hus:

Peder Svendsen, 28 år, gift, inderste og daglejer.

Ane Kirstine Andersdatter, 30 år, gift, gjordemoder, hans kone.

To børn på 1 og 5 år.

Folketælling 1845 (opslag 11), Vium et hus:

Peder Svendsen, 50 år, gift, født i Dollerup sogn, Viborg amt, husmand.

Ane Kirstine Andersen, 40 år, gift, født i do, hans kone, gjordemoder.

Af de tre dødfødsler i Vium kirkebog (opslag 95-96) er hun nævnt ved de to, nemlig i 1852 og 1853 som Ane Kirstine Svendsen, examineret og til stede ved fødslen.

Hun var til stede ved 11 dødfødsler nævnt i kirkebogen i Lysgård . Blandt andet var hun til stede ved en fødsel på Neder Thestrupgaard hos proprietær Anton Haubroe og hustru Anna Caroline de Lassen den 24. April 1842, hvor der står: Fosteret blev født i 9. måned af svangerskabet, kom naturligt, men med langsom og besværlig fødsel, og aldeles uden liv til verden. Anvendte midler til at få fosteret til live: Ingen thi der var intet liv at vente(?). Samme moder fødte igen et dødfødt barn den 29. november året efter og døde den følgende dag. Ved denne fødsel kom jordemoder madame Lotte Spliid (se under nr. 259) og doktor Berg fra Viborg, dog først efter at barnet var født. Om familien ikke har haft tillid til fru Svendsen, eller om denne har været optaget af en anden fødsel, får vi ikke at vide.

27, Maren Hansdatter gift Thøgersen

27, Eksamen 28.4.1834: Maren HansD, Søren Thøgersens Kone, af Hersom Sogn og Bye, Viborg Amt.
Alle var duelige.

28, Margrethe Andersdatter gift Winther

Eksamen 30.4.1835: Margrethe AndersD, Tienestekarl Hans Jørgen Winthers Kone af Viborg By, Viborg Amt.

Det må være den Madam Winther, der nævnes som entlediget af amtet i brev af 22.6.1876 (B149, Viborg Lægedistrikt, indkomne breve). I forudgående brev af 24.5.1876 udbeder borgmesteren og byfogeden (samme person??) i Viborg distriktslægens behagelige ytringer om distriktsjordemoder Winthers virksomhed ”som jo i almindelighed-----”

Oversigt over jordemødre i 1874: Mad. Winther - ?? Jordem. i Viborg.

I B46-7257 Middelsom-Sønderlyng Herred. Journalsager jordemoderdistrikter vedkommende 1852-63 nævner i oversigt i omslag 1857: Margrethe Andersdatter gift med Hans Jørgen Winther beskikket d 10. May 1837

29, Kirsten Andersdatter gift Hestbek

Eksamen 28.4.1836: Kirsten AndersD, Postkarl Christen Poulsen Hestbeks Kone af Hierk Bye, Harre Sogn, Viborg Amt.

Alle var duelige. Hun var især duelig.

Bemeldte Kirsten AndersDatter, der har opholdt sig 3 Aar her i Sognet, men sidste Gang den 10de Novbr i dette Aar er gjæst med Herrens Bort i Harre Kirke. Om hendes sædelige forhold ved jeg intet uden Godt. Hun er ført til Afg:: i Minst. L. Pag 234.

Hjerk Præstegaard d 11te Novbr 1833.

Forbemeldte Kirsten AndersD (tilføjelse skrevet med nærmest ulæselig hånd af anden sognepræst) 4de Marts 1834.

At Kjisten Andersdatter Roslev, der er gift, har selv født Børn, er 27 Aar gammel og har Bevis paa Værklighed fra sin Sjælesørger, i enhver Henseende, med Hensyn til sin Legemsbygning, i det hun er begavet med meget veldannede Hænder og Arme, samt et udvortes uden Naturdeformiteter, er godt skikket til at oplæres i Gjordemoderkunsten, attesteres hermed efter forlangende af
Skive d 24d Febr 1835 Tetens, Distritschirurg.

Koip rejseпас udstedt af politimesteren i Skive Kjøbstæd samt Salling Herreder med for- og bagside haves.

30, Helen Birch

30, Eksamen 30.4.1836: Helen Birch, A??Bestyrer Birchs Kone, fra Frijsendal, Wiborg Amt.

Alle var duelige. Hun udmærkede sig.

Betalingskone ankommet til Michales 1835

At Hellene Birch, 31 Aar gammel, gift med Amtsforvalter Birch paa Frydendahl i Haumrum Sogn Aarhus Stift, der ønsker at oplæres som Gjordemoder er bleven undersøgt af Undertegnede, og af mig Befunden at være i Besiddelse af de Egenskaber, der udfordres til at kunne blive antaget som Lærling, Bevidnes herved af
Frysenborg den 18 Martz 1835 Rauchmans

Cand. chirurgia

Læge ved Grevskabet

Helen Birch er gift med Avlsforvalter Birch paa Frydendahl i ?? Herred, Viborg Amt, Aarhus Stift. Hun er mig bekendt som en agtværdig Hustru og Moder, der i alt, saalænge jeg har kjendt hende, haver ført en sædelig og fri talig? Vandel; hun er desuden af en stærk constitution og har et lykkelidt helbred; saaat jeg af disse Grunde tror, at hun – efter at være oplært – vilsom Gjordemoder kunne virke med megen Nytte og Held. Jeg bør saameget mere anbefale hende til Begunstigelse i denne Henseende, da Familiens kaar, uagtet begge Ægtefællers Stræbsomhed vel kunne behøve at forbedres med lovligt Examen i dette attraaede Kald, hvori jeg er overbeviist om, at hun vil virke med Samvittighedsfuld Ansvar.

N?? Præstegaard d 2August 1835 ? Henneberg

Sognepr for Haurum og Sall/Fall? Menigheder

Der i Aarhus Stift.

31, Mette Kirstine Pedersdatter gift Jensen

Eksamen 28.10.1837: Mette Kirstine PedersD, Huusmand Christen Jensens Kone af Øksenvad, Wiborg Amt.

Alle var særdeles velunderrettede og duelige.

Øksenvad er lige nord for Skive og Resen.

Er det hende, der som Stine Pedersen deltog ved dødfødsel i Vridsted 14.3.1851?

På Skive Museum findes et gravskrift over hende, nemlig over jordemoder Mette Kirstine Jensen, død i Trustrup, Jebjerg sogn den 7.5.1860. Se www.mussam genstandnummer SMS5001x00363.

Jebjerg kirkebog (opslag 145): Død 7.5.1860, begravet 14.5. Mette Kirstine Jensen.

Jordemoder og Huusmand Jens Christian Jensens Kone, 49 Aar.

Folketælling Jebjerg 1855 (opslag 6): Et hus

Jens Christian Jensen, 54 år, gift, født i Ryberg/Ryborg??, Huusmand.

Mette Kirstine Pedersdatter, 44 år, gift, født i Ørum, Viborg Amt.

Folketælling Jebjerg 1860 (opslag 7):

Jens Christian Jensen, 60 år, gift, født i Ryberg?, Huusfader

Mette Kirstine Jensen, 58 år, gift, født i Ørum (eller står der Øksenvad??), Hans kone, Jordemoder (+noget ulæseligt)

Desuden en plejedatter og en tjenestepige.

Ørum sogns kirkebog, Fjends herred (opslag 43): Den 9.10.1810 hade Peder Christensen og Hustru i Sønder Ørum en Datter til Daabens Confirmation kaldet Mette Kierstine.

Dølby kirkebog (opslag 57): Konfirmeret i Dølby kirke 10.4.1825, Mette Kirstine Pedersdatter hos Ole Pedersen ?? i Øxenvad. Født 25.7.1810. Forældre Husmand Peder Christensen og Hustru Maren Pedersdatter i Sønder Ørum i Ørum Sogn. Flittig, sædelig og meget gode egenskaber.

32, Julie Elise Andersdatter gift Olsen

Eksamen 30.4.1839: Julie Elise AndersD, Kyrasser Jens Peter Olsens Kone, af Over Viskum Bye, Viborg Amt.

Alle var duelige. Hun udmærkede sig.

32b Kirstine Brøndum gift Frenz,

32b, Eksamen 4.10.1839: Ane Kirstine Brøndum, Skrædersvend Johan Ludvig Frenz`s Kone af Skive Bye, Wiborg Amt.

Alle var duelige. Hun udmærkede sig.

Blandt ansøgerne om optagelse på jordemoderskolen i 1885 var som nr. 86/85 Maren Pethrine Nielsen født 13.2.1853 eller 1855, datter af afdøde barber Ludvig Frenz og hustru jordemoder Ane Kirstine af Skive. Datteren var gift med smed S.A. Sørensen i Skive. Hun synes ikke at være blevet uddannet som jordemoder.

33, Inge Christensdatter gift Danielsen

Eksamen 29.10.1839: Inge ChristensD, Fisker Niels Danielsens Kone, paa Øen Fuur, Viborg Amt.

Alle var duelige.

34, Kirstine Caroline Støttrup gift Klysner

Eksamen 28.4.1841: Kirstine Caroline Støttrup, Dugmager Johan Klusners Hustru fra Bruunshaab i Viborg Amt.

Alle var duelige.

I eksamensprotokollen er ordet dugmager svært at tyde. Der kunne også stå dejmager.

At manden var dugmager fremgår af et notat i Asmild kirkebog, hvor han som dugmager Klysner den 21.8.1840 var forlover for en anden dugmager (Hans Deleuran) på Bruunshaab. De har sandsynligvis begge været ansat på Bruunshaab Klædefabrik.

Johan Klysners ansættelse i Bruunshaab anes af artikel side 99 i Fra Viborg-egnen 2021. I hvert tilfælde anføres andres ansættelse.

Det ses også af folketællingen i Asmild sogn 1840 (opslag 9):

Johannes Klysner, 31 år, gift, dugmager.

Kirstine Caroline Klysner, 28 år, gift, hans kone.

Mads Sørensen, 1 år, deres barn.

Christian Haurich, 26 år, ugift, dugmager.

Hans Deleurath(?), 21 år, ugift, dugmager.

Kirstines fødsel var 5.12.1811: Viborg Søndre sogn (opslag 105): 8. Dec. 1811 lod Hans Støttrup og Hustru Elen Nielsdatter deres den 5te dennes nyfødte Datter fremstille----

Kirstine Caroline.

Kirstine og Johan eller Johannes` s bryllup er ikke fundet i Asmild, Viborg eller Fiskbæk. Men i Vinkel kirkebog opslag 49, bryllup 19. November 1836. Ungkarl og dreilsvæver Johannes Klysner af Bonderup/Sonderup? pr. Aalborg født den 5.2.1809 og vaccineret 1809 af ? Petersen i Hobro og altsaa nu 27 aar gammel. Pigen Caroline Kirstine Støttrup ?, født i Viborg den 5. December 1811, vaccineret 1812 af Bagger i Viborg og altsaa nu 25 aar gl. Forlovere: Stedfaderen til pigen Mads Sørensen i Tromholt? og Møller Erik Sørensen i Randrup Mølle.

Jordemoder K.C. Klysner optræder første gang i kirkebogen i Fiskbæk på siderne om dødfødte børn den 13.4.1843. Forinden var det Petrine Blaamand, der siden 1817 havde været nævnt. Fru Blaamand døde den 3.2.1842. (Om hende se nr. 248 i listen over jordemødre fra Viborg amt).

Ved folketællingen 1845 i Fiskbæk er der (opslag 6):

Johannes Klüsner, 35 år, gift, født i Ravnkilde, Aalborg amt, væver.

Kirstine Caroline Støttrup, 34 år, gift, født i Viborg, hans kone, jordemoder.

Mads Sørensen Klüsner, 6 år, født i Viborg.

Frederikke Marie Klüsner, 2 år, født i Fiskbæk.

Nicoline Christiansdatter, ugift, 25 år, født i Ørslevkloster, tjenestepige.

Folketælling Fiskbæk 1850 (opslag 4): Jordemoderhuset.

Johannes Klysner, 42 år, gift, født i Ravnkilde, Aalborg amt, væver.

Kirstine Caroline Støttrup, 39 år, gift, født i Viborg, jordemoder.

Frederikke Marie Klysner, 7 år, født i sognet, deres børn

Jens Peter Klysner, 5 år, do.

Ane Klysner, 2 år, do.

Fundne børn i Asmild og Fiskbæk kirkebog:

1, Mads Sørensen Klysner, født 31.10.1839 i Asmild sogn, død 16.5.1849, 9½ år gammel. Han synes at være blevet ramt af noget ved en ulykke, men det er svært læseligt.

2, Frederikke Marie Klysner, født 20.3.1843.

3, Jens Klysner, født , død 19.4.1842, 8 uger gammel.

4, Jens Peter Klysner, født 27.4.1845.

5, Ane Klysner, født 29.3.1848.

6, Mads Sørensen Klysner, født 7.6.1850, død 13.7. samme år.

De er flyttet fra Fiskbæk før folketællingen 1855, hvor Kirsten Berthelsen født Andersen er jordemoder (Se nr. 191).

Ifølge Helge Gårn ”Fra skolehus til tugthus” side 40 flyttede de fra Fiskbæk til Tånum i 1852, og ved folketællingen 1855 kaldes Johannes Klysner huusfader og kunstner. På samme side i bogen er et billede af huset, fortsat benævnes ”Jordemoderhuset”. I bogen er også selvportræt af Klysner side 38 og eksempel på mindevers side 39.

Folketælling Tånum 1855 (opslag 7). Nr. 30 et hus, jordemoderhuset

Johannes Klysner, 47 år, gift, født i Ravnkilde, huusfader, kunstner.

Kjerstine Caroline Klysner født Støttrup, 44 år, gift, født i Viborg, jordemoder.

Frederikke Klysner, 12 år, født i Fiskbæk, børn

Jens Peter Klysner, 11 år, do.

Ane Klysner, 7 år, do.

20-årig tjenestepige født i Hjarbæk.

Folketælling 1870 Tånum sogn (opslag 3):

Johan Klysner, 61 år, født i Ravnkilde, Ålborg amt, Væver.

Kirstine Karoline Klysner, 58 år, født i Viborg, Jordemoder.

Federekke Marie Klysner, 26 år og ugift, født i Fesbek, Datter. Det skal være Frederikke og Fiskbek, hvor hun fødtes 20.3.1843.

B46-7257 Middelsom-Sønderlyng Herred. Journalsager Jordemoderdistrikter vedrørende 1852-63: At distriktsjordemoder Kjerstine Karoline Klysner i Tånium i høj grad trænger til et nyt sæt instrumenter bevidnes. Randers 2. Marts 59, Dr. ?? Brodersen, distriktslæge. I Jydsk Historie og Topografi 1925 side 93-107 er en artikel om Johannes Klysner, der blev dømt for at lave falske pengesedler. Han var da fra 10.12.1827 konstitueret skolelærer og kirksanger i Øls ved Hobro og forlovet med Ane Marie Hvilsom fra Hobro. Han blev fængslet sammen med andre i 1829. I oktober 1831 dømtes han efter 1½ år i arrest til fortabelse af ære og liv. Han blev dog hensat i Viborg Tugthus på kongens nåde og frigivet 12.2.1835. I tugthuset havde han lært at væve. Ifølge artiklen findes han igen i Fiskbæk i 1843, men han er altså blevet gift med Kirstine Caroline før. Han ernærede sig også som i stor stil leverandør af bryllups- og ligvers, som Evald Tang Kristensen roste i sine erindringer. Fra Fiskbæk flyttede Klysner i 1852 til Taanum ved Randers. Ifølge Evald Tang Kristensen levede han dårligt sammen med konen, og han søgte lærerpladser men kunne ikke få nogen fast ansættelse. Han døde 11.5.1882 som væver i Over Hornbæk og blev begravet i Taanum. Han døde af tæring. Hun døde den 18.1.1885 i Neder Hornbæk (Tånium kirkebog opslag 138) og blev begravet i Tånium 26.1. som Kirstine Karoline Støtterup, (pensioneret jordemoder), enke efter væver Klysner, Tånium, 73 år. Manden var 73 ¾ år ved sin død, hvor han kaldes gift væver.

Evald Tang Kristensen omtaler ham side 255-257 i "Minder og oplevelser" som lærer i Helstrup til Evald T.K. afløste ham fjerde påskedag 1863. Klysner ville så rejse hjem til Tånium, hvor hans kone boede og virkede som jordemoder. Han ville så tage fat på væveprofessionen. Og om ligversene: Han var ganske udmærket til at tegne, jeg så mange steder de bryllups- og ligvers han havde lavet, og som hængte omkring på væggene i folks stuer. De var altid udmærket smukt lavede og præntede, jeg har aldrig set så smukke tegninger af den slags, uagtet jeg dog har set mange. Derved tjente han sig nu en god lille skilling, men han anvendte også al til fritid derpå og måske nok noget af skoletiden også.

På arkivet i Ravnkilde er udgivet en bog af Helge Gårn: "Retssagen mod Johannes Klysner vedr. falske pengesedler) 1828-31).

Og Løstør Lokalarkiv har en bog "Kadrejertegneren Johannes Klysner" af Henrki Hvass og Ib Simonsen udgivet 1984 på 51 sider.

På arkiv.dk ses også skibstegninger af Johannes Klysner, og i bogen "Danske skibsportrætmalere" af Hanne Poulsen omtales han side 60 og 116-117. Side 116 vises også et billede tegnet af Klysner i 1853. Ifølge bogen døde Klysner af tæring, hvilket også står i Hornbæk kirkebog (opslag 171).

I "Fra Himmerland og Kjær herred, 204" er side 142 i artiklen "Almuens gravskrifter i 19. Århundrede" af Thorkild Nielsen et billede af en håndskrevet, håndtegnet og håndkolorere gravskrift af Johannes Klysner i Taanum 25. April 1878 for Maren Kathrine Sørensen, og det må altså kunne ses på Vesthimmerlands Museum i Aars.

I "Fra Himmerland og Kjær herred 1984" er side 21 i en artikel omtale af lærer J.

Klysner, der var der et par år og beskrives som en rar mand. I denne tid blev hans kone

meget syg, og han gik til en kilde for at hente vand. Han kom dog ikke helt til kilden men fandt vandet andet steds.

Henning Ringgaard Lauridsen har i sin bog fra 2021 "Ikke som folk er flest" side 76 – 83 en artikel om Klysner.

35, Bodil Pedersdatter gift Christensen Eksamen 26.4.1843: Bodil Pedersdatter, Huusmand Jens Christensens Hustru af Hjærk i Viborg Amt.

Af disse befandtes No 1.3.4.6.7. duelige til at udøve Jordemoderkunsten og udmærkede sig især No 1. Hvad angår No 2 (Bodil Pedersdatter), da var hun efter maadelige Kundskaber og saa slet begavet, at Commissionen først efter det Vidnedsbyrd at hun i det praktiske teede sig nogenlunde vel, besluttede at admittere hende.

Fra 1844 blev givet karakterer.

36, Karen Sørensen gift Bredsgaard

36, Eksamen 25.10.1844: Karen Sørensen, Dagleier Peter Bredsgaards Hustru af Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

37, Frederikke Sophie Lindhardt eller Leonhardt gift Theleman

Eksamen 9.11.1846: Frederikke Sophie Lindhardt eller Leonhardt, Skomager Johan Thelemans Hustru i Viborg Amt.

Hun fik første karakter. Alle benævntes Kongekoner (der skulle ikke betales for uddannelsen).

38, Karen Marie Jensen gift Nielsen

38, Eksamen 1.5.1850: Karen Marie Nielsen født Jensen, Skrædder Nielsens Hustru, Asmild Mark, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Det må være hende der ifølge protokol B149,51 blev ansat i 4. Distrikt, Vinkel, Rind, Mammen, Vindum, Bjerring den 24.6.1850. Hun fik alderstillæg i 1860 og fraflyttede 29.8.1867 til 19. Distrikt (Haurbak/Kjellerup).

39, Johanne Jensine Andersen (Ørting)

Eksamen 22.5.1850: Den 22. Mai 1850 examineredes (NB. Hun laa i Barselseng i Examensdagene d 1ste 2d Mai) Johanne Jensine Andersen, Skomager Andersens Hustru fra Skive i Viborg Amt.

Hun erholdt 1 Character (eller står der både første og anden??).

B149-51, 2. Distrikt, sognene Kobberup, Feldingbjerg, Vroue, Vridsted, Fly, Resen.

Jordemoder Johanne Jensine Andersen, ansat 24. Juni 1850. Resen henlagt til Haderup 24.3.53.

Hun må have afløst Kierstine Christensdatter, se nr. 169.

Folketælling Fly 1855, opslag 9, gjordemoderboligen:

Hans Andersen, 34 år, gift, født i Skive, skomagermester, husfader.

Hanne Jensine Andersen,, 32 år, gift, født i Viborg, hans kone, gjordemoder.

Emil Ferdinand Andreas Andersen, 10 år, født i København, barn

Andreas Andersen, 5 år, do, do.

Johanne Hansine Andersen, 3 år, født her i sognet.

Datterens dåb i Fly:

Fly kirkebog (opslag 23) fødsel 27.9.1852 Johanne Hansine Andersen, datter af skomagermester Hans Andersen og hustru jordemoder Johanne Jensine Andersen i Flye Bye. Hjemmedøbt, ingen faddere nævnt.

De er ikke fundet i Fly i folketællingen 1860, og ingen er der nævnt som jordemoder, men familien findes nu i Vroue sogn:

Folketælling 1860, Vroue sogn (opslag 5), nr. 40, et hus:

Hans Andersen, 41 år, født i Skive, hufader.

Johanne Jenssine Andersen født Ørding/Ørting i Viborg, han kone. Jordemoderfolk står der ud for dem begge.

Henrik(?) Andersen, 16 år, født i København, barn.

Elmine Andersen, 12 år, født i Skive, do.

Anders Andersen, 10 år, født i København, do.

Om flytningen af jordemoderen fra Fly til Vroue er flere oplysninger i B044- . Brev fra Viborg Stiftamt 18.6.1855 til herredsfogeden i Fjends---approbere indkøbet af Christen Jebergs Sted paa Vesterbørsting Mark til Jordemoderbolig for 2. Distrikt (der er mange skrivelser i sagen. En nyopført brønd ved huset omtales i årene 1855-56. Der er tegning af jordemoderbolig fra licitation 14.10.1854, da tænkt at bygges i Fly (fotograferet 17.1.2018).

Vesterbørsting Mark er i Vroue sogn.

Hun nævnes flere gange med bilag i Arrestjournal Fjends Nørrelyng Herreder, B044-325 som jordemoder for 2det distrikt. Her står bl.a. i kvittering: Det mig i stedet for Brændsel tilstaaede Vederlag i Penge 16 Rbd er af H?? Herredsfoged Sommerlund i Viborg betalt for Aaret fra 24de Juni 1853 til samme Tid 1854 hvorfor qvitteres

Flye d 26de Juni 1853

Johanne Jensine Andersen Jordemoder for 2det District

Endvidere er mig af Fuldmægtig Thorgersen Dags Dato udbetalt 12 Rdl hvorfor qvitteres Viborg d 24 Octobr 1853

Johanne Andersen

(m.f.P.)

Hun har således ikke selv kunnet skrive sit navn, og det er der flere eksempler på.

(Arrestjournal betyder ikke, at vedkommende er arresteret).

Folketælling 1870, Vroue Sogn, Vester Børsting, (opslag 3)

Nr. 5, Hans Andersen, 50 år, født i Skive, hufader, skomager

Nr. 6, Johanne Jensine Andersen, 48 år, født i Viborg, husmoder, jordemoder.

7, Emil Ferdinand Anders Andersen, 24 år, ugift, født i København, mursvend, barn.

8, Anders Andersen, 18 år, født i København, do. do.

9, Andrea Jenssine Morttensen, 13 år, født i Overlund, barn.

Vroue kirkebog (opslag 65): Død 16.12.1875, Hans Andersen, skomager paa Kjellbjerg Mark, 56 år. Attest fra distriktslægen 16.12.

Hun er ikke fundet under døde i Vroue sogn 1870-1880. I 1880 er Ane Kirstine Kristensen (nr. 70) jordemoder.

Viborg domsogns kirkebog (opslag 71): Død 25.10.1880, begravet 29.10. Johanne Jensine Andersen (Ørting), enke efter skomager Hans Andersen i Kjeldbjerg (Vroue), pensioneret jordemoder, 58 år. Kronisk giftsygdom, kræft.
Mandens død, Vroue kirkebog (opslag 65): død 16.12.1875 Hans Andersen, skomager på Kjeldbjerg Mark, 56 år.

40, Johanne Marie Loehr gift Schrøder

Eksamen 30.10.1850: Johanne Marie Loehr, Skomager Frederik Schrøders Hustru fra Viborg.

Hun fik første karakter.

Otto von Spreckelsen "Viborg Bys Borgerbog" 1713-1860, side 318, nr. 1508: Frits Emil Schrøder, født i Viborg 29.4.1807, borgerbrev 29.11.1842 som skomager, døbt 29.4.1807 (Søndre sogn), død 14.3.1859 (Domkirken). Søn af skrædder Mathias Schrøder og Inger Kirstine Møhlesdatter. Gift med Johanne Løehr, jordemoder, født i Flensborg ca. 1820, død marts 1905 (Viborg Stiftstidende). Hendes plejemoder hed Elin Erichsen.

Heibergs jordemoderprotokol (B149,49) side 40 omtaler, at jordemoder Mad. Schrøder tog afsked 1.10.1883 og flyttede til Amager. Hun var til da første distriktsjordemoder i Viborg og afløstes af A. M. Desmarais (se nr. 76).

På en liste over jordemødre fra 1874 (ligger løst i B149-51) nævnes: Madam Schrøder, 2den Jodemoder, udnævnt 8.6.1853. Asmild Sogn blev 1.9. 57 underlagt hende.

I B149 (Viborg Lægedistrikt, indkomne breve) er 22.6.1876 brev om, at amtet entlediger Madam Winther og ansætter Madam Schrøder i hendes sted.

41, Else Mortensen gift Petersen

Eksamen 28.11.1850: Den 28d Novbr 1850 Examinertes Else Mortensen, Huusmand Niels Petersens hustru af Ytterup Mark pr. Skive, Viborg Amt, der laa i Barselseng i Examensdagene i October d. A.

Hun erholdt 2den Character.

Det må være den Else Pedersen, der var jordemoder i Selde i 1879 nævnt i anmeldelse af dødfødsel (under dødsattester i Skive lægedistrikt): Barnet levede 1 time og blev døbt af jordemoderen 24.12.1879. Vandet var afgået 8 dage før fødslen.

(Det lyder usandsynligt, at barnet 8 dage efter vandafgang har kunne leve ved fødslen. Måske en undskyldning for at døbe det??). Dødsanmeldelsen fotograferet 17.10.2017.

42, Jørgine Frederikke Metz gift Mohr

Eksamen 28.10.1851: Jørgine Frederikke Metz, Bager Mohrs Hustru i Skive, Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

(Der står bager og ikke barber, jf. fortælling om jordemoder i Skiveårbogen 1991 side 54 om jordemoder gift med barber i Skive).

43, Ane Cathrine Jørgensen gift Larsen

Eksamen 29.10.1851: Ane Cathrine Jørgensen, Tobaksspindersvend Søren Larsens Kone i Aalborg fra Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

44, Christine Mulvad født Hansen

Eksamen 28.4.1853: Christine Mulvad, gift med Tienestekarl Andr. Mulvad i Thorning, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

I B149-51 nævnes under ansøgere til stillingen i 19. Distrikt 28.9.1863 Madam Chr. Mulvad i Vie, 35 år gammel. Hun fik ikke stillingen.

I jordemoderoversigt fra 1874 er Madam Mulvad i 13. Distrikt, ?/Laastrup.

Det passer med, at hun er den samme som Christine Hansen med eksamen 1853.

Hun er nævnt i Heibergs protokol (B149,49) som distriktsjordemoder i Laastrup i 1884. I B118-53 side 110 om Laastrup jordemoderdistrikt (13.). står Christine Hansen, enke. Eksamen 1853. På pension 1893.

45, Christine Vilhelmine Hall født Pedersdatter.

45, Eksamen 28.4.1853: Christine Vilhelmine Hall, gift med Murer Andr. Halks Hustru i Viborg (sådan står der!).

Hun fik første karakter.

B149-51 under Vammen jordemoderdistrikt: Christine Hall ansat 24. Juni 1853, død 1856. (Hun er den første jordemoder i Vammen, der nævnes i denne protokol, og hun blev afløst af Maren Christensen født Olesen (nr. 47).

B149-51 under 31.5.1856: Efterset jordemoderinstrumenterne i 14. Distrikt (Madam Hall i Vammen). Rapporten ubrugbar, og der må anskaffes en ny.

Der står i B149-51 ikke noget om boligen. (Nævnt lidt under nr. 69).

Samme under 7.6.56: Da Madam Hall er mig bekendt som en flink jordemoder, der med omhu og kyndighed passer sine forretninger, og er afholdt i sit distrikt, har jeg ej andet end på det bedste anbefale hende. Men jeg må dog bemærke, at hun er meget svagelig, og muligt ikke har så meget lang tid tilbage at leve i, lige som jeg også mener, at hun under ingen omstændigheder bør forflyttes, før end en ny jordemoder er ansat i Ørum, at de to nabo-jordemoderdistrikter skulle være vacante. (Til amtet.) (Hun døde 18.7. samme år, så svagelig var hun).

Viborg søndre sogns kirkebog (opslag 133): Viet 6.10.1849 ungkarl Andreas Christian Hall 24½ år og pige Kirstine Vilhelmine Pedersdatter, 22½ år. Forlovere: Lo??handler C??? og avlsmand A. Krog.

Folketælling Vammen 1855 (opslag 6): Vammen By et Hus

Anders Christian Hall, 30 år, gift, født i Slesvig, murer.

Christine Vilhelmine Hall, født i Høiberg Viborg Amt, hans kone, jordemoder.

Christina Dorthea Hall, 3 år, født i do., deres børn.

Christian Jepsen Hall, 1 år, født her i sognet.

Hun er ikke født i Højbjerg, men i Elsborg, hvor opslag 19 viser, at hun er født 3.4.1827 og døbt Kristine Vilhelmine.

Hun er konfirmeret 1. Søndag efter påske i 1841 i Højbjerg kirke (opslag 199): Kirstine Vilhelmine Pedersdatter i Høiberg. Datter af indsidder Peder Madsen og hustru Birgitte Sophie Creutzberg i Høiberg. 14 aar gl. født i Elsborg den 3. April 1827. Mg i opførsel og kundskab.

Højbjerg kirkebog (opslag 139): Født 21.3.1850 Peter Christian Hall. Søn af indsidder Andreas Christian Hall og Hustru Kirstine Vilhelmine Pedersdatter af Høibjerg.

Samme søn findes i folketællingen 1860 (opslag 7). som tjenestedreng i Vammen, 10 år gammel.

Højbjerg kirkebog (opslag 177): Født 15.2.1852 Christine Dorthea Hall, datter af murer og indsidder.

Vammen kirkebog (opslag 12) født 19.1.1854 i Vammen, Christian Jepsen Hall, døbt i Bigum Kirke 16.7.. Søn af murer Andreas Christian Hall, Vammen og Hustru Christine Vilhelmine Hall, Jordemoder, 27 Aar gl.

Vammen kirkebog (opslag 131): Død 18.7.1856, begra. 24.7. Christine Vilhelmine Hall født Pedersdatter, Murer A.C. Halls Hustru, Gjordemoder i Vammen, 29 Aar. Brystsyge synes der at stå.

Enkemanden blev gift igen kort efter, nemlig

Vammen kirkebog (opslag 79): Gift 6.10.1857 Andreas Christian Hall, murer, indsidder, enkemand, 32 år gl. og Mathilde Jensen, pige, datter af gmd. Jens ???, Vammen, 24 år gammel.

I dette ægteskab kom en søn, Jens Christian Hall, hjemmedøbt 29.4.1858, dåben publiceret på moderens begravelsesdag 3.6.. Søn af murer ---. Moderen døde i barselsseng, 25 år gammel.

Han blev i sognet og kan følges i folketællingen 1860 og 1870.

I 1860 (opslag 6): Andreas Christian Hall, 35 år, født i Risum?? Sogn, Tønder Amt, murer, husfader.

Maren Marie Rostbjerg, 22 år, født i Romb sogn, Ringkøbing amt, hans kone.

Jens Christian Rostbjerg, 3 år, født i Viborg, hans pleiesøn i søns sted.

Mathilde Hall, 1 år, født i sognet, deres datter.

1870 (opslag 9). Andr. Chr. Hall, 44 år, født i ?? Tønder Amt, murer inderste.
+ kone og 6 børn.

46, Larsine Torstensen gift Sørensen og Pedersen

Eksamen 30.4.1856: Larsine Sørensen, Snedker Sørensens Hustru i Durup, Viborg Amt. Hun fik første karakter.

B149-51 under 7. Distrikt Ørum: Larsine Sørensen Thorstensen senere gift Pedersen ansat 4.7.56. Som blev forflyttet til Hammershøj og blev afløst af Ane Johanne Jensen (se nr. 236).

Notat i B149-51 den 28.9.1863 ved ansøgning om en ledig stilling i 19. Distrikt: Madam Larsen Sørensen i Qvorning, exam. i 7½ år, ansat i 7 år i Qvorning. Beboerne giver hende et godt vidnedsbyrd, som hun, så vidt jeg har haft lejlighed til at erfare, også fortjener. Hun har det meget knap, dels fordi hun mangler jordlod til boligen, dels også fordi manden er noget forfalden til druk. (Denne stilling fik hun ikke).

Samme protokol 28.9.1869: Jordemoderen i 7. Distrikt Larsine Pedersen i Ørum har i dag fået sine instrumenter eftersete – der mangler kasse, men er ellers ret gode. Hun afleverede sin protokol til eftersyn – som er i god orden.

I B46-7257 Middelsom-Sønderlyng Herred journalsager jordemoderdistrikter vedk 1852-63 er mere om jordemoderhuset i Ørum, der blev nybygget i 1850-erne, hvor det gamle blev solgt. Heri:

Brev af 15.3.1858 (fotograferet 17.10.2017):

Højædle og Velbaarne

Hr. Justitsraad Herredsfoged Borgen

Ærbødigst Andragende

Da den nye Jordemoderbolig i Ørum blev opført, syntes samme blive indrettet saa beqvemt, at intet stod tilbage at ønske; dog bemærkes hver Dag en følelig Mangel, nemlig et Lokum, hvilken Mangel bliver saa meget større, som Bygningen ligger midt paa Gaden, hvor Chausseen løber forbi, og tillige paa begge Sider er omgivet af Beboere, saa at Familien for Anstændigheds Skyld sandelig mangler saadan Tilflugtssted. Ligeledes befindes stor Mangel paa Drikke eller Reentvand, da Byen saa at sige i denne Tid er Vandtør, hvorfor der meget trænger til en Brønd eller i det mindste Adgang til samme. Og saa mangler endnu Indhegningen om Haven, saa at den nu er næsten til ingen Nytte, da den til enhver Tid er udsat for ethvert løs Kreatur, som nærmer sig samme. Idet jeg saaledes vover ærbødigst at henvende mig til Deres Velbaarenhed, haaber jeg, De af anførte Grunde ikke overseer Billigheden i dette mit Andragende, og haaber jeg Tillidsfuld, da nu Foraaret nærmer sig, en gunstig Afgjørelse af disse Sager.

Ørum d 15 Marts 1858

Ærbødigst Larsine Sørensen

Jordemoder i 7de Distrikt

(Underskriften er Larsines skrift, medens selve teksten nok er skrevet af lærer Sørensen, som ogsaa på skolens vegne skrev om behovet for en brønd).

Et nyt brev fra Larsine 11. Maj 1858 til herredsfogeden:

Jeg beder Dem Ydmygelig Hr. Justitsraad og Herredsfoged, om di er af den Godhed at sørge for der bliver forskaffet Græsning til min Ko. Da min ??? undtagen hvad jeg skal købe. Jeg ønsker gjerne der bliver et Stykke Jord købt. Som er at faa hos Neils (der står sådan) Laustsen Østergaard i Ørum. Det var os meget Beliggende.

Ørum den 11. Mai 1858, Underdanigst, Larsine Sørensen, Gjordemoder i den 7. Distrikt. Tilføjet brevet: 28.5. at Nedergaard græsser koen.

Jordemodermanden udfærdigede overslag over bygningen af et lokum (fotograferet 17.10.2017) med teksten Beregning over Redirada til Gjordemoder Huuset i Ørum.

Kvittering 1. Februar 1859 fra Chr. Sørensen Byested. Af Hr. Justitsraad Borgen har jeg modtaget for et Loekums Opførelse ved Jordemoderhuset i Ørum 37 rdl

Og for havedigets Opførelse sammesteds 6 rdl. I alt 43 rdl.

For hvilke Fyretve og Tre Rigsdaler herved

Qvitteres

Ørum den 1ste Februar 1859

Modtaget og beholdt

Chr. Sørensen Byested

Tømmermand og Gjordemoderens mand i 7de Distrikt. (Fotograferet 1.10.2017).

I samme sag er 18.12.1856 Afhjemlingsag. For retten mødte tømmer Joseph Pedersen og murer Anthon Johansen af Overlund---afholdte synsforretning over det af muurmester Jensen opførte nye jordemoderhus i Ørum.

Og

Incassations regnskab i anledning af det ved auction d 24. Juli 1856 bortsolgte gamle jordemoderhus i Ørum.

B46-7257 Middelsom-Sønderlyng herred vedrørende jordemodervæsenet. Brev af 20.11.1862 fra Larsine Sørensen:

Jeg tillader mig herved at forespørge hos dem, om jeg ikke kan tilkomme rejsepenge for min rejse til Viborg, når jeg bliver orderet af distridslægerne til at møde med protokol og ?? befordring kan jeg ikke så godt få, da der er 7 sogne i distrikt, jeg har gjort 2 rejser og ikke fået nogen erstatning, nu beder jeg ydmygelig om de er af den godhed at tilkende mig det.

Ørum 20.11.1862 Ærbødigst Larsine Sørensen, jordemoder.
Resultatet foreligger ikke.

Folketælling Ørum Sønderlyng herred 1860 (opslag 6): Nr. 28, Jordemoderboligen:

Christen Sørensen, 42 Aar, gift, født i Durup, Viborg Amt, Tømrer.

Jensine Sørensen, 28 Aar, gift, født i Skive, hans Kone, Gjordemoder.

Peder Christensen, 7 Aar, født i Durup, deres Børn.

Karoline Christensen, 4 Aar, født i København.

Kirsten Nielsen, 39 Aar, ugift, født i Lindum, Viborg Amt, Ernærer sig af Haandarbeide.

Nogen Jensine Sørensen er ikke fundt som jordemoder, men via oplysninger om, at sønnen Peder er født i Durup er via kirkebogen:

Durup (opslag 16) Født 16.11.1853 Peter Christensen, søn af Indsidder, Snedker Christen Sørensen og Hustru Larssine Thorstensen i Durupvolholm.

Han fik 30. Dec. 1905 tilladelse til navnet Peder Christensen Holland Bysted.

Manden, Christen Christensen Sørensen Bysted døde 17.10.1865 (Ørum kirkebog opslag 183) jordemodermand i Ørum. Født i Byskov, Nautrup Sogn i Salling. 47 Aar. Drukne i en Dam i Mollerup ved at han i Mørket forfeilede Veien.

Godt 3 måneder eller mindre end 3½ måned senere, blev enken gift igen:

Ørum kirkebog (opslag 120): Gift 1.2.1866 Tjenestekarl Laust Pedersen, Thiele, 42 Aar, og Enke efter første Ægteskab med Chr. Sørensen Byskov, Larsine Thorstensen, Gjordemoder i Ørum, 35 aar.

Og i dette ægteskab kom der hurtigt børn:

Ørum kirkebog (opslag 75: Født 11.11.1866, Mette Christien Vilhelmine Pedersen, datter af husmand Laust Pedersen og H. Larsine Thorstensen af Ørum.

Og (opslag 78): Født 6.10.1867 Thora Frederikke Pedersen, d.a. samme. En datter, Petrine Pedersen, døde i Ørum den 1.3.1870, 14 dage gammel.

I B149-51 under ansøgere til den ledige stilling i Hammershøj nævner distriktslæge Berg 1.1.1879 ansøgning fra Madam Grytsmacher og andre, og han slutter af med: Der vil således kun være spørgsmål om Larsine Petersen af Qvorning og Ane Jensen af Viborg. Jeg tror at burde anbefale den sidste----- (Det blev dog Larsine).

Berg skriver 6.3.78 (B149-51): Meddelt Madam Petersen i Hammershøj tilladelse til at tage en Barselsqvinde i Huset hos sig (foto af teksten 17.10.2017).

Det er hende, der i B149-49 (Landsarkivet i Viborg) findes som jordemoder i Hammershøj, Viborg amt fra 7.4.1870. Hun kaldes da Larsine **Thorstensen**, gift anden gang med snedker Laust Pedersen Nyerup. Hun er født i Skive, og har fra 1856 til 1870 været jordemoder i Ørum, Viborg amt. Han er tidligere snedker (er det ikke den første mand?), beskæftiger sig med husets drift. Hun har 6 børn i alderen 12 til 30 år, og 2 er hjemmeboende.

Der var 60 fødsler i distriktet i 1883. Jordemoderbolig i Hammershøj. Bolig: Meget fugtig, dårlig vedligeholdt. Jordlod ca 6 td land. Dyrehold: 2 køer og 1 svin.

Hun praktiserer foruden i distriktet også i Tindbæk i Skjern sogn.

Årlig løn med alderstillæg 130 kr.

Årlig privat fortjeneste efter opgivelse i januar 1884 ca 250 kr.

På grund af barselsfeber har hun været suspenderet fra sit embede i 8 dage (1876).

Forretningstøj: noget gammelt, sneppert benyttes ikke. Koppeapparat, fødselsleje, vægt og målebånd i orden januar 1884. Benytter fødselslejet. Tilstillet nyt forretningstøj i metalkasse 31.12.85, signeret Heiberg.

Jordemoderen døde af Mb. Cordis (hjertelidelse) 19.3.1893. I opslaget af stillingen efter hende står:

Distriktjordemoderpladsen i amtets 8de jordemoderdistrikt, der består af sognene Hammershøj, Vorning, Nærbæk, Sønderbæk og Læsten er ledig. Lønnen er 110 kr årligt, hvorhos der er tilstået jordemoderen en årlig brændselsgodtgørelse, for tiden 30 kr, og for afsavn af brønd 12 kr. årligt. Til jordemoderboligen, der er beliggende i Hammershøj, hører en jordlod på ca 10 tdr land, skyldsat for hartkon 2 skp, 3 fdk $\frac{3}{4}$ alb. Ansøgninger om denne bestilling bilagte med fornødne oplysninger ---indsendes til amtmanden.

I Heibergs liste over jordemødre i 1884 er i Hammershøi, distrikt 8, Larsine Thorstensen.

I jordemoderoversigten på www.hammershoej-by.dk nævnes, at hun er født i Skive i 1831 og at hun døde den 19.3.1893. Manden var født i 1825 i Nyrop.

Skive kirkebog (opslag 58): Født 17.10.1831 Larsine Torstensen. Datter af bødker

Torsten Torstensen og hustru Maren Vognsdatter i Skive, døbt i kirken 4.12.1831.

Hammershøj kirkebog (opslag 235): Død 19.3.1893, Larsine, Jordemoder i Hammershøj, 61 år (meget kortfattede notater i kirkebogen). Manden er ikke fundet under døde i Hammershøj. Han er født:

Gislum kirkebog (opslag 20): Født 28.9.1824 Lauris Pedersen, søn af Peder Laursen og hustru Ane Kirstine Christensdatter i Nyrop.

Folketælling 1870 i Ørum (opslag 26):

Laust Pedersen, ---husfader, tømrer (det ser ud til at stå sådan men meget utydeligt).

Larsine Torstensen, 38 år, gift, født i Skive, jordemoder.

Desuden 4 børn, alle piger på 13, 9, 3 og 2 år.

Folketælling 1880 i Hammershøj (opslag 9): 23, et hus

Laust Pedersen, 56 år, gift, født i Nyrop, Gislum Aalborg amt, husfader.

Larsine Torstensen, 48 år, født i Skive, hans kone, jordemoder.

Mette Christine Vilhelmine Pedersen, 13 år, født i Ørum By, barn.

Thora Frederikke Pedersen, 12 år, do.

Lassine Pedersen, 8 år, født her i sognet .Barn.

Ved folketællingen 1890 (opslag 18) er forældrene alene tilbage:

Laust Pedersen, 65 år, landmand

Larsine Thorstensen, 58 år, jordemoder.

Af en ansøgning om optagelse på jordemoderskolen i 1884 (109/84) fra Johanne Thomsen fremgår, at Johanne og søsteren Caroline Marie Christensen (se jordemoder nummer 80 i listen her) er døtre af afdøde tømmersmand Christen Sørensen i Ørum og distriktjordemoder i Hammershøj Larsine Pedesen født Thorstensen. Ansøgningen lyder i sin fulde ordlyd:

Til Direktionen for den Kgl. Fødselsstiftelse.

Jeg undertegnede Johanne Thomsen af Læsten, Viborg Amt, søger herved den ærede Direktion om at blive optagen som Jordemoder- Elev til 1ste September 1884.

Jeg er 24 Aar gammel, har født 2 Gange.

Jeg er Datter af Afdød Tømmermand Christen Sørensen, Ørum og Larsine Pedersen født Thorstensen, Distriktsjordemoder i Hammershøj, og tillige Søster til Distriktsjordemoder Caroline Marie Christensen i Havndal, som i Aaret 1880 udgik af Fødselstiftelsen med 1ste Karakter samt tildelt Hr. Professor Levys Præmie. Min Mand er meget svag; Lægen har erklæret, at han lider af Tæring, saa det bliver nødvendigt for mig at søge en Udvej. Det var derfor min Lyst og Glæde, om denne min Ansøgning maatte blive bevilget, hvorfor jeg da vilde medbringe min hjerteligste Tak.

Læsten 26 Maj 1884, Ærbødigst

Johanne Thomsen

Præstens attest:

Om omstaaende Ansøgerinde Johanne Thomsen er mig intet ufordelagtigt bekjendt, derimod kender jeg lidt til deres pekuniære Stilling og maa sige, at den kun er ringe, og da Manden nu er meget svag og formentlig lider af Tæring, da maa jeg anse det for en særdeles Hjælp for Konen, om hun kunde faa sin Begjæring opfyldt, hvorved hun eventuelt vilde se sig i stand til at forsørge sine to Børn, og ser man hen til, at saavel hendes Moder som Søster anses for udmærkede Jordemødre, turde det maaske ligge heri, at ogsaa Ansøgerinden i sin Tid paa en værdig og tilfredsstillende Maade ville kunne udfylde en Jordemoderplads.

Nørbæk d 26 Maj 1884

Alfred ?? , Sognepræst.

Og lægens attest:

Corpslæge Krenkel

Viborg den 27-5-1884:

Johanne Thomsen af Læsten har jeg i dag undersøgt: Med Undtagelse af et udsættende Hjerteslag er hun normal, og hun lider ikke af nogen Sygdom, der kan gjøre hende uskikket til at være Jordemoder. Hendes Legemsbygning er god, og Kræfterne synes gode.

Krenchel

Johanne Thomsen synes ikke at være blevet optaget på skolen.

Jette Flarup Pedersen, der er et tipoldebarn af Larsine har sendt et foto af denne. Hun fortæller, at Christen Sørensen Bysted kaldet Kræn Bysted var veteran fra første slesvigske krig. Måske er yderligere en datter af Larsine blevet jordemoder og rejst til Amerika. To af døtrene rejste vist derover.

47, Maren Christensen født Olesdatter

Eksamen 28.10.1856: Maren Christensen født Olesdatter, gift med Huusmand Christensen, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Det er hende, der i 1862 er jordemoder i Vammen og hvor der er regning for en ny kakkelovn (Fjends-Nørlyng Herredsfoged, jordemodervæsen 1855-67).

B149-51 Protocol for jordemødre 1850-1882 under omtale af Vammen jordemoderdistrikt: Maren Christensen f. Olesen fra Romlund. Ansat 6. Novbr 56, overtog distriktet 12.11.56. Instrumenterne i god stand. 27.11.56 tilsendt kopsætningsapparat. Afsat 7.10.72 for drikfældighed.

I den kronologiske del af protokollen: 7.6.1862 rygter om forfald til drik for jordemoderen i Vammen. Her står: Er det sandt, hvad rygten siger om jordemoderen i

Vammen, at hun er forfalden til drik, så kan der vel ej være tale om hendes forflyttelse, hvorimod distriktet ligger bekvemt for andre jordemødre, vil anbefale hende til at forblive, hvor hun er, og hvor man kender hende. Jeg stemmer følgelig for Marie Levring (se nr. 49). Lind (Der må have været tale om forflytning, hvor Marie Levring så får den ønskede stilling, som må have været den i Fiskbæk.)

12.6.1862: Rygtet, at jordemoderen i Vammen alt forværet forfalden til drik, er så ofte kommet mig for øre, at jeg må tro del. Såvel af denne som af flere andre grunde må jeg smmen med stiftsfysikus ?(ulæseligt) L.

24.6.67: Jordemoderen i Vammen Maren Christensen ansøgte 13.5.67 om alderstillæg, da hun har været i samme distrikt i 10½ år ifølge lov af 8. Marts 1856. Præsten ville ikke give sin anbefaling, da hun skal være forfalden til drik.

Det er også mig bekendt, at jordemoder M. Chr. stundom er drikfældig, men så vidt jeg har haft lejlighed til at erfare, er hun ret duelig i sit fag, og der er ingen sinde ført klage over hende..

Samme protokol: 7.11.72: Jordemoderen i Vammen Maren Christensen er bleven afskediget på grund af drukkenskab – anmeldt af amtet.

Hun har da kun været 40 år gammel.

Smollerup kirkebog (opslag 20): Født 13.1.1832 Maren Olesdatter. Datter af husmand Ole Christensen og hustru Maren Madsdatter i Laanum.

Gammelstrup kirkebog: Født 1.1.1826 Jens Christian. Udlagt fader Christen Christensen og pige ?? Jacobsdatter (svært læseligt).

De er ikke fundet under viede i Smollerup 1846-1859. De er ikke fundet under døde i Gammelstrup 1872-1891 (kan være senere).

Folketælling Vammen 1860 (opslag 3):

Jens Christian Christensen, 35 år, gift, født i Gammelstrup, Gjordemodermænd, Dagleier.

Maren Olesen, 29 år, gift, født i Smollerup Sogn, Hans Kone, Jordemoder.

Jacob Jensen, 5 år, født i Romlund sogn, deres børn.

Marthe Kristine Jensen, 3 år, født her i sognet. Do.

Else Knudsen, 4 år, født i Ringkøbing Amt, plejedatter.

Maren Madsen, 65 år, enke, født i Smollerup, hans svigermoder, der af ham forsørges. (Måske rettere forsørges af datteren).

Romlund kirkebog (opslag 44): Født 12.4.1855, Jacob Jensen, søn af Indsieder Jens Chr. Christensen og Hustru Maren Olesen, 24 aar gl, af Boller??

Vammen kirkebog (opsalg 35): Født 1854 i Vammen, Marthe Kristine Jensen, datter af arbejdsmand Jens Christian Christensen og hustru jordemoder Maren Olesdatter, 26 år.

Kirkebog Vammen (opslag 132): Død 13.5.1861 Maren Madsdatter. Enke efter Ole Christensen Bak af Laanum, boede hos Datteren Gjordemoder Maren Christensen i Vammen, 65 Aar.

Folketælling Vammen 1870 (opslag 10) et hus:

Jens Chr. Christensen, 44 år, født i Gammelstrup, husfader, arbejdsmand.

Maren Christensen, 38 år, født i Smollerup sogn, hustru, gjordemoder.

48, Christiane Andersen

Eksamen 30.4.1857: Christiane Andersen, gift m. Fabriksarb? Andersen paa Bruunshaab, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

49, Marie Elisabeth Levring

Eksamen 30.4.1857: Marie Elisabeth Levring, gift med Skomagersvend Levring fra Viborg.

Hun fik første karakter.

I B-044 eller Fjends-Nørlyng Herredsfogeder: Jordemodervæsenet 1855-67 er kvittering fra jordemoder Marie Levring i Fiskbæk 9.1.1863, og i samme omslag er regning for arbejde på jordemoderbolig i Fiskbæk i 1862.

I B149-51 er under 7.6.1862 omtale af eventuel forflyttelse af jordemoderen i Vammen (nr. 47), men da der er rygter om, at hun er drikfældig, blev det Marie Levring, der fik stillingen, så hun må være startet i Fiskbæk i 1862.

Under B149-51 15. Distrikt Fiskbæk står: Marie Levring v. La??, nu v. Jensen ansat 19.6.62. Hun var først i 17. Distrikt, senere reservejordemoder i Viborg. Fraflyttet 30.3.76 til 25. Distrikt, og Magrethe Knorr ansat i Fiskbæk 24.4.76 (se nr.190).

I B149, Viborg lægedistrikt indkomne breve er brev 30.3.1876, at amtet har beskikket Marie Jensen i Fiskbæk til jordemoder i 23. Distrikt (Grinderslev m.fl.sogne).

Fiskbæk var 15. Distrikt, og Margrethe Knorr (nr. 190) blev beskikket der 24.4.1876. (Var det 23. Eller 25. Hun kom til??)

50, Severine Jensen gift Riisgaard

Eksamen 28.10.1857: Severine Riisgaard gift m Indsiddet Morten Riisgaard i Skive, Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

B118--) nævner ikke, hvornår Severine blev ansat, da det var før Heibergs tid.

I B-044 eller Fjends-Nørlyng Herredsfogeder: Jordemodervæsenet 1855-67 er flere kvitteringer fra Severine Riisgaard, jordemoder i Højslev blandt andet i 1865 og 1868. Ved sag om bygning af jordemoderhus i Mønsted i 1862 er notater fra Severine Riisgaard i Højslev af 21.3.1860. Hun var i 3. Jordemoderdistrikt. Der er noget fra Lundø og Højslevkloster.

I samme er tegning af jordemoderhuse til Mønsted og Fly (fotograferet 17.1.2018). Se også under Maren Christensen i Vammen (nr. 47) og Marie Levring i Fiskbæk (nr. 49).

Folketælling 1860 Højslev (opslag 3):

Morten Mikkelsen Riisgaard, 27 år, gift, født i Rønberg sogn, Ringkøbing amt, husfader. Severine Jensen, 28 år, gift, født i Skive, hans kone, gjordemoder.

Jensine Nicol. Mette Kirstine Mortensen, 4 år, deres barn, født i Skive.

Anne Johanne Jensdatter, 20 år, ugift, født i sognet, pige.

Folketælling 1870 Højslev (opslag 7):

Willads Christian Mikkelsen, 29 år, gift, født i Rønberg sogn, Ringkøbing amt, fisker.

Severine Jensen, 37 år, gift, født i Skive Landsogn, gjordemoder.

Jensine Nikoline Mette Kirsten Mortensen, 13 år, født i Skive Landsogn, husfaderens steddatter.

Jens Mortensen, 9 år, født i sognet, husfaderens stedsøn.

Maarten Mikkelsen, 4 år, født i do. husfaderens egen søn.

Willads Christian Mikkelsen, 3 år, do.

Peter Mikkelsen, 1 år.

Jordemoderen var gift to gange:

Første gang med Morten Mikkelsen Riisgaard. Han døde 3.1.1863 i Højslev (opslag 168 i kirkebogen), født 22.11.1837 i (ulæseligt) i Ringkøbing amt---(ulæseligt)—Huusmand i Højslev, 29 aar, hjernebetændelse.

Deres bryllup (Skive kirkebog opslag 74): 14.2.1856) viet ungkarl Morten Mikkelsen, 22 år i Skive og pigen Severine Jensen, 23 år i Skive. Forlovere: Jens Mortensen og Søren Jensen med ført pen.

Anden gang blev hun gift i Højslev kirke (opslag 12) den 13. 9.1864 med ungkarl Villads Kristian Mikkelsen Riisgaard, Rønberg(?) sogn, 24 år gammel og enke jordemoder i Højslev Severine Jensen, enke efter afdøde Morten Mikkelsen Riisgaard, 31 år gammel. Forlovere: Andreas M?? Andersen og Lars Andersen? Med ført Pen.

Hendes mænd må have været brødre. Ja, de fødtes begge i Rønbjerg sogn som sønner af husmand Mikkell Davisen og hustru Mette Marie Pedersdatter i Riisgaardsted i Rønbjerg. Morten fødtes 22.11.1833 og Willads Christian fødtes 24.6.1840. Sidstnævnte fik 15.12.1893 kongelig bevilling på navnet Willads Christian Michelsen Riisgaard. Ligeledes i Rønbjerg sogn fødtes den 15.2.1845 Ane Marie Pedersen, der blev gift Pleidrup og som jordemoder (nr. 72) efterfølger til Severine.

Severines død (Højslev kirkebog opslag 100): 25.1.1874, Severine Jensen Riisgaard, distriktsjordemoder i Højslev, gift, 41 år. Død af O????ng/O??slag?? (Ligsynsattester er først bevaret fra 1876----.

Børn:

Jensine Nikoline Metter Kirsten Mortensen, født i Lund, Skive landsogn 10.3.185?, konfirmeret i Højslev 24.4.1870.

Jens Mortensen, født 12.3.1860 i Højslev.

Ane Marie Riisgaard, død 14.1.1863

Morten Mikkelsen Riisgaard, født 13.5.1865 i do.

Willads Christian Mikkelsen Riisgaard født 24.9.1866 i do.

Peter Mikkelsen Riisgaard, født 4.12.1868 i do..

51, Ellen Marie Nielsen

Eksamen 28.10.1857: Ellen Marie Nielsen, gift m Gaardmand Søren Nielsen i Vroue, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Notat af distriktslægen (B149-51) 20.4.62 fortæller, at Ellen Marie Nielsen var blandt ansøgerne til 1. Distrikt Mønsted.

Hr. Districtslæge Berg, Wiborg

(Modtaget den 3 – bestemt at gøre Møde den følgende Dag R??. Der fandtes (ikke læseligt))

Pastor Holther af Thorning har til mig indberettet at Distriktsjordemoder Ellen Marie Nielsen sammesteds, der lever udskilt fra Mammen, har den 16de dennes uden hjælp af nogen anden Jordemoder, men kun under Beqrem af 2 Nabokoner, som hun havde tilkaldt , fødte et uægte dødfødt Pigebarn, der efter de tilkaldte Koners Vidnedsbyrd var i Forraadnelse. Intet har derfor tilhører, at det samme har været Tilfældet med et af samme Moder d 7de Februar 1864 ægte født dødfødt Drengbarn, har fra henstillet, at der var det ommeldte ? Liig men blive iagttaget et lovformeligt Syn.

Paa Grund heraf tillader jeg mig tjenstligt at anmode Hr. Distriktslægen om at foretage dette Syn (ulæselig tilføjelse), ?? endnu i dag, Eftermiddag Kl 4 a 5, til hvilken Tid, jeg vil være tilstede i Thorning eller i alt fald saasnt som muligt, og udbeder jeg mig saafremt De ikke ser Dem i stand til at afholde Synet i dag, meddeler Underretning om, naar dette kan finde sted.

Lysgaard m.fl.. Herreders ? den 18 August 1869

H.Herholdt (teksten med forbehold).

Liste over jordemødre 1874: Distrikt 18, Ellen Marie Nielsen, Thorning.

I Heibergs liste over jordemødre fra 1884 er fra distrikt 18, Thorning, Ellen M. Nielsen.

Folketælling, Thorning Sogn 1880 (opslag 5), jordemoderhus

Ellen Marie Nielsen, 48 år, født i Ravnstrup, Jordemoder.

Ellen Kjerstine Marie Nielsen, 4 år, hendes pleiebarn.

Tjenestepige----.

Folketælling, Thorning Sogn 1890 (opslag 25): Thorning By, et hus.

Ellen Marie Nielsen, 58 år, F, født i Ravnstrup ved Viborg, Jordemoder.

Ellen Kjerstine Marie Nielsen, 14 år, født i Finderup, tjenestetyende.

52, Ane Jensen

Eksamen 29.4.1858: Ane Jensen, gift med Skomager Jensen i Bjerring, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

B149-51 notat 20.6.58: Examineret jordemoder Ane Jensen har i dag anmeldt, at hun vil praktisere i Daugbjerg.

13.3.59 anbefaling for samme. Det har nok været før ansættelsen i Vium.

Det må være hende, der ved folketællingen i Vium, Viborg amt i 1860 var jordemoder,

28 år gammel og gift med skomager Mads Jensen. Hun er født Madsen i Overlund,

Asmild sogn, Viborg amt og han i Mammen. Hun var jordemoder i Vium fra juli 1859 til ansættelse i Hjorthede jordemoderdistrikt 29.10.1862.

I Heibergs liste fra 1884 er hun som Ane Jensen i distrikt 18, Hjorthede. Det er hun også i oversigten fra 1874, 6. Distrikt.

53, Caroline Cathrine Svendsen gift Christiansen

Eksamen 30.10.1858: Caroline Cathrine Svendsen, gift med Bødker-/Snedkersvend?

Christiansen i Viborg.

Hun fik første karakter.

54, Dorthe Marie Olsdatter gift Jørgensen

Eksamen 1.11.1858: Dorthe Marie Jørgensen født Olsdatter fra Flye i Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Hun omtales i Skivebogen 2013 side 52 i en artikel om Breum Fattiggård:

Forhenværende jordemoder Dorthe Maren Jørgensen møder frem på sognerådsmødet den 2. januar og begærer sine børn taget ud af fattiggården, men sognerådet nægter at give sit samtykke dertil, ”fordi hun ikke havde godtgjort sin evne til at ernære dem, (og) fordi sognerådet forment, at hendes bolig og de betingelser, hendes børn ville komme til at leve under, formentlig ville være så slette, at man ikke ville kunne forsvare for tiden at give sit minde dertil.

Og side 58 i samme årbog nævnes, at der fra fattiggården den 1.4.1908 sælges en byggegrund til en jordemoderbolig i Breum.

I Skiveårbogen 2016 side 82 nævnes i artikel ”Landkommuner udfordres af børneloven af 1905” om hvorledes værgerådet i Ilbjerg sogn må fjerne 7 børn. Børnenes forældre er husmand Niels Peter Andersen Nielsen, født 1862 i Roslev og Maren Knudsen, født i 1863 i Rybjerg sogn. Hendes far er indsidder Knud Jørgensen og hendes mor jordemoder, Dorthe Marie Olesen.

55, Jørgine Marie Grytzmacher født Bonne.

Eksamen 30.4.1861 og 30.8.1861: Jørgine Marie Grytzmacher, født Bonne, g.m. Mejeribestyrer Grutzmacher paa Eskjær, Viborg Amt.

No 5 (hende) fandtes saa usikker i Kundskab, at det blev anset rettest at underkaste hende en ny Examination i Sommerens Løb.

Eksamen 30.8.1861: Jørgine Marie Grytzmacher, tidligere examineret d 30te April (v. supra) som erholdt Characteren anden Character.

Hun fik altså anden karakter ved reeksamination.

Ansøgninger til optagelse på jordemoderskolen Paaske 1858 nr. 105, fra Jebjerg By, Nørre Herred, Viborg Amt, Jørgine Marie Grützmacher født Bonne, gift med Grützmacher, Bødker. Er en sædelig og net Kone, besidder de fornødne Færdigheder i Læsning og Skrivning. Har de fornødne Egenskaber i fysisk henseene. Hun havde også søgt før.

Hendes ansøgning og anbefalingerne haves i fotokopi fra ansøgningen Michaelis 1860, hvor hun blev optaget. Heraf fremgår, at hun er født 7.3.1834 og blev den 19.5.1854 viet til bødker og daværende mejeribestyrer Johan Frederik Carsten Grytzmacher paa Eiskjær, med hvem hun er bleven mor til to børn. I resumeet står: Ført et i alle Henseender ulasteligt Levnet. Fysisk beqvem, anbefales paa det bedste til Oplærelse i det forestaaende Semester, da der i den nærmest Fremtid sandsynligen vil blive Trang for Gjordemødre i Salling.

Herregården Eiskjær er Eskjær i Salling. Den er omtalt i Skive-årbøgerne 1923 (side 48-108 af Aakjær) og i 1931.

Herregården Nørgård i Grinderslev sogn er i 2011 på 216 hektar.

Grinderslev kirkebog (opslag 46): Født 7.3.1834, ægte, Jørgine Marie Bonne. Faderen snedker Frederik Bonne og Hustru Gromild(?) Marie Olesdatter af Alsborg. Døbt 27.4. faddere: Madame Quistgaard til Nørgaard, Jomfr. Kirstine Qvistgaard af Laugegaard, Christen Bjørn? Grinderslevkloster. Skovfoged Christen Geertsen af Eskjær, Barnets fader.

Grinderslev kirkebog (opslag 108): Vielse 19.5.1854 Bødker og Mejeribestyrer Johan Friderich Casten Grytzmacher paa Nørgaard, 34 Aar og Fruentimmeret Jørgine Marie Bonne hjemme paa Alsborg, 20 Aar. Forlovere: Fr. Bonne og ?? Nielsen, Sognefoged og Gaardmand til Northise. Brudgommen har forevist Kgl. Bevilling af 11 Oct 1853 til at maatte aflægge Eed paa, at han ikke er bundet ved noget foregaaende Ægteskab eller lovgyldig Forbindelse ??? af Salling Herreds Justitsprotokol at denne Eed er aflagt den 10. Febr. 1854. Brudgommen er født 20. Maj 1820 døbt 22. Maj s. A.---(resten er ulæseligt).

Hun står som fruentimmer, så hun må have født inden, og

Grinderslev kirkebog (opslag 52): Født 1. Juni 1853 Christine Marie Grytmacher, døbt i kirken 3. Juli. Fruentimmeret Jørgine Marie Bonne af Alsborg. Barnefader Johan Friderich Grytmacher, Mejeribestyrer paa Nørgaard.

Folketælling 1855, Jebjerg sogn (opslag 3) et hus:

Johan Friderik Grytmacher, 35 år, gift, født i Lybek, huusfæster, bødker.

Jørgine Marie Bonne, 21 år, født i Grinderslev, hans kone.

Christine Marie Grytmacher, 2 år, deres barn.

Folketælling 1860, Jebjerg sogn (opslag 3):

Grytmacher, 38 år, gift, født i Lybek i Holsten. Bødker og snedker og ernærer sig derved.

Jørgine Marie Bonne, 26 år, sidstnævnes kone.

Gunnit Frederikke Grytmacher, 5 år, født i sognet, børn

Marie Kathrine Grytmacher, 2 år, do.

(Datteren Christine Marie nævnes ikke, og hun er ikke fundet under døde i Jebjerg eller i Grinderslev kirkebog).

To døtre er fundet fødte i Jebjerg, og begge er født den 19. Februar men med 2 års mellemrum.

Jebjerg kirkebog (opslag33): Født 19.2.1853, Gunnild Frederikke Grytmacher, døbt i kirken 5.4.1855, datter af bødker Gr—og kone Georgine Marie født Bonne. Blandt fadderne ungarl Christian Bonne fra Mogenstrup.

Jebjerg kirkebog (opslag 35): Født 19.2.1857 Marie Cathrine Grytmacher. Datter af bødker Grytmacher og hustru Marie Georgine(?) Bonne i Jebjerg. Faddere: Jomfr. Bonne fra Nørgaard, Gmd. Peder Andersen af Jebjerg og snedkersvend Bonne fra Mogenstrup.

Ved folketællingen i 1870 i Vium sogn, Viborg amt, var hun jordemoder Jørgine Marie Bonne. Gift med Johan Friderik Goutzmacker, 49 år, født i Lybeck. Hun 35 år og født i Grinderslev Kloster. De havde to børn født i Jebjerg.

Folketælling i Ørum 1880 (opslag 3): Et hus.

Johan Friderik G---59 år---Bødker.

Jørgine Marie Bonne, 46---Jordemoder.

Marie Katrine Grytmacher, 22 år, ugift, født i Jebjerg i Salling, sy pige.

Folketælling i Ørum 1890 (opslag 23):

Johan F. Carsten G., 69 år, husfader.

Jørgine M. B. 55 år, husmoder, jordemoder.

Marie Katrine Grytmacher, 32 år, ugift, født i Jebjerg i Salling, syjomfru.

Folketællingen 1901, Ørum Sønderlyng Herred (opslag 195): Jordemoderboligen matr. 16 i Ørum.

Jørgine Marie Bonne, født 7.3.1838. Enke, født i Mogenstrup, Viborg Amt, bopæl i sognet i 1878, kom fra Vium. Husmoder, jordemoder. Gift i 1858, 3 levende børn og 1 død. Ægteskabet opløst i 1898 (ved mandens død).

+ ved fkt.1901: Kristine Jørgine Jensen, født 31.12.1886 i Skive, plejedatter.

Ørum kirkebog (opslag 246). Død 18.1.1898 i Ørum, Johan Friderik Grytmacher. Gift indtil sin død med jordemoder Jørgine Marie Bonde af Ørum. Var født i Lübeck. Sidste fælles bopæl i Ørum, 77 år.

Hun er ikke fundet under døde i kirkebogen i Ørum 1906-1934 og er sikkert flyttet fra sognet. Ja, hun er ganske givet flyttet op til en datter i Skive, og kirkebogen i Skive viser

(opslag 178): Død 17.4.1914 i Skive, begravet i Skive 23.4. Jørgine Marie Grytmacher født Bonne. Forhenværende Jordemoder, Enke efter Bødker Johan Frederik Carstens Grytmacher af Ørum. Født i Eskjær Skov. Datter af snedker Frederik Bonne og Hustru. 80 Aar.

Hendes plejedatter nævnt ved folketællingen var en datterdatter:

Skive kirkebog (opslag 131): Født 31.12.1886, Kristiane Jørgine Jensen. Datter af snedker Mads Jensen og hustru Gunhild Frederikke Grytmacher, 31 år af Skive.

Moderen til datterdatteren døde i Skive i 1889: Skive kirkebog (opslag 60): Død 16.10.1889 Gunhild Frederikke Jensen født Grytmacher. Snedker Mads Jensens hustru af Skive, 34½ år.

Enkemanden giftede sig et år senere med søsteren til sin afdøde kone:

Ørum kirkebog (opslag 40). Bryllup 3.11.1890. Enkemand efter 1. Ægteskab og snedker Mads Jensen i Skive, 37 år og pige Marie Kathrine Grytmacher. D.a. bødker Grytmacher i Ørum, 33 år.

Og jordemoderens barnebarn er så flyttet til Ørum, sikkert for at hjælpe sin mormor. En jordemoder har behov for en til at tage imod besked.

I distrikslægens protokol (B149-49, Viborg Lægedistrikt side 56 nævnes under Ørum, at Jørgine Marie Bonne blev ansat 1.10.1878 i 49 år gammel, gift med bødker Johan Frederik Grützmacher. Hun havde været ansat i Virum fra 18.10.67 og blev så forflyttet til Ørum. Før ansættelsen i Vium havde hun praktiseret i Jebjerg i Salling i 6 år.

Hun fik afsked med pension 1.11.1906 og blev afløst af Johanne Frederikke Jensen, der kom fra 27. Distrikt.

Ikke i protokol B118-51, da Ørum. I denne protokol står også, lige efter 31.10.1867:

Jørgine Marie Grytmacher af Jeberg er udnævnt til jordemoder i 17. Distrikt i Høiberg (må skulle være Vium, Højbjerg er 16. distrikt), Den 1.1.1870 skriver distriktslæge Lind om hende, der har søgt stillingen i Hammershøj: Jordemoderen i Vium, Madam Grytmacher har kun været ansat i noget over 2 år, og skønt hun er i enhver henseende (en) respectabel kone, ville det dog være for ?? nu at forflytte hende.

B149-51: Mariane Thomsen (se nr. 71) blev afløst i Ørum af Mad. Grützmacher fra Vium – fik tilladelse til at beholde forretningstøiet, som hun i sin tid ved 10. Overladedes.

B149-51 Vium: Madam Grützmacher ansat 18.10.-67, forflyttet til Ørum. Fik 10 R af amtet for at beholde sine instrumenter, der så tilhørte ? (amtet?).

Brev fra pastor Bruun, Winum Præstegaard 28. April 1872 til Hr. Distriktslæge Berg, Viborg

(Ulæseligt)

Og et brev til Hr. Distriktslæge Berg, Viborg

Fra Poulsen fra Viborg Stifttidende??? (Må tages med forbehold! Her tales om benyttelse af jordemoder, men det er meget svært læseligt. Der ser ud til at være skrevet i april 1872).

(Distriktslæge Bergs notater er uden dato og underskrift og ulæseligt)

Papirer med brev fra jordemoderen af 29. April 1872:

Vinneslev 29de April 1872

Hrr. Dotor Berg i Wiborg

Jeg var i Løverdags i Wiborg og måske have talt med dem angaaende min Protokol som jeg for en Tid siden har udformet, da i forretningen som jeg ??? for siden at informere i

en ny Protocol, ----den første Kone i min District som Døde var en fattig Kone i Sjørsløv Sogn, som vistnok var af Mangel paa Pleie der, var ingen hos hende hendes Mand ligger i Tjeneste i Wiborg, siden den Dag hun fødte var jeg blot ikke i hendes hus.

Det er omtrent 1½ Mill fra mit egen saa kan man jo ikke godt løbe saa Lang en Vei, det var ikke paa Land at hun i ??? af da daglig gaa til den, efter hvad jeg har faet af Naboerne var det betændelse i underlivet fordi hun et par Dage efter maatte staa op det var den 13 Januar hun fødte"

den anden hon(?) er død i min District fødte hun 11. Februar, hun var syg Længe i (resten er nærmest ulæseligt, men det ser ud til, at en læge og en jordemoder fra Viborg har været til stede. Hun slutter af med:) og alle disse Forretninger jeg har haft derimellem har der ingen Syge været.

Men derfor di vil at jeg skal måske hos Dem ville di saa ikke være saa god at skrive med Præsten.

Jørgine Grûntsmaeker

Jordemoder i Vinum.

B149-51 notat af Berg 24.9.77: Jordemoderen i Vium (17. Distrikt) Madam Grützmaher forflyttet til Ørum (6. Distrikt, (er vel 7.??)) fra 1. Oct. 77.

Og notat oct. 77: Madam Grützmaher afleverede sine instrumenter og den næsten udskrevne protokol. Der meddeltes hende en ny protokol.

Notat 27.10.77: Instrumentkassen fra Vium blev i dag tilstillet Madam Grotzmacher (sådan står der) i Ørum, der har modtaget fødselslejet, som derfor blev (?ulæseligt).

I Heibergs liste over jordemødre i 1884, B149-49 og B118-54) er hun i distrikt 7, Ørum som Jørgine Marie Bonne.

I oversigten fra 1874 er 17. Distrikt: Madam Grützmaher, Vium.

I B149 (Viborg Lægesistrikt indkomne breve) nævnes 8.10.1876 tilfælde af barselsfeber i Mammen (husmand Niels Frederiksens kone), jordemoder Madam Grützmaher fra Vium. Og 23.10.1876 samme hos husmand Niels Christensens kone i Sjørsløv, samme jordemoder.

Der er mere om hende i B118-53 side 107:

Jordemoderboligen i Ørum. Jordlod: et stykke havejord.

Gift med bødker Johan Frederik Grytzmaher (uarbejdsdygtig på grund af en knæskade).

Praksis i Jebjerg i Salling i 6 år.

Do i Vium i 10 år.

Distriktsjordemoder i Ørum fra 1.10.1878. Praktiserer i Kvorning, Ørum, Viskum og Vinge, undertiden lidt i Veirum og Ingstrup (størstedelen af Veirum søger til Viborg).

Suspenderet fra sit embede i 4 uger i 1879 på grund af barselsfeber.

Antal fødsler 1883: 70---1910: 64.

Meget uordentlig førelse af sin protokol. Klage over hende i den anledning til

distriktslægen 26.3.1897. Er trods jævnlige tilsigelser ikke mødt til

jordemoderkonferencer. Mødt til konference hos fysikus 31.3.897 og givet tilrettevisning i anledning af ovennævnte klage fra distriktslægen.

Ansøgt om afsked med ? 18.9.1906.

Meddelt afsked med pension fra 1.11.1906.

Afløst af Johanne Frederikke Jensen (se nr. 86).

56, Vilhelmine Elisabeth Feldmann gift Svanberg

56, Eksamen 2.5.1861: Vilhelmine Elisabeth Svanberg f. Feldmann, g. m. Skomager Svanberg i Skive, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

I kassen med ansøgninger til optagelse på skolen Michaelis 1860, hvor der var 178 ansøgere udenfor København, er hun nr. 72, og bilagene for hende er ikke i kassen, men i resumeet står:

Viborg Amt, Skive, Vilhelmine Elisabeth Svanberg født Feldmann, 29 Aar, gift med H.P. Svanberg, Skomager. Bekjendt for at føre en sædelig Vandel. Fysisk beqvem, særdeles velskikkekt, anbefales. Jordmoderen er i en temmelig høi Alder og vil ved Aarets Udgang ansøge Afsked, hvorfor der i Byen vil blive Trang til Gjordemoder.

Anbefales paa bedsted Maade af Byfogden.

Physicaten anfører, at der ved Jordemoder Smith's forestaaende Afgang i Skive vil blive Trang til en Jordemoder, saa anbefales specielt Ansøgerinden, fordi hun er særdeles vel skikket til at være Jordemor, samt at Physicus personlig kjender hende som et Characterens Side overmaade skikkeligt og agtværdigt Fruentimmer. Etatsraad Lind Hun var også ansøger nr. 79 i 1860.

57, Eksamen 30.10.1861: Berthe Christensen f. Jensen, g. m. Arbeidsm. Christensen paa Fuur Ø, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Det er formentlig hende, der i 1863 er konstitueret som jordemoder i Balling m.m. og afløser for Mariane Nielsdatter (se nr. 126).

58, Marthe Augusta Riis gift Poulsen

Eksamen 5.2.1862: Marthe Augusta Poulsen født Riis, g. m. Møllersvend Poulsen i Bjerregaard, Viborg Amt, som var i Barselseng ved sidste Examen og dermed i længere Tid blev sat tilbage i sin praktiske Underviisning.

Hun fik første karakter.

Sidste eksamen var 28. Oktober 1861.

Hun var ansøger nr. 125 af 231 ansøgere uden for København om optagelse på jordemoderskolen til påske 1861 og her står: Viborg, Bjerregrav, Rinds Herred, Martha Augusta Charlotte Poulsen fød Riis, 24 (år, gift med) Møllersvend Anders Christian Poulsen. Anbefales. Var i Skolen en af de flinkeste og dygtigste Piger. Velskikket saavel i intellectuel som moralsk Henseende, 1 Barn. Moderen er Districtsjordemoder og 66 Aar gammel, hun trænger til en Medhjælperske, og anbefaler Lægen paa det Bedste Datteren til at oplæres for at kunne assistere Moderen.

Hun blev optaget, men selve ansøgningen og dens bilag er ikke i kassen med ansøgninger.

Moderen er nummer 21 i aktuelle liste over jordemødre i Viborg amt.

59, Cathrine Christine Jæger gift Peters og Bundgaard

Eksamen 29.10.1862: Cathrine Christine Peters født Jæger, gift m. Forpagter Peters i Hammershøj, Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

Moderen, Ane Magdalene Sørensen, Bagermester Jægers Kone i Randers, fik eksamen som jordemoder 30.10.1837 (se nummer 172 i aktuelle liste over jordemødre i Viborg amt).

Side 370-371 er følgende skrivelse indført i jordemodereksamensprotokollen:

Randers Amtshuus

Under 13 August 1867 har tilskrevet Jordemodercommissionen som følger:

Ved hermed at fremsende Lærebrev for Jordemoder Cathrine Peters skal jeg tjenstligst udbede mig underrettet om der ikke er begaaet et Falsum derved at Characteren er forandret til **”Første Character”**

Rosenørn

Hertil svaredes under 17 August 1867

I Anledning af Deres Høibelbaarenheds Forespørgsel af 13 August d. A. om der ikke er begaaet et Falsum med det Jordemoder-Lærebrev, som under 29 Octbr 1862 er tildeelt Cathrine Christine Frederikke Peters fød Jaeger, skal jeg oplyse, at et saadant har fundet Sted, idet der efter Jordemodercommissionens Examens Protokol kun tildeelttes denne Kone **”Anden Character”** ligesom jeg ogsaa kan tilføie at Ordet **”Første”** ikke hidrører fra afdøde Prof. Levy`s Haand.

Dette har jeg som Medlem af Jordemodercommissionen ikke villet undlade strax at tilmelde Deres høivelbaarenhed med Tilføjende at en Udtalelse af Commissionen in ? hvis den er nødvendig ved den forestaaende Retssag, først vil kunde skaffes Tilveie? i Sepbr, da jeg selv reiser 8 Dage bort, og de andre Medlemmer ere borte fra Staden. I Tilfælde af at en saadan samlet Udtalelse er nødvendig, maatte jeg da tjenstligst udbede mig Lærebrevet remitteret.

Som Medlem af Jordemodercommissionen og paa den Vegne

Stadfeldt

Til Hr. Kammerherre, Amtmand over

Overmedichus

Randers Amt, Rosenørn

Skrivelse af 13. Juni 1868 (side 372 i eksamensprotokollen):

Under 23 Mai modtoges en Skrivelse fra Jordemoder Cathrine Peters født Jæger f Viborg Amt, hvori hun androg paa Udfærdigelsen af et nyt Lærebrev for hende selv, da hendes Lærebrev ved en Uforsigtighed var bleven hende ubrugbar. Da Efterspørgslen under 13 Aug 1867 fra Randers Amtshuus gjaldt hende, afsendes d. 24 Mai 1868 en Skrivelse med Anmodning om de nødv. Oplysninger fra bemeldte Amt.

Svaret derpaa af 29. Mai 1868 oplyste, at Cathrine Peters ved Randers Exstraretsdom af Decbr 1867 var anseet med 4 Gange 5 Dages Fængsel på Vand og Brød for at have forfalsket det hende meddelte Lærebrev, da hun desuden før hun blev optaget til Oplærelse har været straffet for Rufferi i Randers, og, efterat have erholdt Ansættelse i Viborg Amt, der bleven afskediget fra sin Bestilling som Distriktsjordemoder, formener Amtnet, at der ikke bør meddeles hende fornyet Attest, forat hun ikke skal indsmugle sig i Embeder paa Steder, hvor hun er ukjendt, i al Fald at Lærebrevet bør forsynes med Bemærkning om de hende overgaaede tvende Straffedomme.

Jordemodercommissionen tiltræder denne Anskuelse og agter at lade hendes Andragende ubesvaret.

D. 13 Juni 1868

O Bang

Schleisner

Stadfeldt

Hun fik eksamen i 1862, og hun blev jordemoder i Vium i Viborg amt i 1863 og derpå konstitueret i Hammershøj i 1867 som moderens hjælper. Fra 1870 blev hun reservejordemoder i Vinderslev. I 1895 blev hun forflyttet til Kjellerup, hvor hun blev afskediget med pension i 1910 og fortsatte som praktiserende jordemoder. I Vinderslev blev hun gift Bundgaard, og der var ifølge medicinalberetningen fra stiftsfysikus Heiberg i Viborg klager fra lægerne over Madam Bundgaard.

Af notaterne i *ansøgninger om optagelse på jordemoderskolen til påske 1862*, hvor hun har nr. 128 nævnes, at hun er 20 år og gift med mølleforpagter H. Peters i Hammershøj. Ifølge præstens attest har hendes opførsel været god. Lægen skriver: Hun har et godt helbred og fysisk er hun bekvem. Hun har 1 barn og læser og skriver godt. Moderen er distriktsjordemoder. Hun blev så optaget på skolen efter at have søgt to gange før. Hendes ansøgninger dateret 23. Juli og 19. Januar 1862 er skrevet i en anden skrift end hendes underskrift. Teksten lyder for de to:

Til Stiftamtet i Viborg

I Henhold til mit tidligere indgivne Ansøgende om Oplærelsen som Jordemoder paa Fødselsstiftelsen i Kjøbenhavn, tillader jeg mig hermed paa ny at ansøge om, at jeg maatte denne Gang kunne vente at blive antagen. Da min Moder er ansat som Jordemoder heri Amtet, og jeg hos hende efter min Udlærelse vil kunne ved ydermere uddanne mig, indtil jeg faar fast Ansættelse, ligesom jeg med min Moders Virksomhed som Jordemoder har faaet særdeles Lyst til at kunne oplæres i Jordemodervidenskaben, forventer jeg, at deres øivelbaarenhed gunstigt vil anbefale mig til at optages denne Gang ved Stiftelsen, og da min Fader tidligere har været i Amtets Tjeneste og udført de ham paalagte Forretninger til deres Høivelbaarenheds ofte udtalte Tilfredshed, tør jeg haabe, at ogsaa denne Omstændighed maa bevirke, at deres Høivelbaarenhed vil præferere mig.

Om min physiske Tilstand og Beqvemhed tør jeg henvise til forlagte Erklæring fra Distriktslæge Berg, og om min Alder, moralske Forhold samt om min Færdighed i at læse og skrive til forlagte Attest fra min Sognepræst. Underdanigst

Hammershøi d 23. Juli 1861, Charthrine Chrestine Frederikke Peders fød Jæger.

Og ansøgningen fra 19. Januar 1862:

Til det høje Stiftamt i Viborg

Hermed tillader jeg mig underdanigst at bringe det høie Stiftamt i behagelig Erindring tvende af mig i Foraar og Efteraar 1861, til den Kgl. Fødselsstiftelse indsendte Ansøgninger, om at maatte blive antaget til Oplæring som Jordemoder paa bemeldte Stiftelse for Betaling, hvilke Ansøgninger vare ledsagede med Læge og Præsteattest, samt det høie Stiftamts Anbefaling, da jeg endnu ikke har opnaaet dette mit Ønske, er min underdanigste Begjæring, om jeg nu i dette Foraar maatte blive antaget til Oplæring som Jordemoder paa bemeldte Stiftelse, da jeg trænger haardt deril for mit Erhvervs Skyld, og tillader jeg mig derfor at udbede mig det høie Stiftamts gunstige Medvirkning i denne Sag.

Underdanigst

Hammershøi d 19. Januar 1862. Cathrine Christine Frederikke Peters, fød Jæger

På den sidste ansøgning er senere tilføjet, formentlig på skolen: 2 Attester sendt Randes Byfoged Kontor 22/10 67 og nedenunder:

14/11 67 Efter Begjæring, da hun er tiltalt for forfalskning af hendes Karakter og tidligere har været straffet for Rufferi --- (svært læseligt).

Vedlagt kopi af skrivelse fra Randers Byfogedkontor af 8. November 1867: Forlangt remitteres tjenstligst tvende med Inspectionens behagelige Skrivelse under 24 f.M.: modtagne Attester vedrørende Cathrine Christine Frederikke Peters født Jæger. Distriktslæge Berg i Viborg skrev mere udførligt i sin anbefaling dateret 24. Juli 1861: (Det er den anbefaling, hun har fået af distriktslægen, da hun i 1861 og 1862 søgte om optagelse på jordemoderskolen): Mølleforpagter H. Peters Kone, Cathrine Christine Friderikke f. Jæger, 20 Aar gammel, er i dag synet af mig og fandtes at have et godt Helbred og at være fysisk beqvem til at udøve Jordemoderkunsten. Det kan muligt tjene hende til Anbefaling, at hendes Moder er ansat Jordemoder her i Lægedistriktet, og at hun efter overstaaet Examen i nogen Tid kunde fungere under hendes Vejledning indtil hun selv fik Ansættelse.

Og præstens attest af 29. Juli 1859: I Hammershoi Ministerialbog findes anført ?? Chathrine Christine Frederike Jæger, en Datter af Bager Jæger og Hustru Gjordemoder Ane Magdalene Jæger født Sørensen i Hammershøj, er født d 19 April 1841 i Thanum, er confirmeret d 15. April 1855 – kan læse og skriver godt, hendes Opførsel heri været god – Hun er ægteviet i Hammershøi Kirke d 21 Juni 1859, har født et levende Barn d 12 Octobr 1859.

Rigtigheden bevidner J. Blicher

Sognepræst for Vorning, Qvorning og Hammershøj (Ifølge Blichernoter september 2015 side 11 var Jens Blicher præst for Vorning, Kvorning og Hammershøj fra 1825 til 1864). *Om hendes flytte fra Vium til Hammershøj findes i B149- korrespondance med en del oplysninger:*

Brev fra Kathrine Peters 22.1.1866:

Til det Kongelige Stiftamt i Wiborg

Ifølge det Høje Stiftamts Skrivelse af 21 d.M., at jeg var afsat fra mit Embede som Jordemoder i Vium, paa Grund af, jeg havde forladt Pladsen uden Tilladelse. Hvilket virkelig ikke er Tilfældet, saafremt jeg ikek aldeles har misforstaaet Hr. Doctor Berg. Og tillader jeg mig desaaarsag underdanigst at forklare mig og fremføre til mit Forsvar sandfærdig, hvorledes det er gaaet til. Da min Moder, som er Jordemoder i Hammershøi, skønt i god Bedring endnu ej er saa rask efter sin Sygdom, at hun kan med Sikkerhed foretage sin Forretninger ? hun Gjentagne at paatrængende Bud til mig at komme derhen. Jeg kunne ? aldrig gjøre en saa gruelig Forseelse uden videre at forlade Pladsen, og forinden jeg besluttede mig dertil, henvendte jeg mig til Dogtor Berg den 20 januar og raadførte mig med ham, og han sagde, jeg kunde gjerne reise derhen og modtage min Bestalning, og der vilde han ? sige til Madame Thisted og indstille, at hun kunde tage til Vium i mit Sted og derpaa skulde jeg komme til ham om Tirsdagen den 23 Januar, som jeg der hos ham bestemt til Reisen og modtage min Moders Protokol, som der beroede, hvori han vilde vise mig nogle Forh?, de burde rættes. Jeg mødte Tirsdagen, og da var han desvære paa Reise, og skjønt jeg ventet ?? Reise jeg i den Trygge Tro, at det ar kuns Protokollen, jeg skulde se og modtage. Og da mente jeg at tage derop on nogle Dage og berigtige dette. Jeg stod i den Salige Troe, at Hr. Berg godhedsfuld samtidig som han instilte Madam Thisted og saa maatte min Fratrædelse ???

Deres Høyvelbaarenhed vil herved indse, at min Forseelse bestaar i, jeg maa have misforstaaet Hr. Doctor Berg, og naar det forekommer mig at være paa en Maade uskyldig, saa er det haardt for mig at bære den Kritik, da vad mig bevist aldrig i min Praxis at have forset mig, og hvorfor jeg kan, naar forbruges, fremvise de bedste

Widnedsbyrd. Derved at være anset som Desertør fra min Plads. Og aldrig at kunde søge Ansættelse i Stiftet.

Jeg tør desaarsag ikke anføre min Bøn at blive Constitueret i min Moders Sygdom men maa nu kuns haste/bede?? der som Praktiserende.

I Henhold til min Forklaring haaber jeg dog deres Høyvelbaarendhed vil fælde en naadig Dom over mig.

Hammershøi den 28 Jan 1866 Underdanigst

Kathrine Peterse

Forhen Jordemoder i Vium

Tilføjet: I Anledning heraf udbedes hr. Distriktslæge Bergs behagelige Yttringer.

Viborg Stiftamt d 8 Febr 1866

Underskrift (ulæselig)

Bergs svar til amtet 12.2.1866:

At Jordemoder Peters i Vium uden Tilladelse har forladt sit District for at assistere sin syge Moder i Hammershøj, antager jeg beror paa en Misforstaaelse. Hun havde nemlig om denne Sag talt baade med Physicus og mig, og vi antage begge, at det lod sig iværksætte, og jeg lovede at arrangere det hele for hende ved nemlig at indgaa til Amtet med en skriftlig Indstilling, hvorpaa ogsaa Physicus havde afgivet sin Erklæring, det skulde da ordnes saaledes, som skrevet, at 3de Jordemoder her i Byen skulde constitueres i Vium, og en practiserende Jordemoder, Madam Hansen, attter i hendes Sted. Madam Peters skulde naturligvis ligesom de andre Jordemødre fra Amtet søge om Constitution. Min Indstilling kom noget sent, fordi der imidlertid fra Jordemoderen i Hammershøj, eller rettere fra hendes Mand, kom en Erklæring, at hun selv snart atter kunde varetage sine Forretninge. Madam Peters maa have misforstaaet vordt?? arrangere??, og sandsynligt meent, at jeg derved ogsaa vilde besørge hendes Constitution i Hammershøu, medens jeg blot tænkte paa at skaffe en anden Jordemoder til at varetage hendes Forretning i Vium.

Da Madam Peters ellers er en flink Jordemoder med Omløb i Hovedet, og Districtet, saa vidt jeg har erfaret, har været tilfreds med hende, vil jeg tillade mig at indstille, at hun for denne Gang maa slippe med en Irettesættelse, og at hun maa faa den attraaede Constitution hos hendes Moder i Hammershøi.

Viborg d 12 Febr 1866

B. Berg.

Brev fra amtet til Districtslæge Berg

Sagen synes ikke ganske klar for Amtet, idet dette har modtaget en Erklæring fra den beskikkede Jordemoder i Hammershøi, om at hun vel kunde ved Hjælp af Nabojordemoderen bestride hendes Embedsgjerning, og har hun navnlig ikke begjert nogen constitueret, hvilket selvfølgelig ikke kan ske, uden enten efter hendes egen Beslutning eller efter en Indstilling fra Lægerne om det nødvendige deri for Embedets Tarv, og en saadan indstilling er ikke modtagen. Madam Peters Bortrejse fra Vium er en ?løs Handling, hvil Følge hun selv maa bære, idet hun ikke kan vente at komme tilbage til dette District, om hendes Moder end maatte kom sig, og at blive fast beskikket i Hammershøi, ?? Moderen maa søge sin Afsked, beror paa om ingen anden Jordemoder maa qvalificeret Jordemoder melder sig.

Med henhold hertil maa man tjenstligt udbede sig Hr. Districtslægens behagelige Erklæring, nemlig om Nødvendigheden af Constitutionen.

Viborg Stiftamt 15 Febr 1866

Bretton.

Brev fra Viborg lægedistrikt 17.2.1866 til fysikus Lind fra B. Berg (distriktslæge i Viborg før Heiberg):

Hr. Etatsraaden har i sin ? paa Grund af Jordemoderen Madam Jægers Beenskade indstillet, at en anden Jordemoder maatte constitueres i hendes Districit.

Som Dem bekendt reiste hendes Datter, Madam Peters i Vium i den Anledning ud til hende, uden først dertil at søge Amtets Tilladelse eller lade sig constituere, og hun blev som følge deraf afsat. – Hun ansøger nu om at blive konstitueret for Moderen, og jeg har i den Anledning giordt medfølgende Erklæring. Jeg maa dog tilføje, at hendes Broder , efter Sigende uden Moderens Samtykke har tilskrevet Amtet, at Moderen nu har saa vel, at hun ikke ønskede nogen adjungeret sig.

Maatte jeg udbede mi Etatsraadens Formening i den Sag?

Viborg d 17de Febr 1866 Ærbødigst B. Berg.

Og svaret:

Forinden videre kan skee, bliver det formentligen nødvendigt at forvise sig om Moderens Tilstand; og til den Ende kommer De vist til at foretage en Reise til Hammershøj for at undersøge denne; thi paa Rygter og Sigende kan man ikke forlade sig. De var selv fra Begyndelse af den Mening, at hun ikke kunne komme sig – der burde allerede dengang strax have været hende en anden Kone adjungeret. Fremgaar det af Undersøgelsen, at det endnu kan var Længe, inden hun kan varetge sine Forretninger tilbørligen, saa bør hun strax constitueres, og det kan i saa Fald vel blive Datteren.

Viborg Physicat den 18 Febr 1866

Lind

Der er så ikke mere i mappen med korrespondance fra 1866.

Oversigt over jordemødre i 1874 er 19. Distrikt: Jens Pedersens K, ansat 11.6. 1870 i Astrup, med Bundgaard, Reservejordemoder i Haurbak ans. 30.5.70.

I Heibergs liste over jordemødre (se nedenfor) fra 1884 er hun i Haurbak (rettet til Kjellerup) i 12. distrikt som Kathrine Christine Frederikke Bundgaard med henvisning til side 72 og 149 i Heibergs protokol (B149-49).

B149 indkomne brev til Viborg lægedistrikt 8.5.1876 praktiserende læge Arffmann i Kjellerup indberetter et tilfælde af puerperal feber hos snedker Krosgaards hustru Kjellerup, jordemoder var madam Bundgaard fra Haurbak, og samme 7.12.1876 hos R. Sørensens kone i Mausing.

I B118-53 side 119: På grund af barselsfeber suspenderet fra sin bestilling i 1873 og 1881 henholdsvis i 2 og 4 uger.

Antal fødsler opregnes.

Tildelt en irettesættelse af fysikus den 24.6.1903 i anledning af nogle af de praktiserende læger i Kjellerup fremførte klager over reservejordemoderen (hun synes kun at have været reservejordemoder og ikke distriktsjordemoder der) cfr. Udgaende skrivelse N139/1903 af 18/6 og indg. Skrivelse N164/1903 167/1903 og 170/1903 (Disse er ikke set).

Efterfølgeren var Mette Kirstine Leth Jensen.

Der er dødsannonce for Kathrine Bundgaard født Jæger i Kjellerup Avis og Folkeblad 3.2.1920 med teksten:

Vor kære mor og svigermor-----underskrevet ”De Efterladte”.

60, Ellen Marie Christensen gift Sørensen

Eksamen 30.4.1863: Ellen Marie Sørensen f. Christensdatter, g. m. Huusm. Sørensen i Vium, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

I mappen med ansøgninger om optagelse på skolen Michalis 1862, hvor der i alt var 194 ansøgere uden for København findes hun som nr. 84 og fra Viborg, Vium, Lysgaard Herred, Ellen Marie Sørensen f. Christensdatter Tind, 28 Aar, Jørgen Sørensen, Huusmand. Har ført et exemplarisk Vandel. anbefales paa det bedste. Befunden at være af god Helbred og fysisk beqvem. Har født, kan læse og skrive, har selv skrevet sin Ansøgning. anbefales paa det fortrinligste af Sognepræsten, hvor hun har haft Ophold indtil Ægteskab, og ligeledes af hendes nuværende sognepræst og endeligen af Districtslæge B. Berg, som tillige bemærker, at Lægedistrictet for Tiden har en Vacance, og at der er Sandsynlighed for at snart bliver to til og at det vil være særdeles ønskeligt, at hun kunde komme i Betragtning.

Ud over dette resume indeholder præsternes attester og lægens do flere oplysninger bl.a.: Ifølge Hjermind kirkebog var hun født 24.10.1834 og gift 23.10.1858 med husmand Jørgen Sørensen af Vium

Hendes ansøgning stilet til Viborg Stiftamt:

Undertegnede som ifølge vedlagte Attester Udvisende har de foreskrevne Betingelser, - Som gjør mig skikket til at søge at blive oplært som Jordemoder, og har Lyst til at uddannes til en saadan Bestilling. Da det althi har været mig kjært at Pleie de Syge. Ansøger ærbødigst det Høie Stiftamt om at det maa blive mig forundet, at blive optagen til at lære dette med Højagtelse i Kjøbenhavn

Skreven af mig selv

Den 12 juli 1862

Underdanigst

Ellen Marie Christensdatter Tind

Gift med Huusmand Jørgen Sørensen i Vium Sogn, Lysgaard

Herred, Viborg Amt

61, Mette Kirstine Christensen født Christensdatter.

Eksamen 2.5.1863: Mette Kirstine Christensen f. Christensdatter, g. m. Huusmand Christensen i Seerup, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

62, Christine Marie Thisted født Franck

Eksamen 31.10.1863: Christine Marie Thisted f. Franck, g. m. H? i Viborg.

Hun fik anden karakter.

I oversigten 1874 synes hun at være Madam Thisted i Vindum, 4. Distrikt, men det er svært læseligt.

(Det passer med protokollen B149-218, se denne, samt B149-219 og 220, hvor der står: Tilhører Madam Thisted i Vindum, blev entlediget på grund af sygdom???)

I Heibergs protocol fra 1884 er hun nævnt som praktiserende jordemoder i Hjermind, hvilket er overstreget, og af teksten fremgår, at hun er flyttet til Randers den 21.10.1885. Side 75 i samme protokol nævnes, at hun er født Frank, er gift med karetmager. Der er ingen børn, men 5 er døde.

Side 60 i samme protokol nævnes, at madam Thisted i Hjerminde skader forretningen i distrikt 4, Vindum med Rind, Vinkel, Vindum, Bjerrum og Mammen sogne.
I protokol B149-51 nævnes at Madam Thisted er entlediget efter ansøgning 5.9.1878.

63, Maren Pedersen født Jensen

Eksamen 2.11.1863: Maren Pedersen f. Jensen, g. m. Gartnerkarl Pedersen i Loll?, Viborg Amt.
Hun fik første karakter.

64, Maren Møller født Christensen

Eksamen 3.5.1864: Maren Møller f. Christensen, g. m. Smed Møller i Fuur, Viborg Amt.
Hun fik første karakter.
Viborg lægedistrikt indkomne breve 1872:

N 11

I Anl. af Klage, der ofte er blev ført over Jodremoder i Vroum Maren Christensen, at hun var forfalden til Drik, afgav jeg i Juni 72, følgende Erklæring:

At Jordemoderen i Vroum M. Chr. er drikfældig, er en velkjendt Sag, hvorom der ofte er ført Klage. Som alle drikfældige Personer har hun Perioder, i hvilke hun kan leve ordentlig, medens hun til andre Tider stadig er beruset. Den Klage, der nu føres over hende, er af en saadan Beskaffenhed, at den ikke gaa uordnet hen, og jeg vil derfor anbefale, at hun tilsiges at give Møde for Physicus, der vi alene skal give hende en Skarp Irettesættelse, men tillige lade hende vide, at hun blive afsat, naar der atter føres Klage over hende.

Af Herredsfogden blev der optaget Forhør – og jeg afgav 4/10 72

4/10 72 Imedfølgende Forhør findes det stadfæstet, hvad der alt forhen efter? var bleven klaget over, at Jodem. i V, M.Chr. til sine Tider er i høi Grad forfalden til Drik. Da hun for nogle Aar siden, søgte om en forhøjelse i Løn, blev der hende ?, fordi hun alt da havde faaet den Paategning, at hun var drikfældig. Hun er ? bleven advaret, men uden Virkning. Skjønt der er (resten er meget svært læseligt) nødsaget til at give hende Afkald, og maaske nok at lade Naade gaae for Ret tilstaa hende en lille aarlig Pension.

65, Mette Marie Andersen født Bøiesen

Eksamen 29.5.1869: Mette Marie Andersen, g. m. Muursvend Andersen, Mønsted, Viborg Amt.

Hun fik første karakter. Præmien (Prof. Levy`s) for Flid og god Konduite tildeltes Mette Marie Andersen af Mønsted, Viborg Amt, examineret d 29. Mai No 2.

Jordemoderoversigt 1874 31. Distrikt, Marie Andersen, Sahl, udn. 21.6.69.

I Heibergs protokol fra 1884 nævnes hun som jordemoder i Sal, distrikt nr. 31, som Mette Marie Andersen.

Af hendes ansøgning af 11.5.1868 fremgår, at hun er født Bøiesen den 7.2.1840. Hun er gift med murer Hans Kristian Andersen i Mønsted.

Kopi af ansøgning med attester haves.

66, Ane Marie Hansen født Nielsen

Eksamen 22.6.1869: Ane Marie Hansen f. Nielsen, g. m. Dagleier H, Almind, Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

Af hendes ansøgning fra 27.5.1868 fremgår, at hun er gift den 10.6.1863 i Almind kirke med Møllerkarl Jens Hansen af Almind. Hun er født 21.11.1842 og har 2 børn: Else Kirstine Marie Hansen født 27.4.1863 og Hans Jacob Christian Hansen født 15.3.1866.

Hun læser godt og skriver tydeligt.

Kopi af ansøgningen med attester haves.

Er det hende, der er på foto B2467 på Blicheregnens museum?

67, Maren Marker f. Christiansen

Eksamen 23.5.1870: Maren Marker f. Christiansen, g. m. Arbejds m, Vium, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Af hendes ansøgning af 4.5.1869 fremgår: ”Min Mand, der under sidste Krig blev hædret med **Dannebrogsordenen**, har siden Krigen ikke været saa stærk, at han kan udholde at arbeide hver dag for at skaffe Føden til sin Familie, og vi ville se en kummerlig Fremtid i møde, saafremt ikke Direktionen for den Kongelige Fødselsstiftelse vil vise mig den Tjeneste at antage mig som Læredatter----.

Hun er født 21.10.1844 og har to børn ½ og 3 år.

Kopi af ansøgning og attester haves.

68, Ane Emilie Margrethe Nielsen født Bagge

Eksamen 24.5.1870: Ane Emilie Margrethe Nielsen f. Bagge, g. m. S.N., Viborg, s. Amt.

Hun fik første karakter.

Det er måske hende, der omtales side 36 i ”Skiveegnens jul 99” som jordemoder Ane Nielsen fra Bysted, der hjalp ved fødsel 8.4.1882 hos købmand Søren Christensen, Nautrup, hvis kone da fødte sønnen Kristian.

Af hendes ansøgning af 4.3.1869 fremgår, at hun er gift, har 3 børn og er født i staden Viborg.

Distriktslæge Berg (Er det Berg??) skriver, at hun i sin barndom ved et ulyksaligt tilfælde har mistet to led på sin højre ringfinger, men han finder hende alligevel velegnet til hvervet som jordemoder. Fotokopi af ansøgningen med bilag haves.

69, Kjersten/Kjerstine/Kirstine Marie Christensen født Mortensen

Eksamen 13.6.1870: Kjersten/Kjerstine Marie Christensen f. Mortensen, g. m. Snedker Chr., Guldager, Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

Guldager er i Simsted Sogn.

I hendes ansøgning af 9.5.1869 til Fødselsstiftelsens direktion om optagelse på jordemoderskolen står:

Underdanigst Ansøgning

Undertegnede, Gift med Snedker Mads Christensen, Moder til 1 Barn 2½ Aar, og jeg i en Alder af 29 Aar, ønsker at vorde oplært i Jordemoder Videnskaben, og vil derved selv afholde de nødvendige Udgifter, og da min Læge har fundet mig skikkede hertil, saa beder jeg den høie Direktion for Fødselsstiftelsen, at jeg maatte vorde modtaget der saasnart Leiligheden tilbyder det, for at oplæres, hvortil jeg føler at have næmme og Anlæg

Denne Ansøgning, som jeg selv har skrevet, beder jeg min Sjælesørger hr. Pastor Selmer givet sin Gunstige Paategning.

Underdanigst

Guldager den 9 Mai 1869 Kjersten Marie Mortensen

i

Simested Sogn Viborg Amt

Pr Hobro

Præsten skriver:

Kristin Marie Mortensen, Datter af Huusmand Martin Lassen og Hustru Maen Andersdatter, er efter Simested Kirkes Ministerialbog født i Guldager 10 Juni 1840 og døbt 12. Juli samme Aar. Hun er vaccineret 8. Juli 1842. Hun er gift med Snedker Mads Christensen (Skamris) og har i sit snart treaarige Ægteskab med ham - som i hendes Ansøgning berørt - kun 1 Barn. Hun er mig vel bekendt som en flittig, ordentlig og sædelig Kone, der er vel anseet i sin Stand og ved sit vakre ? og omgjængelige Væsen synes at maatte egne sig til Jordemoderbestillingen.

Dette- samt at hun kan læse og skrive og selv har skrevet omstaaende Ansøgning - bevidnes under min Haand.

Evendrup Præstegaard 10. Mai 1869

Selmer

Præst for Simested, Hvam og Hvilsom

(Georg Anton Selmer var præst i sognet ved folketællingn 1870)

Distriktslægen skriver:

Ansøgerinden, som har et sundt og godt Udvortes og gode Hænder egner sig godt til den af hende attraaede Uddannelse, saavidt jeg kan skjønne, hvilket hermed bevidnes med den bedste anbefaling.

Hobro 11.5.69 RFPedersen

Distriktslæge

(Ifølge CarøeIV side 83 var Rudolph Frederik Pedersen (1813-1891) distriktslæge i Hobro fra 1861 til 1871).

Endelig er yderligere en anbefaling:

Efter Anmodning af Ansøgerinden af nærværende Ansøgning skal jeg som Sogneraadets Formand ikke undtage i Forbindelse med de 2de ovenstaaende anbefalinger, ligesom ogsaa de 2de tidligere af hende indsendte Ansøgninger, erklære, at hun i alle Maader er en velrenommeret og anset Kone i den Kreds hvori hun opholder sig - hvilket jeg med Sandhed herved kan bevidne.

?? Mølle 18. Mai 1869

(Ulæselig underskrift).

Fotokopi af ansøgningen med attester findes.

Simested kirkebog (opslag 106): Bryllup 20.7.1866 Ungkarl Mads Christensen. Søn af Hmd. Christen Christensen, Ullits og Snedker af ? , født i Ullits 19. Marts 1835--- opholder sig i Ullits, 28 aar, og Pige Kirsten Marie Mortensdatter. Datter af Hmd. Morten Lassen af Guldager, født i Guldager 10. Juni 1840, opholder sig hos Faderen i Guldager . Oversigt over jordemødre 1874: 14. Distrikt, Kirstine Marie Christensen, Vammen, ansat 21.11.72.

B149-51 i den kronologiske del: 9. 4. 71: Kisten Marie Christensen født Mortensen født den 10. Juni 1870 (det står der???) exam. 13. Juni 1870 med 2. Character har nedsat sig i Vammen.

I samme protokol: 7.2.72 Marie Christine Guldager, examineret 1871 (under 2.11.71) som i dag personligt fremstillede sig for mig – og foreviste sin Protocol. (Er det samme??)

B149-51 under Vammen jordemoderdistrikt: Kirstine Marie Christensen. Ansat 21.10.72. fil tilladelse til at benytte sine egne instrumenter mod en godtgørelse af 10 r(?) af amtet. Det er hende, der som Kirstine Marie Christensen i Heibergs protokol (B149-49) fra 1884 er jordemoder i Vammen i distrikt nr. 14. Boligen er beliggende i Vammen. Boligen god /:meget fugtig:/ Jordlod 3 tdr. land. Kreaturhold: 1 ko og 1 svin.

Folketælling Vammen 1870 (opslag

Folketælling Vammen 1880 (opslag 49):

Nr. 33, Mads Christensen, 41 år, gift, født i Ullits?? Sogn, Aalborg Amt, Husfader, Snedker.

Nr. 34, Kirsten Marie Christensen, 39 år, født i Simested Sogn, hans Hustru, Jordemoder.

Nr. 35, Chresten Madsen, 13 år, født i Simested Sogn, deres Børn.

Nr. 36, Inger Marie Madsen, 8 år, do. do.

Folketælling Vammen 1890 (opslag 6):

Nr. 45, Mads Christensen, 51 år, født i Simested, Snedker.

Nr. 46, Marie Christensen, 49 år, født i do., husmoder.

Folketælling Vammen 1901 (opslag 92): Hus nr. 25, **Jordemoderboligen**

Mads Kristensen, født 19.3.1838 i Ullits??, Aalborg Amt, jordbruger.

Kirsten Marie Kristensen, født 10.6.1840 i Guldager, Viborg Amt, Jordemoder. De kom i 1871 til sognet fra Guldager.

Kerstine Marie Nielsen født 6.3.1899 i Karup, Viborg Amt, plejebarn.

Kristine Laursen, født 7.4.1885 i Foulum, Viborg Amt, kom i 1900 til sognet fra Foulum. Ægteparret blev gift i 1866 og har 2 levende børn, og 1 er død.

Mads og Kerstine Marie er ikke fundet under døde i kirkebogen i Vammen 1901 til 1940. I Tjele på langs 2000 er side 16 et kort over Vammen by med aftegning af jordemoderbolig.

Har Løvel været med i 14. Distrikt og har vejen syd for Løvel derfor fået navnet Jordemodervej?

70, Ane Kirstine Christensen født Larsen/Laursen (Stine jordemoder)

Eksamen 13.6.1870, Ane Kirstine Christensen f. Larsen, g.m. N. Chr., Lysgaard, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Som jordemoder Ane Kirstine Kristensen i Kjeldbjerg var hun indlagt på Viborg Sygehus i 1890 (journal nr. 144-90) til desinfektion efter at have behandlet en fødekone med ondartet barselsfeber.

På sygehuset var man hårde ved hendes tøj, og i notat fra sygehusbestyrelsens møde 12.3.1890 (sygehusbestyrelsens protokol) står: Fremlagt blev en skrivelse fra stiftamtet angående erklæring over en skrivelse fra jordemoder Ane Kirstine Kristensen i Kjeldby (skal være Kjeldbjerg) om erstatning for skade hendes tøj har lidt ved desinfektioner. Det

vedtages at anbefale hende til en erstatning på 15 kr, hvilket beløb forvalteren forment, at være tilstrækkelig for den skade hendes tøj har lidt.

(Foto er af hendes journal haves ikke, men (3.2.2015) af en anden (Frederikke Pedersen fra Vellev indlagt 24.1.1894).

Hun er født i Vium Viborg Amt 17.4.1844, gift i Lysgård kirke i december 1864 med ungkarl Niels Christensen i Sjørup. I 1874 var hun praktiserende jordemoder i Fallesgårde i Dollerup sogn, og derpå blev hun distriktsjordemoder i Vroue sogn med bopæl i Vester Børsting..

Folketælling 1880, Vroue (opslag 31): Vester Børsting, Vroue sogn, et hus

Nr. 41, Niels Kristensen, 45 år, født i Gjerning, Viborg amt. Husfader, husmand

Nr. 42, Ane Kirstine Kristensen f. Laursen, 35 år, født i vium sogn, hustru, jordemoder.

Nr. 43, Augustinus Kristensen, 8 år født i Dollerup sogn, barn.

Nr. 44, Laurine Kristensen, 5 år, do.

Nr. 45, Julius Kristensen, 3 år, født i Sønder Resen, do.

Nr. 46, Ane Dorthea Marie Pedersen, 15 år, født i sognet, tjenestepige.

Ved folketælling 1890, Vroue (opslag 35) i Vester Børsting:

Niels Christensen, 55 år, gift, født i Gjerning, Viborg Amt, Husmand.

Ane Kirstine Christensen, 45 år, født i Vium, Viborg Amt, Jordemoder.

Laurine Christensen, 15 år, født i Dollerup sogn (12.2.1874, konf. I Vroue 8.4.1888)..

Julius Christensen, 13 år, født i Resen sogn (25.7.1876 i Lille Torp, faderen da landpost)

Emil Christensen, 9 år, født i Vroue sogn (14.3.1880 i Vester Bølling, faderen husmand).

Anine Marie Christensen, 6 år, født i Vroue sogn (7.8.1883 i Vester Bølling).

og desuden ved fkt. 1880:

Visti Sørensen, 74 år, enkemand, født i Brøndum, Viborg amt. Logerende, entlediget skolelærer.

Viet 1. december 1864 i Lysgaard (opslag 65): Ungkarl Niels Christensen i Sjørup, 31 år og pige Ane Kirstine Laursen af Sjørup, 20 $\frac{3}{4}$ år. Forlovere husmand af Laust Mikkelsen af Sjørup og Johan Breüner af Over Hvam, Vium sogn.

Ved hendes dåb i Vium kaldes hun Ane Kirstine Larsen, d.a. ?? Lars Mikkelsen og hustru Ane Marie Lauritzen i Overhvam. Hun fødtes 14.4.1844 (Vium, opslag 45).

Hendes ansøgning af 9.6.1869 er kopieret. Her står, at de på grund af mandens tiltagende svaghed var nødt til at sælge deres lille ejendom og hun at tage en plads som amme. Der er foruden attest fra præst og distriktslæge Berg også en anbefaling fra sognerådsformanden.

To ansøgninger fra hende er bevaret, henholdsvis fra

16. april 1869 og 9. Juni 1869, men indledningen tyder på, at hun har søgt før:

Til det høje Stiftamt!

Atter vover jeg at besvære det høje Stiftamt med min Ansøgning, idet jeg haaber paa den mig lovede Protection af Deres Højvelbaarenhed. Det vilde være mig kjærkomment, om jeg i det kommende Efteraar kunde blive optaget som elev i Gjordemoderskolen paa den kongelig Fødselsstiftelse i Kjøbenhavn; jeg kan godt selv betale de dermed forbundne Omkostninger (Det sidste har nogen understreget, så der er sikkert taget godt mod tilbuddet).

Jeg er født i vium d 17de April 1844, er altsaa nu 25 aar. I fire Aar har jeg været gift og har haft 2 Børn, kun det ene lever.

Efter mit første Barns Død tog jeg mig en Plads som Amme i Viborg, hvorfra jeg har udmærkede anbefalinger; Til al Uheld begyndte min Mand paa denne Tid at blive syg, og hans Svaghed tiltog mere og mere, saa at vi saa os nødsaget til at sælge vort lille Hus, og derpaa maatte jeg atter, efter at mit andet Barn var kommet til Verden, ud som Amme, det var hos Proprietair Holm, hos hvem jeg endnu opholder mig. De have altid været tilfredse med mit Opfyldelse af mine Pligter. Hr. holm var saa venlig engang i Sommer at anmode Deres Højvelbaarenhed om at tage mig under Deres Beskyttelse.

Idet jeg herved tillader mig at erindre det høje Stiftamt om, at min Døbeseddel, Attester, anbefalinger osv. alt tidligere er indgivne, haaber jeg denne Gang at blive bøn hørt. Dels vilde det være en Hjælpekilde for os, dog det er ikke den eneste Bevæggrund, der bringer mig til at gjøre dette Skridt, jeg føler Trang til en ny Virkekreds, i det hele at have noget mere at ivaretage, og dette mit længe nærrede Ønske kunde denne Bestilling yder.

Den. 16de April 1869

i al Underdanighed

Ane Kirstine Christensen (Kun underskriften synes at være med hendes skrift, men det ser ud til, at den næste ansøgning nok er med hendes egen):

Til det høje Stiftamt i Viborg

Undertegnede vover herved underdanigst at ansøge det høje Stiftamt om Tilladelse til i dette Efteraar at blive optaget som Elev i Jordmoderskolen paa den Fødselsstiftelse i Kjøbenhavn, imod at jeg selv seer at ?? min for de dermed forbundne Omkostninger. Jeg er født i Vium den 17 April 1844 og altsaa 25 aar gl. I 4 Aar har jeg været gift og er Moder til 2 Børn, hvoraf det ene lever. Efter mit første Barns Død, har jeg tjent som Amme i Wiborg, og da min Mands tiltagende Svaghed nødte os til at sælge vor lille Eiendom, ? har nu efter mit andet Barns Fødsel atter taget mig en Plads som Amme for derved at understøtte min svagelige Mand og mit Barn.

Det er en Velfærdssag for mig at faa denne Ansøgning bevilget, da jeg derved vil se mig i stand til at ernære mig og understøtte min Familie, og idet jeg derfor underdanigst vover at haabe, at det høje Stiftamt gunstigst vil bøn høre mig, mine anbefalinger og Attester er tidligere sent ind.

Sjøring Lysgaard Sogn den 9 Juni 1869

Underdanigst Ane Kirstine Christensen.

Sognepræsten J Nicolai Moltum(?) i Lysgaard skriver 13. Juni 1869: At Niels Christensens Hustru saa sent fremkommer med sin Ansøgning om at antages i Lære som Gjordemoder, hidrører fra, at jeg ikke førend i dag var i stand til at meddele den den (synes gentaget) af hende ønskede Paategning.

(Nogen egentlig anbefaling synes ikke bevaret fra præsten)

Distriktslæge Berg skriver om hende, Viborg d 12. Juni 1869: Huusmand Niels Christensens Kone Ane Kirstine Christensen, 25 Aar gl, boende i Lysgaard Sogn, er i dag synet af mig, Hun er velskabt, har et godt Helbred og synes at være særdeles velskikket til at være Jordemoder.

P. Sørensen, p.t. Formand for Lysgaad Sogneraad skriver 13. Juni 1869: Ansøgerinden er bekendt som en retskaffen skikkelig ung kone. Hendes Ønske om at søge Erhverv paa den attraaede Maade maa billiges og fortjener derfor al Anbefalendes paa det bedste . I Stiftfysikus Heibergs journal (B118-53 side 140, foto den 2.11.2017) om de to jordemoderdistrikter i Sjørup Lægedistrikt er den ene Kjeldbjerg (:Vroue:) 2. Distrikt. Til distriktet hører Vroue og Vridsted sogne af Sjørup Lægedistrikt, Fly-Feldingbjerg og

Kobberup Sogne af Skive Lægedistrikt. Jordemoderboligen i Kjeldbjerg – nogenlunde god.

Jordlod kan hold 2 – 3 køer. Jordlodden bortsolgte.

Ane Kirstine Christensen født Laursen født 17.4.1844. Jordmodereksamen 13.6.1870 med første karakter, ansat i distriktet 6.11.1877.

Årlig løn 130 kr. overstreget og erstattet af 160.

Alderstillæg 20 kr, overstreget og erstattet af 80.

Yderligere er fra 1. Juli 1900 brændsel (60 kr), afgræsning (50 kr), fourage (60 kr).

Antal fødsler 1889: 60-----1914: 96. Hun må altså have været ansat i distriktet fra 1877 til mindst 1914.

Jordemoderprotokoler er bevaret fra 1870. 1893-1919 (set under Sjørup lægedistrikt).

Indførslerne i protokollerne mangler fra 1877 til 1880.

Det må være hende, der er jordemoder i Fly på Bregendahl i 1879. Se ”En dødsnat”.

På Æ Fjandbo-arkiv er et billede (B1786) med titlen til kaffe med Stine jordemoder.

Billedet er taget i Kjeldbjerggaards have ca 1890.

Sammen med billedet ligger oplysninger fra en efterkommer, hvorfra citeres fra besøg på arkivet 16.11.2017: Niels Christensen født i Tind, Gerning Sogn 22.12.1833 . Den 13.7.1868 rejste Marie til København for at uddannes til jordemoder.(Det passer ikke med eksamen i 1870!). Den 22.10.1868 rejser familien til Dollerup og lejer en ejendom i Fallesgårde. Hun virker som praktiserende jordemoder. Sønnen Augustinus fødes 3.5.1871 og datteren Laurine fødes 13.2.1874. Den 26.3.1874 flytter familien til Lille Torp i Resen Sogn. Julius fødes 25.7.1876. Niels Christensen er i denne periode landpost. Stine står fadder 20.3.1878. De er da i Kjeldberg. I Kjeldberg fødes Emil 14.1.1880 og Anine Marie 7.8.83. Niels og Stine bor i en ejendom Trevadvej 2.

Stine døde 8.11.1918. Gravsten med teksten ”Rejst af venner”.

Gravstenen findes ikke ved søgning på www.gravsten.dk under Iglsø.

Vroue kirkebog (opslag 98): Død 9.2.1905 i Vester Børsting, Vroue sogn Niels Kristensen. Husmand i Vester Børsting. Født i Tind, Gjerning sogn 22.12.1833. Søn af gårdmand Kristen Nielsen og hustru Mette Kristensdatter i Tind. Hans og efterlevende hustru Jordemoder Ane Kirstine Kristensens sidste fælles bopæl i Vester Børsting. 71 år. Vroue kirkebog (opslag 152): Død 8.11.1918 i Kjeldbjerg, Vroue Sogn, begravet 13.11. på Iglsø Kapels Kirkegård, Fly sogn. Forhenværende jordemoder, enke efter husmand Niels Christensen, Vester Børsting. Datter af husmand Lars Michelsen og hustru Ane Marie Laursdatter, Overhvam, Vium sogn, født dersteds 17.4.1844. Hendes og tidligere afdøde mands sidste fælles bopæl var i Kjeldbjerg, 74 år.

Lægen, der blev tilkaldt ved fødslen i 1879 på Bregendahl kan enten have været dr. Schou eller dr. Ring, om hvilke fjandbobørnene havde en remse (oplyst på æ fjanboarkiv nov. 2017)

Doktor Ring

går omkring

han bestiller ingenting

Doktor Schou,

Gud ske love!

te a ett hår ham behov.

Carøe IV side 100: **Carl Martinus Schou**, født 28.12.1819 i Randers, søn af brændevinsbrænder----Lægeeksamen 1847, praktiserende læge i Skive fra 1853,

distriktslæge og læge ved sygehuset 11.4.1862, medlem af byrådet 61-73. Han er ikke nævnt i Den danske lægestand 1901-1907, så han er sikkert død inden.
Den danske lægestand 1901-1907 side 329: **Caspar Peter Svindt Ring**, født 2.8.1833 i Skive, søn af proprietær---Med. eks. 1859. Praktiserende læge i Skive jan 62, medlem af byrådet 1876-79, Distriktslæge i Hillerød fra 24.12.1892---.
I 1879 har Schou været 59 år og Ring 46 år, så Schou var den ældste.
Schous familiegravsted er bevaret på kirkegården i Skive. Hans lægestol er på museet i Skive.

Det kan ikke være hende, der i Heibergs protokol fra 1884 er jordemoder i 12. distrikt, Bjerregrav som Ane Kirstine Christensen.
I oversigten over jordemødre i 1874 er Ane Kirstine Thomsen i Bjerregrav ansat 25.1.66, så det kan ikke være den samme! Se fkt. 1870 i Bjerregrav.
Det er nærmere hende, der benævnes: Mad. Christensen er ansat som Reservejordemoder i Karup April 1874.

71, Mariane Thomsen født Kryger

Eksamen 3.6.1872: Mariane Thomsen f. Kryger, g. m. Murer T, Højbjerg, Viborg Amt. Hun fik første karakter.

B149-51: 8.6.1872 Mariane Thomsen f. Kryger examineret det 3. Juni 1872 med første karakter har i dag fremstillet sig for mig (distriktslæge Berg).

I Heibergs protokol fra 1884 (B149-49) er hun i Højbjerg, distrikt nr. 16, som Mariane Thomsen.

Hun søgte om optagelse på jordemoderskolen i 1870 men må først være blevet optaget i 1871. I ansøgningen står, at hun i 1870 var 24 år og gift med murer Niels Thomassen i Højbjerg. Hendes moder var distriktsjordemoder i Højberg by, enke, 60 år gammel og hendes kræfter var aftagne og hendes helbred nu mindre god.

Højbjerg kirkebog (opslag 123) konfirmation 15.4.1860: Mariane Kryger i Højberg. Datter af Snedker Johannes Kryger og Hustru Maren Christensdatter af Højberg. Født 17.1.1846.

Om moderen se nr. 208.

Samme kirkebog (opslag 147) gift 22.7.1865: Ungkarl og Væver Niels Thomsen af Højberg født 5.12.1838 og pige-----.

Samme kirkebog (opslag 28): Død 16.2.1881, begravet 24.2. Maren Kryger, Jordemoder i Højbjerg, 70½ Aar. Om Maren Kryger født Christensdatter se under nr. 208. Her ses også folketællingen 1860 og 1870 fra Højbjerg.

Det må være hende, der i oversigten over distrikterne i 1874 er i 7. Distrikt Ørum som Mariane Thomsen og moderen er Madam Krüger i Højberg (208) i 16. Distrikt.

B149-51 har under 7. Distrikt Ørum: Mariane Thomsen, en datter af Mad. Krüger i Højberg og practiserede der. Beskikket d. 12. Juni 74– forflyttet til Højberg

I den kronologiske del af B149-51 under 8.6.72: Mariane Thomsen født Kryger examineret den 3. Juni 1872 med første character har i dag fremstillet sig for mig.

30.3.1875: Blev Madam Thomsens instrumenter og protokol af ?? . Tillige blev den afgåede Madam Jensens halvt udskrevne protokol afleveret.

Notat af Berg 13.8.77: Mariane Thomsen forflyttet fra 6. (skal vel være 7.?) Distr. (Ørum) til 16. Højberg.

(Hun afløstes så af madam Grytmacher, se nr. 55.)

(Om det er hende, der i Evald Tang Kristensens og ”Minder og oplevelser, 2. Bind, 1924” side 287 nævnes, er ikke helt klart.

Side 377 fødtes barn af Evald Tang Kristensen og frue med harskår).

72, Ane Marie Pedersen gift Larsen Pleidrup

Eksamen 28.5.1873: Ane Marie Larsen f. Pedersen, g. m. Inderste L, Lihme, Viborg Amt. Hun fik første karakter.

I 1873 er hun distriktsjordemoder i Højslev i Skive lægedistrikt. Protokol 1873-1880 viser ikke fødsler i Fly i 1879.

B118-53 side 136 (foto 2.11.17): Skive lægedistrikt, Højslev jordemoderdistrikt.

Til distriktet hører Højslev, Dommerby, Lundø, Ørslevkloster og Ørum sogne.

Jordemoderboligen er i Højslev.

Ane Marie Larsen Pleidrup født Petersen, født 15.2.45. Enke. Jordemodereksamen 28.5.73 med første karakter.

Ansæt i distriktet 26.3.74. Afskediget med pension 300 kr fra 1.4.1912.

Årlig løn foreløbig i 5 år (Viborg amts møde august 1912) 130 kr, overstreget og erstattet med 160 kr.

Alderstillæg 80, overstreget og erstattet med 100 kr.

Godtgørelse fra afsavn af jordlod/græsning (50 kr) og fourage (60) 110 kr.

Ildebrændsel 60 kr.

Antal fødsler ca 80 årligt. 1900: 83, 1901: 76, 1902: 71, 1904: 74, 1906: 69, 1907: 62, 1908: 79, 1909: 65, 1910: 58, 1911: 51, 1913: 68, 1914: 53.

Viborg Stiftamt har under 23.12.1911 meddelt distriktsjordemoderen en permission af indtil 2 måneder på grund af sygdom og beordret reservejordemoderen for hele amtet til i nævnte tid at tage ophold i Højslev for at besørge distriktsjordemoderens praksis.

Reservejordemoderen skal vedblivende have ophold i Højslev indtil en ny jordemoder er ansat.

Clara Martine Madsen ansat 1.9.1912.

Rønbjerg kirkebog (opslag 29): Født 15.2.1845, Ane Marie Pedersen, datter af gårdmand Peder Andersen og hustru Benned Jensdatter i Westertilgaard/Vesterlidgaard(?).

I samme sogn fødtes i henholdsvis 1833 og 1840 de to brødre, der blev gift med Ane Maries forgænger som jordemoder i Højslev, se nr. 50.

Lihme kirkebog (opslag 70), gift 23.5.1867 ungarl Christen Larsen, søn af gårdmand Lars Pedersen i Pleidrup i Sillerslev på Morsø, født i Flade den 18.10.1839, altså 29 år gammel og pigen Ane Marie Pedersen, datter af gmd. Peder Andersen i Skjælsgaard i Nørhede, født den 15.2.1845, og er altså 22 år gammel. Forlover: Peder Andersen, Skjælsgaard og Peder Larsen Pleidrup.

Højslev kirkebog (opslag 132): Død 21.10.1893 i Højslev by, Christen Larsen (Pleidrup).

Forhenværende murer af Højslev by, født 18.10.1838 i Flade (Mors). Søn af husmand Lars Pedersen i Pleidrup og hustru Zidse Christensdatter dersteds, efterladt enke jordemoder Ane Marie Pedersen, sidst boende med ham i Højslev. 55 år.

Højslev kirkebog (opslag 162): Død 21.4.1912 Søndergade 15, Horsens, begravet i Højslev, Ane Marie Pleidrup (født Pedersen), enke, pensioneret jordemoder i Højslev, 67 år. Der er ikke flere oplysninger i kirkebogen i Horsens.

Folketælling Højslev 1880 (opslag 22):

Christen Larsen, 41 år, gift, født i Flade, Thisted amt, husfader.

Ane Marie Pedersen, 34 år, gift, født i Rønberg, Ringkøbing amt, husmoder, gjordemoder.

Christine Andrea Loise Laura Larsen Pleidrup, 1 år, født i Højslev, barn.

Ane Christensen, 15 år, født i Højslev, pige.

Datteren Kristine Andrea Louise Laura Larsen Pleidrup fødtes 6.10.1878 som datter af muurmeste Kristen Larsen Pleidrup og hustru Ane Marie Pedersen i Højslev, moderen 33 år.

Folketælling Højslev 1890 (opslag 19):

Christen Larsen Peidrup, 51 år, gift, født Flade, Morsø. Murer.

Ane Marie Pedersen, 44 år, født i Rønbjerg, jordemoder.

3 børn på 11, 8 og 5 år, alle født i Højslev.

Brenne Jensdatter, 77 år, enke, født i Estvad, logerende, går husmoderen til hånd. (Det må være jordemoderens mor, idet denne ved hendes fødsel nævnes som Benned Jensdatter, og Benned Jensdatter døde den 3.10.1898 som indsidderske hos jordemoder Madame Pleidrup, 86 år gammel.).

Folketælling Højslev 1901 (opslag 348)

Ane Marie Larsen, født 15.2.1845 i Rønberg, Ringkøbing Amt. Enke. Ankom til sognet 1874 fra Ejsing sogn, husmoder, jordemoder.

(Hun boede alene). Manden var død i 1893:

73, Else Sørensen gift Jensen.

Eksamen 2.7.1873: Else Jensen f. Sørensen, g. m. Indsidder J i Debelt, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Da.Jo.III122: Jensen, Fru Else; pensioneret Distriktsjordemoder. Adresse: Fur pr. Roslev

Der er ikke billede af hende i bogen.

74, Maren Kiersten Andersen gift Madsen.

Eksamen 1.6.1874: Maren Kiersten Madsen f. Andersen, g. m. Rebslager M, Skive, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

75, Maren Jensdatter gift Andersen.

Eksamen 28.5.1875: Maren Andersen f. Jensdatter, g. m. Hsmd J. A. af Troelstrup, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

76, Ane Marie Petersen gift Desmarais

Eksamen 31.5.1876: Ane Marie Desmarais f. Petersen, g. m. Sergeant D, Viborg, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Da.Jo.III108: Fra 1910 til 1916 var Distriktsjordemoder Fru Desmarais, Viborg, Foreningens Formand; i 1916 holdt Fruen 40 Aars Jubilæum som Jordemoder, i hvilken Anledning Foreningen afholdt en Festlighed og overrakte den afgaaende og afholdte Formand en Gave.

I Heibergs protokol fra 1884 er hun som Madam Desmarais distriktsjordemoder i Viborg første distrikt, og side 40 i samme protokol står, at A.M. Desmarais er 33 år og enke efter sergent. Til distriktet hører Viborg by med landsogne. Hun praktiserer udenfor distriktet i sognene Overlund, Vinkel, Almin, Løvel og byen Batum. Hun afløste madam Schrøder, der tog afsked 1.10.83 og rejste til Amager (se nr. 40).

Tidsskr.Jo. 1926 side 235: Hjærtelig Tak til Viborg Amts Jordemoderforening for udvist Opmærksomhed ved mit 50 Aars Jubilæum. Marie Desmarais.

77, Oline Elsborg gift Jensen

77, Eksamen 15.6.1878: Oline Jensen f. Elsborg, g. m. Arbm. Th. J. af Rind, Viborg Amt. Hun fik første karakter.

Gerda Jensen fra Skive oplyste efter mit foredrag i slægtshistorisk forening i Skive om fødsler på Spøttrup i 2012, at Oline er født 10.6.1852 i Viborg, Sortebrødre sogn. Ved folketællingen 1880 var hun jordemoder i Resen sogn, Høgild/Rabis, og ved folketællingen 1890 var hun jordemoder i Haurum.

Hun flyttede i juni 1892/august 1893 fra Haurum sogn, Houbjerg herred til Ø. Velling, Middelsom herred. Der var hun også ved folketællingen 1901, hvor hun boede i jordemoderboligen matr. Nr. 27, Præstegårdsvej 7, denne bygget/købt af Viborg amts jordemoderdistrikt.

Den 3. Marts 1905 døde Oline 54 år gammel. Hun fødte 10 børn, hvoraf 6 døde før hende. Oline er Gerda Jensens oldemor på fædrene side.

Resen kirkebog (opslag 116): viet 8.8.1879, ungkarl Jens Kristjan Jensen af Resen, født i Mønsted 20.2.1853, konfirmeret i Mønsted 28.4.1867, og Jordemoder Oline Elsborg af Høgild, arbejdsmand Thomas Jensens fraskilte hustru, født i Viborg 10.6.1852, konfirmeret 7.10.1866 i Viborg.

78, Frederikke Nielsen gift Petersen

Eksamen 19.6.1878: Frederikke Petersen g. m. Indsidders P i Sønderhede, Viborg Amt. Hun fik første karakter.

Det må være hende, der er indlagt til desinfection på Viborg Sygehus i 1894 (foto 3.2.2015) på grund af barselsfeber. Hun kaldes da Frederikke Pedersen fra Velleve.

Folketælling Velleve 1890 (opslag 77).

Esper Pedersen, 40 år, gift, født i Ejsing sogn, Ringkøbing amt, husmand.

Frederikke Pedersen født Nielsen, 40 år, gift, født i Lime sogn, Viborg amt, jordemoder.

Karoline Nielsine Pedersen, 10 år, født i Estvad sogn, barn.

Aage Vilhelm Pedersen, 3 år, født i Velleve sogn, barn.

79, Karen Marie Jensen gift Andersen.

79, Eksamen 2.7.1879: Karen Marie Andersen f. Jensen, g. m. Hsmd. A, Sæby. Viborg Amt.

Hun fik første karakter. Directionen for Fødsels- og Pleiestiftelsens Præmiekasse for Flid og god Konduite tildeltes Karen Marie Andersen af Viborg Amt.

www.arkiv.dk: Sallingsund lokalarkive har foto af jordemoder Karen Marie Andersen født Jensen, født 10.1.1852, gift med Niels Chr. Andersen født 17.11.1851 i Åsted.

De er omtalt i Skiveegnens jul 1983 side 40 (*ses!*)

Tidsskr. Jo. 1925 side 255: Jordemoder i Durup død og begravet 22.6.1925.

Kirkebogen Durup Sogn (opslag 207): Død 16.6.1925 i Toustrup, Durup Sogn, Harre Herred, Karen Marie Andersen født Jensen. Jordemoder i Toustrup, Durup Sogn. Gift med Husejer Niels Christian Andersen, Toustrup. Født i Aasted Sogn den 11.1.1853. D.a. Gaardmand Jens Villadsen og Hustru Dorthe Kirstine Jensen. Sidste fælle Bopæl: Toustrup.

80, Caroline Marie Christensen gift Christensen

80, Eksamen 24.5.1880: Caroline Marie Christensen f. Christensen, g. m. Skomager Chr. Sønderbæk, Viborg Amt.

Hun fik første karakter. Prof. Levy's Præmie for Flid og god Konduite tildeltes Caroline Marie Christensen af Sønderbæk, Viborg Amt, exam som No 3 D 24 Maj.

Af ansøgning fra søsteren Johanne Thomsen om optagelse på jordemoderskolen i 1884 (ansøger nr. 109/84, som ikke synes at være blevet optaget som elev) fremgår, at de begge er døtre af jordemoder Larsine Pedersen født Thorstensen i Hammershøj. Se under nr. 46. Heraf fremgår også, at Caroline Marie Christensen er distriktsjordemoder i Havndal på det tidspunkt.

81, Martine Caroline Andersen gift Jeppesen

Eksamen 5.7.1881: Martine Caroline Jeppesen f. Andersen, g. m. R. Jeppesen, Viborg. Hun fik anden karakter.

82, Thomasine Rønning gift Bæk

Eksamen 4.7.1882: Thomasine Bæk f. Rønning, g. m. fhv. Gaardejer B, Højbjerg, Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

Var hun i familie med den lærer P Rønning Bæk, der blev valgt ind i byrådet i Viborg i marts 1929? (Sigurd Højby: Bystyret i Viborg – en historisk oversigt). Og den Anna Rønning Bæk, der valgtes i 1937?

83, Sørine Maria Petersen gift Jensen

Eksamen 27.5.1884: Sørine Maria Jensen f. Petersen, g. Arbm. J. Thorning, Viborg Amt. Hun fik første karakter.

Hun pådrog sig en arbejdsskade i form af syfilis. Hun var født 8.10.1855 i Demstrup. Hun var jordemoder i Vium i Viborg amt og døde den 10.9.1918 som enke i Ungstrup hos en datter og svigersøn. Hun var da blind, formentlig på grund af sygdommen.

Der er mere om hende under min database: josityfilis.

Hun nævnes i Heibergs liste over jordemødre i 1884 som praktiserende jordemoder i Thorning, hvilket så er overstreget senere.

På arkivet i Thorning er et billede af hende og en datter og svigersøn m.m. Billedet har nr. 3019.

På billede nr. 3016 er bl.a. hendes søn, Kingo Jensen. Der er to billeder fra sønnens bryllup (nr. 3014 og 3015).

Jordemoderhuset i Vium ses på billede nr. 2893.

Der er dødsannonce for Marie Jensen i Kjellerup Avis og Folkeblad 13., 14. og 16. September 1918, men ingen mindeord.

Se mere om hende i Fra Viborgeggen 2016 side 104-120.

84, Lovisa Jensen gift Svendsen

Eksamen 2.7.1885: Lovisa Svendsen f. Jensen, g. m. Arbejdsmand S., Skive, Viborg Amt. Hun fik anden karakter.

Hendes ansøgning er ikke i kassen med ansøgninger fra Viborg amt i 1884, hvor de kun synes bevaret for dem, der ikke blev optaget på skolen.

Jul i Skive 1949 side 15: Billede af jordemoder Fru Lovise Svendsen, født 16.11.1854.

Jordemoder i Skive i 38 år til sin død 23.2.1923.

Jul i Skive 1967 side 22: Svend skriver i en artikel med titlen ”Da jeg var med til at ordne sagerne i Skive” følgende: Hos os var det ikke lægen men jordemoder, madam Svendsen i Nørregade, hende der var gift med skovbetjenten, der også gik rundt med dampskibsfragtbreve.

Jul i Skive 1968 side 11: Svend Holst skriver i en artikel med titlen ”Blade af skoletidens mindekrans”: Jeg har mange gange efter min Skive-tid truffet Ejner Birch, der jo voksede op under fru jordemoder Svendsens vidt beskyttende vinger.

85, Edel Marie Christensen gift Lorentzen

Eksamen 6.7.1886: Edel Marie Lorentzen f. Christensen, g. Murer L., Skive Landsogn, Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

Hendes ansøgning om optagelse på skolen i 1884 er gemt, men da synes hun ikke at være optaget. Af ansøgningen fremgår, at hun var gift med murer og indsidder Jens Peter Andreas Lorentzen boende i Lund i Skive Landsogn. Hun var 29 år og der var 3 børn. Det nævnes også, at det er fjerde gang hun søger om optagelse. Der var anbefaling med fra en apoteker i Skive.

B149-49 side 48-49 + side 135 (Heiberg journal): Kirstine Thorup (nr. 191) og derpå Edel Marie Lorentzen. Praktiserende jordemoder i Daugbjerg, Edel Marie Lorentzen er konstitueret i jordemoderembedet i Mønsted (meddelt i skrivelse af 22.6.88). 24.7.88 ansattes Edel Marie Lorentzen.

Til distriktet hører Mønsted, Daugbjerg, Smøllerup, Gammelstrup og Borrets.

Jordemoderbolig i Mønsted. ” (I B118-54 side 105 står om distriktet at til det hører Mønsted, Gammelstrup og Borris sogne af Viborg lægedistrikt og Daugbjerg og Smøllerup af Sjørup lægedistrikt. I samme protokol nævnes, at hun er født 19.3.1855.). Nyt forretningstøj den 28.11.89.

Antal fødsler 1888: 52, 1889: 82, 1890: 83, 1891: 88 og 1892: 74.

Tilstået et alderstillæg af 40 kr årlig fra 1.8.1898.

Antal fødsler: 1904 76, 1905 77, 1906 91, 1907 97, 1908 80, 1909 72, 1910 82. (se foto 26.10.17).

Om løn står i B118-54 side 105:

Årlig løn 110 kr. overstreges og erstattet af 160.

Alderstillæg 40, do. do. 80 kr.
Brændselsgodtgørelse 60 kr.
Græsning 850 kr) og fourage (60 kr) 110.

Folketælling Mønsted 1890 (opslag 10):

Jens Peter Lorentzen, 42 år, gift, født i Kjøbenhavn, husfader, murer.

Edel Marie Christensen, 35 år, født i Hundborg, husmoder.

Maren Kjerstine Lorentzen, 13 år, født i Nykøbing M, en datter.

Johan Christian do. 12 år, født i Skive Landsogn, en søn.

Johane do., 11 år, født i do, en datter.

Harald Markus do., 4 år, født i do, en søn.

Carl Alfred do, 3 år, født i Daugbjerg, en søn.

Edel er ikke fundet som født eller konfirmeret eller gift senest 1882 i Hundborg.

Folketælling Mønsted 1901 (opslag 12 + 69): Jordemoderboligen (Lorentzen er anført som ejer af boligen, men det har sandsynligvis været amtet).

Jens Peter Andreas Lorentzen, født 9.1.1848 i Kjøbenhavn.

Edel Marie Christensen, født 19.3.1855 i Hundbor, jordemoder.

Karl Alfred Lorentzen, født 10.8.1888 i Daugbjer

Alma Andrea Marie L. født 17.1.1895 i Mønsted.

Johanne Madsen, født 5.12.1824 i Sønderborg, enke, tilflyttet fra Morsø, pensionær.

Louise Christensen, født 4.1.1886 i Romlund, tjenestetyende.

Den Johanne Madsen, der er hos dem ved folketællingen 1901, døde den 15.2.1905, hvor hun kaldes enke efter husmand, skomager Kristen Lorentsen, der døde i Rakkeby på Mors i 1868 (det var den 6.1.1870). Det tyder på, at det er svigermor til Edel Lorentsen, og at manden ganske rigtigt er født i København, idet flere børn af Johanne Madsen og manden er født der

Folketælling Mønsted 1921 (opslag 7): Jens Peter Lorentsen, født 9.1.1847 i Hundborg, Viborg Amt. Bopæl i kommunen i 1886, kom fra Skive, murer.

Marie Lorentsen, født 19.3.1855 i Kjøbenhavn. Ankom til kommunen i 1886 fra Skive, jordemoder. Der er en pige som tyende.

Ankomsten i 1886 viser, at hun har været jordemoder i Daubjerg og Mønsted fra sin eksamen i 1886, nemlig først som praktiserende i Daubjerg.

Protokol for Marie Lorentzen i Daugbjerg fra 1886-88 er bevaret. Se under Sjørup lægedistrikt.

Tidsskr.Jo. 1927 side 262: Den 8. Juli døde pensioneret Jordemoder Fru Edel Marie Lorentzen uden forudgaaende Sygdom.

Fru Lorentzen havde praktiseret som Jordemoder i 39 Aar paa samme Egn; de første to Aar som praktiserende i Daugbjerg, derefter som Distriktsjordemoder i Mønsted i 37 Aar.

For 2½ Aar siden tog Fru Lorentzen sin Afsked; hun boede først et Aar i Løgstrup og de sidste 1½ Aar i Rosenvang ved Aarhus. Begravelsen foregik paa Aarhus Nordre Kirkegaard den 12. Juli. Foreningen sendte en Krans.

Simested, den 15. Juli 1927, Michala Andersen.

Tidsskr. Jo. 1927 side 262: Hjertelig Tak til Viborg Amts Jordemoderforening for den smukke Krans til vor kære Moders, Fru Lorentzens Begravelse i Aarhus den 12. Ds. Løgstrup, den 19. Juli 1927. Paa Familiens og egne Vegne: Alma Ljørring, Distriktsjordemoder.
Alma (se nr. 151) er en datter.
Mandens død er ikke fundet.

86, Johanne Frederikke Ude gift Sørensen, Jensen og Pedersen

Eksamen 7.7.1886: Johanne Frederikke Sørensen f. Ude, g. Husmand S, Foulum Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

Ørum kirkebog, Fjends herred (opslag 28): Født 14.4.1858, Johanne Frederikke Ude. Datter af snedker og afdøde husmand i Sønder Ørum Johan Frederik Vilhelm Ude og hustru Ane Marie Sørensen. Hun er ikke gift i sognet mellem 1870 og 1918.

Den første mands død, Lem kirkebog (opslag 178): Død 24.1.1903 i Nørre Lem, Lem Sogn, Rødding Herred, Viborg Amt Kristen Sørensen, murer i Nørre Lem---født i Bjerring---gift med jordemoder Johanne Frederikke Ude. Sidste fælles bopæl Nørre Lem. Det er hende, der som jordemoder Johanne Frederikke Udh Fog findes ved folketællingen 1901 og 1906 i Lem i Salling.

Lem folketælling 1901 (opslag 322), jordemoderhuset.

Kristen Sørensen Fogh, født 23.9.1847 i Bjerring, Viborg amt. Murerarbejdsmand.

Johanne Frederikke Ude Fogh, født 14.4.1858 i Sønder Ørum.

Maren Elisabeth Sørensen, født 2.6.1886 i Foulum.

Maren Elisabeth S---født 2.4.1887 i Mammen.

Martha Katrine S--- født 18.11.1889 i Lem.

Kristian Fogh S--- født 6.2.1891 i do.

Julius F---S---født 7.4.1894 i do.

Frederuk Ude F---S---født 11.9.1896 i do.

Kresten Fogh S---- født 10.12.1898 i do.

De er ifølge denne folketælling gift i 1881 og har 9 levende børn og 2 døde. Heraf er altså 7 hjemmeboende i 1901.

Ørum, Sønderlyng herred, fkt. 1911 (opslag 229: Jordemoderboligen:

Povl Jensen, født 14.6.1847 i Sevel sogn i Ringkøbing amt, arbejdsmand.

Johanne Frederikke Ude, født 15.4.1858 i Ørum, Skive, jordemoder.

Laurids Theodor Jensen, født 6.6.1902, født i Estvad sogn, Ringkøbing amt, søn.

De ankom til Ørum sogn 1906. I B149-49 side 58 om Ørum: Hidtilværende distriktsjordemoder i amtets 27. Distrikt, Johanne Frederikke Jensen, er ansat her i distriktet fra 1.11.1906. (Hun afløste nr. 55, madam Grützmacher).

Hun er nævnt på listen over ansøgere til jordemoderskolen fra Viborg amt i 1885 som nr. 1. Hendes ansøgning er ikke gemt blandt de andre ansøgninger.

Tidsskr. Jo. 1925 side 289: Fru Jensen, Ørum er død og begravet i Ørum 8.6.1925.

Kirkebogen Ørum-Viskum-Vejrum (opslag 275): Død 2.6.1925 i Skanderborg, begravet på Ørum kirkegård 8.6.1925, Johanne Frederikke Ude, Pensioneret Jordemoder af Kilden Skov, Adslev Sogn, Hjelmslev Herred. D.a. Husmand Johan Frederik Vilhelm Ude og Hustru Ane Marie Sørensen, Sdr. Ørum. Var gift første gang med arbejdsmand Kristen Sørensen, død i Lem Sogn 24.1.1903. Var gift anden gang med Povl Jensen, død

2.6.1915 i Ørum, Ørum Sogn, Sønderlyng Herred. Var gift tredje gang med Ole Pedersen, Hallundbæk, Blaaehøj Sogn. Men Ægtefællerne var nu fraskilte. Sidste fælles Bopæl Hallundbæk. Født 14.4.1858.

Hendes anden mands begravelse: Ørum kirkebog (opslag 233) Død 2. 6. 1915 i Ørum, Povl Jensen, husmand i Ørum. Født i Trandum, søn af indsidder Jens Povlsen og hustru Ane Jeppesdatter af Trandum. Gift først gang med Anna Ajstrup, anden gang med Marie Katrine Lauridsen og tredje gang med distriktsjordemoder Johanne Frederikke Ude, som overlever ham. Sidste fælles bopæl Ørum. 67 år.

Hendes andet og tredje bryllup er ikke fundet i Ørum i Sønderlyng herred eller i Fjends herred. Heller ikke i Lem.

B118-53 side 107: Efter Jørgine Marie Grytzmacher født Bonne (nr. 55) blev fra 1. 1906 ansat Johanne Frederikke Jensen, født 14.4.1857.

Jordemodereksamen 1886 med 2. Karakter.

Distriktsjordemoder i Lem fra 1.5.1889 til 31.10.1906.

Distriktsjordemoder i Ørum fra 1.11.1906.

Alderstillæg fra 1.11.1906 80 kr.

Antal fødsler: 1911: 69 1913: 64 og 1914: 70 (kun de 3 år er noteret).

Flere jordemødre i Ørum er ikke nævnt i Heibergs journaler.

87, Laura Marie Olesen født Nielsen

Eksamen 24.5.1887: Laura Marie Olesen f. Nielsen, g. Landmand O, af Kragelund, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

88, Kirsten Marie Nielsen født Rasmussen

Eksamen 4.7.1889: Kirsten Marie Nielsen f. Rasmussen, g. Hmd. N, Vidstrup/Vilstrup?, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Aa. Jo.III124: Nielsen, Fru Kirsten; pensioneret Distriktsjordemoder. Adresse: Thorning pr. Kjellerup. (Det er lidt usikkert om det er samme, da oplysningerne er sparsomme).

Der er ikke billede af hende i bogen.

Tidsskr.Jo. 1926 side 233: Der bevilgedes Distriktsjordemoder Marie Nielsen, Thorning, Afsked fra 1. December d. A. med Pension, der fastsattes til 993 Kr. aarlig. (Silkeborg Venstreblad).

Side 300 i samme er beskrivelse af den nye jordemoderbolig, og det oplyses, at Marie Nielsen bliver boende i sognet og vedbliver at praktisere.

89, Friderikke Christiane Bloos? Gift Bendtsen

Eksamen 6.7.1889: Friderikke Christiane Bendtsen f. Bloos?, g. Parcellist B, Juliane Hede, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

90, Jensine Nielsen gift Knudsen

Eksamen 29.5.1891: Jensine Knudsen f. Nielsen, gift Skomager K, Viborg, Viborg Amt.

Hun fik første karakter. Prof. Levy's Præmie for Flid og god Konduite tildeltes Jensine Knudsen f. Nielsen af Viborg Stift, exam. 29.5.91.

Ifølge B118-53 side 109 om Bjerregrav jordemoderdistrikt (distr. nr. 12). Fødtes Jensine Knudsen 22.3.1862---(mere tekst i protokollen).

91, Ane Magrethe Pedersdatter Christensen gift Nielsen og Kristensen

Eksamen 18.6.1891: Ane Margrethe Nielsen f. Christensen. Enke efter Hmd., Egeberg, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Resen kirkebog (opslag 82): Gift 7.6.1892 i Resen Kirke Skomager, husmand Kristen Kristensen, Herom, Hersom Sogn. Enkemand, født i Høgild, Resen Sogn 27.4.1858.

Forældre gmd. Kristen Kristensen og hustru Ane Nielsen, Høgild. Sidste hustru Ane Kristensen, død 18. Dec. 1890. Og jordemoder Ane Margrethe Pedersdatter Kristensen, Høgild, Resen Sogn, enke, født i Borbjerg sogn 18.6.1862. Forældre, indsidder Peder Kristensen og hustru Jensine Mette Kirstine Brøns, Høgild. Sidste mand: møllesvend Kristen Nielsen, død 21.6.1888. Sidste fælle bopæl Egebjerg, Vridsted sogn.

Af opslag 45 i Vridsted kirkebog ses, at Ane Magrethes første mand døde af tæring.

Ellers står kun: indsidder i Egebjerg.

Hendes dåb findes i opslag 64 i Borbjerg kirkebog, og hendes første bryllup synes ikke at være holdt i Borbjerg.

Resen kirkebog (opslag 39): Født 23.5.1893 i Høgild, Resen sogn, Ane Kristiane Kristensen, datter af skomager --- og hustru, jordemoder---- 830 år).

Resen kirkebog (opslag 8): Født 7.5.1895 i Høgild, Resen Sogn, Peder Gustav Kristensen. Søn af husmand Chr. Christensen og hustru jordemoder Ane Margrethe Christensen.

Grinderslev kirkebog (opslag 19): Født 30.8.1902 i Grinderslev By, Arthur Viggo Kristensen, søn af indsidder Kristen Kristensen og hustru Ane Margrethe Kristensen, jordemoder af Grinderslev.

Resen sogn, folketælling 1911 (opslag 38).

Kresten Kristensen født 27.4.1858 i Resen, landbrug, Kom til sognet i 1902 fra Grinderslev.

Ane Margrethe Kristensen, født 18.6.1862 i Borbjerg, jordemoder, do.

Ane Kristiane Kristensen, født 23.5.1893 i Resen, barn.

Peder Gustav Kristensen, født 7.5.1895 i do.do.

Arthur Viggo Kristensen, født 30.8.1902 i Grinderslev, do.

Jensine Brøns, født 27.4.1836, Enke, født i Trans, Ringkøbing amt, kom 1908 fra Sevel, alderdomsunderstøttelse. (Jensine Brøns var mor til Ane Margrethe. Hun døde 13.9.1912 i Høgild i Resen sogn (opslag 150), og manden var død inden).

Vroue sogn, folketælling 1921 (opslag 62):

Kresten Kristensen, født 27.4.1858 i Høgild, bopæl i sognet 1915 fra Høgild (Resen sogn).

Margrethe Kristensen, født 18.6.1862 i Borbjerg, Ringkøbing amt.

Der er da ikke nogen børn hjemme.

Ane Margrethe og manden er ikke fundet under døde i Vroue eller i Resen.

92, Kirsten Marie Petersen gift Lund.

92, Eksamen 9.5.1892: Kirsten Marie Lund f. Petersen. Enke efter Hmd. Lund, af Jebjerg, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

www.dk-gravsten: Kirsten Marie Lund, alder 64 år, 0 mdr. 26 dage, født 2.1.1859 i Harre, Død 28.1.1923 i Simested, distriktsjordemoder, begravet på Simested kirkegård, Rinds herred, Viborg amt.

93, Eksamen 29.6.1892: Ida Johanne Pedersen Rønberg f. Brøndum, g. Møller R, Rødding, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

94, Eksamen 27.5.1893: Hansine Magdalene Jørgensen. Ugift, Sønder Burrild?, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Det er ikke hende, der er omtalt side III124 i Da.Jo, idet denne er født i 1890. Se nr.

Da. Jo. III124: Rasmussen, Fru Magdalene; Distriktsjordemoder i Lee. Adresse: Lee pr. Bjerringbro St.

(Der er lidt usikkerhed om, hvorvidt det er den samme. Det er det ikke, idet Magdalene er født den 16.5.1890. Se under nr.).

95, Eksamen 2.6.1894: Mette Kirstine Jensen Leth f. Sørensen, g. Skomager H står der L?) , Høiberg, Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

Da. Jo. III125: Søndergaard, Fru Mette Kirstine f. Sørensen; pens. Distriktsjordemoder. Født 20. Maj 1868 i Levring Sogn, dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 2. Juni 1894; pr. pr. Jordemoder i Gjorslev 1894 – 1895; Distriktsjordemoder i Vindum 1895 – 1900; Distriktsjordemoder i Nisset 1900 – 1911; Distriktsjordemoder i Kellerup 1911 – 1913; Distriktsjordemoder i Astrup 1913 – 1933. Adresse: Søholt pr. Silkeborg.

Der er billede af hende i bogen.

Hun er nævnt i B118-53 side 119 som efterfølger for Kathrine Bundgaard (se nr. 59) i Kjellerup.

96, Eksamen 6.7. 1894: Maria Magdalene Andersen f. Sørensen, g. Styrmand A, Viborg, Viborg Amt.

Hun fik første karakter. Fødselsstiftelsens Præmie tildeltes Maria Magdalene Andersen af Viborg Amt.

97, Eksamen 27.8.1897: Margrethe Nielsdatter Christensen, ugift, Viborg Amt.

Hun fik første karakter. Prof. Levy's Præmie for Flig og god Opførsel på Skolen tildeltes Margrethe Nielsdatter Christensen fra Viborg Amt (eksamineret d 27. August som No 2).

Da. Jo. III125: Stisen, Fru Margrethe f. Christensen; Distriktsjordemoder i Breum. Født 16. Maj 1872 i Nautrup; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1897; pr. pr. Jordemoder i Batum 1897 – 1899; pr. pr. Jordemoder i Godthaab 1899 – 1900;

Distriktsjordemoder i Ellidshøj 1900 – 1903; Distriktsjordemoder i Breum siden 1903:
Adresse: Breum pr. Jebjerg.

Der er billede af hende i bogen.

Se mere om hende i bogen ”Dørken, Havbo, Mulvad-slægterne side 141 og 208. Født 16.5.1872 i Navtrup, datter af Boelsmand Niels Jacob Kristensen og Elise Marie Jensen. Hun blev viet i Grinderslev 12.10.1909 til boelsmand Erik Stisen af Breum. Hun fik arbejdsliv i Breum.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 370: Margrethe Nielsdatter Stisen, Distriktsjordemoder, er født den 16. Maj 1872 som Datter af Boelsmand Jacob Christensen og Hustru Else, født Jensdatter. Gift 1909 med Boelsmand Erik Stisen. Sygeplejeelev paa Odder Sygehus fra 1894-96. Jordemodereksamen 1897 fra det gamle Frederiks Hospital. Ansat som Distriktsjordemoder i Grinderslev Sogn m.m. med Bopæl i Breum.

Der er billede af hende i bogen.

98, Dorothea Marie Larsen

Eksamen 31.8.1897: Dorothea Marie Larsen, ugift, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Hun kom senere til Bramming i Ribe amt som jordemoder.

Bramming kirkebog: Jordemoder Dorthea Larsen af Bramming var fadder 29.10.1899 for Aage Valdemar Haulrig, søn af snedker og listefabrikant Peder Andersen Haulrig og hustru Agnes Sofie Jensen i Bramming.

Da.Jo.III side 86: Larsen, Frøken Dorthea Marie; Distriktsjordemoder i Ry. Født den 13.6.1872 i Pensylvanien i USA; dimitteret fra Den kongelige Fødselsstiftelse 1897; privat praktiserende Jordemoder i Rødding 1897-98; privat praktiserende Jordemoder i Bramminge 1898 – 1900; Distriktsjordemoder i Ry siden 1900. Kasserer i Skanderborg Amts Kredsforening i ca 10 Aar. Medlem af Hjælpekassen i ca 8 Aar.

Børnetilsynsførende i ca 8 Aar. Bopæl: Ry.

Der er foto af hende i bogen.

99, Kirstine Marie Jensen gift Bjørn

Eksamen 30.8.1900: Kirstine Marie Bjørn f. Jensen, g. m. Købmand, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

100, Martha Sørensen gift Bach

Eksamen 30.8.1900: Martha Bach f. Sørensen, g. m. Boelsmand, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Aa. Jo. III122: Jensen, Fru Martha Marie f. Sørensen; Distriktsjordemoder i Rødkjærsbro. Født 22. Oktober 1871 i Ungstrup; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1900; Distriktsjordemoder i Vindum 1900 – 1910; Distriktsjordemoder i Rødkjærsbro siden 1910. Adresse: Rødkjærsbro.

Der er billede af hende i bogen.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 250-51: Martha Marie Jensen, Distriktsjordemoder, er født den 22. Oktober som datter af Gaardejer Jacob Andreas Sørensen og Hustru Ane. Gift 1907 med Jens Martin Jensen.

Jordemodereksamen den 30. September 1900, ansat som Distriktsjordemoder i Rødkjærsgade siden den 25. Oktober 1900.
Der er billede af hende i bogen.

101, Maren Kristine Jensen gift Hald

Eksamen 26.8.1901: Maren Kristine Sørensen Hald f. Jensen, g. m. Smed, Viborg Amt. Hun fik første karakter. Stiftelsens Præmie tildeltes Maren Hald (eks. 26. Aug som No 7) af Viborg Amt.

Det er ikke hende, der som Fru K. Sørensen (Da. Jo. II107) ved møde hos Stiftsfysikus Heiberg 23.6.1903 var formand for Viborg Amts Jordemoderforening.

Hendes ansøgning om optagelse som elev på jordemoderskolen er i kasse 266 med ansøgere fra 1897, så hun er først optaget senere. Ansøgningen lyder:

Undertegnede, som er 23 Aar og gift med Smed Peder Christian Sørensen (Hald) i Lime, ønsker gjerne at optages paa Kongl. Fødsels- og Plejestiftelse, for at uddannes til Jordemoder.

Ærb. Maren Christine Sørensen (Hald)

Lime pr. Skive.

Og vedlagte attester:

Ansøgerinden Smed Peder Sørensen's Kone er rask og fri for særlige Legemsfejl. Hun har gode Anlæg og hendes Ansøgning om at blive antaget til at oplæres til Jordemoder anbefales derfor paa det bedste.

Skive den 29 Maj 1897. C. Linnemann(?)

Da Maren Christine Jensen, gift med Smed Peter Christian Sørensen i Lihme, ønsker at uddannes til Jordemoder, for at hun, dersom hun skulle blive Enke, - og Manden har Tæring, - kunde ernære sig selv og sine tre smaa Børn, saa skal jeg dertil medgive hende, hvis Vandel har været ulastelig, min bedste Anbefaling.

Aalbæk Præstegaard, 18 Marts 1897. J eller I(?) Møller, Sognepræst.

Da.Jo.III68: Hald, Fru Maren Christine Sørensen født Jensen; Distriktsjordemoder i Ryomgaard. Født 6.4.1874 i Smidie pr. Bælum; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1901; privat praktiserende Jordemoder i Balling pr. Skive 1901-1902; privat praktiserende Jordemoder i Lemvig 1902-1914; Distriktsjordemoder i Ryomgaard siden 1914. Adresse: Ryomgaard.

Der er foto af hende i bogen.

102, Karoline Mogensen gift Petersen Galle

Eksamen 28.8.1902: Karoline Petersen Galle f. Mogensen. E. efter Mejerist, Viborg Amt. Hun fik første karakter.

Da.Jo. III84: Galle, Fru Karoline f. Mogensen; Distriktsjordemoder i Brædstrup. Født 24.9.1872 i Hindbjerg; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1902;

Reservejordemoder i Thisted Amt 1902-1913(må skulle være 1902-1903!);

Distriktsjordemoder i Gl. Rye 1903-1912; Distriktsjordemoder i Brædstrup siden 1912.

Fhv. Medlem af Skolekommissionen i Gl Rye. Adresse: Brædstrup.

Der er foto af hende i bogen.

Folketælling Ring sogn (Brædstrup) 1916 (opslag 127):

Karoline Galle, født 24.9.1872, enke, jordemoder.

Sigrid Galle, født 12.9.1898, pige.

Ella Jensen, født 10.5.1896, ungpige.

Tidsskr. Jo. 1931 side 59-61 "Et overraskende og behageligt Møde i U.S.A.", hvor hun fortæller om en rejse i USA, hvor hun mødte "den kære Fru Dahlby, der var reservejordemoder paa den gamle Fødselsstiftelse i Amaliegade, da jeg lærte i 1901".

Fru Galle skulle besøge en datter i USA.

Fru Dahlby var blevet gift med en nervelæge i Chicago og hed nu Fru Dahlbye Petersen.

103, Henriette Cyrine Dorthea Frederiksen

Eksamen 28.8.1902: Henriette Cyrine Dorthea Frederiksen ugift, Viborg Amt.

Hun fik først karakter.

Der er billede og omtale af hende side 219 i Viborgs Historie bind 2, 1726-1940. Hun er født 1873, død 1967, datter af gæstgiver Ole Frederiksen i Viborg. I 1902 nedsatte hun sig som jordemoder i Viborg-----.

Da.Jo. III122: **Jensen, Fru Cyrine Henriette Dorthea f. Frederiksen**; praktiserende

Jordemoder i Viborg. Født 21. Januar 1873 i Viborg; dimitteret fra den kongelige

Fødselsstiftelse 14. September 1902; privat praktiserende Jordemoder siden 15.

September 1902. Formand for privat praktiserende Jordemødres Pensionskasse fra 1933, fhv. Formand for Viborg Amts Jordemoderforening; Medlem af Hovedbestyrelsen 1928-

1931. Adresse: Mathiasgade 92, Viborg.

Der er billede af hende i bogen.

Hun er også omtalt side 177 i Helen Cliff "Fast ansat ved mysteriet" med billede. Her nævnes, at hun blev udnævnt til æresmedlem af jordemoderforeningen i 1952. Hun døde i 1967.

Lokalhistorisk arkiv i Viborg har hendes lærebrev med diverse papirer. (Det er affotograferet 29.7.2015). Heraf fremgår, at der også på arkivet er oplysninger om fuldmægtig J.P. Jensen, Hedeselskabet. Det er manden.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 132: Henriette Dorthea Jensen, Jordemoder, er født den 21.1.1873 i Viborg som Datter af Restauratør O.

Frederiksen og Hustru Marie Helene født Jerminn. Gift 1910 med Fuldmægtig Jens Peter Jensen. Jordemodereksamen 1901-02, praktiserende Jordemoder i Viborg siden 1902, Formand for Viborg Amts Jordemoderforening indtil 1925, i Bestyrelsen for almindelig dansk Jordemoderforening fra 1929-30, Formand for praktiserende Jordemødres Pensionskasse.

Der er billede af hende i bogen.

Tidsskr. Jo. 1927 side 339: Den 26. September holder jordemoder, Fru Jensen, Viborg, 25 års jubilæum, idet det den dag er 25 år siden Fru Jensen begyndte at praktisere i Viborg. Fru Jensen har været formand for Viborg Amts Jordemoderforening fra 1916-1920, i hvilken tid hun gjorde et godt arbejde for foreningen og dermed for Viborg Amts jordemødre, de sidste år har Fru Jensen været næstformand, og nu er fru en også valgt til hovedbestyrelsen. Simested den 12.9.27, Michala Andersen.

Samme kilde side 358 er mere omtale af jubilæet, og herfra kan citeres, at hun straks efter eksamen nedsatte sig som jordemoder i Viborg med bolig i Lille Sct. Hansgade. Derefter boede hun 15 år i Gravene, indtil hun og hendes mand, fuldmægtig Jensen i Hedeselskabet, tog bolig i deres ejendom i Mathiasgade. Fru Jensen har i de forløbne 25 år taget imod 3.500 små verdensborgere---. Der er to sange trykt i tidsskriftet.

Side 360 er Cyrine Jensens tak: Hjærtelig tak til de læger og jordemødre, der bidrog til at gøre den 24. September til en festdag for mig. Viborg den 5. Oktober 1927. Cyrine Jensen.

I Viborg Telefontavle 1934 havde hun telefon nummer 775.

104, Caroline Nielsine Pedersen

Eksamen 24.8.1903: Caroline Nielsine Pedersen, ugift, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

105, Eksamen 29.8.1904: Johanne Georgine Marie Elisabeth Sørensen, f. K??, g. m.

Murermester, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

106, Eksamen 21.8.1905: Nielsine Caroline Jensen f. Pedersen, g. m. Teglværksarbejder, Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

Da. Jo. III122: Jensen, Fru Nielsine Caroline f. Petersen; Distriktsjordemoder i Laastrup.

Født 20. December 1876 i Funder; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1905;

Distriktsjordemoder i Laastrup siden 1905. Adresse: Laastrup pr. Skals.

Der er billede af hende i bogen.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 214: Nielsine Caroline

Jensen, Distriktsjordemoder er født den 20. September 1876 som Datter af Landmand

Peter Nielsen og Hustru Kirstine Marie. Gift 1893 med afd. Peter Johansen Jensen.

Jordemodereksamen 1905. Jordemodereksamen 1905, ansat som Distriktsjordemoder for Skals-Laastrup-Ulbjerg.

Der er billede af hende i bogen.

B118-53 side 212: Nielsine Caroline Jensen født Pedersen, født 20.9.1876. Gift med

arbejdsmand Peter Jensen, 4 børn (i oktober 1906). Eksamen 1905 Ansat som

distriktsjordemoder i 13. Distrikt, Laastrup fra 15.11.1905.

107, Eksamen 30.8.1907: Hansine Severine Pedersen f. Hansen, g. m. Smed, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Ifølge B118-53 side 200 var hun praktiserende jordemoder i Frijsenborg lægedistrikt,

Aidt, hvor hun havde nedsat sig i september 1907.

108, Grethe Spliid

ksamen 25.8.1908: Grethe Spliid, ugift, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

109, Eksamen 2.9.1909: Inger Mogensen f. Andersen Halkjær, g. m. Gaardejer, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

110, Eksamen 2.9.1909: Dine Christine Fromberg f. Stefansen, g. m. Dyrslæge, Viborg Amt.

Hun fik første karakter. Stiftelsens Præmie tildeltes Dine Christine Fromberg af Viborg Amt.

Ifølge B118-53 side 200 var hun ansat i Aalestrup i Farsø lægedistrikt fra 21.9.1909 og rejste i 1911 til Præstø Amt.

111, Eksamen 13.9.1911: Jensine Kirstine Nielsen f. Jensen, g. m. Husmand, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

112, Eksamen 4.9.1912: Othilia Larsen f. Petersen, Enke efter Maskin??, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

113, Anna Marie Knudsen gift Petersen

Eksamen 17.9.1913: Anna Marie Knudsen, ugift, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

Da. Jo. III124: Petersen, Fru Anna Marie f. Knudsen; Distriktsjordemoder i Langaa. Født 11. August 1884 i Vellev; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 17. September 1913; Reservejordemoder ved Rigshospitalets Fødeafd. B. 1. Oktober 1913 – 1915; Reservejordemoder i Viborg Amt 1. April 1916 – 1. Oktober 1919; Distriktsjordemoder i Langaa siden 1. Oktober 1919. Formand for Viborg Amts Jordemoderforening. Adresse: Langaa.

Hun har som formand skrevet afsnittet i Da. Jo. II side 107--, men der er ikke billede af hende i bogen.

Som formand for amtsforeningen sad hun også Den alm. Danske jordemoderforenings repræsentantskab. Se f.eks. Tidsskr. Jo. 1931 side 3.

I 1939 var hun ifølge Tidsskr. Jordemødre fortsat i Langå, hvor Gertrud Hesseldahl var som praktiserende jordemoder i 1931.

114, Eksamen 24.9.1914: Marie Hansen f. Jensen. Sep. fra Købmand, Viborg Amt.

Hun fik første karakter.

115, Eksamen 22.9.1916: Anna Marie Valeur, ugift, Viborg Amt.

Hun fik anden karakter.

Side 560 i jordemodereksamensprotokollen er skrivelse fra justitsministeriet af 3.12.1920:

Kommissionen har modtaget følgende Skrivelse af 3die Dec. 1920 fra Justitsministeriet.

Justitsministeriet har i dag tilskrevet Amtmanden over Ribe Amt følgende:

”Efter at Jordemoder Maren Lauridsen, kaldet Anna Valeur, som ved Vestre Landsrets Dom af 4de Februar 1920 for Barnefødsel i Dølgemaal i Medfør af Straffelovens §194 jfr. §39 e blevet anset med Straf af Forbedringshusarbejde i 8 Mdr., paa Justitsministeriets Opfordring har deponeret sit Lærebrev i Justitsministeriet, skal man under Henvisning til Amtets Skrivelse af 2de f. M. (S 74/20) anmode Amtet om at foranledige, at det tilkendegives hende, at hun herefter er uberettiget til at praktisere som Jordemoder”. – Hvilket herved skal meddeles.

Anna Valeur examineredes 22ende September 1916 og beholdt 2den Karakter.

Er senere betinget benaadet.

116, Eksamen 25.9.1918: Laura Balling, ugift, Viborg Amt.
Hun fik første karakter.

117, Eksamen 13.9.1919: Else Pedersen Thordal, ugift, Viborg Amt.
Hun fik første karakter.

118, Eksamen 22.9.1920: Karoline Dorthea Jensmine Carlsen, ugift, Viborg Amt.
Hun fik første karakter.

(Listen over jordemødre med nr. 119---- fortsætter nedenfor)

Ægteskabelig stand for de 121 fundet i eksamensprotokollen
(OBS: der er både nr. 11a og 11b samt 32a og 32b)

Gift	95
Ugift	12 (Nr. 16+94+97+98+103+104+108+113+115+116+117+118)
Enke	4 (Nr. 91+92+102+112)
Separeret	1 (Nr. 114)
Uoplyst	9 (Nr. 1+2+3+4+7+8+9+10+54)

Karakterer givet til de 83 eksamineret fra 1844 og frem

Første karakter: 66
Anden karakter: 16 (Nr. 41+42+43+50+59+62+66+69+81+82+84+85+86+
95-106+115)
Uklart: 1 (Nr. 39)

Foruden første karakter fik 8 præmie (Nr. 65+79+80+90+96+97+101+110)

Kommentarer

I 1831 og 1832 (nr. 24 + 25) blev to fra ”Fallitzgaard” i Dollerup sogn eksamineret. De har dog ikke samme efternavn.

I 1850 var to jordemødre i barselsseng ved eller nær eksamen (se nr. 39 og 41) og en enkelt i 1861 (se nr. 58).

Jordemødre i/fra Vium: se også nr. 60, 67, 70, 83.

Fra godser er kun fundet to, nemlig to fra Ulstrup Gods i Langå; nr. 5 og 11b i henholdsvis 1783 og 1804.

Mindst to par jordemødre er mor og datter, hvilket også har været nævnt i ansøgningerne om optagelse på jordemoderskolen:

Se nr. 21 og 58 (Riis og Poulsen)

Samt nr 59 og 172 (Jæger og Sørensen)

Jordemødre i Viborg Amt fundet i andre kilder

119, Maren Ollufsdatter.

Otto von Spreckelsen "Viborg Bys Borgerbog" 1713-1860, side 57 nr. 297: Maren Ollufsdatter, exam. Jordemoder; 18.8.1733 tilladelse til at praktisere i Viborg. Gift med Troels Olsen i København.

Jordemodereksamensprotokollen er først fra 1739.

120, Johanne Marie Simonsdatter

Otto von Spreckelsen "Viborg Bys Borgerbog" 1713-1860, side 68 nr. 357: Johanne Marie Simonsdatter. Fra Nibe eller Skive. Jordemoder 16.6.1739.

Jordemodereksamensprotokollen er først fra 1739, og den første eksamen, der er nævnt i denne, er fra 1743.

121, Ingeborre Kirstine Jensdatter.

Otto von Spreckelsen "Viborg Bys Borgerbog" 1713-1860, side 97, nr. 492: Ingeborre Kirstine Jensdatter, fra Randers. Jordemoder 18.4.1752.

Hun er ikke fundet i jordemodereksamensprotokollen.

122, Er udgået, idet hun er den samme som nr. 4 Anne Cathrine Nicolaisdatter Hiardemaal gift Bloch.

123, Kirstine Nielsdatter gift Hjort.

Hun er ikke fundet under det navn i eksamensprotokollen 1795-1811, da hun er uddannet i Viborg.

Private personarkiver i Landsarkivet for Nørrejylland. Nr. 781: Hjorth, Kirstine, jordemoder i Ørslevkloster og Ørum sogne, Viborg amt. 1796-1811 anbefaling, kontrakt, beskikkelse. 1 læg. Set og fotograferet 17.1.2018. En del afskrevet:

Copie, **Contract**

Imellem Ørslevkloster Sogns Beboere og Gjardemoderen Kierstine Hjort.

Da Sognemændene efter Hosbondens og Præstens Forestillinger har været enige om at bidrage saavel til at betale de medgaaende Udgifter ved hendes Undervisning i GjardemoderVidenskabens saa og til hendes tarvelige Udkomme i Fremtiden, saa antages hun efter at have medbragt Beviis fra forrige Stiftsfysikus Koefod i Viborg om sin Duelighed til Gjardemoder i Sognet, paa følgende vilkaar.

(betingelser)

1, betaling til bopæl og ildebrand.

2, af hver gård i Heilschou, Lund, Bøstrup/Bostrup og Hald ---

3, Sognefolkene vedligeholder hendes hus på samme måde som et skolehus.

4, contracten gælder fra 1. April 1802.

5,

6,

,7, Fri befording frem og tilbage til fødslerne og i tilfælde af dødfødte også til og fra præsten til anmeldelse af dødsfaldet.

Den 24.2.1803

Navne på alle beboerne (der er mange, der må ses i kilden).

Eksamensbevis:

Efter Anmodning af Hr. kammerraad Richter og Sognepræsten hr. Halkier har jeg sidste Winter underviist Konen Kirstine Nielsdatter af Ørslef Kloster Sogn i

JordemoderKonsten. Jeg har i den Tid haft Leylighed til at ?? hende noget gode Anlæg til at være en duelig Fødselshjælperse; tillige har hun vist sig lærevillig og opmærksom ved min Underviisning. Fra hendes Sielesørger har hun et godt Vidnedsbyrd om hendes sædelige og agtværdige Opførsel.

Da hende UndervisningsTid hos mig er forbi, og hun er bestemt til Jordemoder i ØrslefKloster Sogn, saa vil jeg hermed paa bedste Maade have hende anbefalet til enhver, som hende maatte behøve som en vel oplært og duelig Jordemoder. Dette bevidnes under Haand og Segl.

Wiborg d 20 Maj 1796 Jens Koefoed

Dr. med og LandPhysicus

Kammerråd Richt var

Sognepræsten

Og **beskikkelsen:**

Jesper Jespersen constitueret Stifts- og Amtmand i Wiborg Stift og Justitiarius ved den Kongelige Landsoverret i Wiborg

Gjør vitterligt: at da det er bragt i Erfaring at der er Mangel paa examinerede Gjordemødre i ØrslefCloster og Ørum Sogne i Wiborg Amt, og da den af Stiftsfysicus Justitsraad Doctor Kofoed examinerede Gjordemoder Kirstine Hjort, som i flere Aar har practiseret, dertil er foreslaet af Hr. Provst Funder i Heilskov og endmere frembragt anbefalende Widnedsbyrd fra nuværende Stiftsfysicus Hr. Doctor Willemose, saa beskikkes hun herved til Gjordemoder for fornævnte Sogne, og nyder hun derfor den med Reglementet for GjordemoderVæsenets Indretning af 21 Novbr 1810 bestemte Betaling. I øvrigt haver hun nøje at efterleve Forordningen af 30 November 1714.

Til Efterretning bliver denne Bestilling at læse for vedkommende Prædikestole.

Til Bekræftelse under min Haand og Wiborg Amts Segl

Wiborg AmtsKontoir 14 August 1811

J. Jespersen

(+ segl, også fotograferet 17.1.2018).

Se under nr. 179, Kirsten Bruddal i brev af 10.12.1823, hvor den ”gamle affældige Kirsten Hjort i Lund” nævnes.

Folketælling Ørslevkloster sogn 1801 (opslag 7) 10. Familie i Lund

Niels Hiort, 71 år, gift i andet ægteskab, jordløs husmand og skomager.

Kjerstine Nielsdatter, 52 år, gift i første ægteskab, jordemoder.

Inger Marie, deres datter, 24 år, ugift.

Maria Andreasdatter, en datterdatter, 4 år.

Ørslevkloster kirkebog (opslag 171): Død 21.8.1808, Niels Hjort, skomager i Hald, 77 år.

I samme kirkebog er den eneste Kirstine Nielsdatter, som kan passe med hendes navn og alder set i opslag 155, død 13.2.1838, 89 år gammel. Hun står der som almisselem i fattighuset i Hald.

Ørslevkloster kirkebog nævner flere dødfødte før 1814, og i kirkebogen fra 1814 og fremad er en tabel med 4 dødfødte, og i den følgende kirkebog er yderligere 17 dødfødsler).

Opslag 28: 5.4.1806 anmelder den examinerede gjordemoder Kjerstine Hjort et dødfødt drengbarn. Do. maj og 1. Juli 1806 samt 14.9.1808. (Det hele er ikke efterset).

. De fire fra 1814 assisterede eksamineret jordemoder Kirstine Hjort alle ved:

A, Født 23.2.1814. Fosteret kom naturligt meget besværligt men uden instrumenter til verden. Intet tegn til liv sporedes. Efter skjønnende havde det i nogen tid været livløs.

Nogle af de almindelige midler brugtes, så som indblæsning og brændevin på brystet.

B, Født 22.10.1814. Fosteret kom unaturligt meget besværligt men uden instrumenter til verden. Intet tegn til liv, men syntes endog at have været livløst nogen tid før fødslen.

Nogle af de almindeligste midler saasom gnidning, brændevin på brystet. Alt forgjæves.

Gjordemoderen blev hentet vel sildig.

C, Født 29.9.1815. Fosteret kom naturligt, og fødselen var let, men allerede fra 25.

September var moderen i barnsnød, og da gjordemoderen ikke troede sig i stand til at forløse hende, saa blev DistrictsChirurg Stengel i Skive hentet derind ????. Naturen hjalp sig selv. De sædvanlige midler blev forsøgt, men forgjæves, da fosteret var død i det mindste et halvt døgn før fødslen.

D, Fødsel 18.9.1816. Fosteret kom naturligt, men fødslen var meget besværlig, dog fødtes det uden hjælp af instrumenter til verden. Strax efter fødslen lod det til, som om det havde liv, men efter et kvartes forløb var det livløst.

De almindeligste midler saasom

Indblæsning

Brændeviin på brystet

Gnidning o.s.v. blev brugt, men uden virkning.

124. Anna Maria Buchholz/Reichel/Ussing født Breier.

Mad. Ussing assisterede ved fødsel på Spøttrup i 1827, hvor hun kaldtes eksamineret jordemoder fra Skive (Se min artikel i Medicinhistorisk årbog 2011).

Ud fra nedenstående oplysninger om ægteskab med distriktskirurg Buchholz i Holstebro, skønnes hun at være den Anna Maria Buchholtz, der ved

eksamen i København bestod den 24.8.1773, hvor teksten også er: ”Bleve alle befundne dygtige, og besvarede de vanskeligste Spørsmaal med Færdighed”.

Ved folketællingen i Skive i 1834 var hun 85 aar.

Selde kb. (C204) Død 20.12.1837 begravet 31.12. Ana Maria Ussing fød Breier. Enke efter forhenværende Degn i Selde P. Ussing. Død i Skive, 91 Aar. Fød i Kjøbenhavn.

Degn Peder Ussing døde i Selde som sognedegn for Selde og Aasted den 20.3.1823, 56 år gammel.

Ifølge arkivar Asbjørn Thomsen (at@sa.dk) er Madam Ussing døbt 19.2.1752 i Nikolaj Sogn i København og lød da det borgerlige navn Anne Marie Breier. Hun var datter af Johan Frederik Breier og Maren Jensdatter. (Fødestedet var Store Kongensgade) og navnet læses Anna Maria). Hun blev først gift med kirurg Johan Joachim Buchholz i Holstebro (skifte 21.9.1775). Siden blev hun i 1786 gift i Skive med kirurg Frederik

Georg Reichel, som døde i Skive 24.11.1788 kun 31 år gammel. Endelig giftede hun sig 23.1.1795 i Skive med Peder Ussing, siden degn i Selde-Åsted.

Carøe II kirurger 1738-1785 side 10: Johan Joakim Buchholz. Født ca. 1733 i Pommern, død 21.8.1775 i Holstebro. Kir. Eksamen 7.2.1771. Overmester i flåden i 1772.

Distriktskirurg i Holstebro 20. April 1775. Gift første gang med Margrethe Elisabeth Ledern, født ca. 1743, begravet 6.9.1770 i København. Gift anden gang 19.7.1771 i København med Anne Marie Breyer. (vielser før 1785 er ikke tilgængelige i Skt. Nikolaj kirkebog).

Anna Maria er altså uddannet efter sit ægteskab med Buchholz. Manden blev ifølge Nygaards sedler beskikket den 20.4.1775 som kirurg i Holstebro og tillige at praktisere i Holstebro med Ulvborg og Gimsing Herreder "samt den øvrige del af" Hammerum og Hjerm Herreder, som ikke er tillagt de udi Ringkøbing og Lemvig beskikkede kirurger. Han skal bo i Holstebro.

Det blev et kortvarigt embede, idet han jo døde 4 måneder senere den 21.8.1775. I kirkebogen (opslag 34) omtales han som Feldtskiærer: Anno 1775 d 21 August døde Johan Joachim Buchholt, Feldtskiærer, og blev begravet d 28 Hujus æt 42.

Om Reichel er ingen oplysninger i Carøe, og ud fra oplysninger om, at Reichel ved folketællingen i 1787 var feldskærsvend, må antages, at han ikke havde taget kirurgisk eksamen. I Skive var som distriktskirurg fra 5.1.1787 ansat Johan Peter Gordius.

Skive kb. Opslag 20. Fredagen den 22 Decembr 1786 copuleredes Sogne Præsten hr. Wind Madm Ane Marie Breyner Sl. Bokholts og Monsr. Friderick Georg Reickel, begge her af byen. (Der er samme tekst i opslag 67 om trolovelse 23.12.1794, hvor forloverne var ConferentzRaad Huech (Hauch?) og Hr. Byfoged Selmer.

Fkt. Skive 1787 opslag 8 nr. 8, 46. Familie:

Friderick Georg Reichel, Hosbonde, 31 Aar, gift 1. Gang, FeldskiærSvend.

Ane Marie Breijers, hans Kone, 31 Aar, gift 2. Gang.

Augusta Dortea Buchatz, Tienestepige, 15 Aar, ugift. (Ingen P. Ussing set i fkt i Skive. Er tjenestepigen datter af Anna Marias første mand i hans første ægteskab?).

Skive kb. Opslag 166: Den 1.12.1788 blev Johan Friderick Reickel jordet, gammel 31 Aar.

Skive kb. Opslag 121-122: Torsdagen d. 17. April 1788 gjorde Friderick Reickels Hustru Anne Marie Barsel og fik en Datter, som bleve døbt den 18 Ditto af SognePræsten hr. Nafnet Ane Chatrine og blev Barnet af SognePræsten hr. Winds Hustru x Dens Daab blev confirmeret 9de Søndag efter Treni.

Faddere

Jomfru Lund til Byfoged Selmers

Hr. Byfoged Selmer.

Hr. Consump???forvalter Rennerdt (Der må skulle stå consumptionsforvalter, men stavemåden er utraditionel).

Fkt. 1801 i Skive, opslag 17 No 29:

Peder Ussing, Huusbonde til L??, 34 Aar, gift 1. Gang, Klokker.

Ane Marie Brejer, hans Kone, 46 Aar, givt 3die Gang.

Ane Chathrine Reikel, hendes Datter, 13 Aar, ugift.

Nygaards sedler: Reichel, Ane Katrine

Gdm af Selde Rasmus Kristensens enke, fattiglem her, død 1870 23/3, 89 år (Skive kb)(Ifølge Selde kirkebog blev de gift 3.3.1814, hvor han var soldat og hun degnens

stifdatter i Selde. Ved fødsel af søn 28.8.1819 var han smed i degneboligen og ved fødsel af datter i 1821 var han smed i Selde. Ved folketællingen i Selde (opslag 10) var han 42 år, gårdmand og skilt fra konen. Der nævnes 4 børn samt en tjenende kvinde med et barn. Ane Katrine Reichel er ikke fundet i Selde ved folketællingen 1834).

Om klokker og degn Peder Ussing er den Peder Ussing, som Nygaards sedler ved folketællingen 1787 nævner som skriverdreng hos stiftsamtmænd Fr. Hauch i Viborg er uvist.

Nygaards sedler har foruden Frederik Georg Reichel (Frederik Georg Reichel ved bryllup, folketælling og barnedåb, man Johan Frederik Reichel ved begravelsen) også Anne Elisabeth Reichel, datter af gartner på Brahesborg Johan Siegfried Reichel.

Madame Ussing er også omtalt i breve til doktor Lind, stiftsfysikus i Viborg, fra distriktskirurg i Skive, Stengel (B118-5 på landsarkivet i Viborg):

Hr. Doctor Lind

Wiborg

Højstærede Hr. Doctor

Jeg maa meget bede om at undskylde, min Efterladenhed med at give Underretning om Giordemødere, som har faaet Tilladelse at Practicere. Det er umulig i det 22de District, som var besat af en Giordemoder fra Kiøbenhavn, men som er flyttet til et andet Sted uden for Districtet, og som nu er vacant. I dette District er 2de, nemlig en Degnekone i Selde, Madam Ussing, og en i Junget Sogn, nemlig Kirsten Anes (se nr. 178). Disse 2de Koner er begge meget erfarene, især Madam Ussing som efter sigende skal være Examineret i Kiøbenhavn for nogle og 30 Aar siden, men som nu er meget svagelig, og da dette er et betydeligt District, var det at ønske, at en Giordemoder kunde blive ansat, den anden er en ret duelig Kone, som en Tiid har været under min Veiledning, og som da fandtes meget skikket til at have saadan en Post men af mangel på Exam(en) at opholde sig her i Byen, maatte aflade at studere.

Skive d 14d Septbr 1823 Ærbødigst

Stengel

Og svar til Viborg amt (B118-5) fra sundhedskollegiet i Københav:

Til Herr Siftsphysicus Licentiatu Medicinæ Lind

Tilskrevet Amtet i den Anledning d. 11te Nov

Lind

I Anledning af Herr Stiftsphysicus Licentiatu Medicinæ Linds behagelige Skrivelse af 18de i forrige Maaned undlader vi ikke herved tjenstligen at tilmelde Dem, at Kollegiet ikke paatvivler, at De jo vil paastaa, at Kirsten Anne og Degnekonen Ussing, den sidste nemlig forsaavidt hun ei beviser at være, som foregives, i sin Tid examineret her i Kiøbenhavn, ikke praktiserer, som Jordemoder i det 22de / eller noget andet / Jordemoder District i Viborg Amt, naar dette District vorder besat med en behørig oplært og examineret Jordemoder; og til at fremme denne Besættelse var det formentligen godt, at Herr Stiftsphysicus anmodede vedkommende Amtmand om at finde en Kone, som havde Lyst og ansaas skikket, til at vorde Jordemoder i Districtet, her til Staden, for paa den Kongelige Fødselsstiftelse at vorde dertil oplært.

Kiøbenhavn, i det Kongelige Sundheds Kollegie d. 25de October 1823

H. Callesen Schönheyder Saxtorph Her?? Tønder Colsmann/Colimann??

Lund C. Fenger ?? ?? ?? Howitz

Decanus

Fra Asbjørn Thomsen er modtaget kopi af en sag fra Skive 5. August 1790, hvor Anne Marie Reichelen skriver:

Paa Forlangende af Hr Byfoged Selmer har jeg Dags Dato efterseet bemeldte Qvinde Anna NielsDatter, som foregav at have aborteret efter omrent 2 Maaneders Svangerskab med sidste St Hansdagstide; jeg eftersaa hendes Brøster hvorvi der ikke befandtes Mælk eller Tegn til Samme- Keg eftersaa hendes Underliv hvoraf ikke nu med Wished kunde erfares at hun har født eller aborteret. Idag var hun meget angrebet af Sygdom, som hun foregav at have haft i 14 Dage og forment det var den saa kalte Springkel Syge, hvilket er alt hvad jeg herom kan attestere.

Skive den 5te Augusti 1790

Anne Maria Reichelen

Der synes at være en kopi af samme indført i protokol, og sammen med er korrespondance mellem byfoged Selmer og distriktskirurg Gorgius i Skive:
P.M.

Fra Hr. Provst Ravn i Hem har jeg under 4de i d. M. faaet en Skrivelse, der lyder saaledes:

”Ærbødigst Promemoria

Nu i dette Øjeblik beretter Peder Jensen i Tolstrup mig, at hans TienestePige har tilstaaet for ham, at hun har haft legemlig Omgængelse med en Karl, og ungefær 2de Maander derefter mistet Fostret ved hendes Arbejde. Jeg var ikke i Dag saa vel at jeg kan tage dertil, men indstiller det til Deres Velærværdighed: Om De holder det fornødent strax at holde et Forhør? Og til den Ende sendes fornævnte Peder Jensen til Dem med dette”.

Bebeldte Peder Jensen beretter mig at anførte Qvinde, TjenestePigen Ane Nielsdatter skal have aborteret ved St. Hansdags Tide d.A. – Forestaaende Anmeldelse har givet Anledning til, at jeg har ladet Qvinden komme til mig i Dag, og paa Justitiens Vegne at ombede Deres Velærværdighed: at De nu i Dag da hun er her inde, ville efterse hende og her paategnet afgive deres Tanker, om der kan være Tvivl om, at hun kunne have faaet et virkelig Foster, dræbt eller omkommet samme, eller og om hendes Foregivende kan antages for rigtig, alt til nærværende Foranstaltning. – Skive den 5te Augusti 1790

O Selmer

Stilet til: Velædle Hr. Districts-Chirurgus Gorgius i Skive.

Og på samme blad er tilføjet:

Jeg finder hos oven ovenmeldte Qvinde aldeles ingen Tegn, at hun nyelig har født. – Georgius.

Selmer ser således ud til både at have ladet distriktskirurgen og jordemoderen udtale sig. Ussing, hendes 3. Mand er måske den P. Ussing, der nævnes side 88 i Skiveårbogen 1917 under reparation af orglet i Skive kirke: ”Skønt de tvende udmærkede mænd, degnen N. Stenberg og klokkeren P. Ussing, efter endt reparation bevidnede af orgelet af Ring var sat i forsvarlig og god stand, blev glæden kun kort, thi da 2 år var gået, måtte der skikkes bud efter orgelbygger Peerstrup i Viborg---.” Det var i ca. 1796.

125, Anne Pedersdatter.

Anne Pedersdatter assisterede på Spøttrup ved fødsel 1825 (se Dansk medicinhistorisk årbog 2011)., hvor hun i kirkebogen kaldes eksamineret jordemoder. Distriktskirurg Stengel fra Skive deltog også i fødslen, hvor barnet var dødfødt.

Hun er ikke fundet i jordemoderprotokollen, hvor følgende med samme navn er noteret: side 209, eksamen 27.10.1817: Ane Pedersdatter, Skomager Joachim Langes Kone af Hornum Bye, Aalborg Amt.

Og side 209, eksamen 28.10.1817: Ane Elisabeth PedersDt., Skomager Andreas Holstes Kone af Hals i Aalborg Amt.

Ane Marie Petersdatter fik eksamen i 1814, men var da af Hinge By (se nr. 15)

126, Mariane Nielsdatter.

Mariane Nielsdatter assisterede ved fødsler af dødfødte på Spøttrup i 1832 og 1834. Og det må være hende, som ikke kom i 1835, hvor krigsassessor Tetens var accuqueur. Ifølge en sønnesøn, var hun kaldt ud til anden fødsel og valgte at hjælpe færdig der.

Klage fra Nis Nissen er ikke fundet.

Hun blev uddannet i Viborg.

Ud fra notater om dødfødte i Rødding kirkebog kan konkluderes, at hun må være uddannet senest i 1819, idet hun det år assisterede ved en dødfødsel (Barn af Søren Knudsen og Maren Laursdatter i Knud, eksamineret jordemoder Mariane Nielsdatter). I B43A-311 Sallinglands herreder. Papirer vedrørende jordemodervæsenet er to kvitteringer, hvor Mariane Nielsdatter den 22.12.1847 underskriver i Balling med ført pen.

I bogen "Af Røddings Historie" af A.P. Nielsen ved Niels P. Bjerregård, Skive 1950 omtales af A.P.Nielsen side 44: Min farmor havde lidt berøring med herregårdsfamilien (på Spøttrup), men det var nær endt galt.----hun stod i lære hos stiftsfysikus i Viborg, og det var som jordemoder, hun kom til Spøttrup; thi når der var nedkomst på borgen, blev hun hentet. Så skete det engang, da hun var kaldt til et andet hjem for at gøre tjeneste ved en fødsel, at man også havde brug for hende på Spøttrup. To steder kunne hun ikke være på en gang, og hun blev, hvor hun først var kaldt; men det tog Nissen meget unødigt op, og han ville have hende sat fra stillingen med det samme. Her havde han dog mere i agt end i magt. Min farmor beholdt stillingen som jordemoder, til hun trak sig tilbage på grund af alder.

En efterkommer efter hende, Bente Jensen fra Hvidovre efterlyste i Hvem Forsker Hvad oplysninger om hende i 2010, og hun har givet forskellige oplysninger.

Mariane fødtes i Toustrup, Durup sogn, Harre Herred, som datter af Niels Jensen Søndergaard og Anna Cathrine Johansdatter og døde den 9.12.1873 i Knud som jordemoderenke, 87 år gammel. Ved folketællingen 1787 var hun 1 år. Hun blev gift 27.9.1808 i Krejbjerg kirke, Rødding herred med Niels Jensen Jebjerg (kaldet Kempe). Han var fra Møllerup og husmand, og de blev siden skilt. De fik 6 børn fra 1809 til 1822, alle i Krejbjerg. I 1829 fik Mariane Nielsdatter med omrejsende kræmmer fra Colind, Søren Andersen, en datter. Mariane Nielsdatter blev gift igen i Krejbjerg med husmand Søren Jensen Ladefoged.

I arkivalierne har jeg ikke fundet klage fra Nis Nissen over hende.

I B043A-311 er fundet oplysninger om problemer med jordemoderbolig. F.eks. brev fra Mariane Nielsdatter stilet til

Velbyrdige Hr. Cancelliraad Horn, p.t. By og Herredsfoged i Skive
Underdanigst

Deres første ? Skrivelse af 5te Juni d. A. angl. Erklæring fra mig, hvorfor jeg ikke har efterkommet Stiftsamtets Ordre, til sidste 1ste Maji at indflytte i Balling

Gjordemoderhuus? Har jeg under 8de f. M. bestemt og fuldstændig besvaret, samt s. D. leveret Brevet til Hr. Krigsraad Lumholdt fra Skive, som lovede bestemt at levere det til Hr. Cancelliraaden selv uden mindste Ophold, hvorved deres Naade af 16de Juni næstefter til mig igjennem Sognefogden, af samme Indhold, ligeledes ansees at være besvaret.

Kreiberg d. 18de Junii 1846

Underd.

Mariane Nielsdatter

p. t. Gjordemoder i Kreiberg.

I samme mappe (B043A-311) er omtale af offentlig licitation over opførelse af jordemoderbolig i Balling By (jordemoderdistrikt nr. 26). Som det ses, boede hun i 1846 i Kreibjerg.

Ved gennemgang af B043-Sallinglands Herredsfogeder, 1797-1868 Sager vedrørende jordemodervæsenet er set et stort materiale om bygning af jordemoderbolig og renovering af samme i Balling.

Det ses også, at Mariane Nielsdatter underskriver breve med ført pen.

Af notat af 16.2.1863 fremgår, at Birthe Christensen (se nr. 57) er konstitueret som jordemoder i Balling m.m. som afløser for Mariane Nielsdatter.

I fortegnelse over jordemødre i Salling herred 21.11.1828 nævnes i distrikt 28: Mariane Nielsdatter, bor i Kreiberg, jordemoder for Rødding, Kreiberg, Ramsing og Volling.

127, Hanne Laurine Markussen f. Christensen.

Eksamen 6.6.1877: Hanne Laurine Markussen f. Christensen, g. m. Indsider M, Aarrup, Aalborg Amt.

Hun blev ansat i Vium jordemoderdistrikt i Viborg amt 6.11.1877, 34 år gammel (hun afløste nr. 55). Hun var gift med arbejdsmand Anton Markussen. De havde 6 børn ved ansættelsen. Hun døde efter operation for ekstrauterin graviditet eller hæmosalpinx (graviditet uden for livmodren eller blødning fra æggestok) på Viborg Sygehus 28.1.1885.

Jordemoderboligens tilstand i hendes tid er beskrevet af Heiberg i hans notesbog om jordemødre.

I oversigtslisten over jordemødre i 1884 er hun nævnt som Hanne Laurine Markussen, i distrikt 17, Vium.

128, Ane Kirstine Jensen.

Thorning kb. (opslag 395) Død 9.12.1881, Ane Kirstine Jensen, aftægtskone og pensjoneret jordemoder i Thorning. Enke efter hjulmand og gmd Jens Christensen i Thorning, 82 år.

B149-51: 20.4.58 Jordemoderen i 18. Distrikt Ane Kirstine Jensen i Thorning søger sin afsked på grund af svagelighed. Hun er nu 59 år gammel og lider af et brok på højre side. Hun er sin tid **oplært af stiftsphysikus Randrup** og har i ingen henseende noget godt ord på sig. Distriktets beboere tyr derfor jævnlig til jordemoderen i naboliktrakterne, og have endog som amtet bekendt i efteråret 56 indgivet **en klage over hende** og foreslået hende afsat. Hun blev dengang opfordret til at søge sin afsked imod at erholde pension,

men hun ville da ikke indlede sig derpå. Jeg tror derfor at burde tilråde, at den ønskede afsked blev hende meddelt.

Torning kirkebog nævner hende ved dødfødsler i 1829 (x4), 1830 (x2). Navnet læses da som Ane Kjerstine Jensdatter i Overlund.

I den næste kirkebog fra 1832 nævnes hun ved alle 14 dødfødsler med den sidste i 1842, hvor der står ”finis”. Af de 14 var 9 drenge.

Hun er sikkert også den samme som Stine Jensdatter i Thorning nævnt ved dødfødsler i Torning kirkebog 1822, 1823, 1824 (x2), 1825, 1827 (x2). I alt 13 gange.

Folketælling Torning 1834 (opslag 3), et hus:

Jens Christensen, 44 år, gift, hjulmand.

Ane Kirstine Jensdatter, 35 år, gift, hans kone, gjordemoder.

5 børn, 5 til 15 år.

129, Nimine Andersen f. Larsen.

Da. Jo. III121: Andersen, Fru Nimine f. Larsen; Distriktsjordemoder i Gjedsted. Født 16. Oktober 1886 i Uggerby Sogn; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1919; Distriktsjordemoder i Tværsted 1919-1920; Distriktsjordemoder i Tolne 1920-1921; pr. pr. Jordemoder i Hjørring 1921-1926; Reservejordemoder i Viborg 1926; Distriktsjordemoder i Hammershøj 1926-1929; Distriktsjordemoder i Gjedsted siden 1929. Adresse: Gjedsted.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 13.9.1919: Larsen, Nimine, ugift, Hjørring Amt. Hun fik første karakter.

www.hammershoej-by.dk/Historie/jordemoder: Nimini Larsen (g.Andersen), udnævnt 1926 – flyttet 1929, født 16.10.1886 i Uggerby, gift med Andersen.

Gedsted kirkebog (opslag226): Gift 6.7.1930 enkemand, rentier Jens Andersen, Nørbæk by og sogn. Født i Hammershøj 24.7.1864. Forældre ugift Inger Marie Hansen og udlagt barnefader tjenestekarl Anders Jensen, Hammershøj. Enkemand efter Else Marie Madsen, død 3.10.1923 og pige, distriktsjordemoder Nimine Larsen, Gedsted. Født i Uggerby---- (som under hendes død). Forlovere: Lærer Henriksen og Hustru, Skarpsalling.

Gedsted kirkebog (opslag 144): Død 27.6.1940 i Gedsted, Nimine Larsen.

Distriktsjordemoder i Gedsted---født i Uggerby sogn, Hjørring amt 16.10.1886. Datter af husmand Clemmen Christian Larsen og hustru Bodil Marie Larsen, Uggerby. Gift med rentier Jens Andersen. Sidste fælles bopæl Gedsted, 53 år.

Nørbæk kirkebog (opslag 117): Død 27.3.1941 i Rødkærsbro, Vindum sogn, begravet på Nørbæk kirkegård Jens Andersen (Ove), rentier, enkemand efter jordemoder Mimine Larsen død den 27.6.1940 i Gedsted, hvor sidste fælles bopæl var. Født i Hammershøj---. Gift (første gang med) Else Marie Madsen, død i Nørbæk 3.10.1923. Sidst faste bopæl Rødkærsbro, Vindum sogn, 76 år.

(Han må som enkemand efter sin anden hustru være flyttet til Rødkærsbro, måske til et barn, og er så efter sin død begravet sammen med sin første kone. Der har næppe været børn i andet ægteskab).

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1935 side 200-201: Nimine Andersen, Distriktsjordemoder, er født d 16. Oktober 1886 i Uggerby Sogn som Datter af Gaarmand Clemen Larsen og Hustru Bodil Marie, født Nielsen. Gift 1930 med Gaardejer, Rentier Jens Andersen. Jordemodereksamen 1919, Reservejordemoder i Viborg, ansat som Distriktsjordemoder i Gedsten (??) siden 1930.

Der er billede af hende i bogen.

Tidsskr. Jo. 1925 side 382: Jordemoder Nimine Larsen, Hjørring, er blevet ansat som Reservejordemoder i Viborg Amt.

Tidsskr. Jo. 1940 side 282: Hjertelig tak til Viborg Amts Jordemoderforening for dekorationen til min hustru, imine Andersens bære. Jens Andersen, Rødskjærsbro, forhen Gedsted Jordemoderbolig.

130, Sørine Christine Bruun.

Da.Jo. III121: Bruun, Frøken Sørine Christine; Distriktsjordemoder i Skive. Født 17. August 1891 i Nim; dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole 1919; Reservejordemoder ved Rigshospitalets Fødeafd. A. 1920-1921; Distriktsjordemoder i Skive siden 1921. Kasserer for Viborg Amts Jordemoderforening. Adresse: Adelgade 7, Skive.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 15.9.1919: Sørine Christine Bruun, ugift, Aarhus Amt.

Hun fik første karakter.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 177-178: Serine Christine Bruun, Distriktsjordemoder, er født den 17. August 1891, som Datter af Købmand Christian Bruun og Hustru Katrine, født Jacobsen. Eksamen 1918, Reservejordemoder ved Fødselsstiftelsen i København fra 1919-21, Distriktsjordemoder i Skive siden 1921.

Der er billede af hende i bogen.

Hun skriver om fru Lorentsens (nr.219) død i Tidsskr. Jo. 1927 side 87.

131, Karen Dyrberg f. Eriksen.

Da.Jo. III121: Dyrberg, Fru Karen f. Eriksen; Distriktsjordemoder i Kjeldbjerg. Født 13. Juli 1901 i Haderup; dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole 1930; privat praktiserende Jordemoder i Kjeldbjerg 1930-1933; Distriktsjordemoder i Kjeldbjerg siden 1933. Adresse: Kjeldbjerg pr. Skive.

Der er billede af hende i bogen.

Hun er omtalt som jordemoder ved fødsel i Stoholm 29.11.1943, hvor Karen Margrethe Hess fødte en pige (se Skiveegnens jul 2001 side 14). Der blev også kaldt læge..

På www.arkiv.dk under Fjandboarkivet ses billede nr. 7356 fra et sølvbryllup den 29.11.1960, hvor jordemoder Karen Emilie Dyrberg født Eriksen er med på billedet. Det nævnes også at hun er gift i Haderup Kirke 13.12.1921 med Nicolai Nielsen Dyrberg født 18.2.1900, død 8.10.1959.

Hun er altså død efter november 1960.

Det må være hende, som har boet i jordemoderhuset i Søndergade i Stoholm (nævnt i mail fra Ruth Meller Sørensen).

Ved besøg på Æ Fjandboarkiv 16.11.2017 nævnte en tilstedeværende, at hun havde assisteret ved hans fødsel sidst i 1920`erne, hvilket nok må være en misforståelse, da hun fik eksamen i 1930.

”Stoholm fra gård til by” 2014 side 160: Når jordemoderen fru Dyhrbjerg ar ude til en fødsel, fortalte hun altid centralen, hvor hun var. Så hvis der blev ringet efter hende, vidste telefonisten på centralen altid, hvor de kunne finde hende.

132, Dagmar Augusta Sofie Døhlie født Poulsen.

Da. Jo.III121: Døhlie, Fru Dagmar Augusta Sofie f. Poulsen; Distriktsjordemoder i Selde. Født 27. Maj 1889 i Skotterup; dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole 1920; pr. pr. Jordemoder i Snekkersten 1920-1926; Reservejordemoder ved Aarhus Fødeanstalt 1926-1928; pr. pr. Jordemoder i Aabenraa 1928-1930; Reservejordemoder i Viborg Amt 1930-1932; Distriktsjordemoder i Selde siden 1932. Adresse: Selde pr. Roslev.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 20.9.1920: Dagmar Augusta Sofie Poulsen, ugift, Frederiksborg Amt.

Hun fik anden karakter.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 373: Dagmar Døhlie, Distriktsjordemoder (i Selde) er født den 27. Maj 1889 som Datter af Skomagermester Lars Poulsen og Hustru Christiane Eleonora født Jensen. Jordmodereksamen den 20. September 1920. Reservejordemoder paa den jydsk Fødselsanstalt i Aarhus fra den 1. Januar 1926 til den 31. Oktober 1928, ansat som Distriktsjordemoder i Selde.

Der er billede af hende i bogen.

Hun skrev om forgængereren i embedet i Selde, Pauline Eriksen, i Tidsskr.Jo. 1932 side 148-149.

Tidsskr. Jo. 1935 side 31: Et andragende fra distriktsjordemoder Dagmar Døhlie, Selde tidligere Viborg (til Viborg Amtsråd), blev anbefalet, og der blev ydet et tilskud på 200 kr (Viborg Stifts Folkeblad). Der står ikke noget om, hvorfor hun søgte.

133, Marie Gybel.

Da. Jo. III121: Gybel, Fru Marie; pensioneret Distriktsjordemoder. Adresse: Vium pr. Sjørslev.

Der er ikke billede af hende i bogen.

Hun er ikke fundet med eksamen i protokollen mellem 1880 og 1900.

Tidsskr. Jo. 1938 side 223: Jordemoder Marie Gybel, Vium, ønskede at 3000 kr, som amtet lod stå i ejendommen, da hun købte den, og som nu er forfalden til udbetaling må blive stående, således at de afdrages med 100 kr halvårlig. – Bevilgedes på 5 år således, at der afdrages 100 kr halvårlig, men efter den tid skal restbeløbet indbetales, og dette skal det også i tilfælde af salg. (Silkeborg Avis, Silkeborg 7.5.1938).

134, Anna Jensigne Hansen.

Da.Jo. III121: Hansen, Frøken Anna Jensigne; Distriktsjordemoder i Kragelund. Født 29. Juni 1892 i Kasted (Aarhus); dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole 1921; Reservejordemoder ved den jydsk Fødselsanstalt 1921-1922; Distriktsjordemoder i Boulstrup (Aarhus Amt) 1923-1926; Distriktsjordemoder i Nørhaa (Thisted) 1926-1927; Distriktsjordemoder i Kragelund siden 1927. Adresse: Kragelund pr. Silkeborg.

Der er billede af hende i bogen.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 323: Anna Jensine Hansen, Distriktsjordemoder, er født den 29. Juni 1892 som Datter af Boelsmand H.Hansen og Hustru Anna, født Jensen. Jordmodereksamen 19221, Reservejordemoder paa Aarhus Fødselsanstalt fra 1921-22, ansat som Distriktsjordemoder i Kragelund 1927. Der er billede af hende i bogen.

135, Ida Frederikke Hansen.

Da. Jo. III12: Hansen, Frøken Ida Frederikke; praktiserende Jordemoder i Viborg. Født 4. December 1893 i Ankjær (Vejle Amt); dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1926; Reservejordemoder i Viborg amt 1926-1930; privat praktiserende Jordemoder i Viborg siden 1930. Adresse: Sparregade 12, Viborg.

Der er billede af hende i bogen.

Tidsskr. Jo. 1937 side 251: Praktiserende jordemoder i Viborg Frøken Ida Frederikke Hansen er konstitueret som distriktsjordemoder i Ans.

Samme tidsskr. 1937 Side 332: I Viborg Amtsråds møde i dag forelå meddelelse om, at praktiserende jordemoder Ida Frederikke Hansen fra 1. Juli d.a. er beskikket som distriktsjordemoder i Ans.

I Viborg telefontavle 1934 havde hun telefon nummer 428.

136, Martine Houmann født Pedersen.

Da.Jo. III121: Haumann, Fru Martine f. Pedersen; Distriktsjordemoder i Hammershøj; Født 22. Januar 1876 i Braarup; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1. September 1897; pr. pr. Jordemoder i Nibe 1. Oktober 1897-1. September 1898; Distriktsjordemoder i Als Hurup 1. September 1898-1904; i Sunds 1904-1908, i Haverslev 1908-1909, i Vium 1909-1920 og i Gedsted 1920-1929; Distriktsjordemoder i Hammershøj siden 1929. Adresse: Hammershøj.

Ifølge B118-53 (stiftsfysikus's protokol) side 213 var hun født 22.1.1876 og fraskilt.

Ansæt i 17. Distrikt i Vium fra 1.4.1910. Hun havde været 8 år i Als i Terndrup lægedistrikt, Aalborg amt. Derpå i Sunds fra 1.9.1907 til 30.6.1909. I Haverslev 1.7.1909 til 1.3.1910, hvor hun kom til Vium Antal fødsler 1906: 65, 1910: 62, 1911:89, 1913: 77 og 1914: 72.

Der er billede af hende i bogen.

Hun må være ophørt i Hammershøj senest i 1937, idet stillingen blev opløst i efteråret 1937 til besættelse 1.1.1938 (Fru Vestergaard, nr. 201 ansattes da).

Hun er ikke fundet under det navn i eksamensprotokollen, og der var ikke nogen eksamen den 1. oktober 1897.

Til gengæld er hendes ansøgning fra maj 1897 funder i kasse 266 med ansøgninger om optagelse som elev på jordemoderskolen med underskrift Nielsine Martine Villadsen Houmann, ud fra dette findes hun først som eksamineret og bestået med 2. Karakter den 31.8.1898: Nielsine Martine Villadsen Hovmann f. Pedersen, g.m. Gartner, Aalborg Amt. Hun er altså først blevet jordemoder i 1898, og oplysningerne i bogen Danmarks Jordemødre er ikke korrekte. Selv staver hun sit efternavn som Houmann, hvilket også er navnet på hendes gravsten.

Teksten på hendes ansøgning er: Oudrup pr. Vinblæs Station d 21de Mai 1897

Til

Den kgl. Fødsels- og Pleiestiftelse

Idet jeg henholder mig til hoslagte Attester fra Districtslæge Pitræus og Præsten, tillader jeg mig at ansøge om at blive optaget som Elev paa Stiftelsen for at uddannes til Jordemoder, hvortil jeg føler Lyst.

Allerærbødigst

Nielsine Martine Villadsen Houmann.

Oudrup

Og lægens attest:

Det er mig en Fornøjelse at anbefale en yngre Kone i ? Forhold til Uddannelse som Jordemoder; foruden at hun i enhver Henseende er skikket til denne Stilling, har hun ogsaa et net Væsen. Vi trænger her paa Egnen særlig til at faa yngre og bedre Kræfter i denne Stilling.

Nibe d 22de Mai 1897.

Nibe-Løgstør Lægedistrict.

På akterne er tilføjet: udleveret 3 Stk. Attester d. 31.8.98 Marthine Houmann (hun har altså kvitteret for dem, da hun fik eksamen i 1898).

Oudrup kirkebog (opslag 92) gift 2.2.1894: Ungkarl Anders Villadsen født i ? Mølle 20.5.1872 --- og pige Nielsine Martine Pedersen, født i Braarup 22.1.1876-- . Begge i Braarup.

Hendes børn:

1, Agnes eller Alfred Houmann, født 31.4.1896, hvor?? Ikke i Oudrup og Als.

2, Als kirkebog (opslag 105): Født 14.11.1899 i Als By, Kjetey Nielva Petrea Kirstine Houmann Villadsen. Datter af gartner Anders Villadsen og Hustru Nielsine Martine f. Pedersen, Als By. Moderen 23 Aar.

3, Als kirkebog (opslag 68): Født 7.4.1903 Frede Houmann Villadsen, navnet ændret 27.9.1971 til Frede Houmann. Søn af Arbejdsmand Anders Villadsen og Hustru Nielsine Martine født Pedersen, Als By. Moderen 27 Aar.

(Manden er ikke fundet under døde i Als 1903-10).

På www.dk-gravsten findes under Oudrup Kirkegård som foto 119 billede af gravsten med teksten Distriktsjordemoder Martine Houmann f. Pedersen. 29.1.1876, død 3.2.1945. Så det må være Braarup i Oudrup sogn, Slet herred, Aalborg amt. Kirkebogen (opslag 140): Død 3.2.1945 Barmer Mark, Sebber Sogn, Slet Herred, Aalborg amt, begravet 9.2. på Oudrup kirkegård Nielsine Martine Houmann f. Pedersen. Fhv. Jordemoder boende paa Barmer Mark, Sebber sogn, født i Oudrup 22.1.1876, d.a. husmand Niels Peder Jensen og hustru Ane Kirstine Overgaard, Braarup. Frasepareret fra Gartner Anders Houmann. Sidste fælles bopæl: Als ved Hobro, 69 år. I kirkebogen for Sebber sogn (opslag 142) er hendes død også omtalt, og her kaldes hun fraskilt fra gartner Anders Houmann ved Hobro.

Folketælling 1901: ikke fundet i Als Hurup.

Folketælling 1906: Hun er ikke fundet i folketællingen i Sunds i 1906, hvor en Mette Marie Faverby er jordemoder (opslag 26, se nr. 129 i Ringkøbing amt).

Folketælling 1911 i Vium (opslag 20): Vium By matr. 5d

Marthine Bisgaard, født 22.1.1876 i Braarup. Bopæl i sognet fra 1910, jordemoder. Kom fra (ulæseligt).

Kristian Bisgaard, født 20.4.1880, gift, husfader. Kom fra _____

Alfred/Agnes Haumand, født 31.5.1896 i ?

Ketty Haumand, født 14.11.1898 i ?

Frede Haumand, født 7.4.1903 i

Ved fkt. 1920 i Gedsted, Viborg amt (opslag 26) under 5d er:

Nielsine Martine Houmann, født 22.1.1875 i Oudrup, Aalborg amt, ankommet til sognet 1920 fra Vium, Jordemoder, F(raskilt?).

Ketty Houman, født i Als 14.11.1899, barn, sidste opholdssted Vium.

Frede Houman, født 7.4.1903 i Als, sidste opholdssted Karup.

Henning Jensen født 4.2.1914 i Oudrup, sidste opholdssted Vium,

Christen Laursen Bisgaard født 26.4.1880, Aalborg, ugift, pensionær, rejseinspektør ved Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring. Sidste opholdssted Vium.

Folketælling 1930 Hammershøj (opslag 15): Christian Laursen, født 26.4.1880 i Aalborg, repræsentant ved Fonekens Handelshus. Ugift.

Nielsine Martine Houmann, født 22.1.1876 i Oudrup, Distriktsjordemoder.F (Fraskilt eller frasepareret).

Henning Martinus Jensen, , født 4.2.1914 i Oudrup, slægtning, mekanikerlærling. (Han er søn af ugift Johanne Jensen på 18 år, Oudrup Hede).

Alle havde bopæl den 2.12.1929 i Gedsted.

Folketælling 1840

Hun er ikke fundet i Hammershøj, Oudrup eller Sebber sogn. I Salling sogn (sammen med Oudrup) er i opslag 58 distriktsjordemoder Kirstine Uldbjerg, født 15.12.1885 i Ranum + mand og 4 børn).

I LK309 på Rigsarkivet i Viborg er i plejebørnsprotokol 1927-1934 om anmeldelse af børn født uden for ægteskab nr. 26 indberettet af Jordemoder M. Houmann 7.2.1930 som den første og nr. 28 den 30.7.1930. Senere nævnes ikke jordemoderens navn.

Flere fødende havde ophold hos jordemoderen for at føde:-----

Skattebog for landkommuner i Viborg Omegn 1936-37:

Hammershøj, jordemoder Nielsine Houmann 140 kr i personlig skat og 155 kr. i samlet skat. I 1930-31 var hendes skat henholdsvis 85 og 105 kr. I udgaven i 1932-33 var Hammershøj ikke med.

Telefonbog for Viborg og omegn 1934 viste, at nr. 32 i Hammershøj var distriktsjordemoderen, men navnet er ikke nævnt.

137, Maren Kirstine Iversen.

Da.Jo.III122: Iversen, Frøken Maren Kirstine; pensioneret Distriktsjordemoder. Født 4.

August 1880 i Brøndsted By, Gaurslund Sogn; dimitteret fra den kongelige

Fødselsstiftelse 1910; pr. pr. i Mørke St. By 1. November 1910- 1. Oktober 1911;

Distriktsjordemoder i Lemming 1. Oktober 1911 – 1. Juli 1922, i Ans 1922-1927.

Pensioneret p. Gr. af Sygdom 1927: Tildelt Levy's Præmietaske. Adresse: Ans By.

Eksamen 10.8.1910: Maren Kirstine Iversen, ugift, Randers Amt. Hun fik første karakter.

Prof. Levy's Præmie tildeltes Maren Kirstine Iversen (eksamineret som No 9 d 10 August).

Der er billede af hende i bogen.

Tidsskr. Jo. 1928 side 55: Hjertelig Tak til mine Kolleger i Viborg Amts

Jordemoderforening, fordi de tænkte saa kærligt paa mig, da jeg var syg, ogsaa nu, da jeg er fratraadt som Distriktsjordemoder paa Grund af Sygdom. Maren Iversen, pens.

Jordemoder, Ans By.

www.dk-gravsten.dk: (17.9.2018): Maren Iversen, 64 år, 11 mdr. 11 dage, født 14.8.1880 i Gaurslund, død 25.7.1945 i Ans. Jordemoder, leder af KFUK Ans i 13 år, Grønbæk kirkegård, Lysgård herred, Viborg amt.

138, Elfrida Ludovika Jensen født Lauritzen.

Da.Jo. III122: Jensen, Fru Elfrida Ludovika f. Lauritzen; Distriktsjordemoder i Lemming.

Født 5. November 1880 i Arden; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1904; pr.

pr.Jordemoder i Kalø (Lolland) 1904; Distriktsjordemoder i Volstrup (Hjørring) 1. November 1904-1. Juni 1922; Distriktsjordemoder i Ørum (Vejle Amt) 1. Juni 1922 – 16. September 1922; Distriktsjordemoder i Lemming (Viborg Amt) siden 16. September 1922. Adresse: Lemming St.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen: 29.8.1904: Elfrida Ludovika Jensen f. Laursen, g. m. Fodermester, Vejle Amt. Hun fik første karakter.

139, Else Jensen f. Nielsen.

Da.Jo. III122: Jensen, Fru Else f. Nielsen; praktiserende Jordemoder i Aidt. Født 29. Marts 1861 i Blære Sogn; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1888; pr. pr. Jordemoder i Aidrup 1888-1889; pr. pr. Jordemoder i Sulsted 1889-1890; Distriktsjordemoder i Aidt 1890-1931; pr. pr. Jordemoder i Aidt siden 1931. Adresse: Aidt pr. Thorsøe.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen: 3.7.1888 Else Jensen f. Nielsen, g. Skomager J, Borup, Aalborg Amt. Tidsskr.Jo. 1928 side 230: Hjertelig Tak til Viborg Amts Jordemoderforening for den meget smukke og gode Gave, som blev mig tilsendt, og som altid vil glæde mig. Tak, mine kære kolleger, som kom og hilste mig i mit Hjem. Tak for hver en Blomst og for hvert Telegram, som blev mig givet, ja Tak for alt – ja, det var den sidste festlige Sammenkomste, vi havde med vor kære Læge Alvig.

Aidt i August 1928. Else Jensen.

140, Kamilla Jensen

Da. Jo. III122: Jensen, Frøken Kamilla; Distriktsjordemoder i Mønsted. Født 22. Juli 1903 i Fusager; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1928; privat praktiserende Jordemoder i Aalestrup 1928 – 1934; Distriktsjordemoder i Mønsted siden 1934.

Adresse: Mønsted pr. Sparkjær.

Der er billede af hende i bogen.

Tidsskr. Jo. 1937 side 251: Indstilling fra amtsrådsmedlem Bregendahl om, at der ydes distriktsjordemoder Camilla Jensen et bidrag til istandsættelse af den til Mønsted Jordemoderbolig hørende have. Bevilgedes 50 kr. (Skive Avis 26.6.1937).

Tidsskr. Jo. 1938 side 259: Thisted Amtsråd vedtog i sit møde den 29. August at ansætte distriktsjordemoder, Frk. Kamilla Jensen, Mønsted, som distriktsjordemoder i Klim for Klim, Thorup og Gøttrup Sogne (Thisted Amtstidende, 30. Aug.).

Hun afløstes i Mønsted af Angelica Knudsen, nr. 145.

Skattebog for landkommunerne i Viborg Omegn 1938-39 side 18: Jordemoder Camille Jensen i Mønsted betaler 90 kr i samlet skat. Lærer B. Hol betaler 399 kr.

Hun er ikke fundet i skattebogen for 1936-37.

141, Karen Jensen

Da.Jo. III122: Jensen, Frøken Karen; Distriktsjordemoder i Skive Landsogn. Født 23. Februar 1868 i Gullerup Bjergbysogn, Mors; dimitteret med 1. Karakter fra den kongelige Fødselsstiftelse 1898; pr. pr. i Hurup Oktober – December 1899; Reservejordemoder i Viborg Amt og pr. pr. i Skive 1. Januar 1899 – 1916; Distriktsjordemoder i Durup 1. Januar 1920 – 1. Juli 1921, i Agersnap 1. Juli 1921 – 1.

Juni 1923 og i Skive Landsogn siden 1. Juni 1923 (Resen, Dølby, Brøndum, Hvidbjerg og Hem Sogne). Adresse: Norbanevej 16, Skive.

Der er ikke billede af hende i bogen.

Eksamen 29.8.1898: Karen Jensen, ugift, Thisted Amt.

Hun fik første karakter.

Ifølge ansøgningerne i 1897 (kasse 266) havde hun da nr. 52 og nævnes som datter af håndværker i Gullerup på Mors.

142, Helga Jessien født Jensen

Da. Jo. III122: Jessien, Fru Helga f. Jensen; Distriktsjordemoder i Haurum. Født 6.

August 1892 i Bredsten; dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole 1921;

Distriktsjordemoder i Haurum siden 1. Januar 1922. Adresse: Haurum pr. Bøstrup.

Der er billede af hende i bogen.

143, Kristine Kehlet

Da. Jo. III123: Kehlet, Frøken Kristine; Distriktsjordemoder i Kjellerup. Født 8. Oktober 1891 i Sdr. Bjært; dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole 1923;

Reservejordemoder i Viborg Amt fra 1. November 1923 – 1925; Distriktsjordemoder i Kjellerup siden 1. Juli 1925 Adresse: Kjellerup.

Der er ikke billede af hende i bogen.

Hun var stadig aktiv 22.7.1942 ifølge side 97 i ”Ung på Blichereggen- 7”, idet hun da tog imod Svend Kirkegaard i Kjellerup.

På arkivet i Thorning er billede nr. 1500 af jordemoder frk. K. Kehlet, Nørregade 1, Kjellerup. På billedet holder hun et lille barn.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 305: Kristine Kehlet, Distriktsjordemoder, er født den 8. Oktober 1891 som Datter af Plantør Peter Kehlet og Hustru Karen Marie, født Christensen. Jordmodereksamen 1923, Vikar som Amtets Reservejordemoder 1923, ansat som Distriktsjordemoder i Kjellerup.

Der er billede af hende i Bogen.

Tidsskr. Jo. 1925 side 382: Reservejordemoder, Frk. Kehlet, er bleven beskikket som Distriktsjordemoder i Kjellerup. (Viborg Folkeblad) (Hun afløste Elisabeth Kristensen, se nr. 217).

144, Ane Katrine Kjærsgaard født Christensen.

Da. Jo. III123: Kjærsgaard, Fru Ane Katrine f. Christensen; Distriktsjordemoder i Bostrup. Født 25. Marts 1877 i Haderup .Lund; dimitteret fra den kongelige

Fødselsstiftelse 1903; Distriktsjordemoder i Bostrup siden 1903. Formand for Viborg Amts Jordemoderforening 1920-1922. Adresse: Bostrup pr. Jebjerg.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 22.8.1903: Anna Kathinca Kristensen, ugift, Hjørring Amt.

Hun fik første karakter.

145, Julie Angelica Knudsen.

Da. Jo. III123: Knudsen, Fru Julie Angelica; praktiserende Jordemoder i Skive; dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole 1918; (andre Data udeladt efter Ønske. Adresse:

Parshøjvej 3, Skive.

Der er ikke billede af hende i bogen.

Eksamen 26.9.1918: Angelica Knudsen, ugift, Vejle Amt.

Hun fik første karakter.

I 1916 blev hun indstillet til jordemoderskolen fra Thisted Amt af amtslægen som nr. 3 af 19 ansøgere, og han skrev følgende om hende: Angelica Knudsen, boende Ullerupgaard, som søgte i 1915 og som synes mig, efter personligt kendskab, velskikket.

Tidsskr. Jo. 1938 side 335: I det lukkede amtsrådsmøde i går eftermiddags vedtoges det at ansætte jordemoder Angelica Knudsen, Skive, til distriktsjordemoder i Mønsted. (Skive Venstreblad, Skive).

I folketællingen i Mønsted 1940 (opslag 154): Julie Angelica Knudsen, født 15.2.1890 i Snedsted, Thisted Amt. Ugift jordemoder. Hendes underskrift ses på opslag 153, hvor bopælen oplyses som matr. 7b i Mønsted (underskriften er dog ikke genfundet ved fornyet opslag??).

Snedsted kirkebog, født 15.2.1890, Julie Angelica Knudsen. Datter af købmand Povl Kristian Knudsen og hustru Else Marie Iversen, Snedsted, 25 år.

146, Ragnhild Knudsen.

Da. Jo. III123: Knudsen, Ragnhild; Distriktsjordemoder i Durup. Født 12. December 1900 i Testrup pr. Aalestrup; dimitteret 25. September 1930 fra Rigshospitalets Jordemoderskole; Reservejordemoder paa Fødselsanstalten i Aarhus 1. Juni 1931 – 1. November 1932; Reservejordemoder i Viborg Amt 1. November 1932 – 1. April 1933; Distriktsjordemoder i Durup siden 1933. Adresse: Durup St.

Der er billede af hende i bogen.

www.dk-gravsten 17.9.2018: Ragnhild Knudsen, 65 år, født 1900, død 1965, distriktsjordemoder, begravet på Viborg kirkegård, Nørlyng herred, Viborg amt.

147, Anna Hansigne Lange født Andersen.

Da. Jo. III123: Lange, Fru Anna Hansigne født Andersen; Distriktsjordemoder i Viborg. Født 14. Februar 1865 i Ringkøbing; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1893; privat praktiserende Jordemoder i Viborg 1893-1894; Distriktsjordemoder i Laastrup 1894 – 1902; Distriktsjordemoder i Viborg siden 1902. Adresse: Dumpen 8, Viborg.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 29.5.1893: Anna Hansigne Lange f. Andersen g. Cigarmager L, Ringkøbing Amt.

Hun fik første karakter.

Tidsskr.Jo. 1933 side 235: Tak til Viborg Amts Jordemoderforening for den smukke gave til mit 40 års jubilæum. Viborg i august. Anna Lange, Distriktsjordemoder i Viborg.

Tidsskr. Jo. 1935 side 93: Viborg Amt bevilgede hendes afsked.

I Viborg telefontavle 1934 kaldes hun Anna Lange og havde telefon nummer 654 samt bopæl i Dumpen 8.

Der er flere oplysninger om hende i B118-43 side 110 og 212 under Laastrup jordemoderdistrikt (13.), hvoraf fremgår, at hun er født 24 (?)2.1865. Manden, cigarmager Mads Kamp Lange forlod hende 10.11.1907. Det noteres også, at hun praktiserede i Ringkøbing fra 1.11.96 til 31.12.98 og på var i Laastrup fra 1.1.99 til 4.11.1902, hvorpå hun blev 2. Distriktsjordemoder i Viborg, hvor hun byttede med Kristine Sørensen, der kom til Laastrup.

148, Cyrilla Larsen.

Da. Jo. III123: Larsen, Frøken Cyrilla; Distriktsjordemoder i Ulstrup. Født 13. Juni 1884 i Dronninglund; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1908; privat praktiserende Jordemoder i Flaunskjold 1908-1910; Distriktsjordemoder i Lee 1910 – 1925; Distriktsjordemoder i Ulstrup siden 1925. Adresse: Ulstrup St.

Der er billede af hende i bogen.

Ifølge Tidsskr. Jo i 1939 var hun fortsat i Ulstrup i 1939.

Eksamen 25.8.1908: Cyrilla Larsen, ugift, Hjørring Amt.

Hun fik første karakter.

Det må være hende, der som frk. Larsen omtales side 74 i bogen af Poul Smed ”Mit liv i ord og billeder”: I 1959 blev Poul Martin født. Min mor Johanne hjalp før og under fødslen, som hun også gjorde ved Grethe. Det var jordemor frk. Larsen, der skulle bistå ved fødslen, men hun var tilkaldt Karl Sørensen's kone, som fik tvillinger. Så det blev en jordemor fra Haurum i stedet for. Efter flere timer sagde hun, at det her gik ikke, så vi kørte til Hammel Sygehus. Efter en time kom ud igen, for de kunne ikke skaffe en narkoselæge. Så kørte vi til Fødselsstiftelsen i Århus. Der fødte Frida Poul Martin ved kejsersnit.

Kurt blev født i Kjellerup. Frøken Larsen spurgte, om jeg havde kørekort. Hun ville gerne være fri for at køre i snestorm.

Side 33 i samme bog: Vi havde jo to jordemødre i byen (i Ulstrup), Frøken Larsen, som vi brugte, da Kurt og Grethe blev født var den ene.. Hun havde en privatchauffør, der hed Kilddorf. Hun boede i huset, hvor der i dag er tandklinik og havde også to bulldoghunde, som aldrig kom ud. Den anden jordemoder kender jeg ikke navnet på. Hun havde dårlige nerver og boede i det lange hus på den anden side af kroen, huset som nu er fjernet hørte under Gudenådalens Ungdomsskole, der var jo også der Søren Laust boede.

Tidsskr. Jo. 1925 side 87: Distriktsjordemoder Cyrilla Larsen Lee, er efter Ansøgning bleven forflyttet til Ulstrup.

Side 96 i samme tidsskrift: Beskrivelse af praksis i Lee: Ca. 70 fødsler årligt gennem de sidste 5 år. God bolig bygget 1910. Der er elektrisk lys og telefon men ikke badeværelse. En stor have med en masse frugttræer og buske. 7 km til nærmeste jernbanestation, rutebil 4 gange dagligt mellem Randers og Viborg. Distriktsjordemoderen er forflyttet, ingen praktiserende i distriktet. (Lee er nær Bjerringbro).

149, Kristine Anna Lauridsen født Bendtsen.

Da. Jo. III123: Lauridsen, Fru Kristine Anna f. Bendtsen; Distriktsjordemoder paa Fur. Født 4. April 1867 i Vorup; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1897; Distriktsjordemoder i Bække 1898 -1902; Distriktsjordemoder i Vorbasse 1902 – 1917; Distriktsjordemoder i V. Nebel 1917 – 1919; Distriktsjordemoder paa Fur siden 1919. Adresse: Fur.

Der er ikke billede af hende i bogen.

Eksamen 28.8.1897: Ane Kirstine Lauritsen f. Bentsen g. m. Husmand L, Ribe Amt.

Hun fik første karakter.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 391: Anna Kristine Lauridsen, Distriktsjordemoder, er født den 4. April 1867 som Datter af Rasmus

Bendtzen og Hustru. Gift 1895. Jordemodereksamen 1897, ansat som Distriktsjordemoder paa Fuur. Der er foto af hende i bogen. Tidsskr. Jo. 1935 side 93: Andragende fra distriktsjordemoder Anna K. Lauridsen af Fuur om et tilskud af amtsfonden på grund af fåtal af fødsler på øen. Bevilgedes 300 kr. (Viborg Stifttidende).

150, Johanne Elisabeth Lendal født Hansen.

Da. Jo. III123: Lendal, Fru Johanne Elisabeth f. Hansen; Distriktsjordemoder i Højslev. Født 6. Oktober 1891 i Æbeltoft; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1915; Distriktsjordemoder i Sæby 1916 – 1922, privat praktiserende Jordemoder i Æbeltoft 1922 – 1923; Distriktsjordemoder i Højslev siden 1923. Formand for Højslev Kommunes Børneværn.

Adresse: Højslev St.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 25.9.1915: Johanne Elisabeth Hansen, ugift, Randers Amt.

Hun fik første karakter.

Hun er primært noteret under Randers amt, se nr. 169 der (dog ikke flere oplysninger der).

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 333: Johanne Elisabeth Lendal, Distriktsjordemoder, er født den 6. Oktober 1891 som Datter af Vognmand Niels Hansen og Hustru Ane, født Christensen. Gift 1917 med Skorstensfejmester Thorvald Johs. Lendal. Jordemodereksamen den 25. September 1915, Jordemoder i Sæby i Holbæk Amt fra 1916-22, Jordemoder i Ebeltoft fra 1922-23, ansat som Distriktsjordemoder i Højslev Kirkeby siden 1923.

Der er ikke billede af hende i bogen.

Tidsskr. Jo. 1940 side 305: Hjertelig tak til Viborg Amts Jordemoderforening for det dejlige sølvfad og tak til kolleger, som glædede mig med besøg og blomster på min jubilæumsdag. Hilsen til lærekammerater 1914-15. Johanne E. Lendal, Højslev.

151, Alma Bech Ljørring født Lorentzen.

Da. Jo. III123: Ljørring, Fru Alma Bech født Lorentzen; Distriktsjordemoder i Løgstrup. Født 17. Januar 1895 i Mønsted; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1921; Reservejordemoder ved Aarhus Fødselsanstalt 1922 – 1923; Reservejordemoder i Viborg Amt og Distriktsjordemoder i Løgstrup siden 1923. Adresse: Løgstrup.

Der er billede af hende i bogen.

Hun må have afløst Michala Andersen i Løgstrup.

Hun var datter af nr. 85, Edel Marie Lorentzen, og i Tidsskr. Jo. 1927 skriver hun: Hjertelig Tak til Viborg Amts Jordemoderforening for den smukke Krans til vor kære Moders, Fru Lorentzens, Begravelse i Aarhus den 12. Ds. Løgstrup, den 19. Juli 1927. Paa Familiens og egne Vegne. Alma Ljørring, Distriktsjordemoder.

152, Elisabeth Marie Lynge født Klausen.

Da. Jo. III123: Lynge, Fru Elisabeth Marie f. Klausen; praktiserende Jordemoder i Viborg. Født 14. Januar 1860 i Torslev Sogn; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1884; Distriktsjordemoder i Viborg 1885 – 1914; privat praktiserende Jordemoder i Viborg siden 1914. Adresse: Jernbanegade 9, Viborg.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 24.5.1884: Elisabeth M. Lynges f. Clausen, g. L i Attrup, Hjørring Amt.

Hun fik anden karakter.

Da.Jo.III108: Pensioneret og privat praktiserende Jordemoder Fru E.M. Lynges, Viborg, dimitteredes i 1884 og har saaledes opnaaet at hold 50 Aars Jubilæum som Jordemoder i 1934 – en Glæde, der er forbeholdt faa Jordemødre. Fru Lynges virkede i 29 Aar – fra 1885 til 1914 – som Distriktsjordemoder i Viborg og har siden da praktiseret privat i samme By; ogsaa Fru Lynges tog sin Examen i en ung Alder – 24 Aar gammel.

Hun er nævnt i listen over jordemødre fra 1884 i Heibergs protokol som praktiserende jordemoder i Viborg, hvilket er overstreget. I samme protokol nævnes, at hun var gift med falleret købmand. Det nævnes ogsaa side 134 at hun er født 14.1.1860.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 132: Elisabeth Marie Lynges, Jordemoder, er født den 14.1.1860 som Datter af Bødker Klaus Chr. Kristensen og hustru Else Marie født Nielsen. Gift 1881 med Købmand Chr. Lynges.

Jordemodereksamen 1883-84, praktiserende Jordemoder i Viborg siden 1884.

Der er billede af hende i bogen.

Tidsskr. Jo. 1934 side 192: 50 års jubilæum. 19. Maj holdt Fru Marie Lynges, 50 års jubilæum i Viborg. Et interview i Viborg Stiftstidende slutter med følgende udtalelse: ”Det er en velsignet og rig gerning, jeg har valgt, slutter Fru Lynges; men den kræver meget af den, der udøver den. Selv har Fruen forstået at holde på sin ungdom og friskhed, og hendes lyse smil vidner om, at jordemodergerningen i al fald ikke ælder sin udøver”.

Tidsskr. Jo. 1936 side 227. Referat af møde i kredsforeningen 25.6.1936: Siden sidste møde var foreningens ældte praktiserende medlem, Fru Lynges, Viborg, død.

Forsamlingen mindedes hende ved at rejse sig.

I Viborg telefontavle 1934 havde hun telefonnummer 805 og boede i Jernbanegade nr. 9.

153. Jørgine Marie Madsen født Jensen.

Da.Jo. III123: Madsen, Fru Marie f. Jensen; Distriktsjordemoder i Torning. Født 25.

Januar 1890 i Nørager Sogn; dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole 28.

September 1922; privat praktiserende Jordemoder i Velle 1922 – 1. April 1924;

Distriktsjordemoder i Vammen 1. April 1924 – 31. December 1928; Distriktsjordemoder i Torning siden 1. Januar 1929. Adresse: Torning pr. Kjellerup.

Der er billede af hende i bogen.

Nørager sogn er i Randes amt.

Nørager kirkebog (opslag 48): Født 25.1.1890, Jørgine Marie Jensen, datter af gmd. Niels Jensen i Skovgaard /:Kro:/ og hustru Ane Johanne Jørgensen, 23 år.

Bryllup er fundet i Nørager kirkebog (opslag 116): Gift 5.11.1922 Snedkermester Marius Peter Kristian Madsen, Velle, søn af afd. Snedker Niels Peter Madsen og hustru Inger Marie Jørgensen af Velle, født der 22.1.1889 – 33 år. Pige Jørgine Marie Jensen, Skovgaard. Datter af afdøde gmd. Niels Jensen og hustru Ane Johanne Jørgensen af Skovgaard, født der 25.1.1890, 32 år.

Danske Byer og Sogne 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 312: Marie Madsen, Distriktsjordemoder, er født d. 25. Januar 1890 som Datter af Gaardejer N. Jensen og Hustru Johanne, født Jørgensen. Gift 1922 med M. P. Chr. Madsen. Jordemodereksamen fra Rigshospitalet i København, ansat som Distriktsjordemoder i Thorning.

Der er billede af hende i bogen.

Hun må være stoppet i Thorning senest til 1.4.1936, idet stillingen blev opslået ledig i Tidsskr. Jo. 1936 side 104+2.

Folketælling Vammen 1925 (opslag 19), matr. 9f:

Madsen, Marius Peter Kristian født 22.1.1889 i Vellev. Husfader, snedker.

Madsen, Jørgine Marie, født 25.1.1890 i Nørager, Randers Amt, husmoder, jordemoder. Der er ingen børn nævnt, og det er der heller i folketællingen Thorning 1930 (opslag 18), hvor han er snedker og hun jordemoder.

I Tidsskrift for jordemødre 1939 er i oversigten over medlemmer af jordemoderforeningen en Marie Madsen i Bjerringbro, så hun kan være flyttet dertil.

154, Mette Kristine Madsen født Jensen.

Da.Jo.III124: Madsen, Fru Mette Kristine f. Jensen; pens. Distriktsjordemoder . Født 21. Juni 1851 i Værum; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1876; pr. pr. Jordemoder i Kristtrup 1876 – 1878; Reservejordemoder i Viborg Amt 1878; Distriktsjordemoder i Vindum 1878 – 1884; Distriktsjordemoder i Aidt 1884 – 1890; Distriktsjordemoder i Højbjerg 1890 – 1893; Distriktsjordemoder i Haurum 1893 – 1922. Adresse: Haurum pr. Bøstrup.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 1.6.1876: Mette Kristine Madsen f. Jensen, g.m. Musiker, Ry, Aarhus Amt. Hun fik første karakter.

I Heibergs liste over jordemødre i 1884 er hun nævnt som Mette Marie Madsen i distrikt 4, Vindum. Side 60 i Heibergs protokol står, at til distriktet hører Rind, Vinkel, Vindum, Bjerring og Mammen sogne. Hun var 32 år gammel og gift med Jens Madsen. Manden var musikanter og der var 6 børn. Hun fik eksamen med første karakter i 1876 og ansat 1.5.1879. 1.4.84 til Aidt. Praktiserer kun i distriktet. Vinkel og Rind søger altid til Viborg. Madam Thisted i Hjerminde skader forretningen.

Ifølge protokol over jordemødre ca 1850-1882 (B149,51) blev Mette Kirstine Madsen beskikket til jordemoder i distriktet 7.5.1878.

Tidsskr.Jo. 1926 side 175: Jubilæum. Den 1. Juni er det 50 år siden, at pensioneret distriktsjordemoder Fru Mette Kirstine Madsen, Haurum, tog jordemodereksamen. Hun har hele tiden virket i Viborg Amt, først i Vindum, derpå i Aidt og Højbjerg og til sidst i Haurum, hvor hun virkede til hun 71 år gammel blev pensioneret. Fru Madsen har altid været meget afholdt af sine patienter og har været meget interesseret i foreningslivet, var medlem af Viborg Amts Jordemoderforening, til hun tog sin afsked. Fru Madsen er stadig en ivrig læser af Tidsskr. Jo. den 21. Juni fylder fru Madsen 75 år.

I samme side 185: Hjærtelig tak til Viborg Amts Jordemoderforening for de mange gode ønsker og den fine kurv med frugt og vin, jeg modtog på min jubilæumsdag. En særlig tak og hilsen til vor forhenværende formand, jordemoder Fru Cyrene Jensen, Viborg. Haurum pr. Bøstrup 9.6.1926, M.M.Madsen, pens. Distriktsjordemoder.

155, Karen Marie Mikkeline Nielsen født Rasmussen.

Da. Jo. III124: Nielsen, Fru Karen Marie Mikkeline født Rasmussen; Distriktsjordemoder i Høgild. Født 12. Maj 1877 i Farre-Sporup, Jylland; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1906; privat praktiserende Jordemoder i Hellerup 1906 – 1910; Distriktsjordemoder i Sæby-Gærshøj Kommune 1910 – 1915; Distriktsjordemoder i Høgild siden 1915. Medlem af Voldgiftsretten; Fhv. Bestyrelsesmedlem for

Hjælpekassen for Hellerup-Gentofte Kommune. Medlem af Menighedsraadet for Vroue Resen Kommune fra 1922 – 1926. Adresse: Høgild pr. Karup.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 24.8.1906: Karen Marie Mikkeline Nielsen f. Rasmussen, g. m. Gasværksarb., Kbh.

Hun fik anden karakter.

Tidsskr. Jo. 1938 side 11: Distriktsjordemoder Karen Nielsen i Høgild androg om tilskud til hendes faste løn, da hendes praksis i de senere år er gået meget stærkt tilbage. Det overlodet til jordemoderudvalget at undersøge sagen nærmere.

Tidsskr. Jo. 1938 side 40: Det af distriktsjordemoder Karen Nielsen i Høgild indgivne andragende om understøttelse i anledning af det ringe antal fødsler i distriktet. Et tilskud af 200 kr bevilgedes (Skive Avis, Skive 16.12.1937).

Tidsskr. Jo. 1939 side 115: Distriktsjordemoder Karen Nielsen i Høgild fik bevilget et tilskud på 200 kr i anledning af, at hun kun har assisteret ved ganske få fødsler.

Resultat for alle kirkegårde, under DK-gravsten 17.9.2018: Karen Nielsen, 83 år 5 mdr. 0 dage, født 12.5.1877, død 12.10.1960 i Resen, distriktjordemoder, begravet på Sønder Resen kirkegård.

156, Kirsten Nielsen.

Da. Jo. III124: Nielsen, Frøken Kirsten; Reservejordemoder i Viborg. Født 9. September 1905 i Dollerup Sogn; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1931;

Reservejordemoder ved Rigshospitalets Fødeafd. B 1931 – 1934; privat praktiserende Jordemoder i Guldborgland 1932 – 1934; Reservejordemoder i Viborg siden 1934.

Adresse: Jernbanegade 12, Viborg.

Der er billede af hende i bogen.

I Viborg telefontavle 1934 havde hun telefonnummer 744.

157, Anna Nørgaard Jensen født Jessen.

Da.Jo. III124: Nørgaard Jensen, Fru Anna f. Jessen; praktiserende Jordemoder i Frederiks. Født 5. November 1890 i Ølgod; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1920; Distriktsjordemoder i V. Nebel 1920 – 1925; Distriktsjordemoder i Ribe 1925 – 1927; privat praktiserende Jordemoder i Frederiks siden 1927. Adresse: Frederiks St.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 23.9.1920: Anna Andersen f. Jessen. Enke efter Lærer, Ribe Amt.

Hun fik første karakter.

Ølgod kirkebog (opslag 19): Bryllup 7.5.1914 i Ølgod, Ungkarl, Lærer Niels Augustinus Andersen af Hjortkær Skole i Grimstrup Sogn. Født i ----- 23.8.1887----og Pige Anna Jessen af Østbæk. Født i Østbæk 5. November 1890. Datter af Dyrlæge Thomas Kristian Jessen og Hustru Henriette Petrea Tange af Østbæk.

Grimstrup kirkebog (opslag 352): Død 3.6.1914 i Hjortkær Skole, Grimstrup Sogn, begravet Ølgod Kirkegaard Niels Augustinus Andersen, Skolelærer i Hjortkær, Grimstrup Sogn. Født---Anna Jessen, Ølgod, som overlever ham i Hjortkær Skole, 29 Aar.

158, Sara Nørregaard Madsen født Nørregaard.

Da. Jo. III124: Nørregaard Madsen, Fru Sara f. Nørregaard; Distriktsjordemoder i Simested. Født 13. November 1888 i Silkeborg; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1919; Reservejordemoder ved den Jydske Fødselsanstalt i Aarhus 1919 – 1921; pr. pr. Jordemoder og Reservejordemoder i Skanderborg Amt 1921 – 1924; Distriktsjordemoder i Venner, Mols, 1924 – 1926; Distriktsjordemoder i Torning 1927 – 1929; Distriktsjordemoder i Simested siden 1. Januar 1929. Adresse: Simested.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 11.9.1919: Sara Nørregaard, ugift, Holbæk Amt.

Hun fik første karakter.

Tidsskr. Jo. 1929 side 36: Viborg Amtsraad. Formanden meddelte, at han havde beskikket Distriktsjordemoder Fru Sara Nørregaard Madsen til fra 1. Jan. 1929 at være

Distriktsjordemoder i Amtets 11. Distrikt, Simested.

159, Anna Marie Paulsen f. Laursen.

Da. Jo. III124: Paulsen, Fru Anna Marie f. Laursen; Distriktsjordemoder i Bjerringbro.

Født 22. Juni 1877 i Agri, Mols; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 15.

September 1904; pr. pr. Jordemoder i Hadsten 1904 – 1905; Distriktsjordemoder i Sale

1905 – 1910; Distriktsjordemoder i Bjerringbro siden 1910. Adresse: Bjerringbro.

Der er ikke billede af hende i bogen.

Eksamen 30.8.1904: Anna Marie Poulsen f. Laursen, g. m. Kreaturhandler, Randers Amt.

Hun fik første karakter.

Tidsskr. Jo. 1936 side 227: Viborg Amts Kredsforening bedes modtage min hjerteligste tak for den venlig hilsen og den store, dejlige æske chokolade, som blev mig overrakt under min sygdom. Bjerringbro, den 1.8.1936, Anna Poulsen, pens. Jordemoder.

160, Anna Pinnerup eller Ane Helvig Pinnerup.

Da. Jo. III124: Pinnerup, Frøken Anna; Distriktsjordemoder i Balling. Adresse: Balling St. (Afg. ved Døden 15. Febr. 1935).

Der er ikke billede af hende i bogen.

Eksamen 27.8.1904: Ane Helvig Jensen, ugift, Thisted Amt.

Hun fik første karakter.

Det skønnes at være samme, idet kirkebogen for Balling (opslag 199) har følgende: Død 15.2.1935 i Balling By, begravet Jegindø Sogns Kirkegaard Ane Helvig Pinnerup.

Jordemoder af Balling By og Sogn, Rødding Herred, født d 2. Juli 1875 paa Jegindø,

Datter af Gaardmand Jeppe Pinnerup og Hustru Maren Pedersen, 59 Aar.

Tidsskr. Jo. 1935 side 92: Efter lang tids sygdom er distriktsjordemoder Frk. Anna Pinnerup, Balling, den 15. Februar afgået ved døden 59 år gammel og blev begravet på Jegindø Kirkegård. Foreningen sendte en dekoration.

14. marts 1935 Anna Petersen, Viborg Amts Jordemoderf.

Side 93 i samme tidsskr. Nævnes, at hun havde søgt og fået bevilget sin afsked men nu også var død, så det vedtoges at opslå stillingen ledig.

161, Anna Marie Sandahl.

Da. Jo. III124: Sandahl, Frøken Anna Marie; praktiserende Jordemoder i Viborg. Født

23. Marts 1897 i Thorup (Mors); uddannet Sygeplejerske ved Viborg Amts Sygehus 1919

– 1922; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1927; privat praktiserende Jordemoder i Viborg siden 1927. Adresse: Mathiasgade 47, Viborg.

Der er billede af hende i bogen.

I Viborg telefontavle 1934 havde hun tlf. nr. 113.

www.dk-gravsten.dk 17.9.2018: Marie Sandal, alder 75 år 4 mdr. 23 dage, født 23.3.1897, død 16.8.1972, fhv. distriktsjordemoder, Sønderbæk kirkegård, Sønderlyng herred, Viborg amt.

162, Christine Sodborg f. Nielsen.

Da.Jo. III125: Sodborg, Fru Christine f. Nielsen; Distriktsjordemoder i Ørum. Født 24. Maj 1873 i Oure, Feldborg; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1905; Distriktsjordemoder i Stauning 1905 – 1907; Distriktsjordemoder i Kisbæk 1907 – 1917; Distriktsjordemoder i Ørum (Viborg Amt) siden 1917. Voldgiftsmedlem i Viborg Amt fra 1923. Adresse: Ørum, Viborg Amt.

Der er billede af hende i bogen. Det må være manden, købmand Sodborg, man også aner på billedet.

Det må være i Over Feldborg, hun er født, og ikke i Kisbæk men Kibæk, hun var jordemoder.

Eksamen: 22.8.1905: Christine Sodborg f. Nielsen, g. Smed, Ringkøbing Amt.

Hun fik første karakter. (*Står der smed?? Slagter?*)

(I listen over jordemødre fra Ringkøbing amt har hun nummer 156).

I jordemoderprotokol Ørum 1914-19 (B149-243 ligger en løs seddel med følgende tekst (fotograferet: 27.9.17 nr. 9825).

Jordemoder Sodborg Pedersen, som i 1 aar har været distriktsjordemoder i Stauning Sogn, Ringkøbing Amt, har altid vist sig som en omhyggelig og dygtig fødselshjælper. I den tid, hun har været i Stauning, har jeg gjentagne gange været tilkaldt til fødselshjælp, og kan jeg bevidne, at hun altid har handlet omsigtsfuldt og vist forsigtighed i vanskelige tilfælde; specielt må jeg udtale, at hun er fuldt fortrolig med og inde i antiseptikken. Jeg kan derfor på det bedste anbefale hende til den post, hun nu agter at søge.

Skjern 26.10.06

K? L??, Læge

Der er også en anbefaling af Dr. Rambusch fra hendes optagelse som elev på jordemoderskolen (fotograferet den).

Ifølge folketællingen 1906 for Skjern (opslag 150)..

var Valdemar Levinsen, født 3.8.62 læge i byen. Og ifølge Den danske lægestand 8.

Udgave var han praktiserende læge i Skjern fra oktober 1890.

I LK309 Plejebørnsprotokol 1927-1934 i Vorning-Kvorning-Hammershøj Kommune nævnes hun ved indberetning af børn født uden for ægteskab:

Nr. 6 17.8.1925 er den første indberettet af hende, og der er flere, men i protokollen for 1936-1951 nævnes ikke jordemoderens navn, kun stedet, hvor hun bor.

I skattebog for landkommunerne i Viborg Omegn (set på arkivet i Ørum sept.2017) nævnes som eneste Sodborg:

I 1938-39: Husejer Kristen Sodborg, personlig skat 262 og samlet 358 kroner mod læge Harald Franks 390 og 550 kr. Der nævnes ikke nogen jordemoder, ej heller i 1936-37 i Ørum i skattebogen, men læge Unmack-Lassens tal er 820 og 1032 kr.

I skattebogen 1932-33 nævnes:

Købmand Kristen Sodborg med 37 og 37 kr.

I samme bog 1930-31, Købmand Chr. Sodborg 314 og 333 kr.

I telefontavle 1934 er tlf. nr. 23 i Ørum: Distriktsjordemoderen. Der er ikke nævnt noget navn.

Folketælling Ørum 1930 (opslag 60): 3b i Ørum

Sodborg, Kresten, født 24.3.1873 i Hardrup (Haderup), Ringkøbing Amt, husfader, købmand.

Sodborg, Krestine, født 24.3.1873 i Hardrup (Haderup), Jordemoder.

Sodborg, Torvald, født 14.6.1906 i Stauning, søn.

Sodborg, Edel, født 20.11.1916 i Fiskbæk (Fiskbæk), datter.

Andersen, Karen, født 3.5.1902/12? I Toftlund, Haderslev amt, husassistent.

Ægteparrets gravsten står i lapidarieret i Ørum.

På stenen står under ham 3.8.1866 – 31.1.1942 og for hende 24.5.1873 – 9.4.1966. Han blev altså 75 år og hun blev 93 år.

Ørum kirkebog (opslag 188): Død 31.1.1942 Viborg Søndre Sogn, Amtssygehuset, begravet 6.2. Ørum, Christen Sodborg. Navneforandring i Henhold til Navnebevis fra Friends-Nørlyng Herredskontor i Viborg af 30. Dec. 1915. Fhv. Købmand af Ørum, Ørum Sogn---, født i Haderup Sogn 3.8.1866. Gift med Distriktsjordemoder Christine født Nielsen, sidste fælles Bopæl Ørum. Søn af gmd. Jens Pedersen og hustru Maren Jensen, Haderup Sogn. 75 år.

Ørum kirkebog (opslag 88): Død 9.4.1966 i Skals, begravet 14.4 i Ørum, Christine Sodborg født Nielsen. Enke, pensioneret distriktsjordemoder af Skals By og Sogn, født i Haderup Sogn 24.5.1873 som datter af gårdejer Christen Nielsen og hustru Nicoline Nielsen. Gift med fhv. købmand Christen Sodborg, død 31.1.1942 i Viborg og begravet i Ørum. 92 år.

Deres bryllup ses i Haderup kirkebog (opslag 118): Gift 2.12.1892 Christen Sorborg Pedersen, født i Neder Feldborg i Haderup Sogn 3.8.1866, ungkarl i Over Feldborg. Søn af gmd. Jens Pedersen og hustru Maren Jensen i Neder Feldborg, og Christine Nielsen, født i Over Feldborg 24.5.1873, ungpige i Over Feldborg. Datter af gmd. Christen Nielsen og hustru Nicoline Nielsen i Over Feldborg. Forlovere: fædrene.

Børnenes (der kan være flere) fødsel:

Stauning kirkebog (opslag 359: Født 14.6.1906, Thorvald Nikolaj Sodborg. Søn af arbejdsmand Christen Sodborg (d er indsat senere som tredje bogstav) Pedersen og hustru distriktsjordemoder Christine Nielsen (31 år) af Bovsø. Navneforandring 3.12.1915.

Fiskbæk kirkebog (opslag 949: Født i Løgstrup, Fiskbæk sogn 20.11.1916 Edel Marie Sodborg. D.a. slagter af Løgstrup Christen Sodborg og hustru jordemoder Christine Nielsen, 43 år.

Er Grethe Sodborg Bonne født 17.2.1950 og død i Viborg 13.8.2011 (gravsten på www.gravsten.dk på Asmild kirkegård) en efterkommer? Enkemanden Jørgen Bonne. Ved fødsel 14.2.1936 (Ørum kirkebog opslag 6) af Ove Jakobsen, søn af ugift Inger Marie Jakobsen, blev barnet døbt samme dag af jordemoder Fru Sodborg, Ørum, i hjemmet. Barnet døde før fremstillingen i kirken, nemlig allede samme dag.

163, Augusta Kathrine Storgaard født Poulsen.

Da. Jo. III125: Storgaard, Fru Augusta Kathrine f. Poulsen; Distriktsjordemoder i Ans by. Født 5. Marts 1898 i Falleslev, Vindblæs Sogn; dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole 1930; pr. pr. i Ans by 15. November 1930 – 1. Januar 1934; Distriktsjordemoder s. S. fra 1. Januar 1934. Adresse. Ans By.

Der er billede af hende i bogen.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Kbh. 1934 side 289: Augusta Kathrine Asserby. Distriktsjordemoder, er født den 5. Mart 1898 som Datter af Snedker Jens Peter Poulsen og Hustru Juliane P. Gift 1920 med Jens Asserby. Ansat som Distriktsjordemoder i Ans. Der er billede af hende i bogen.

164, Karen Margrethe Sørensen f. Linde.

Da. Jo. III125: Sørensen, Fru Karen Margrethe f. Linde; Distriktsjordemoder i Lem ved Skive. Født 1. Oktober 1900 i Skive; dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole 1926; privat praktiserende Jordemoder i Skive 1926 – 1927; Distriktsjordemoder i Lem siden 1927. Adresse: Lem pr. Brodal.

Der er billede af hende i bogen.

Ved folketællingen 1930 i Lem (opslag 65): Karen Lind Sørensen, født 1900, jordemoder.

Hun afløste Kirsten Hansen, der er nævnt i folketællingen 1911. I 1925 er ikke fundet nogen jordemoder.

Danske Byer og Sogne, 11. Bind, Viborg Amt, Kbh. 1934 side 364: Karen Margrethe Sørensen, Distriktsjordemoder, er født den 1. Oktober 1900 i Skive som Datter af Tømremester Arthur Linde og Hustru Andrea, født Christensen. Gift 1930 med Chauffør Peder Sørensen, Mellemskoleeksamen 1914 fra Skive Mellemskole, Realeksamen 1915 fra Skive Realskole. Jordmodereksamen 1926. Praktiserende Jordemoder i Skive til Juli 1928. Ansat som Distriktsjordemoder i Lem siden 1928.

Der er billede af hende i bogen.

Tidskr. Jo. 1928 side 243: Praktiserende Jordemoder Fru Karen Linde, Skive, har faaet Ansættelse som Distriktsjordemoder for Lem Distrikt i Viborg Amt. Michala Andersen (formand for foreningen i amtet).

Det må være hende, der ifølge Tidsskr. Jo. 1928 side 155 søgte om lån til jordemoderhus. Se i afsnittet ”Andet”.

165, Gertrud Vistesens født Pedersen.

Da. Jo. III125: Vistesens, Fru Gertrud f. Pedersen; Distriktsjordemoder i Bjerregrav. Født 2. Marts 1891 i Støvring; dimitteret fra Rigshospitalets Jordmoderskole i 1919; Distriktsjordemoder i St. Binderup ved Aars 1. November 1919 – 31. December 1920; Distriktsjordemoder i Bjerregrav fra 1. Januar 1921. Medlem af Menighedsraadet i Bjerregrav siden 1926, Medlem af Værgeraadet s. S. fra 1929 – 1933. Adresse: Bjerregrav pr. Møltrup.

Der er ikke billede af hende i bogen.

Ifølge Tidsskrift for jordemødre 1939 var hun da fortsat i Møltrup.

Eksamen 13. 9.1919: Gertrud Vistesens f. Pedersen, g. m. Bagermester, Aalborg Amt. Hun fik første karakter og præmie: Prof. Levy`s Præmie tildeltes Gertrud Vistesens examineret 13/9 som No 1.

Arkiv.dk: Klejtrup lokalarkiv B4704, foto af Jensine Pedersen (1864-1949)- Just Pedersens i Hejrings mor. Her sidder hun sammen med to børnebørn temmelig sikkert datteren Gertrud Vistisens (jordemoder i Bjerregrav) to døtre Asta og Ester.

Samme kilde B2282, foto af Asta eller Ester sammen med Gudrun Petersen, søster til jordemoder Gertrud Vistesens.

Skattebog for landkommuner i Viborg omegn 1936-37:

Bjerregrav, jordemoder Gertrud Vistisen, personlig skat 158 kr, samlet skat 182.

166, Michala Mariane Andersen.

Da.Ja.II108: Fra 1922 til 1928 var Frøken Machala Andersen, Simested, formand for Viborg Amts Jordemoderforening. Hun er ikke fundet som medlem af foreningen ved bogens udgivelse, men findes under Aarhus By og Amts Jordemoderforening under

Da.Jo.III9: Andersen, Frøken Michala Mariane; Distriktsjordemoder i Malling. Født 6. December 1888 i Horsens; uddannet Sygeplejerske ved de københavnske Hospitaler 1913-1916; virket som sygeplejerske 1916-1917; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1918; Reservejordemoder ved Den Jydske Fødselsanstalt 1.Nov. 1918 – 1.Okt 1920; Distriktsjordemoder i Løgstrup 1920-1923; Distriktsjordemoder i Simested 1923 – 1928; Distriktsjordemoder i Malling siden 1928. Medlem af Dansk Sygepleje Raad siden 1916. Formand for Viborg Amts Kredsforening 1922 – 1928 (det er dog jordemoderforeningen!). Adresse: Malling.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 25.9.1918: Michala Andersen, ugift, Aarhus Amt.

Hun fik første karakter.

167, Bolette Barbesgaard.

Se nr. 122 i listen over jordemødre fra Ringkøbing amt.

Eksamen 31.5.1889, Bolette Dorthea Olsen f. Nielsen, g. Arbejds. O, Svendgaardshus, Ringkøbing Amt.

Hun nedsatte sig først som privatpraktiserende jordemoder på Holmsland i Ringkøbing amt og var senere i Estvad ved Skive for derefter at vende tilbage til Holmsland, hvor hun blev distriktsjordemoder.

168, Johanne Jordemoder fra Nautrup.

Side 351 i ”Dørken, Havbo, Mulvad-slægten, 1978” om hjemmedåb 17.5.1776 af Monch Mulvads søn, Peter Mulvad. Test. Mademoiselle Ane Husfeldt som holdt ham over dåben, Johanne Jordemoder fra Nautrup. Madam Lunge.

(Nautrup er et sogn i Salling lige vest for Selde).

169, Kjersten Christensdatter i Fly.

B-044 Fjends-Nørlyng Herredsfoged: Jordemodervæsenet 1855-67. På bagsiden af cirkulære om jordemoderinstrumenter fra 15.2.1848 er kvittering fra jordemoderen i Fly fra 9.marts 1848, Kjersten ChrestensDatter.

Hun er ikke fundet i eksamensprotokollen fra 1815-1848. Det passer med, at der i kirkebogen i Vroue (opslag 51) under dødfødsel i 1845 står, at hun er eksamineret af Stengel (distriktskirurg i Skive). Det er sket senest 1821, idet der ved dødfødsel i Vridsted kirkebog står, at hun var eksamineret af ”Hr. Chirurg Stengel i Skive”.

Fra 24.6.1850 (??kontrolleres) var jordemoderen Johanne Jensine Andersen (nr. 39), der må være afløseren.

Folketællingen Fly 1834 opslag 5, nr. 29, Vinghuus.

Jens Christian Jespersen, 50 år, gift, boelsmand.

Kiersten Christensdatter, 44 år, gift, han kone, jordemoder

Inger Jensdatter, 24 år, ugift, deres datter.

Fkt.1845, Fly, opslag 9, Vinghuse, nr. 29, et hus.

De anføres nu begge som 60 år, han født i Kobberup og hun i Jeberg i Viborg amt.

Datteren er fortsat ugift og 35 år. Hun er født i Grinderslev Kloster, Viborg amt.

Fkt. 1850 Fly, opslag 10, et hus: han er nu 65 år, husmand og lever af sin jordlod. Hun nævnes som hans kone og ikke mere. Nu 64 år, medens datteren fortsat er ugift og 35 år.

Fkt. 1855 Fly, opslag 15, Fly Mark, Vinghuset. Den 24.6.1850 var afløseren, Johanne Jensine Andersen (nr. 39) blevet ansat i 2. Distrikt og ved folketællingen 1855 optræder denne også som jordemoder i jordemoderboligen i Fly.

Jens C. Jespersen, lever af sin jordlod.

Kirsten Christensdatter, 71 år og Inger Jensdatter, 45 år.

Ved folketællingen 1860 i Fly (opslag 8):

Jens Chr. Jensen, 35 år, gift, født i Vridsted sogn, husmand, lever af sin jordlod.

Inger Jensdatter, 48 år, gift, født i Ørslevkloster, hans kone.

Den ugifte datter er blevet gift og har sammen med manden overtaget forældrenes hus "Vinghus".

Fly kirkebog (opslag 40), gift 30.9.1857, ungkarl Jens Christian Jensen af Trevad, Vridsted sogn, 33 år og pigen Inger Jensdatter af Vinghus i Fly sogn, 47 år. Bruden er vaccineret 14.10.1818 af distriktskirurg Stengel i Skive.

Aftægten blev kort for brudens forældre:

Fly kirkebog (opslag 105): Død 19.10.1858 Jens Christian Jespersen, aftægtsmand i Vinghus, 77 år. Fandt død i en vandgrøft/vandgrav 23.oktober. Begravet 28.10.

Fly kirkebog (opslag 115): Død 23.8.1859 Kirsten Christensdatter. Enke og aftægtskone hos boelsmand Jens Christen Jensen i Vinghus, Fly sogn, 79 år.

Om datteren er født i Grinderslev Kloster eller Ørslev Kloster er svært at vurdere, men i hvert fald står ved hendes konfirmation i Fly (kirkebogen opslag 61) 1821: Inger Jensdatter, datter af Jens Chr. Jespersen og Kiersten Christensdatter, husfolk i Flye, født den 27.11.1810. Udm i kundskab og skikkelig i opførelse. Vaccineret 14.10.1814 af STengel i Skive.

Oplysninger om de **dødfødte** nævnt i Fly kirkebog (opslag 51-53) er her anført under hende:

1, 1814, jordemoder Anne Marie Holm, ueksamineret (se nr. 240). Fosteret var født før jordemoderen kom til hjælp, uden vanskeligheder og havde fødselen intet liv. Årsagen til moderens for tidlige nedkomst vidste moderen ikke at angive. Der brugtes ikke midler til genoplivningsforsøg, fosteret var ikke fuldkomment.

2, 1825, jordemoder Kirsten Christensdatter, eksamineret. Fosteret blev født ved besværlig vending og havde fødslen intet liv. Intet middel blev anvendt til at få fosteret til live, da intet middel kunne hjælpe efter jordemoderens skønnende.

3, 1826, samme jo. Født med vending og havde ved fødslen intet liv men var ved fødselen i forrådnelse. Ingen genoplivningsforsøg.

4, 1832, samme jo. Fosteret kom naturligt til verden men med megen besværlighed, da fødslen varede i ? . Intet middel var brugt til genoplivningsforsøg, da fosteret var i forrådnelse.

5, 1832, samme jo. Fosteret kom naturligt til verden. Intet middel, da fosteret i nogen tid havde været dødt, og det hele legeme overalt besat med ?? uldhaar(?)

6, 1835, samme jo. Fosteret kom naturligt til verden men uden liv. Midler forsøgt---koldt vand, resten ulæseligt.

7, 1836, samme jo. Fosteret kom til verden besværligt men naturligt. Der var intet liv i det, da det fødtes. Konerne Kiersten Laus/Lasdatter, Mette Pedersdatter og Karen Nielsdatter vare tilstæde ved fødslen. Koldt vand blev gydt på brystet, lugtende holdt under næsen, luft indpustedes i munden, fosteret blev børstet under fødderne.

8, 1836, Jordemoder M.A.E. Engelund fra Haderup, examineret. Fosteret kom naturligt men besværligt til verden og var død forinden.

Konerne Mette Pedersdatter, Ane Pedersdatter og Inger Jensdatter vare til stede ved fødslen. Fosteret kom i varmt bad, blev børstet og gnedet ligesom spiritus også holdtes under næsen, men alt forgæves.

9, 1838, Kiersten Christensdatter var jordemoder. Fosteret kom besværligt og under vending til verden – der syntes at være svage ?? til stede. Konerne Maren Christensdatter og Mariane Sørensdatter var nærværende. Fosteret blev badet, gnedet og børstet over hele legemet. Munden rensedes og ånde indblæstes, ligesom også spiritus holdtes for næsen. Til sidst blev det henlagt i varme sengeklæder, men alt uden virkning.

10, 1841, samme jo. Fosteret fødtes på naturlig måde, men ???? Til stede ved fødslen var konerne Maren Simonsdatter, Ane Magrethe Simonsdatter og Ane Marie Gregersdatter. Munden rensedes fra H??, varmt bad, børstning under fødderne, spiritus under næsen og nogle dråber på brystet anvendtes, men alt forgæves.

11, 1841. Forløsnigen fuldbyrdes af batallionskirurg Boisen. Fosteret fødtes med svag livskraft. Tilstedeværende gjordemoder Kiersten Christensdatter, konerne Maren Nielsdatter og Ane Christensdatter. Om sædvanlig oplivningsmidler, bad ?? anvendtes.

12, 1846, Jordemoder Kiersten Christensdatter. Fosteret fødtes på naturlig måde og uden livstegn. Konerne Ane Magrethe Jacobsdatter og Dorthea Kirstine Nielsdatter af Iglsoe samt Bodil Jespersdatter. De sædvanlige oplivningsmidler bad, ?igtion m.m. anvendtes om end uden nytte.

13, 1848, samme jo. Fødselen var naturlig men besværlig. Tilstedeværende koner var Mette Marie Nielsdatter og Maren Nielsdatter. Midler anvendtes ikke, da fosteret var i forrådnelse.

Hos alle 13 var de ikke klage over jordemoderen. Nr.1 var født i 7. Måned, 3 (nr.8+10+11) i 9. Måned og de sidste 9 i 10. Måned.

Der deltog læge hos en. Nemlig batallionskirurg Boisen ved nr. 11 i 1841. Han er nævnt i afsnit III side 20 i Carøes ”Den danske lægestand”. Boe Bojesen (1804-1885), født i Sunds ved Herning som præstesøn, eksamen som jurist i 1825, kirurgisk eksamen i 1835. Bataillonskirurg 1838, praktiserede i Skive fra 1839 til 1854, hvor han kom til Holbæk.(Johan Lumholdt købte Tetens hus ved dennes død i 1838 og var distriktslæge fra 16.2.1839).

En række midler til genoplivning er nævnt.

Hos nogle forsøgte ikke: nr. 1 var ikke fuldkomment (født i 7. Måned), nr. 3 + 4 +13 i forrådnelse og nr. 5 tilsyneladende besat med uldhår overalt og med tegn på at have været dødt i nogen tid.

Kirsten Christendatter af Fly optræder også ved dødfødte børn i Haderup kirkebog (opslag 115--) Første gang i 1833.

Ved de tre dødfødte, der er nævnt i Vroue kirkebog (opslag 51), er det Kirsten Christensdatter:

1, 16.11.1845, fosteret i 10 måned, moderen havde to gange født dødfødt. Kirsten Christensdatter, examineret af Stengel. Fosteret kom naturligt, fødtes uden liv. Til stede ved fødslen var konerne----- . Gjordemoderens anmeldelse dateret den 16. November. Slimen aftoges i munden på fosteret, det kom i varmt bad, blev pustet i munden, spiritus for næsen, blev børstet under fødderne, fik nogle dråber koldt vand på brystet og slag på rumpen.

2, 28.3.1847, 9. Måned, moderen havde født dødt foster en gang før. Kirsten Christensdatter fra Vingehuse ved Flye, examineret. Fosteret, som fødtes ganske uden liv, kom skønt balæns meget let og uden nogen vending eller anvendelse af instrumenter til verden. Intet middel kunne hjælpe, da fosteret var dødfødt længe før gjordemoderen kom og tillige kold og stiv.

3, 15.4.1847, i 10. Måned. Jordemoder Kirsten Christensdatter Winge sammesteds, examineret. Fosteret, som ikke fødtes for tidligt, var ganske uden liv, kom besværligt ved vending, dog uden anvendelse af instrumenter til verden. Til stede var konerne Johanne Christensdatter af Aakjær, Flye sogn samt Edel Clausdatter og Mette Marie Jensdatter, begge af Vroue. Slimen aftoges i munden af fosteret. Det kom i varmt bad, blev pustet i munden, spiritus holdtes for næsen, blev børstet under fødderne, stænkes med nogle dråber koldt vand, et slag for rumpen og til sidst indsvøbt i varme sengeklæder. Alt forgæves.

Ved 13 af 14 dødfødsler nævnt i Vridsted kirkebog fra 1820-1851 nævnes Kirsten Christensdatter ved de første 13 og Stine Pedersen ved den sidste. Her kun uddrag:

1, 1820, jordemoder Kjersten. Fødslen varede 17 timer.

2, 1821, Kjersten, examineret af Hr. Chirurg Stengel i Skive, varede 34 timer, begyndende tegn på forrådnelse.

3, 1829, Kjersten Christensdatter, exam.

4, 1932, do.

5, 1833, do.

6, 5.1.1834, do.jo. fosteret kom uden vending til verden ved instrumenter og hjælp af Hr. Kriegersaad Tetens fra Skive. Ingen midler, da fosteret allerede var i forrådnelse.

7, 27.12.1835, do.jo. Fosteret dødt, før jordemoderen kom.

8, 28.9.1839, do.jo.

9, 26.1.1842, do.jo. Blodstyrning hos moderen 8 dage før fødslen.

10, 25.5.1843, do.jo.

11, 3.1.1844, do.

12, 4.10.1846, do.

13, ?.5.1847, do.

14, 14.3.1851, Jordemoder Stine Pedersen, examineret. (Er hun samme som nr. 31??).

170, Abelone Iversdatter i Højslev.

B-044 (se under nr. 169) også kvittering af 14.3.1848 af Abelone Iversdatter i Højslev. Hun er ikke fundet i eksamensprotokollen fra 1806-1848. Hun optræder første gang i kirkebogens notater om dødfødte børn i 1830, se nedenfor under dødfødte.

Senest i 1860 er hun afløst af Severine Riisgaard som jordemoder i Højslev, se nr. 50. Højslev kirkebog (opslag), Bryllup 30.10.1827 Johan Mathias Michael Brøchner, 39 år, bondehåndtering i Skovhuus og Abelone Iversdatter, 40 år, distriktsjordemoder i Højsleff Bye. Forlovere: Jens Dam og Jacob Christian af Højslev.

Højslev kirkebog (opslag 26): Født 20.7.1827, hjemmedøbt 20.7. Johan Frederich Martin Madsen. Moderen districtsjordemoder Abelone Iversdatter, faderen karl Mads Madsen i Wiborg.

Er Abelone Iversdatter den jordemoder, der under nr. 181 omtales som opsynsmand Møllers fraskilte hustru til ansættelse i 3. Distrikt i brev 1824??

Manden, Johan Brøchners død er ikke fundet i Højslev kirkebog 1834 – 1840. Ej heller på afgangslisten og i Nygaards sedler.

Højslev kirkebog (opslag 179): Død 11.8.1862, Abelone Iversdatter. Pensioneret Jordemoder, Højslev, 76 år.

Folketælling 1834 i Højslev (opslag 3), nr. 10, jordemoderboligen:

Johan Mathias Brøchner, 45 år, gift, omgangsskoleholder.

Abelone Iversdatter, 46 år, gift, hans kone, distriktsjordemoder.

Else Johanne Christensdatter, 23 år, ugift, deres børn.

Joh. Fred. Martin Madsen, 7 år, do.

Folketælling 1840 i Højslev er nærmest ulæselig, dog ses oplag 2, nr. 10 et hus:

Ablon Iversdatter, 50 år enke, jordemoder.

Folketælling 1845 (opslag 7) nr. 14, jordemoderboligen:

Abelone Iversdatter, 55 år, enke, født i Gjellerup By, Ringkøbing amt, jordemoder.

Else Johanne Christensdatter, 31 år, ugift, født i do. Hendes børn.

Johan Frederik Martin Madsen, 18 år, ugift, født i sognet.

Folketælling 1850, Højslev (opslag 5), nr. 37 et hus:

Abelone Iversdatter, 63 år, enke, født i Rind, Ringkøbing amt, Jordemoder.

Else Johanne Christensdatter, 36 år, ugift, født i Gjelleruplund, Ringkøbing amt.. Hendes datter.

Johan Fr. Martin Madsen, 23 år, ugift, født i sognet, udskrevet til soldat.

Folketælling 1860, Højslev (opslag 3) et hus, 1 person:

Abelone Iversdatter, 73 år, enke, født i Rind, Ringkøbing amt, pensioneret jordemoder.

Samme opslag: Johan F. M. Madsen, 33 år gift, murer, husfader.

Inger Christensen, 29 år, gift , født i Meirup, hans kone.

Kirsten Johanne, 4 år, født i Eising, deres barn.

Datteren, Else Johanne Christensdatter, er ikke fundet under konfirmerede i Gjellerup sogn 1827-30 og ikke under fødte i sognet.

Dødfødte børn i Højslev kirkebog, Fjends herred opslag 51-52:

1, 1818, barnet i 9. Måned. Kirsten Mogensdatter, uexamineret (se nr. 231). Fødselen skete med megen lethed, og veerne var ordentlige, men navlestrengen kom først frem. Fosteret var velskabt, men noget sortblåt. Man søgte at indblæse luft i lungerne og hjertekulen og bade det i lunkent vand, men intet livstegn sporede.

2, 1818, barnet i 9. Måned, samme jordemoder. Fødselen var noget besværlig af mangel på gode veer, dog var alt temmeligen ordentlig, men også her kom navlestrengen først –

for resten var fosteret velskabt, men meget blåsort. Foranførte midler bleve alle forsøgte men forgiæves.

3, 25.12.1820, barnet i 9. Måned. Bodil Catrine Madsdatter, examineret (se nr. 246). Fødselen skete ved vending om med stor besværlighed. Fosteret var velskabt men efter skønnende død ½ time før forløsningen. Ligeledes her (om forsøg på genoplivning).

4, 29.11.1830, barnet i 9. Måned, Abelone Iversdatter, examineret. Fødselen skede ved vending dog under stor besværlighe. Fosteret var velskabt, men døde enten kort før forløsningen eller under samme. Ovennævnte midler blev alle anvendt, men forgjæves.

5, 1830 (uden dato), barnet i 9. Måned. Do.jo. Fødselen sket ved vending og med stor besværlighe. Fosteret var velskabt og døde under forløsningen. Foranførte midler blev alle brugt, men uden virkning.

6, 14.8.1833, barnet i 9. Måned. Do.jo. Fødselen skede ved vending og med nogen besværlighed. Fosteret var velskabt og døde under forløsningen. Foranførte midler brugtes forgjæves.

7, 24.1.1835, barnet i 10. Måned. Do.jo. Fødselen var naturligt uden vending. Fosteret formenes at vær dødt nogle timer før fødslen. Huden var løsnet både på hovedet og under fødderne. Koldt vand og slag på rumpen.

8, 24.3.1836, barnet i 10. Måned. Do.jo. Fødselen måtte ske ved vending. Fosteret formenes at være dødt nogle timder før fødselen. Varmt bad og 3 slag på rumpen. Moderen døde en time efter af blodstyrtning, som i 3 uger havde ytret sig i høj grad. Begge blev begravet 31.3. (Kirkebogen opslag120, død 24.3.1836, begravet 31.3. Anne Margrethe Pedersdatter. Død i barselsseng efter at have født dødfødt barn).

9, 24.10.1836, barnet i 10. Måned. Do.jo. Fødselen skete naturligt uden vending. Fosteret var død omtrent et par dage før fødsel, thi da det fødtes, var huden tørret og hovedskallen tør og ? sammenfald. Koldt vand og slag på rumpen.

10, 23.9.1839, barnet i 10. Måned. Do.jo. Fødselen var besværlig og skete ved vending. Hænderne (?) på fosteret lå frem til fødsel (??). Fosteret menes at være dødt under fødselen. Tilstedeværende koner var gmd. Peder Hansens kone Anne Kristine Jeppesdatter, gmd. Jens Dams kone Ane Andersdatter, begge af Høislev. Varmt bad, koldt vand og slag på rumpen.

11, 6.10.1839, barnet i 10. Måned. Do.jo. Fødselen var særdeles let. Fosteret var død nogle dage før fødsel, da huden var tørret overalt og benene i hovedet var sammenfaldne. Af de i alt 11 nævnte dødfødsler skete 6 ved vending (nr. 3+4+5+6+8+10).

Ved to var navlestrengsfremfald med fødsel af blåsort barn.

Ved nr. 2 beskrives vesvækkelse.

Der var ikke læge til stede ved nogen, og instrumenter blev ikke brugt. De måtte kun bruges af læge.

Der nævnes ikke tegn på forrådnelse med det ord brugt, men ved nr. 7 + 9 + 11 beskrives tegn, der i andre tilfælde kunne være beskrevet som tegn på forrådnelse.

Også i Ørslevkloster kirkebog nævnes Abelone Iversdatter som assisterende ved dødfødsler, nemlig ved 16 af 17, og den sidste i 1835 assisterede Petrine Blaamand fra Fiskbæk (se nr. 248).

Ved en dødfødsel i Tårup i 1840 nævnes som jordemoder Ablone Iversdatter (først læst som Jens-/Jensdatter). Eksamineret.

171, Margrete Nielsdatter i Mønsted.

B-044 (se under nr. 169) også kvittering af 15.3.1848: Forestoende er mig bekendtgjort d: 15 Marts 1848 Margrethe Nielsdatter, Jordemoder i Mønsted.

B149-51: 1. Distrikt Mønsted. Margrethe Nielsdatter bor i Mønsted. M. N. oplært og prøvet af Stiftsfysikus Randrup og ansat som virkelig jordemoder den 14. august 1819. Fik af instrumenter kun et sølvkateter og senere en sneppert og sprøjte.

Ifølge B149-51 den 7.12. 1861 fik hun meddelt protokol og dødsattester. Denne protokol er bevaret (B149-188) og benyttet fra januar 1862, hvor de første 10 fødsler er indført med samme skrift, nemlig til 9.5.1862. Fra næste fødsel den 17.5. er benyttet en anden skrift, og det passer med, at Kirstine Bertelsen er fortsat med at bruge protokollen.

Margrethe Nielsdatter døde i marts 1862 som pensioneret jordemoder, så det mest sandsynlige er, at de første 10 fødsler er indført i protokollen af en reservejordemoder. Mønsted kirkebog (opslag 67-69) dødfødte børn: 1814 , 1819 og 1823 Else Cathrine Pedersdatter. 1820, 1824 og senere frem til 1849 Magrethe Nielsdatter. Hun har altså fortsat været aktiv i 1849, og ved folketællingen 1860 nævnes hun stadig som distriktsjordemoder, medens hun ved sin død i 1862 er pensioneret. De dødfødte børn nævnes til sidst under hende, se nedenfor.

Mønsted kirkebog (opslag 144): Død 8.3.1862, Magrethe Nielsdatter, husmand Hendrik Nielsens hustru. Pensioneret jordemoder, 69 år.

Afløseren Kirstine Bertelsen (nr. 231) blev ansat fra 24.4.1862.

Manden døde 7.10.1874 i Mønsted (opslag 120): Henrik Nielsen, indsidder i Krogsgaard. Født i Faarvang i Tvillum sogn, 87 år.

Folketælling Mønsted 1834 (opslag 11): Et hus.

Hendrik Nielsen, 44 år, gift, seminarist og lærer i Skive, hvor han (ulæseligt. Hans navn er overstreget, da han jo skal findes i Skive ved folketællingen).

Magrethe Nielsdatter, 41 år, gift, hans kone, jordemoder.

Mariane Hendriksdatter, 18 år, deres børn.

Niels Hendriksen, 16 år, do.

Johanne Dorthe Hendriksdatter, 13 år, do.

Seberine Hendriksdatter, 9 år, do.

Og folketællingen 1834 i Skive, Adelgade nr. 26, skolebygningen, Niels Therkeldsen, 37 år, kirkesanger og skolelærer med familie. Som anden familie:

Henrik Nielsen, 46 år, gift skolelærer.

Folketælling Mønsted 1845 (opslag 9): En gård i Mønsted.

Hendrik Nielsen, 55 år, gift, født i Faarvang, Skanderborg amt, gaardmand.

Magrethe Nielsdatter, 51 år, født i Gransleff, Viborg amt, hans kone, jordemoder.

Severine Handriksdatter, 20 år, ugift, født her i sognet.

Eline Magrethe do. , født do.

+ tjenestekarl.

Folketælling Mønsted 1850 (opslag 59):

Hendrik Nielsen, 52 år, født i , gmd. husfader.

Magrethe Nielsdatter, 56 år, født i , hans kone, distriktsjordemoder.

Severine Hendriksdatter, 25 år, ugift, født her i sognet

Eline do, 17 år, do.

Folketælling Mønsted 1860 (opslag 5) et hus.

Hendrik Nielsen, 72 år, gift ,født i Tvillum sogn, Skanderborg amt, husmand, husfader.

Magrethe Nielsdatter, 66 år, gift, født i Granlev, Viborg amt, hans kone, jordemoder.

Eline Magrethe Hendriksdatter, 27 år, ugift, født i sognet, deres datter.

Henrik Nielsen, 9 år, født i sognet, deres plejesøn.

Plejesønnen må være en sønnesøn, idet Mønsted kirkebog (opslag 42): Født 6.12.1851 Hendrik Nielsen. Søn af lejehusmand Niels Hendriksen og hustru Johannes Justesdatter i Mønsted.

På ”DIS-Danmark, DIS-forum er korrespondance fra 15.2.2007 og nogen tid frem om Slægten Tydsk fra Tvilum, Gjern, Skanderborg, og heri er flere oplysninger om Henrik Nielsen og familie:

Henrik Nielsen født 1788 i Faarvang, Tvilum sogn, søn af Niels Jensen Tydsk, født 1763 i Faarvang og hustru Johanne Dorthea Henriksdatter.

Henrik Nielsen var husmand og lærer i Mønsted til 1828; lærer fra Lyby 1829; 3. Lærer i Skive til 1835; gårdejer og kalkbrænder i Mønsted. (Ifølge Ejnar Poulsen: ”Viborg Amts Degne- og Skolehistorie”, forfatterens forlag, 1957 side 26) Han blev gift med Margrethe Nielsdatter, født 1793 (er det beregnet ud fra alder ved død eller andet?) i Granslev. Hun var distriktsjordemoder i Mønsted. Børn:

1, Mariane Henriksdatter, født 1816 i Mønsted (Nej kirkebogen i Mønsted viser ved hendes konfirmation 1.s.e. påske 1831 (gode kundskaber og opførsel), at hun er født 28.11.1816 i Svostrup, og Svostrup kirkebog viser fødsel 28.11.1816, datter af Henrik Nielsen, indsidder i ? og hustru Magrethe Nielsdatter).

2, Niels Henriksen, født 1818 i do. (Nej, kirkebogen i Mønsted viser ved hans konfirmation 1.s.e.påske 1832 (gode kundskaber, men (ulæseligt)---våvel som under forberedelserne vist dovenskab) at han er født 20.9.1817 i Bandholdt/Bandholt på Fauerskov Mark i Sahl, og Sahl kirkebog viser, at Niels Henriksen er født 20.9.1818 som søn af Henrik Nielsen og Magrethe Nielsdatter, indsidderfolk paa Bredholdt).

3, Johanne Dorthea Henriksdatter, født 10.4.1820 i Mønsted (rigtigt; hendes konfirmation er ikke fundet).

4, Severine Henriksdatter, født 1824 i Mønsted (Jeg har Seberine, født 27.6.1825, datter af husmand og skolelærer)

5, Eline Margrethe Henriksen, født 8.8.1833 i Mønsted. (Faderen da seminarist.)

Dødfødte børn i Mønsted, se kirkebogen opslag 67-69:

1, 26.12.1814, i 8. måned. jordemoder Else Cathrine Pedersdatter, examineret. Fosteret var fuldskabt, og fødselen var let og naturlig uden vending og instrumenter. Førend jordemoderens ankomst var barnet både født og død--??--, hun brugte intet middel til at få det i live, da det allerede havde været død i 4 timer, da hun kom. (Der er mere tekst, der er ulæseligt).

2, 26.7.1819, 9. Måned. Jordemoder Else Cathrine Pedersdatter, examineret. Fosteret kom besværlig ved vending, dog uden instrumenter. Da fosteret var dødt før forløsningen, blev intet middel anvendt (til forsøg på genoplivning).

3, 25.6.1820, 9 måned. Magrethe Nielsdatter, examineret. Fosteret kom besværlig ved vending, dog uden instrumenter. Blev brugt pusten i munden, ---(ulæseligt)---, men alt forgæves.

4, 11.11.1820, 8. Måned. Jordemoder Magrethe Nielsdatter. Fosteret blev taget ved vending, dog let. Intet middel, fordi fosteret---???—dagen til forn.

5, 15.11.1823, 9. Måned. Jordemoder Else C. Pedersdatter. Fosteret kom let og naturligt til verden uden vending og instrumenter. Blev brugt børsten, brændevin og lunket vand, men det virkede intet.

6, 13.8.1824, 9. Måned. Magrethe Nielsdatter. Let, naturlig og uden vending. Aldeles intet middel blev anvendt, the det havde allerede været død i så lang tid, at huden ved den ?? gnidning gik fra kødet.

7, 19.9.1824, 7. Måned. Do. jo. Fosteret kom let og uden besværlighed, dog ?? . Da fødsel var ret for tidlig og fosteret allerede begyndt at gå i forrådnelse, blev intet middel brugt (i forsøg på genoplivning).

8, 12.4.1825, 9. Måned. Do.jo. Fosteret fødtes naturligt uden vending eller instrumenter. For at få det til live bortoges hin?? af ?, pustede det ind i munden, kom det i lunkent bad og gned ??, holdt ? under næsen, dryppede koldt vand på hjertekulen--?? og indviklede det i et varmt svøb.

9, 5.1.1829, 8. Måned, do.jo. Fosteret fødtes let og naturligt, men ?? for tidlig dødfødt. Her var intet middel anvendeligt (---ulæseligt).

10, 18.7.1832, 9. Måned, do.jo. Konen havde født før jordemoderens ankomst. Da fosteret var så gammelt (?) og koldt før jordemoderens ankomst, blev intet middel anvendt.

11, 28.2.1838, 9. Måned, do. jo.. Fosteret, der var dødt før fødselen, fødtes ved vending. Pusten i munden, slag på bringen(?), koldt vand på hjertekulen, stærkt lugtende under næsten, varmt bad, børsten under fødderne.

12, 6.7.1839, 8. Måned, do. jo. Fosteret fødtes naturligt. De befalede midler blev anvendt.

13, 23.3.1840, 7. Måned, do. jo. Fosteret levede i 2 timer og kom let og naturligt til verden. Varmt bad og ? stærkt lugtende under næsten.

14, 8.4.1842, 9. Måned. Do.jo. Fosteret fødtes let og naturligt til verden. (Resten er ulæseligt).

15, 13.4.1846, 9. Måned, do.jo. Fosteret kom naturligt til verden. (Resten er ulæseligt).

16, 24.4.1849, 9. Måned, do.jo. Kvinden har født dødt barn 2 gange før. Do.jo. Fosteret fødtes med skarpe (?) instrumenter og ?? doctor Berg. Ingen midler brugt til forsøg på genoplivning.

Af de 16 døde børn var 2 født i syvende månede, 4 i ottende og 10 i niende. Nr. 1 og 10 var født, før jordemoderens ankomst.

Hos nr. 6 og 7 var tegn på forrådnelse.

I et tilfælde assisterede en læge, og der brugtes skarpe instrumenter. Fosteret blev altså sønderdelt. Lægen var Balthasar Berg (1804-1884), der praktiserede i Viborg fra 1832 og blev distriktslæge fra 1854 til 1878. Han tog kirurgisk eksamen i 1830 og medicinsk i 1831 (Carøe III side 14).

172: Ane Magdalene Sørensen.

Ved eksamen 30.10.1837 var hun Ane Magdalene Sørensen, Bagermester Jægers Kone i Randers.

Hun er nærmere omtalt under datteren, nr. 59, Cathrine Peters født Jæger.

Flere oplysninger om hende som jordemoder i Hammershøj haves.

Historisk Aarbog fra Randers Amt 1979 side 22 i artikel om den sorte hund af Karl Mejnecke står: Har nogen talt med den sorte hund? Ja – sagnet eller legenden kender èn eneste. Den sorte hund var en flittig gæst i Hammershøj, hvor den nat efter nat søgte til jordemoderens hus for at hilse på sin gode veninde Madam Jæger. Madammen skal – efter troværdige udsagn fra byens øvrige kvindfolk – være det eneste menneske i Sønderlyng Herred, der nogensinde har snakket med den sorte hund og haft dens

fortrolighed. Både jordmoderen og byens øvrige sladrekællinger er døde for adskillige år siden, dengang den sorte hund havde sine store dage og lettede ben overalt – kirker og korsveje undtaget.

Der er mere om den sorte hund i Karl Mejneskes bog ifølge www.hammershoej-by.dk/Historie/sorte_hund.htm

I hendes ansøgning om optagelse på jordmoderskolen til påske 1837 skriver hun:
Da jeg som en Datter af herværende første Jordemoder M. K. Sørensen, der med Fliid og Velynderst har bestridit denne sin Betjeningsplads i et Tidsløb af 30 aar, indseer, at min Mand Bagermester J. P. Jæger ikke fremtidig ved nogen som helst Fliid kan forsørge mig og Familien, saa vover jeg paa Grund heraf, underdanig at ansøge den høye Direktion for den Kongelige Fødselsstiftelse om for den anordnede Betaling at maatte vorde antaget paa bemeldte Stiftelse i det første Halvaar af 1837, for at lære de Videnskaber og at faa den praktiske Øvelse som udfordres for at blive endelig Jordemoder.. Jeg er i en Alder af 26 Aar, Moder til 3 velskabte Børn, og haaber mig for øvrigt kvalificeret til dette Foretagende.

Med de af herværende respective Herrer paategnede Anbefalinger, og hoslagte Dåbsattest, henlanger jeg i det Haab, at den ærede Direction naadigst opfylder min underdanige Ansøgning.

Randers d 30 December 1836 underdanig

Anne Magdalene Jæger fød Sørensen

Og distriktskirurgens attest:

At Supplikantinden ikke besidder nogen som helst hinderlig Legemsfeil, men at hun har nydt en mere end almindelig god Opdragelse og for?? dermed Sundhed og Ungdomskraft, hvormed hun maa ansees fortrinlig skikket til at oplæres til Gjordemoder, maa jeg til hendes Anbefaling bevidne, og tillader mig tillige at bemærke, at det vilde være særdeles ønskeligt ogsaa for hendes gamle Moder, der som ovenanført i saa mange Aar som første Gjordemoder her i Byen for sin fortrinlige Duelighed og Omhue har nydt en ualmindelig Godhed og Tillid, men nu er svag og høist trængende til Assistance, nu findes Ansøgning denne Gang højgunstigst maatte tages i Betragtning.

Allerærbødigst

H. Bech, const. Districtschirurg.

Og præstens:

Applicantinden Ane Magdalene Jæger, født Sørensen, er født her i Randers 1810 den 17d October af Faderen, Maler Christen Sørensen og Hustru Marie Christine, som nu i 30 aar har her i Byen været ansat som Giordemoder i Randers og i adskillige Aar været den ældste af de Ansatte.

Som Barn har Supplicantinden faaet Underviisning i den Kirketerpske Borgerskole, hvoraf hun med ret god Dannelse udgik i Aaret 1823. Til Michaelis 1825 blev hun med meget god kristelig Oplysning confirmeret, da det tillige godtgjordes, at hun d 7d Marts 1811 var bleven vaccineret.

1830 d 5te Aug blev hun gift med Bagermester Johan Peter Jaeger, med hvem hun underkom i Ægteskab, og med hvem hun har 3 Børn.

Aldrig har jeg erfaret andet om hende, end at hun er en retskaffen og agtbar Kone, og derhos saa vel opdraget, at man bør vente, at hun vil være særdeles velskikket til at lære og siden udøve Gjordemoderkunsten. Da derhos Mandens Næringsvei ikke haver den

tilvoksende Families ?? Udkomme, tillader jeg mig paa det Bedste at anbefale den agtbare Supplicantinde. Randers d 13d Januar 1837. P Thide??, Sognepræst.

Og en anbefaling fra Randers amt:

I Henhold til de foran meddelte Attester og da vi ikke ved noget, som kunde Anledning til at antage at Supplikantinden var uværdig til at opnaae det attraaede, saa tillader vi os at anbefale Ansøgningen til gunstigste Bønhørelse.

Randers Raadstue den 20de January 1837

(to underskrifter)

Med ansøgningen og attester er også et brev sendt til hende med overskriften

Betalingskone Nr 6 Paaske 1837:

Efter Begjæring har De erholdt én af de paa den Kongelige Fødselsstiftelse nu ledigblevne Pladse for oplærende Jordemødre imod Betaling naar De indfinder Dem her imellem den 20 og 30te April og medbringer dette Brev.

Betalingen er overensstemmende med Bekjendtgørelsen i den Berlingske- politiske og AvertissementsTidende af 5t Januar d. A for Undervisningen 25 daler Sølv og for Kosten dagligt 24 Skilling, i alt henimod 80 rbd som betales til undertegnede Inspectour de 40 dlr ved Deres Ankomst og Resten naar de stedes til Examen.

Skulde De ikke kunne erlægge Betalingen saaledes eller ikke kunne indfinde Dem til den forestaaende Tiid, haver De strax at melde saadant hertil for at Pladsen kan gives til en anden.

Kjøbenhavn Expeditions Contoiret for den Kongelig Fødsels- og PleiesStiftelse d 13 Marts 1837 Charl Lützen/Lützen??

Til Ane Magdalene Sørensen, Bagermester Jægers Hustru i Randers.

Ved folketælling 1834 levede hendes forældre (opslag 2,Houmeden): Snarregade 3.

Familie

C. Sørensen, 59 år, gift, mahler.

Marie Kirstine, 52 år, gift, hans kone, Gjordemoder.

Cecilie Margrethe, 21 år, ugift, deres datter.

+ 11-årig tjenestepige.

De er ikke fundet under Houmeden ved fk.t 1840. Faderen døde i Randers den 1.2.1838 og moderen i Tånum hos datteren Anne Magdalene den 24.10.1842. Hun havde en tid lang været forsørget der.

At moderen, Marie Kirstine, virkede som jordemoder i omkring 30 år i Randers er ikke helt forkert, idet hun som Marie Kirstine Larsen, maler Christen Sørensens kone i Randers by fik eksamen den 27.10.1808.

Se mere om moderen under jordemødre i Randers amt.

Mere er fundet om hr. og fru Jæger i B46-7257 Middelsom-Sønderlyng om jordemodervæsenet:

Foto taget af brev fra A.M.Jæger 26.11.1862. Der er også et brev af 20.4.1862 fra samme (ikke fotograferet), heri er om husets rum + om en jernramme med dør til bageovnen, ”som tilhører os og som min mand har borttaget til sit bageri, som han har anlagt i Hviding By.

29.5. mødte repræsentanter fra sogneforstanderskabet for at efterse nogle mangler i jordemoderboligen.

Brev af 15.10.1861 fra J.P.Jæger om malerarbejde og tapetsering m.m. Er fotograferet men ikke afskrevet.

Brev af 10.6.1861 fra A.M.Jæger og 15.8.1861 fra J.P. Jæger. Mere om reparationer i huset findes i omslaget i akterne.

2.oktober 1854 nyt jordemoderhus, auktion afholdt over noget tilovers blevet. Det nye hus synet i september 1854.

173, Mette Jespersdatter Schou.

Eksamen 13.4.1784 Mette Jespersdatter Schou fra Randers.

Hun har måske haft tilknytning til Viborg, idet hendes eksamensbevis er lånt på byhistorisk arkiv her i 2012 og kopieret. Beviset indeholder teksten: Mette Jespers Datter, Hustru af Wilhelm Nielsen af Randers, efter foregaaende tilstrækkelig Underviisning i Jorde-Moder Videnskabet og Øvelse i Praxi udi den Kongelige Allernaadigste Stiftelse for Barsels Qvinder ved Friderichs Hospital udi Kiøbenhavn, haver indfundet sig for den Jorde-Moder Væsenet i Danmark Allernaadigst anordnede Kongelige Commission, hvor hun haver foreviist Skudsmaal fra hendes Siæle Sørger Velærværdige Hr Sommerfeldt sammesteds, om et skikkeligt og Christeligt Forhold, og derefter Ifølge Hans Kongelige Mayestets Allernaadigste Forordning af Dato 30d Novb 1711 af os underskrevne Decano et Membris Commissionis er bleven examineret den 13de Septbr 1784 udi Jorde-Moder Videnskabet og befunden baade beqvem og dygtig til ubehindret at øve denne Forretning paa hvad Stæd hun lovlig beskikket vorder, naar hun tilforn Ifølge bemeldte Allernaadigsste Forordning aflægger for vedkommende Magistrat vedbørlig Eed, og i øvrigt retter sig efter ovenmeldte Allernaadigste Forordning som og de Allernaadigste Kongelige Rescripter, samt hvad herefter Jorde-Mødre vedkommende maatte vorde befalet. Dets til Bekræftelse givet med vore Hænders Underskrift udi den Kongelige Jorde-Moder Commission den 14de September 1784

Rottbøll M Saxtorph Mangor
Med. Prof. Med. et Art obstetr Prof Stadsfysikus

Hun har måske også relation til den jordemoder, Marie Schou, fra Randers, der nævnes som jordemoder ved fødsel på herregården Bidstrup i 1775 (se Annette Hoff "Karen Rosenkrantz de Lichtenbergs dagbøger og regnskaber" side 200).

174, Pauline Zoll eller Pouline Nielsen født Gjelsterup.

Eksamensprotokollen: Eksamen 28.4.1860, Pauline Zoll, fra (tomt felt) oplært i Lund i Skaane, admitteret til Praxis her i Fødselsstiftelsen i de 2 sidste Maaneder, efter særlig Bevilling af Ministeriet og Directionen. (Ægteskabelig stilling synes uoplyst)

I jordemoderprotokol B149-52 i Viborg står under 27.1.1876: Pouline Nielsen født Zoll, oplært i Lund, examineret i København april 1860 med første karakter, har anmeldt i dag, at hun vil nedsætte sig i Viborg.

I Heibergs liste over jordemødre fra 1884 er under 2. Distrikt jordemoderen Nielsen overstreget med Sørensen, og side 42 i samme protokol står at distriktet er nr. 36 til det hører Viborg By, Asmild og Tapdrup sogne, hvor Tapdrup er overstreget. Pouline Nielsen født Gjelsterup, 60 år gammel, gift med rebslagersvend Johan Nielsen. Eksamen 1.5.1860 (hvilket kan passe med demissionen) Ansat som 2den distriktsjordemoder 1.1.1884. Praktiseret i Holstebro 1860-63, ansat samme sted 1863- sept. 1874. Som reservejordemoder i Vibort 29.6-76 – 31.12.1883.

Det synes at være hende, der er nævnt i korrespondance (B149- indkomne breve) 22.6.1876 som konstitueret til reservejordemoder i Viborg med Dollerup og Finderup sogne.

175, Else Norsgaard

Hun omtales i brev af 30.8.1826 fra amtshuset i Viborg som jordemoder Else Norsgaard i Selde sammen med Bodil Kirstine Rønnov i Breum.

De er formentlig oplært lokalt, måske af distriktskirurgi Tetens?

B118-5

Hr. Land-Physicus Lind

At jeg under 25de dennes har tilskrevet Cancelliraad, By- og Herreds Foged Rosenstand saaledes:

I Anledning af Hr. Cancelliraadens behagelige Skrivelse af 12te f M og den med forelagte Andragende fra Thise Sogns Beboere, samt med Hensyn paa de af Gjordemoderen Else Norsgaard i Selde og Bodil Kirstine Rønnov i Breum samt af Districts Chirurg Stengel derom afgivne Erklæringer skulle jeg ikke mangle tjenstlig at tilmelde Dem til behagelig Efterretning samt videre fornøden Bekjendtgjørelse for samtlige Vedkommende, at der herved tillades at Thise Sogn, som for Tiden er henlagt under Viborg Amts 22de Gjordemoder District, herefter indtil videre henlægges under det 23de District, der saaledes komme til at bestaa af Grinderslev, Grønning, Ryberg, Roslev, Lyby, Jeberg og Thise Sogne.

Dette skulde jeg ikke mangle herved tjenstlig at meddele hr. Land-Physicussen til behagelig Efterretning.

Wiborg Stiftamthuus 30 Aug 1826

Underskrift (Heinemann?)

I fortegnelse over jordemødre i Salling herred 21.11.1828 nævnes Else Norsgaard i Selde som jordemoder i 22. Distrikt for Junget, Thorum, Aasted og Selde.

176, Bodil Kirstine Rønnov

Se under Else Norsgaard ovenfor under nr. 175. Bodil Kirstine Rønnov var i 1826 jordemoder i Breum og Else Norsgaard i Selde.

I fortegnelse over jordemødre i Salling herred 21.11.1828 nævnes Bodil Kirstine Rønnov i Grinderslev som jordemoder i 23. Distrikt for Grinderslev, Grønning, Ryberg, Roslev, Lybye, Jeberg og Thise.

177, Maren Christensdatter

Hun var af Tøndering og undervist af Stengel samt prøvet af stiftsfysikus Randrup.

B118-5

Hr. Landphysicus Lind

At jeg i Anledning af en af Maren Christensdatter i Tøndering hertil indgiven med Hr. Districtschirurg Stengels anbefaling forsynet Ansøgning under 9de dennes har meddelt hende Kaldelse til at practisere som Gjordemoder i Viborg Amts 20de District, der bestaar af Hjerck, Harre, Nautrup, Søby, Viile, Duurup og Tøndering Sogne, i hvilken Egenskab hun nyder de hende Ifølge Reglementet af 21 November 1810, § 27

tilkommende Rettigheder, mangler jeg ikke herved tjenstlig at meddele Dem til behagelig Efterretning.

Det bemærkes, at bemeldte Maren Christensdatter som af Hr. Stengel er oplært i Gjordemoder Konsten er ved den af Hr. Stifts Physicus Randrup i sin Tid anstillede Prøve, befunden duelig til at betjene Barselkoner og at ansættes for et Giordemoder District.

Wiborg Stiftsamthuus 12 Aug 1826

Underskrift

I fortegnelse over jordemødre i Salling 21.11.1828 nævnes i 20 Maren Christensdatter, boende i Tøndering og jordemoder for Hjerk, Harre, Nautrup, Sæby, Weile, Didrup og Tøndering.

Skivebogen 1933 side 150: Den første fæster af gaarden var Peder Kjeldsen født 1764. 1787 var han tjener på Hegnet; han blev derfor også mest kaldt Per Tjener. Hans hustru, Maren Christensdatter, var datter af Chr. Madsen, Vestergaard, - se side 128- .Hun var jordemoder.

178, Kiersten Anne/Annis?? i Junget sogn i 1823, se brev af Stengel vist i sin helhed under Madam Ussing, se nr. 124 i listen her.

Hun er ikke fundet under døde i Junget 1823-1857 eller i folketælling 1801 og 1834 i Junget.

179, Kirsten Mogensdatter Bruddal i Bruddahl, Højslev sogn.

Først også registreret under nr. 231, men det er den samme.

B118-5 Hr. Doctor Lind

Overbringerinden af dette navnlig Kirsten Bruddal er den Gaardbrugers Kone i Bruddal, Højslev Sogn, om hvem jeg gav mig den Frihed mundtlig at berette Deres Velbyrdighed, at hun ofte tilforn i Nødstilfælde men formentlig i det sidste Aarstid, da baade den i Seistrup ansatte Giordemoder bortrejste og den som nu i Lund bliver aflægs, har forrettet Giordemodertjenesten saavel her i Ørslevcloster som i Højslev Sogn. Intet Uheldstilfælde er, saavidt vides, indtruffet, hvor hun har været, i det mindste ikke her i Sognet, og hun har, saavidt jeg har kunnet spore, al mindelig Tiltro blandt Folket.

Da dette District ei for Tiden har anden ordentlig beskikket Giordemoder end den gamle affældige Kirsten Hjort i Lund (se under nr. 123) da en nye examineret Giordemoder vel ei saa snart kan ventes og overhovedet, da een Giordemoder ei altid vil kunne bestride de i Districtet forefaldende Forretninger, saa var det at ønske, at denne efter min Kundskab skikkelige og ordentlige Kone, der nu allerede har saa meget Praxis, maatte vorde underkastet en Prøve til større Betyggelse for Vedkommende, og derefter naar hun befandtes duelig og kyndig authoriseret til at practisere som Giordemoder for Enhver i Districtet, der maatte henvende sig til hende. Efter at jeg har talt med hende derom, erklærer hun sig villig til at underkaste sig en Examen. Og hun kommer i dag for at udbede sig af Deres Velbyrdighed den Gunst, at hun maatte vorde examineret enten med det samme eller paa en Dag, som De selv maatte behage at beramme, og at hun saafremt hun befindes at have fornøden Kyndighed og Duelighed med Deres Anbefaling og Bistand maatte erholde Authorisation til at practisere som Giordemoder.

Jeg anbefaler i øvrigt vores Giordemodervæsen til Deres Omhue og for den ___ at ___.

Deres Velbyrdigheds

Ærbødigste

Heilskov Præstegaard 5 Dec 1823

Underskrift (Det må være Assens)

På næste side står: Tilspurgt at møde næste Løverdag.

B118-5 Til Hr Landphysicus Lind

Velbyrdige Hr. Doctor Lind
Viborg

Idet jeg hermed remitterer Bilaget med hr. Landphysicus behagelige Skrivelse af 7de denne, mangler jeg ikke tjenstlig at tilmelde Dem, at jeg ikke har noget at erindre mod, at De efter den af Hr. Pastor Assens derom giorte Begiæring examinerer Konen Kirsten Bruddahl af Høyslev Sogn i Giordemodervidenskaben.

Wiborg Stiftsamthuus 10 December 1823

(ulæselig underskrift, hvem var amtmand??)

Høyslev kirkebog, Fjends herred nævner under de første to dødfødsler i 1818 ueksamineret jordemoder Kirsten Mogensdatter.

I 1820 er det Bodil Catrine Madsdatter (nr. 246).

Dødfødsel 1818, barnet i 9. Måned, Kirsten Mogensdatter, ueksamineret. Fødslen skete med megen lethed og veerne var ordentlige, men navlestrengen kom først frem. Fosteret var velskabt men noget sortblåt. Man søgte at indblæse luft i ?, ? hjertekulen og bade det i lunkent vand, men intet livstegn sporedes.

Dødfødsel 1818, barnet i 9. Måned, ovennævnte jordemoder. Fødselen var noget besværlig af mangel på gode veer, dog var alt temmeligen ordentligen, men også her kom navlestrengen først – for resten var fosteret velskabt, men meget blåsort. Foranførte midler bleve alle forsøgte, men forgæves.

Og i kirkebogen for Ørslevkloster sogn (opslag 61 er to dødfødsler i 1825, hvor ueksamineret jordemoder Kirsten Bruddal og Kirsten Mogensdatter Bruddal assisterer.

Folketælling 1787, Høyslev (opslag 9): Brudal 1 familie

Chr. Christensen husbonde, 29 år, begge i første ægteskab

Kirsten Mogensdatter, 19 år,

Kirsten Nielsdatter, konens moder, enke efter første ægteskab, 56 år.

2 børn + tjenestedreng

(Der er ikke fundet nogen nævnt som jordemoder i folketællingen 1787 og 1801 i Høyslev).

Folketælling 1801, Høyslev (opslag 9), Brudal, 1 familie.

Christen Christensen, husbonde, 42 år, begge i første ægteskab, bonde og gårdbeboer.

Kirsten Mogensdatter, 33 år, hans kone.

Kirsten Christensen, 13 år

Peder do. 7 år

Mogens do. 1 år

Kirsten Nielsdatter, 68 år, konens moder, enke efter 1. Ægteskab.

Niels Espersen, tjenestekar, 27 år, ugift, national soldat.

Folketælling 1834, Høyslev sogn (opslag 18) nr. 101, Brudal.

Ole Nielsen, 35 år, gift, gårdmand.

Kirsten Pedersdatter, 44 år, gift, hans kone.
Ane Marie Olesdatter, 7 år, barn
Peter Olesen, 4
Johannes Olesdatter, 1 år, do.
+ 2 tjenestefolk.
Kirsten Søresndatter, 18 aar, ugift, steddatter af husfaderen.
Nr. 102, et hus

Kirsten Mogensdatter, 66 år, enke, inderste.
Jens Christian Pedersen, 6 år, hendes pleiesøn.
Folketælling 1840, Højslev sogn (opslag 5): nr. 44 Bruddal

Ole Nielsen, 41 år, gift gaardmand
Kirsten Pedersdatter, 50 år, gift, hans kone.
3 børn 13, 10 og 1 eller 7 år gamle.
Og i samme folketælling nr. 45, et hus:
Mogens Christensen, 37, inderste og murersvend
?? Christensdatter, 27 år, hans kone.

Kirsten Mogensdatter, 4 år, barn
Christen Mogensen, 1 år, barn.
Højslev kirkebog (opslag 120): Død 21.4.1833 Christen Christensen. Aftægtsmand i
Bruddal, 74 år.

Kirsten Mogensdatter er ikke fundet i Højslev ved folketællingen 1840, og hun er ikke fundet under døde i sognet. Er måske flyttet til et andet sogn?

Højslev kb. (opslag 59) konfirmation 1819 Dorthe Kierstine Christensdatter. D.a.
Christen Christensen i Bruddal, født 23.2.1805.

Højslev kb. (opslag 59) konfirmeret 1823 Christian Christensen i Bruddahl, søn af
Christen Christensen og Kirsten Mogensdatter, født og døbt 10.8.1808, vaccineret af
Bagger 1819.

Højslev kirkebog, copuleret 20.2.1813, Christen Christensen af Laanum bye, Smollerup
sogn og enkekone Kirsten Christensdatter, Bruddahl.

Se Aakjærs beskrivelse af Kirsten jordemoder fra Bruddal og samme omtalt af Bodil
Hansen i "Fjends herred – Jyllands midtpunkt" side 334-335. Hun skal også være omtalt
af Evald Tang Kristensen, se Skiveårbogen 1936 side 55.

Og pastor Assens i Seilstrup er omtalt side 158—i Bodil Hansens "Hr. Michel – og alle
de andre, 850 år af Ørslevkloster sogns historie".

180, Kirstine Andersdatter fra Fuur.

Er kun fundet i fortegnelse over jordemødre i Salling herred 21.11.1828.

181, Kirsten Holst.

Fruentimmer fra Viborg.

Fik hun uddannelse?? Omtale om hende følger her:

B118-5 a

Til Hr. Landphysicus Lind

Fruentimmeret Kirsten Holst i Wiborg har i vedlagte Skrivelse anholdt om for offentlig Regning at vorde oplært i Giordemodervidenskaben ved den Kongelige Fødselsstiftelse i Kiøbenhavn.

Da dette imidlertid ikke for Tiden kan skee, saa skulde jeg tjenstlig have Hr. Landphysicus anmodet om, ved Bilagets Tilbagesendelse behageligen at yttre Dem angaaende hendes Oplærelse her.

Wiborg Stiftamtshuus 18 Februari 1824

(Underskrift)

B118-5 b

Høivelb

Hr Stiftamtshuus tilskrives/tilkendegives??

Paa Ders Høivelbaarenheds meget ærede Skrivelse af 18de dennes angaaende Fruentimmeret Kirsten Holst Oplærelse i Giordemoderkunsten her, giver jeg mig den Ære at yttre følgende:

Med megen Beredvillighed paatage jeg mig Oplærelsen af et passende Antal Kvinder, naar Deres Høivelbh anseer det nødvendigt eller gavnligt og _____ at jeg ifølge Instruxen for Physi??? 22 eller andre fra Cancelliet afgivne Bestemmelser _____ som anser mig kompetent hertil. Et passeligt Antal synes mig 4 a 6 at være, og da allerede 4 have mældt sig hos mig, saa kan gjerne Kirsten Holst blive den 5te, forudsat at hun og de andre have de fornødne Egenskaber.

(2) Hvad Betalingen i sin Tid angaar, saa være det mig tilladt at spørge Deres Hvbhed om jeg af det offentlige kan vente nogen Godtgjørelse for andre end alene dem, som forud af Amtet tilstaaes frie Oplærelse?

(1) Imidlertid maa jeg bekiende, at det var mit Ønske at bie hermed, indtil mine offentlige og private Forretninger med den nye Districts chirurgus?? Ankomst bleve færre, da jeg saa med mere Tid og Rolighed bedre kunne bestride dette Foretagende. Og jeg tror saa meget desto lettere?? at kunne udsætte det indtil den Tid, da paa forrige Opsynsmand ved Tinghuset Müllers fraskildte Hustrue, der for 2 Aar siden er oplært af min Formand Landphys. Randrup, har for mig erklæret sig villig til at nedsætte sig i det for Tiden Vacante 3die Giordemoderdistrict, naar hun kan have Haab om at erholde en virkelig Giordemoder Envolumenter.

(Der er sat et 2-tal ud for afsnittet om betaling og et ettal ud for det næste afsnit. Mon det endelige brev er skrevet med omvendt rækkefølge??).

Til Slutning giver jeg mig allerærbødigst den Frihed at udbede mig af det høje Amt tilsende et Exemplar af Gjordemoderreglementet af 21 Nov 1810 Tilligemed et Exemplar af et af Skoll. forfattet Skrivelse om dødfødte Børns Behandling for at bringes til live, som ved Cancelliskr af 25de april 1807 tilsendtes Overøvrighederne til Uddeling iblandt Giordemødrene.

Viborg d 20d Febr 1824

Underd Lind.

B118-5 c

Til Hr. Landphysicus Lind i Wiborg

I Anledning af Hr. Landphysicus behagelige Skrivelse af 20d dennes mangler jeg ikke tjenstlig at underrette Dem om, at jeg under Dags Dato har hos Hr

Landvæsenscommissair og constitueret Herredsfoged Rod forlangt Akordering om

hvorvidt der i det 3die Gjordemoderdistrict haves fornøden Bopæl og øvrigt ved Reglementet bestemte Emolumenter for en Gjordemoder, forinden Opsynsmand Møllers fraskilte Hustrue der ansættes.

Da De for øvrigt selv har yttret det Ønske at det i nogen Tid maatte beroe med at antage Subjecter til Oplærelse i Gjordemodervidenskaben, saa forventer jeg, at De nærmere indkommer med Behagelig Forestilling, naar De maatte ønske de i denne Anledning opkastede Spørgsmaal afgjorte.

Jeg har med Hensyn herpaa ogsaa ladet Kirstine Holst tilkjendegive, at hun om nogen Tid vil hos Dem kunne erholde Underretning om hvorvidt hendes Oplærelse kan finde Sted eller ei.

Slutteligen tilføjer jeg, at saafremt de begjærte Exemplarer af Reglementet af 21. November 1810 samt et af SundhedsCollegiet forfattet Skrivelse om dødfødte Børns Behandling for at bringes til live, kan erholdes, skal samme blive Dem tilsendte.
Wiborg Stiftamthuus 25 Februar 1824

Underskrift

182, Opsynsmand Møllers fraskilte hustru. Se om hende under ovenstående brev af 25.2.1824 under nr. 181.

183, Inger Vilsgaard.

Ifølge Rødding sogns kirkebog (i Salling) under dødfødte i 1813: Barn af Jens Christensen og Anna Jensdatter i Knud. Jordemoder Inger Vilsgaard, uexaminet.

184, Dorthe Hansdatter.

Ifølge Rødding sogns kirkebog under dødfødte i 1819: Barn af Christen Andersen Kjærgaard og Dorthe Jensdatter i Eistrup (i Salling). Jordemoder Dorthe Hansdatter, uexamineret.

185, Else Cathrine Andersdatter.

B118-5, brev fra 1837 til Velbaarne Hr. Justitsraad Lind, Stiftsphysicus
Fra Gjordemoderen Else Cathrine Andersdatter i Øster-Welling har jeg modtaget vedlagte Brev, hvori hun besværer sig over, at der gjøres hende Indgreb i hendes Rettigheder som Gjordemoder.

Det er mig bekjendt, at Almuen i denne GjordemoderDistrict anseer hende for at være mindre heldig, og synes at ville dadle for hende at hun flere Gange har maattet søge Lægens Hjælp til Fødende, men de tvende Gange jeg har været kaldet til fødende, som hun betjente har jeg fundet det aldeles nødvendigt, og maatte have anset der for Forsømmelse af hendes Pligt, om hun havde efterladt at søge en Læges Hjælp. Begge Gange fandt jeg, at hun havde behandlet den Fødende rigtigt og godt.

Maaske tør jeg være saa fri at yttre, om dette Uvæsen ikke lettest kunne hæves ved, at Deres Welbaarenhed, forinden Sagen blev behandlet ved Rettergang, gennem Sogepresten gjorde Beboerne i dette Gjordemoder District bekjendt med deres fejlagtige Anskuelser af Gjordemødrenes Pligter og formanede dem til ikke at lade sig betjene af uoplærte Gjordemødre; gjerne havde jeg selv gjort dette, men De kjender sikkert Landboalmuens Mistænkelighed som lattelig ville antage mit Forsvar for at være ledet af Egennytte. Ærbødigst

Randers d 27 Dec 1837 Wellerop

(Carøe: Andreas Severin Wellerop, 1782-1859, distriktskirurg i Randers fra 17.12.1836). Ifølge teksten må Else Cathrine Andersdatter være eksamineret jordemoder. Det kan være den Else Andersdatter, gift med arbejdsmand Christen Christensen af Steenhede i Hjørring amt, der fik eksamen 30.10.1829 i København. (andre ikke fundet fra 1824-37). Ved folketællingen 1834 er hun ikke i Øster Velling, hvor der ikke nævnes en jordemoder og ved folketællingen 1840 er jordemoderen Inger Cathrine Nicoliasdatter (se nr. 19), som sikkert er beskikket i stedet for hende, for at få løst problemerne. Et brev fra stiftsfysikus Lind af 31.12.1837 i samme sag findes også i B118-5, men det er svært læseligt og derfor endnu ikke afskrevet. Indholdet er dog, at det er farligt at bruge ikke eksaminerede koner som jordemødre, og selv eksaminerede i visse tilfælde skal kalde en læge til hjælp. (der er to sider i fotokopi fra B118-5, som ikke er afskrevet, brev fra Viborg 31.12.1837).

186, Karen Andersdatter.

Hendes navn er overstreget to steder i fortegnelse over jordemødre i Salling herred 21.11.1828, hvor nu Sophie Friderike Smith er jordemoder i 25. Distrikt, de består af Resen, Dølbye, Brøndum og Hvidberg samt reservejordemoder i Skive Kjøbstad. Karen Andersdatter optræder som eksamineret jordemoder i Skive kirkebog ved dødfødsler i 1822, 1823 og 1826 ved i alt 5 fødsler.

187, Inger Jensdatter.

Hun er nævnt i fortegnelse over jordemødre i Salling herred 21.11.1828 som jordemoder i 26. Distrikt, der omfattede Oddense, Otting, Balling og Hindborg.

188, Kirsten Hansen.

Ved folketællingen i Lem 1911 (opslag 65): Hans Jørgen Hansen, født 1864, jordemodermand og Kirsten Hansen, født 1860, jordemoder. Ved folketællingn 1925 (opslag 93) er Hans Jørgen Hansen, født 1864, jordemodermand, og Kirsten Hansen født 1888, jordemoder. Der synes at være tvivl om hendes fødselsår eller fejl ved afskrift oplysningerne er fundet på Spøttrup lokalhistoriske arkivs hjemmeside under selvstændige.

Hun må have afløst Johanne Frederikke Udh Fog som jordemoder. Se nr. 86 i listen. Og hun er efterfulgt af Karen Lind Sørensen, nr. 164 i listen.

189, Kristine Sørensen født Lauritzen.

Eksamen 27.5.1893 Kristine Sørensen f. Lauritzen, g. Købmand S, Fløvlev, Thisted Amt. Se nr. 116 i Thisted amt og nr. 239 i Ringkøbing amt.

Ifølge Heibergs protokol (B149-49) side 43 ansattes 1. August som 2.

Distriktsjordemoder i Viborg Kristina Sørensen født Lauritzen, gift med Maskinstrikker Julius E. Sørensen, 3 børn (i 1893).. Hun fik eksamen i maj 1893 og praktiserede i Viborg fra 1.5.1895. Hun havde praktiseret i Holstebro fra 1.11.1894 til maj 1895 og i Hjerm fra august 1893 til november 1894. Hun flyttede november 1902 til Laastrup, hvor hun byttede med Anna Hansigne Lange (nr. 147). Det fremgår af B118-53 side 212. Her nævnes også, at hun blev distriktsjordemoder i amtets 6. Distrikt (Hjorthede) fra 1.11.1905.

190, Margrethe Knorr født Jakobsen

Eksamen 4.7.1874, Margrethe Knorr født Jakobsen, gift med maler Knorr i Thisted.

Hun fik anden karakter.

Se nr. 86 i oversigten over jordemødre fra Thisted amt.

I Heibergs liste over jordemødre i 1884 er hun distriktsjordemoder i Fiskbæk, (distrikt 15).

I B149, indkomne breve til Viborg lægedistrikt, er brev af 24.4.1876 om, at jordemoder Margrethe Knorr af Thisted beskikkes til jordemoder i 15. Distrikt, Fiskbæk.

I oversigten fra 1874 anføres en Madam Jensen som jordemoder i 15. Distrikt, Fiskbæk. Se nr. 230.

B149-49 Fiskbæk jordemoderdistrikt, 15.: Til distriktet hører Vorde, Fiskbæk, Romlund, Ravnstrup, Kvols og Taarup.

Antal fødsler: 1883 : 78-----1892:57.

Jordemoderbolig i Fiskbæk. Boligen er god. Jordlod: Et stykke havejord.

Margrethe Knorr født Jacobsen, 40 år gammel, gift med maler Kristian Ernst Ferdinand Knorr.

1 barn, alder 13 år, hjemme.

Jordemodereksamen 1874 med anden karakter.

Ansæt i distriktet 1.5.1876.

Forhen praktiseret i Thisted Kjøbstad i 2 år.

Årlig løn 200 kr.

Privat fortjeneste opgivet i jan. 1884: 280 kr.

Ingen alderstillæg, holder 2 svin.

Praktiserer i samtlige sogne i distriktet, desforuden i Sparkjær. Ikke været suspenderet fra sit embede.

Forretningstøj, fødselsleje, sneppert, koppeapparat, vægt og målebånd i orden, januar 1884. Benytter fødselslejet.

Meddelt afsked 1. Maj 1907. Pension 300 kr. årlig.

I Skiveårbogen 1927 fortælles side 143 i artiklen ”Folkeminder fra Fjends herred” noget om stillingen som færgemand i Kvols, hvor Niels Fisker var den sidste, og han fortalte om en tur med en jordemoder:

”Jeg husker engang, at der en bælgmærk nat under en orkanagtig storm kom et køretøj over fra Fjends herred for at hente den nu afdøde distriktsjordemoder Margrethe Knorr i Fiskbæk. Vandet var alt for højt til, at jeg kunne trække hestene over, og gøre turen på båd anså jeg også for umuligt, men som sømand havde jeg i mit lange liv stået over for så mange vanskelige opgaver og lovede, på den betingelse, at en af kromandens karle tog med, at gøre forsøget. Vi fik straks fat i båden. Turen gik så nogenlunde derover, thi det var jo medvind, og efter at jeg havde kastet anker ved Fiskbæk Mølle, begav jeg mig op i byen for at få fat på jordemoderen, som hurtigt kom på benene og lovede at tage med, men hun var jo ikke særlig begejstret, da hun hørte, det først gjaldt en sejltur, tilmed i brandstorm. Vi kom imidlertid hurtigt ned til skuden og fik ”Madammen” skikket til sæde, og jeg fik fat i årerne. Det blev en våd og drøj omgang igennem storm og bølger, men omsider nåede vi da kroen, og livet var i behold. Da jordemoderen kom tilbage hen på dagen, satte jeg hende over på ny, men nu var vandet smult, og stormen havde lagt sig en del. Samtalen kom nu til at dreje sig om den uhyggelige sejltur om natten. Jeg siger

da: Ja, da du kom om bord i nat, havde jeg egentlig ikke nogen tro på, at vi nogensinde kom levende i land, thi havde vi stødt på en af hegnspælene på Ørregårds Enge, var vi sikkert bleven dødens bytte. Nu kan det nok være, jeg fik en ordentlig skylle af jordemoderen, men den var af en anden art end den, der vankede om natten af det oprørte vand. Hun foreholdt mig, hvor letsindig, jeg havde handlet ved at sætte hendes liv således i fare. Hertil svarede jeg ganske rolig, at jeg fulgte min samvittighed: Vi har kun begge gjort vor pligt!”

www.dk-gravsten 17.9.2018: Margrethe Knorr f. Jacobsen, 74 år, 4 mdr. 20 dage, født 20.10.1841 i Nors, død 10.3.1916, distriktsjordemoder iflg. Kirkebog. Lapidarium, Fiskbæk kirkegård, Nørlyng herred, Viborg amt.

191, Kirsten Thorup født Andersdatter eller Madam Bertelsen/Kirstine Bertelsen.

Eksamen 30.10.1852, Kirsten Andersdatter gift med indsidder Bertel Christensen Thorup i Thisted, Viborg Amt. Hun fik første karakter.

Hun er noteret primært under Thisted amt i mine lister, men en lokalitet ved navn Thisted findes også i Tapdrup sogn ved Viborg, så det er forklaringen.

Hendes fødsel: Tapdrup kirkebog (opslag 8) født 12.3.1820 Kirsten Andersdatter. Datter af gmd. Anders Jacobsen og ??? Kirsten Laurdatter.

Hendes konfirmation skal vist findes i domkirkens kirkebog, da der er mangler i Tapdrup. Bryllup: Tapdrup kirkebog (opslag 46), gift 3.8.1845 i kirken. Berthel Christensen, husmand i Thisted, 28 år gammel og Christine Andersdatter hos sin ?? i Thisted, 25 aar gammel.

Datterens fødsel: Tapdrup kirkebog (opslag 22): Født 2.6.1848 Caroline Berthelsen.

Datter af husmand Berthel Christensen og hustru Kirsten Andersdatter i Thisted Hede.

Der kan have været flere børn, men kun Caroline er fundet.

Efter eksamen blev hun jordemoder i Fiskbæk og siden i Mønsted.

Folketælling Fiskbæk 1855 (opslag 7) og 1860 (opslag 8) har for 1860:

Berthel Christopher Thorup, 42 år, gift, født i Thorup, Viborg amt, daglejer.

Kirsten Berthelsen født Andersen, 40 år, født i Tapdrup, gjordemoder.

Caroline Berthelsen, 12 år, født i Tapdrup, deres datter.

Samme personer i 1855, hvor de anføres som 38, 35 og 7 år.

I Fiskbæk havde hun afløst Kirstine Caroline Støttrup (nr. 34) gift med Johannes Klysner.

I B149-51 nævnes, at Kirstine Bertelsen er ansat i Mønsted 24.4.1862, forflyttet fra 15de distrikt (det er Fiskbæk). Hun fik i 1862 et nyt scarifikationsapparat.

Der er i B044- en kvittering for kopsætningsapparat i kasse købt, Viborg 7.11.1862, Berg og kvitteret af Madam Bertelsen (foto 17.1.2018).

I et notat i B149-51 den 20.4.62 står, at der er 3 ansøgere til stillingen i Mønsted, og at Lind anbefaler K. Bertelsen som den længst ansatte, altså med størst ancennitet.

Til distriktet hører: Mønsted, Daugbjerg, Smollerup, Gammelsterup og Borrits.

17.8.1877 Meddelt jordemoder i Mønsted, Madam Bertelsen, en ny jordemoderprotokol.

Forgænger, Margrethe Nielsdatter nåede at få en protokol, den ældste bevarede fra Mønsted (B149-188) viser, at de første fødsler fra 17.1.1862 til og med den tiende den 7.5.1862 er med samme skrift, medens skriften er ændret fra næste fødsel den 17.5.1862.

Forgænger, Margrethe Nielsdatter døde den 8.3.1862, så de 10 første fødsler det år har formentlig været med deltagelse af en helt tredje jordemoder, måske reservejordemoderen.

Lind (B149-51):17.6.78 eftersat, såvel protokol og instrumenter fandtes i god ordning.

Oversigt over jordemødre i 1874: 1. Distrikt, Madam Bertelsen, Mønsted.

B044: Tegning til et hus og tekst fremlagt ved licitationen på Viborg Domhus

23.7.186?. Nederst står Laanum den 1. Juni 1862 C? Jespersen (Det må være ham der har givet tilbud) og onsdag den 23.7.1862 blev licitationen over et jordemoderhus i Mønsted underskrevet.

I skrivelse af 19.6.1862 i samme mappe: ”Da den for nylig ansatte jordemoder i Viborg amts 1. Distrikt allerede før hun tiltrådte sin post havde om det hidtil værende jordemoderhus var ubeboeligt-----den tidligere jordemoder boede ikke i huset, da manden ejede et hus.

Folketælling 1870 i Mønsted (opslag 13), jordemoderhuus.

Kirsten Throup, 49 år, enke, født i (ulæseligt), husmoder, gjordemoder.

Folketælling 1880, Mønsted (opslag 38):

Kirsten Andersen, 60 år, enke, født i Tapdrup sogn, husmoder, jordemoder.

Maren Kristensen, 8 år, født i sognet, plejedatter.

Plejedatteren er ifølge kirkebogen (opslag 439); født 12.3.1871 som datter af gårdmand Frederik Christensen og hustru, moderen 23 år.

De var blevet gift i Mønsted (opslag 89) 18.1.1867: Ungkarl og gårdmand Frederik Christensen i Mønsted, 33 år og pige Caroline Berthelsen i Mønsted, 19 år. Forlovere: Berthel Christiansen og Jacob Christensen.

Datteren, Caroline døde 23.6.1877 (Mønsted kirkebog opslag 133): Død Karoline Bertelsen, gmd. Frederik Kristensens hustru i Mønsted, 29 år.

Hun havde dagen før født en datter (Mønsted kirkebog opslag 53): Født 22.6.1877 Sophie Christensen, hjemmedøbt 22. Juni af jordemoderen i Mønsted. Datter af gmd. Frederik Christensen og hustru Karoline Bertelsen i Mønsted, 29 år.

Barnet (jordemoderens barnebarn) døde 13.7.1877 (Mønsted kirkebog opslag 133):

Sophie Christensen. Gmd. Frederik Kristensens datter i Mønsted, 3 uger.

I jordemoderprotokollen fra fødslen 22.6.1877, dog anført som 23.6.1877, står Frederik Christensens kone, Mønsted, 29 år, gift. Levende pige født ved naturen. Konen død af krampe.

At datteren Karoline er død i 1877 forklarer også, hvorfor hendes datter, Maren, kom i pleje hos mormoderen. Morfaderen var allerede død i 1869 (Mønsted kirkebog opslag 118): Død 20.12.1869 Bertel Christiansen. Indsiddet i Mønsted, gift med jordemoderen sammesteds. Født i Thorup, Simsted sogn, 52 år.

I Heibergs protokol (B149,49) side 48 står om Mønsted jordemoderdistrikt:

Jordemoderboligen beliggende i Mønsted. Boligen god. Jordlod ca. 7 tdr. land (simpel jord). ((to andre steder nævnes, at der er 5 tdr. land til boligen)).

Kirsten Thorup, 63 år gammel, enke.

2 børn, alder 30 og 36 år. 1 datterdatter hjemme.

Jordemodereksamen 1852 med første karakter.

Ansæt i distriktet i 1862. Forhen praktiseret i Fiskbæk 1852. (I B149-51 under 15. Distrikt med bopæl i Fiskbæk står: Kirstine Bertelsen v. Thorup. Ansæt 5. Dec. 1851, forflyttet til 1. Distrikt 24.4.62).

Årlig løn med alderstillæg 130 kr.

Årlig privat fortjeneste efter opgivende i januar 1884: 300 kr.

Praktiserer i samtlige sogne i distriktet.

Kreaturhold: 1 ged og 4 får.

Ikke været suspenderet fra sit embede.

Forretningstøj: Fødselsleje, sneppert, koppeapparat, vægt og målebånd i orden (:januar 1884:)

Benytter fødselslejet.

(et par ulæselige sætninger)

15.6.88 blev hun efter ansøgning entlediget og fik plads i Viborg Hospital (68 år gammel).

Den 24.7.1888 ansattes afløseren Edel Marie Lorentzen (se nr.85).

Kirsten døde i Viborg i 1907:

Viborg domsogn (opslag 273): Død 23.3.1907, begravet 30.3. på Viborg Kirkegård.

Kirsten Thorup født Andersen. Pensioneret jordemoder (Mønsted), født i Tapdrup 12.

Mafts 1820. Datter af gårdmand Anders Jacobsen og hustru Kirsten Laursen, gift med Berthel Thorup død i Mønsted ca 1868. 87 år gammel.

192, Sophie? Jacobsdatter

Hun er uexamineret jordemoder ved fødsel af dødfødt i Ørum 2. November 1817 (kirkebogen opslag 51). Fødekvinde havde ikke født før, og fødslen skete naturlig og uden vending. Som forsøg på genoplivning af barnet brugtes varmt bad og gnidning etc.

193, Inge Marie Kaasgaard

Hun er nævnt i Heibergs protokol (B149-49) som distriktsjordemoder i distrikt 19 i Astrup.

194, Sophie Hanberg

Oversigt over jordemødre i 1874 fra B149-51, hvor oversigten ligger som løst bilag.

Madam Sophie Hanberg examineret i Kiel i Oct. 60 m. 1ste Karakter af Prof Litzmann.

Der står ikke noget om, hvor hun er ansat.

195; Kirsten Hamels

Mortensens sedler (er på arkivet i Esbjerg og kan ses på internettet): Hjorthede kirkebog 1754. Hjemmedøbt Andreas Jensens 2 børn: Hans og Christen som efter jordemoder Kirsten Hamels af Løvskal og andre koners sigende var meget syge – døde og begge før kommen i kirken.

196, Maren Andersdatter

Folketællingen 1834 i Vammen (opslag 4), **Gjordemoderhuset**

Peder Andersen Vestergaard, 55 år, gift, dagleier.

Maren Andersdatter, 51 år, gift, hans kone, gjordemoder.

De er samme sted ved folketællingen 1845 hvoraf fremgår, at manden er født i Lindum sogn, Viborg amt og hun i Hersom(?) sogn, Viborg amt. De er nu 66 og 62 år gamle og har en hushjælp.

Ved fkt. 1850 er Else Marie Clausdatter jordemoder i Vammen (nr. 210).

Maren Andersdatter døde i 1845 og manden i 1857.

Vammen kirkebog (opslag 129): Død 14.3.1845 Maren Andersdatter, Gjordemoder boende i Vammen, 62 Aar.

Vammen kirkebog (opslag 125): Død 11.12.1857 Peder Andersen (Vestergaard).

Huusmand i Vammen, gift. 75½ Aar.

De er ikke fundet under viede i Hersom 1814-30, men det er sikkert også sket før.

Hun nævnes først i listen over dødfødte børn i Vammen (kirkebogen opslag 50--) ved fødsel i 1820, så hun er senest startet på det tidspunkt. Af denne oversigt ser vi også, at hun er undervist og eksamineret af dr. Randrup.

Listen over dødfødte (min nummerering):

1, Født 1814, Maren Sørensdatter, exam. jordemoder (se nr. 12). Fødslen besværlig med vending. Fosteret fuldbåret, død i fødselen. Som genoplivningsforsøg hældt vand på brystet, fingrene på næseboret og blæst den i lungerne.

2, Født 1814, samme jordemoder, langsom men sædvanlig fødsel. Vandbad, skudt ribbenene og ingen (yderligere??) midler, fordi ringe håb var om livet.

3, 1814, jordemoder Madam Lind (nr. 238) examineret. Fosteret kom naturligt til verden. Blev blæst i lungerne, badet i varmt vand etc.

4, 1815, jordemoder Madam Rosenberg (nr. 10), examineret. Fosteret naturligt til verden. Varmt bad på brystet, blæst i lungerne.

5, 1815, Maren Sørensdatter fra VesterThiele (nr. 12): examineret. Fosteret fødtes naturligt til verden. Ingen midler brugt, da fosteret længe havde været dødt.

6, 1819, Ane Cecilia Sørensdatter (nr. 235) uexamineret. Fødslen besværlig men fosteret kom til verden uden instrumenters brug. Blæst i lungerne og badet i varmt?? Vand.

7, 1820, Maren Andersdatter (196), examineret af Doctor Randrup. Fosteret fødtes naturligt til verden. Anvendte midler vare forgæves.

8, 1822, Maren Andersdatter. Fosteret fødtes naturligt til verden. Fosterets liv kjendtes en smule, men forsvandt strax, og intet anvendt middel kunde bringe det til livs igjen.

9, 1822, Maren Andersdatter. Fosteret fødtes naturligt til verden. Blæst i lunder, badet i opvarmet vand.

10, 1825, Maren Andersdatter, underviist af Randrup. Fosteret kom naturligt til verden. Ingen midler anvendtes, da barnet allerede var i forrådnelse. Moderen formedelst langvarig sygdom først introduceret den 12. Marts 1826.

11, 1828, samme. Fosteret kom saa let til verden, at det var født inden gjordemoderens ankomst. Gjordemoderen brugte efter sin ankomst alle sædvanlige midler men forgjæves.

12, 1829, samme. Fosteret fødtes naturligt. Der syntes at være liv i fødselens øieblik, men det drog i det første kun et aandedrag.

Alle forskjellige midler anvendtes i høi grad uden nytte. Moderen introduceret 17. Maj 1829.

13, 1830, samme. Fosteret blev født ved vending. Ingen midler blev anvendt, da fosteret var i forrådnelse. Moderen introduceret 20. Juni 1830.

14, 1830, samme. Fosteret blev født ved en let og naturlig fødsel. Fosteret syntes at have været uden liv i ca 2 dage, derfor anvendtes kun de simpleste midler for at bringe det til live. Moderen introduceret 14. November 1830.

15, 1833, samme. Fosteret blev født ved vending. Alle midler anvendtes for at bringe det til live men forgjæves. Moderen introduceret den ? august 1833.

16, 1833, samme. Fosteret blev født ved vending. Alle midler—do. Moderen introduceret 24/27? Oct. 1833.

17, 1837, samme. Fosteret blev naturligt født. Alle midler anvendtes men forgjæves, da fosteret havde været død omtrent 12 timer før fødselen. Moderen introduceret 13. August 1837.

18, 1837, samme. Fosteret fødtes naturligt, men var død under fødslen, som var besværlig. Alle midler anvendtes men forgæves. Uægte.

19, 1838, samme. Fosteret fødtes ved vending men døde under fødslen. Alle midler—do. Moderen introduceret 30. September 1837.

20, 1839, samme. Fosteret fødtes ved vending, efter at det var død under fødslen. Alle midler---do. Moderen introduceret 31. Marts 1839.

21, 1840, amme. Fosteret født meget let, dog ved vending. Fosteret bragtes i varmt bad, almindelig (resten ulæseligt). Moderen introduceret 22. Marts 1840.

22, 1840, samme. Fødselen var hård, men naturlig. Alle de sædvanlige midler anvendtes men uden nytte. Moderen introduceret 15. Maj 1840.

23, 1841, samme. Fødslen var meget hård men naturlig. Alle sædvanlige midler anvendtes. Moderen introduceret 4. April 1841.

24, 6. eller 16. Februar 1842, samme. Fosteret var i forrådning og blev ved vending bragt til verden. Ingen midler er anvendt. Moderen introduceret 29. Februar.

Af de 24 deltog Maren Andersdatter i de sidste 18 fødsler. Der er ikke nævnt deltagelse af læge ved nogen af fødslerne.

I 6 af fødslerne havde moderen tidligere født et dødt barn (nr. 2, 4, 5, 12, 17 og 20, og heraf optrådte nogle flere gange, så nr. 2 og 5 havde mindst 2 dødfødsler, nr. 4, 12 og 20 mindst 3 dødfødsler samt nr. 17 mindst 5 dødfødsler.

197, Elisabeth Jensdatter

Oplysninger fra Alice Pedersen december 2015: I ”Årbog for Lysgård, Hids med flere herreder 1920” omtales side 105-07 Elisabeth Jensdatter gift med Kjeld Jensen, skovfoged i Vium. Hun er udlært af dr. Rogert før 1788.

I folketællingen 1787 i Vium. Lysgård herred (opslag 6) læser jeg navnet som Magrethe Jensdatter, 66 år, gift med ? Krestensen, husbondens fader, 73 år, begge i første ægteskab. Han er aftægtsmand og hun er jordemoder. Det er også rigtigt, men se under nr. 214.

Folketælling 1787, Sjørsløv Sogn, Lysgård herred (opslag 2):

Kjeld Nielsen, Hosbonde, 48 Aar, gift 2. Gang, Skovfoged.

Elisabeth Jensdatter, Madmoder, 34 Aar, gift 1. Gang og Jordemoder.

5 børn på 15, 9, 5, 3 og 1 år.

Kirstine Pedersdatter, 73 Aar, ugift

Bodil Pedersdatter, 18 Aar, ugift.

De er ikke fundet i Sjørsløv sogn ved folketællingen 1801, hvor der ikke er set nogen jordemoder, men flere sider er nærmest ulæselige.

Niels Blicher ”Tophographie over Vium præstekald” 1795, Blicherselskabet 1978 side 166:

Vi fik i 1784 en duelig jordemoder, lært af sal. Dr. Rogert i Viborg. Hendes navn er Elisabeth Jensd. Kjeld Nielsen Skovfogeds hustru ved Aunsbjerg ¼ mil fra Vium. Hun er et eksempel for andre i kyndighed, nøjsomhed og udholdenhed o. m. og har endog dette forud for mange udlærte, at hun årelader meget vel. Kun skade at hendes svækkede

helbred, store børneflokk og flere omstændigheder bevæge hende til at unddrage sig fra bestillingen. Den gamle i Vium (må være nr. 214, Margrethe Jensdatter) og 2 i Lysgaard sogn (ingen set ved folketællingen 1787) praktisere derfor nu igen. Som følge deraf er nu i en tid af 5 måneder i det lille Lysgård sogn 5 børn dødfødte og 2 døde straks efter fødslen; men derimod har kun et eneste i samme tid været i kirke. Hvor sørgeligt! Ifølge Ruth Møller Sørensen, en efterkommer af Elisabeth Jensdatter, døde hun den 10. Marts 1814.

Er hun den samme jordemoder, der nævnes Elisabeth Margrethe fra Lille Teilgaard ved dødfødsel i Torning (opslag 139) april 1803?

198. Astrid Marie Udsen

Materiale er lånt af Grethe Ploug, Gefionsvej 6, Viborg, ved mødeaften i slægtshistorisk forening for Viborg og omegn 4.12.2015, og herfra er noget noteret:

Astrid Marie Udsen har boet Sct. Leonisgade 14 i Viborg og virket som jordemoder i Viborg. Ifølge Grethe Ploug var Udsen jordemoder til omkring 1987. Hun havde en fast chauffør, der kørte for hende, når hun skulle ud til fødsler.

I hendes eksamensbevis som jordemoder står Jordemoder Astrid Marie Udsen af Gl. Aarhus Amt. I eksamensbeviset, der består af mindst 20 sider, mest kopi af formularer m.m., står ikke nogen dato eller årstal for hendes eksamen, men det har været tidligst i 1944, hvor hun blev ansat som reservejordemoder på Fødselsanstalten i Jylland i Aarhus. Der er forskellige anbefalinger i mappen:

Kokkepige fra 1.3.1935 til 1.11.1935 i KFUMs Restauration. Hun er en flink, villig og proper Pige til sit Arbejde, har et meget omgængeligt Væsen, stod sig godt med sine Medarbejdere. Jeg giver hende gerne min bedste Anbefaling.

Margrethe Dalgaard, Bestyrerinde

Rosenborggade 15, København, 1.11.35.

Frøken Astrid Udsen, der har været her i Huset fra Midten af September 1936, ønsker at forlade os til 1. September d. A. for at tage til London og har bedt mig om en Anbefaling. Jeg kan udtale, at Astrid Udsen er en god ung Pige, som jeg har været glad ved at have i Huset, er flink til al huslig Gerning samt tro og paalidelig, saaledes at jeg kan anbefale hende paa det bedste.

Hellerup den 1. August 1937

Gad, fhv. Dommer

Frøken Astrid Udsen har været her på "Bethesda" fra 1.12.39 til Dato. Frk. Udsen har været Afløser saavel ved Arbejdet mellem Børnene, som Medhjælp ved det praktiske Arbejde blandt de unge Mødre. Hun er af Natur et villigt, paalideligt Menneske, der øver sit Arbejde med Dygtighed.

Mina Blangsted

Bestyrerinde

Moder og Spædbørnshjemmet "Bethesda", Aarhus 15.5.41.

Fødselsanstalten Jylland 8.6.1947

Jordemoder Frøken Astrid Udsen har været ansat som Reservejordemoder

(=Underjordemoder) ved Fødselsanstalten i Jylland i 2 Aar fra 1. Oktober 1944.

Under denne sin Tjeneste her har Frøken Udsen vist sig som en særdeles flink og praktisk dygtig Jordemoder, hvis omhyggelige Iagttagelse af Patienterne ikke mindre end hendes manuelle Færdigheder har været en Støtte for Arbejdet paa Fødeafdelingen. Hun er dertil

flittig og samvittighedsfuld i sit Arbejde og elskværdig af Væsen saaavel i Forhold til Patienter som i Forhold til Medarbejdere, hvorfor jeg gerne medgiver Frøken Udsen min bedste anbefaling.

Axel Olsen, Overlæge, Dr.med.

Der er også kursusbeviser, som viser, at hun har været på efteruddannelse:

Weekendkursus på Snoghøj maj 1965, kursus på Rigshospitalet marts 1973 og på Hellerup Parkhotel i 1975.

Resultat for alle kirkegårde under DK-gravsten side 2 af 8: Astrid Udsen, 90 år, 3 mdr.6 dage, født 21.9.1915, død 27.12.2005, jordemoder, Viborg kirkegård, Nørlyng herred, Viborg amt.

199, Inger Ryberg gift Nielsen/Hansen

www.hammershoej-by.dk/Historie/jordemoder: Inger Ryberg (gift Nielsen), - pensioneret 1852 (som jordemoder i Hammershøj, afløst af fru Jæger, se nr. 172), født den ?? 1782 (?) i Sverrig – død den 9.2.1856 i Hammershøj, gift med Jens Nielsen, snedker/jordbruger (f. 1787) i København – død 1861 i Hammershøj.

Eksamensprotokollen: Eksamen 1.11.1813 Inger Ryberg, Tømmermand ved Holmen, Jens Hansens Kone, af København. Alle fandtes delige.

Der står Jens Hansen under mandens navn. Om der er tale om fejlskrivning det ene sted, så Jens Hansen og Jens Nielsen er den samme, er uvist. Tømmermand og snedker tyder på, at det kan være den samme.

Familien kan følges i folketællingen i Hammershøj fra 1834 til 1850, hvor hun nævnes som jordemoder. Ved folketællingen 1834 er der 4 børn, hvor den første har efternavnet Hansen (Louise Hansen, 23 år og ugift i 1834), medens de andre, Kristian på 11 år, Lindvig på 10 år og Wilhelmine på 13 år alle hedder Nielsen.

I kirkebogen nævnes, at både mand og kone døde af alderdom, henholdsvis 71 år og 74 år, og knap en måned før Inger Niensens død, nemlig den 19.1.1856 døde deres ugifte datter Wilhelmine Christiane Jensdatter af vattersot.

Datteren Wilhelmine var ifølge folketællingen 1850 født i Hammershøj sogn, så ægteparret må være kommet dertil senest omkring 1822, hvor datteren er nævnt som født 13.2.1822 i Hammershøj som datter af snedker Jens Nielsen og jordemoder Inger Ryberg. (Det kan tilføjes, at der i kirkebogen fra Hammershøj i opslag 23 nævnes 5 dødfødte drenge og i opslag 25 7 piger, men kun for en enkelt nævnes jordemoderen, og det er Inger i 1836).

Hun nævnes i Ørum kirkebog (opslag 52) som jordemoder ved dødfødsel i 1839, hvor der var naturlig fødsel, og hvor der brugtes varmt bad og gnidning som genoplivningsforsøg.

200, Anne Marie Rønning gift Jensen.

www.hammershoej-by.dk/Historie/jordemoder: Anne Marie Rønning gift Jensen, udnævnt ? (som jordemoder i Hammershøj efter fru Jæger og Larsine Thorstensen , se nr. 172 og 46) – pensioneret 1926, født den 4.1.1856 i Fiskbæk – død 10.1.1940 i Hammershøj. Gift med Anders Jensen, centralbestyrer, født 6.3.1855 i Viborg, død 20.11.1933 i Hammershøj.

Jordemodereksamensprotokollen: Eksamen 26.6.1880, Anna Maria Jensen født Rønning, gift med Politibetj. J., Nibe, Aalborg Amt. Hun fik første karakter.

På den nævnte hjemmeside er side 2 et billede af jordemoder Anne Marie Rønning på en hestevogn klar til at rykke ud. Det er manden Anders Jensen, der er kusk. Et skilt på husets væg fortæller, at her er telefoncentralen. Huset havde de købt i 1913.

En ny jordemoderbolig købtes i 1926 på Viborgvej 24.

Hammershøj kirkebog (opslag 239): Død 10.1.1940 i Hammershøj, Anna Marie Jensen født Rønning, forhenværende jordemoder, datter af møller Peter Larsen Rønning og hustru Nicoline Jensen, Fiskbæk by og sogn, født 4.2.1856. Enke efter centralbestyrer Anders Jensen død 1933. 84 år.

I B149-49 (Heibergs protokol) står side 69: Practiserende jordemoder Marie Jensen af Viborg konstitueredes 27.3.1893 til at varetage forretningerne under vakancen. Den konstituerede jordemoder Anne Marie Jensen fik fast ansættelse den 29. April 1893. Hun er gift med arbejdsmand Anders Jensen, 34 år gammel og har 6 børn. Eksamen sommer 1880 med første karakter. Praktiserede i Viborg 1880 til 1. november 1881, blev derpå distriktsjordemoder i 9de distrikt (Tånium) pr. Randers, hvor hun har virket indtil hun den 1. Marts 1890 nedsatte sig i Viborg som praktiserende jordemoder.

Samme i B118-53. Her er tilføjet oplysninger om, at hun blev konstitueret som distriktsjordemoder i Hammershøj fra 27.3.1893 til hun ansattes fast der 29.4.1893.

Folketælling 1925 Hjortshøj (opslag 47):

Jensen, Anders, født 6.3.1855 i Viborg, Husfader, Centralbestyrer.

Jensen, Anne Marie, født 2.2.1852 i Fiskbæk, Jordemoder.

Rønning Torp, Folmer, født 23.10.1917 i Hammershøj., Barn.

Rønning Torp, Kirstine Marie, født 22.3. 1900 i , Slægtning.

Ifølge kirkebogen i Hammershøj (opslag 47) fødtes Folmer Rønning den 23.10.1917 i Hammershøj, søn af ugift Kirstine Marie Rønning Torp, 17 Aar, Hammershøj By og Sogn. (Jordemoderen var ikke blandt fadderne).

Hammershøj kirkebog (opslag 176), konfirmeret 1914 Kirstine Marie Rønning Torp, da. Ugift Kirstine Christiane Jensen i Hammershøj og udlagt Barnefader Typograf Søren Torp i Brooklyn, født i Hammershøj 22.3.1900. (Hun er måske niece til Anders Jensen). I "Tjele på langs 2014" side 160 omtales fodboldspillere fra Hammershøj, hvor den ene, Henry Fogh Jensen, kaldes for "Centralbestyreren". En bror var Aage Fogh Jensen.

Relation til jordemoderen??

201, Kirstine Sigrid Vestergaard gift Bødker Pedersen.

Da.Jo.III side 43 under jordemoderforeningen i København: Vestergaard, Frøken Sigrid; Reservejordemoder, Rigshospitalets Afd. B. Født 13. Marts 1902; dimitteret fra Rigshospitalets Jordemoderskole 1933; Reservejordemoder ved Fødeklubben "Tagesminde", Gentofte 1833-34; paa Rigshospitalets Fødeafd. B siden 1.11.1934.

Adresse: Rigshospitalet , Ø

Der er billede af hende i bogen.

www.hammershoej-by/Historie/jordemoder: Sigrid Vestergaard gift Bødker Pedersen, pensioneret 1972 (fra ansættelse som jordemoder i Hammershøj i Viborg amt), født 13.3.1902 i Skjern, død 18.5.1995, gift 1948 med Peder Bødker Pedersen, født 22.6.1898 i Vorning, død september 1980.

Skjern kirkebog Viborg amt (opslag 88): Født 13.3.1902 Kirstine Sigrid Sørensen. Navnet ændret til Vestergaard ifølge bevilling 1916. Datter af husejer og smed Christen Sørensen og hustru Jensine Andersen, 39 år i Løvskal.

Hun er altså født nær Hammershøj, hvor hun endte som jordemoder tidligst i 1935.

Folketælling 1940, Hammershøj (opslag 24, 2. Del): Sigrid Kirstine Vestergaard, født 13.3.1903 i Skjern sogn, ugift jordemoder.

Deres bryllup, der skulle være i 1948, er ikke fundet i Hammershøj, Skjern, Vorning og Kvorning, og der er ikke fundet fødte børn. Deres død kan endnu ikke ses i kirkebøgerne.

Ifølge ”Tjele på langs 2014” side 192 under omtale af Vinge Mølle nævnes, at Peder Bødker Pedersen, der havde to døtre af første ægteskab, i 1937 blev skilt fra sin anden kone. Han blev gift 5.12.1948 i Randers i Sct. Peders Kirke med jordemoderen i Hammershøj, Sigrid Vestergaard, der boede på Viborgvej 24, hvor han også flyttede ind. Hun døde den 18. Maj 1995. Manden døde i september 1980. Han blev både i Kvorning og senere i Hammershøj kaldt ”Vinge-Per”, og han var en populær instruktør af dilettantforestillinger og andre folkelige arrangementer. Han skiftede erhverv, og var, da han blev gift med Sigrid Vestergaard, skræddermester i Hammershøj.

Hendes gravsten er på kirkegården i Ørum. Her står tilsyneladende født 13.2.1902, død 18.5.1995. Gravstenen er fotograferet efteråret 2017. Kirkebogen har hendes fødsel som 13.3.1902, gravstenen 13.2. På gravstedet er sten for en ældre søster med kaldenavnet Side Vestergaard født 14.2.1895, død 21.3.1976. Der er også gravsten for Charlotte Vestergaard født 15.5.1888 død 13.2.1933.

Tidsskr. Jo. 1935 side 278: Efter indstilling fra amtslægen og jordemoderudvalget havde formanden (for Viborg Amtsråd) beskikket reservejordemoder ved Rigshospitalet Frk. Kirstine Vestergaard til distriktsjordemoder i Lem.

Hun må være blevet ansat i stillingen i Hammershøj, der var opslået til besættelse 1.1.1938. og have afløst nr. 136 Martine Houmann.

www.dk-gravsten, 17.9.2018: Sigrid Bødker Pedersen f. Vestergaard, 93 år, 3 mdr. 5 dage, født 13.2.1902, død 18.5.1995, fhv. jordemoder, Ørum kirkegård, Sønderlyng herred, Viborg amt.

202, Ane Marie Kamp født Dam, gift Andersen.

Folketælling 1834 Tånum sogn, Viborg amt (opslag 5) et hus uden jord til beboelse for jordemoderen.

Søren Andersen, 51 år, gift, jordemoderens mand, som har lært hattemagerprofessionen, men ikke driver---

Ane Marie Kamp født Dam, 50 år, hans kone.

Anders Sørensen, 9 år, opdrages hos husfaderen som dennes søn på slegfreds vegne.

Anders Sørensen døde 20.1.1881 (opslag 124 i Tånum kirkebog), idet han frøs ihjel. Han kaldtes da Anders Sørensen (Hattemager).

Eksamen: 28.4.1828 Ane Marie Dam, Komsumptionsbetjent Andreas Arentsen Kamps Kone af Slangstrup By, Frideriksborg Amt. Hun udmærkede sig.

Ved en dødfødsel i Tånum i 1835 nævnes Ane Marie Kamp som jordemoder.

Tånum kirkebog (opslag 83), død 27.4.1837, Ane Marie Kamp, Jordemoder for Viborg Amts 9de District og var Søren Andersens Hustru heri Tanum, 51 Aar.

I Tånum kirkebog (opslag 43) under dødfødte børn nævnes Ane Marie Kamp, Distriktsjordemoder ved fødsel 2.12.1835. Ved brug af instrumenter, først af

Batallionschirurg Christensen(?) og derpaa af Doctor Holm i Randers kom Fosteret til Verden. Resten er nærmest ulæseligt.

203, Madam Sabro = Charlotte Jensdatter

Hun optræder i Tånum sogn, Viborg amt ved dødfødsel i 1841 (opslag 43). Der står, at Madam Sabro fra Randers var examineret Gjordemoder. Barnet blev født uden brug af instrumenter, men det var –(ulæseligt). Tvilling.

Hun fik eksamen 29.10.1836: Charlotte JensD, Skoemager Sabroes Kone af Randers Bye og Randers Amt. Hun udmærkede sig.

204, Kirstine Abigael Dengsø., født Johansen

B118-53. Fysikatet for Viborg og Thisted Amter i 1875-1914 side 200:

Praktiserende jordemødre i Randers lægedistrikt (men under fysikatet i Viborg): Vester Velling, Kirstine Abigael Dengsø, født 14.2.1873, gift med gårdejer Rasmus Dengsø. Eksamen 1896 med 2. Karakter. Tidligere reservejordemoder i Nakskov. Praktiserende i København i 5 år og i Vamdrup i 2 måneder. Distriktsjordemoder i Tånum 1.6.1905 til 31.7.1906. Nedsatte sig i Vester Velling fra 12.2.1907. I 1907 distriktsjordemoder i Randers amt.

Da.Jo.III side 68: Dengsøe, Fru Kristine Abigael f. Johansen; Distriktsjordemoder i Ørum. Født 14.2.1873 i Hjarup; dimitteret fra den kongelige Fødselsstiftelse 1896; Reservejordemoder i Nakskov 1896-1900; privat praktiserende Jordemoder i København 1900-1905; Distriktsjordemoder i Taanum 1905-1906; Distriktsjordemoder i Ørum siden 1906. Adresse: Ørum, Djursland.

Der er billede af hende i bogen.

Eksamen 28.8.1896 nr 1: Kirstine Abigael Madsen født Johansen, gift med Købmand M, St. Thorlund, Aarhus Amt.

Hun fik anden karakter.

Hjarup kirkebog (opslag 54): Født 14.2.1873, Kirstine Abigail Johansen. Datter af lejehusmand Andreas Johansen og hustru Maren Jensen i Hjarup (Ribe amt).

205, Marie Jensen

Se under nr. 49, Marie Levring gift La--- og senere Jensen i bl.a. Fiskbæk.

206, Inger Marie Pedersen.

Ifølge Heibergs protokol blev jordemoder i Lemvig Inger Marie Pedersen beskikket 13.3.1901 til fra 1. April 1901 at være distriktsjordemoder i Vium.

Se nr. 139 blandt jordemødre fra Ringkøbing amt.

Eksamen: 1.9.1896, Inge Maria Pedersen, ugift af Herning. Hun fik 1. Karakter.

207, Maren Hansdatter.

Bo Fritzbøger ”En lumpen stodder. Liv og landskab i 1700-tallets Midtjylland” side 147: Jordemoderen Maren Hansdatter fra Højbjerg var indkaldt som vidne sammen med andre i Højbjerg, hvor præsten holdt trolovelsesgilde for Søren Pedersen Kusk og tjenestepigen Kirsten Christensdatter. Det synes at have været den 25.3.1741 (kilde: Sahl-Gullev kirkebog 1691-1771 side 56r).

208, Maren Christensdatter gift Kryger.

Eks. 29.10.1838, Maren ChristensD, Snedker Johan Johansen Krygers Kone af Ølsted, Aarhus Amt.

Hun udmærkede sig.

B149-51: 13.7. 1877 Underrettet af amtet, at enkemadam Krüger er entlediget som distriktsjordemoder i amtets 16. Distrikt med pension fra 1. August d. A.

Datteren, Mariane Thomsen (nr. 71) afløste hende.

Højbjerg kirkebog (opslag 28): Død 16.2.1881, begravet 24.2., Maren Kryger, Jordemoder i Højbjerg, 70½ Aar.

En datter, Mariane Kryger født i Højbjerg 17.1.1846. Hun blev uddannet jordemoder, se nr. 71.

Folketælling Højbjerg, Viborg amt 1860 (opslag 3):

Johannes Kryger, 50 år, gift, født i Aarhus, Snedker.

Maren Christensdatter, 50 år, gift, født i Elsted Sogn, Gjordemoder.

Mariane Kryger, 15 år, født i Sognet, deres Børn.

Hans Christian Kryger, 12 år, do.

Edel Vilhelmine Hansen, 3 år, født i sognet, Pensionair.

Folketælling Højbjerg, Viborg amt 1870 (opslag 23):

Jordemoderhuset

Nr. 45, Maren Kryger født Kristenseen, 59 år, enke, født i Elsted, Aarhus amt.

Nr. 46, maren Nielsen, 3 år, født i Højbjerg, slægtning.

Nr. 47: Vilhelmine Hansen født Sørensen(?), Enke, født paa Rûgen, Syerske.

I det næste hus:

Nr. 48, Niels Thomsen, 31 år, gift, født i Viborg, Murer.

Nr. 49, Maren Kryger, 24 år, gift, født i Højbjerg, Husmoder.

Vilhelmine Thomsen, 1 år, født i Højbjerg.

Oversigt over jordemødre i 1874: 16. Distrikt, Madam Krüger, Høiberg.

Gjordemoder M. Krüger var til stede ved dødfødsel i Lysegård (opslag 32 i kirkebogen) i 1852.

209, Magdalene Rasmussen.

Da.Jo.III124: Rasmussen, Fru Magdalene; Distriktsjordemoder i Lee. Adresse: Lee pr. Bjerringbro St.

Der er ikke billede af hende i bogen men i:

Danske Byer og Sogne 11. Bind Viborg Amt, Kbh. 1934 side 265: Magdalene Rasmussen, Distriktsjordemoder, er født den 16. Maj 1890. Jordemodereksamen 1922, Sygeplejerske ved Kolding Sygehus og paa Hærens og Flaadens Epidemiafdeling i København, privat praktiserende Jordemoder i Brande, ansat som Distriktsjordemoder for Hjerminde-Lee-Hjorthede Kommune.

Tidsskr. Jo. 1935 side 169: Ny distriktsjordemoder. Distriktsjordemoder Fru Rasmussen, Lee, er blevet udnævnt til Distriktsjordemoder i Viborg (13. Juni, Viborg Stifttidende).

210, Else Marie Clausdatter

Eksamen 14.5.1849 Else Marie Clausdatter. Indsieder Rasmussens Hustru af Kiærgaard, Aarhus Amt. Hun fik anden karakter.

Folketælling Vammen, Viborg Amt 1850 (opslag 2):

Niels Rasmussen, 27 år, gift, født i ?? sogn, Aarhus Amt. Inderst og Dagleier.

Else Marie Clausdatter, 25 år, gift, født i Hundslund??, Aarhus Amt, Hans Kone, Jordemoder.

Hun er ikke fundet under døde i Vammen 1850-1860 og ikke i afgangslister 1850-56. Der er ikke fundet nogen Else Marie Clausdatter døbt i Hundslund kirkebog 1823-1830 men en Else Sørensdatter født 9.2.1825. Til gengæld under viede:

Hundslund kb 8opslag 125): Viet 16.5.1847 Niels Rasmussen Ørting?? (svært læseligt, uklar skrift) Ungkarl, tjenende---- 29 Aar. Og Else Marie Clausdatter ?? 22 Aar, Pige, Gaardmandsdatter???. Forlovere: Claus Jensen, Gaardmand ?? Gaardmand ?? Gaarden i Ørting

Hun var ved folketællingen i 1855 i Vammen afløst af nr. 45, Christine Vilhelmine Pedersdatter gift Hall.

211, Gustavedsen, Ane Christine/Kirstine Bram/Pram født

B149-51: Ørum distrikt, syvende.

Jordemoder bor i Ørum.

Ane Kirstine Pram. Oplært af stiftsfysikus Randrup – ansat som virkelig jordemoder 2.8.1819. Har af distriktet fået et sølvkateter, fik 1846 sneppet og sprøjte (sammenlign med nr. 171, der også er oplært af Randrup og fik lignende).

Hans Michael Randrup (1779-1844) var stiftsfysikus i Viborg fra 15.4.1818 til 1. Maj 1822, hvor han flyttede til Ribe. Han må således straks være gået i gang med at oplære jordemødre, da han kom til Viborg, når Ane Christine Bram i 1819 kunne ansættes som virkelig jordemoder. Hun og manden må altså være kommet til Ørum senest i 1819. De er ikke nævnt i kirkebogens tilgangsliste, men i oversigten over dødfødte ses----

Der er mere om hende i B149-51 den 14.4.56: Jordemoder i 7. District Madam Bram har i længere tid form. sygdom været hindret i at fungere som jordemoder. Hendes tilstand har i den senere tid forværret sig, at hun er nødsaget til at fratræde sin ansættelse, og jeg har lovet hende at indberette dette til amtet, samt at andrag på, at pension måtte blive hende meddelt. Da hun snart 37 år har været beskikket jordemoder i 7. Distrikt (hendes bestalling er fra 2. August 1819), og hun i sin egn anses for en flink og pålidelig jordemoder, formener jeg, at der bør tilstås hende en (ulæseligt) pension, og det så meget mere, som det kun er lidet sandsynligt, at hun har lang tid tilbage at leve i. Ved samme lejlighed vil jeg tillige bringe en længe påtænkt forandring. Erindring, nemlig at lægge Asmild og Tapdrup sogn, der ligger så langt fra Ørum, at jordemoderen der kun sjældent afbenyttes, til Viborg jordemoderdistrikt. /:Indberettet til physicatet den 6. Maj 1856:/ I Middelsom Sønderlyng herreder under jordemodersager er kvittering fra 26.11.1855 underskrevet af Ane M. sal. Bram (fotograferet 12.10.2017).

Folketællingen Ørum, Sønderlyng (opsl. 4) 1834:

Chresten Chrestensen Bram, 41, gift, Snedker. Der står snedker!)

Ane Christien Bram, 41, gift, hans Kone, Jordemoder.

Desuden 4 børn:

Grethe Bram, 16 år

Be?? Bram, 14 år

Mette Bram, 13 år og

Karen Bram, 10 år.

Fkt. 1840 (opsl.4)

Christen Bram, 47, Slagter (nu står der slagter!).

Ane Christine G??, 47, gift
Grethe Bram, 23 år, ugift, barn
Hanne Bram, 16 år, do.
Fkt. 1845 (opslag 10).
Christen Bram, 52, født i Viborg, Slagter.
Ane Gustavedsen, 52, født i Aalborg.
Fkt. 1850,
Christen Bram, 57, Slagter
Ane Gustavedsen, 57, født i Aalborg, Jordemoder
Jørgen Brand, 9, født i Hjermind Sogn, Pleiesøn.
(Jørgen Andersen Brandt fødtes 27.10.1841 i Hjermind som søn af gårdmand Anders
Johansen Brandt og hustru Maren Jørgensdatter (opslag 25), og hans mor må være død,
før faderen blev gift for tredje gang, da med Thomasbine Bram i 1842). Måske har
jordemoderen været involveret i en vanskelig fødsel? Ja, Hjermind kirkebog nævner
(opslag 64) død 19.11.1841, Maren Jørgensdatter, gaardmand Andr. Brandts Hutru,
Hjermind, 27 Aar. Død i Barselsseng 23 Dage efter Nedkomsten.
Fkt. 1855 (opsl. 7)
Hun nu 62 år og enke, bor hos svigersøn, der er slagter og datter, Jakobine, der er født i
sognet.
Ørum kb (opsl. 15) Født 2.11.1824, Johanne Juliane Christensdatter, d.a. Snedker
Christen Bram og Hustru Gjordemoder Ane Christensen Gustavsens af Ørum.
Opslag (177): Christen Christensen Bram, død 1.4.1853. Husmand og Slagter i Ørum,
barnefødt i Viborg, 59½ aar.
Hustruen er ikke fundet under døde i Ørum i denne og den følgende kirkebog.

Ved fkt. 1860 er hun ikke i sognet. Da er Jensine/Larsine?? Sørensen jordemoder, se nr.
46.

Børnene:

Jens Christian Bram, død 6.2.1837 (Ørum kirkebog opslag 129), snedker Chr. Brams søn
af Ørum, 26??
Grethe Bram, 16 år i 1834 og 23 i 1840= Ane Margrethe Bram, konfirmeret i Ørum
10.4.1831, 14 år. mg mg, gift 20.4.1841 i Ørum med Christen Elsborg.
Be? Bram, 14 år i 1834.
Mette Bram, 13 år i 1834=?=Abette/Mette Helene Bram gift 25.11.1845 i Viborg med
Jacob Elsborg??
Karen, 10 år i 1834.
Hanne, 16 år i 1840 = Johanne Juliane Christensdatter født i Ørum 2.11.1824, gift
29.8.1848 i Ørum med Søren Jensen.
Thomasbine Kirstine Bram, , konfirmeret 1. S.efter påske 1834 i Ørum, 14 år, gift
22.3.1842 med Anders Johannesen Brandt. Hun synes også at blive kaldt Jakobine??
En datter, Grethe (Ane Margrethe) Bram, blev gift i Ørum 20.4.1841 med Christian
Elsborg, der ved folketællingen i Ørum i 1845 var 26 år, født i Viborg og slagter i Ørum.
Hun var 28 år og født i Viborg. De havde et barn, Christine Elsborg på 3 år født i Ørum.
Ved folketællingen 1850 var han fortsat slagter i Ørum, og de havde børnene Oline på 4
og Caroline på 2 år.

Ane Margrethe Bram, slagter Elsborgs hustru i Ørum, født i Viborg, døde i Ørum 16.11.1854, 38 år gammel. Hun havde født et barn, Johanne Juliane Christine Elsborg, den 27.5.1854 (barnet døde 6.4.1855, 11 måneder gammel). Og manden, slagter Christian Elsborg, var ved folketællingen 1855 enkemand med 4 børn i alderen 1- 7 år. I husstanden var da også Nicoline Jensen, 33 år, ugift, født i Hjermind, hans husholderske og Andreas Sørensen, 44 år, enkemand født i Høyer, Haderslev amt, dagleier.

En datter, Johanne Juliane Bram, blev gift i Ørum den 29.8.1848 med Søren Jensen, tjenestekarl på 35 år. Hun kaldes snedker Christen Brams datter af Ørum på 22 år og pige. Som forlovere ses slagter Bram og ?? Paikjær af Ørum.

Ved folketællingen i Ørum i 1850 var han daglejer, og de havde fået en søn Christen Sørensen på 2 år.

En datter, Thomasbine Kirstine Bram, blev gift med gårdmand i Hjermind, senere slagter i Ørum Anders Johannesen Brandt i Ørum den 22.3.1842, hvor manden var 40 år og enkemand efter andet ægteskab. Hun var 22 år gammel og tjenestepige i Ørum. Forlovere var snedker Chr. Bram og skolelærer Sørensen i Ørum (læreren var ifølge fkt. 1845 gift med Ane Marie Brandt). En datter af dem, Olafmine Ryedine Brandt fødtes 7.4.1874. Anders Johannesen Brandts første hustru, Johanne Dorthe Jensdatter, døde 8.4.1840 i Hjermind, 35 år gammel. Hun havde født et dødfødt drengbarn 9.5.1839. Han blev gift igen 30.10.1840 med Maren Jørgensdatter, der døde i barselsseng 23 dage efter fødslen af sønnen Jørgen Brand.

I ægteskabet med Thomasbine fødtes det første barn 15.1.1843 og døbttes Martin Theodor Andersen Brandt. De boede da fortsat i Hjermind. Ved folketællingen i 1855 var Anders Brandt slagter i Ørum, hustruen kaldes Jacobine, og der var 6 hjemmeboende børn, hvoraf de yngste 5 må være fra tredje ægteskab. Da var jordemoder Ane Marie Bram som enke også i husstanden, hvor Jørgen Brandt på 14 år fortsat kaldes hendes plejesøn. Endelig var der en Jørgen Thomsen, 59 år, ugift, født i Brabrand, Skanderborg Amt, skovhugger(?) i husstanden.

Om Larsine Bram, tjenestepige på 20 år, død 20.11.1837 og begravet i Viborg Søndre sogn har relation til dem er uvist.

Tilsvarende med Abette Helene Bram, der som 24-årig blev gift i Viborg Søndre sogn 25.11.1845 (opsalg 96) med skomagermester Jacob Elsborg på 24 år er også uvist (Det kan være hende, der ved folketællingen 1834 ses som Be?? På 14 år).

En Thomas Christensen Bram, arbejdskarl på 22 år, blev viet i Viborg Domsogn (opsalg 73) 14.10.1813 til Ane Elisabeth Madsdatter på 29 år. Han døde 15.5.1819.

Om **dødfødte børn** hos hende er oplysninger i Ørum kirkebog (opslag 51-52), hvor også de to første af de 16 nævnes her. Ingen synes født for tidligt. Der var ingen klager over jordemoderen. Om dødsfald blandt mødre er ikke undersøgt. Kun 1 er nævnt som introduceret, mens de fleste er nævnt i Vammen.

1, 2. Novb. 1817 Jordemoder Sophie? Jacobsdatter, ueksamineret. Fødslen naturlig og uden vending. Forsøg til genoplivning: varmt bad, gnidning etc.

2, 1820, jordemoders navn ikke nævnt, naturlig fødsel uden vending. Genoplivning: ligeledes.

3, 1821, Jordemoder Ane Christine Gustavedsen, examineret. Fødsel ved vending og hjælp af instrumenterne. De samme til genoplivning. Doktorerne Randrup og Bagge/Bagger var medvirkende. Under døde kvinder i kirkebogen ses (opslag 123), at

Kirsten Andersdatter, gårdmandskone af Veltz 41 1/6 år gl.døde 1.3.1821 i barselsseng efter et dødfødt barn.

4, 1821, samme jordemoder, naturlig uden vending. Ligeledes genoplivningsforsøg.

5, 1823, do. Naturlig men svær og ved vending. Ingen genoplivningsforsøg, da fosteret var gået i forrådnelse.

6, 1824, do. Ved vending og hjælp af instrumenter. Ingen genoplivningsforsøg, da fosteret var gået i forrådnelse. Dr. Lind var til stede (Jens Georg Lind (1794-1871), stiftsfysikus i Viborg fra 1822).

7, 1828, do. Naturlig og uden vending. Ingen genoplivningsforsøg, da fosteret var gået i forrådnelse.

8, 1832, do. Naturlig og uden vending. Genoplivningsforsøg varmt bad, gnidning etc.

9, 1832, do. do. Ingen genoplivningsforsøg, da fosteret var gået i forrådnelse.

10, 1833, do. Meget besværlig og ved vending. Gnidning, varmt bad etc. Moderen introduceret den 29. Sept.

11, 1838, do. Fødslen naturlig men meget besværlig. Ingen genoplivningsforsøg, da fosteret var gået i forrådnelse.

12, 1839, do. Fødslen meget besværlig og skete ved hjælp af besværlig vending. Varmt bad, gnidning etc.

13, 1839, do. Fødslen naturlig men meget besværlig. Ingen genoplivningsforsøg, da fosteret var gået i forrådnelse.

14, 1839, Inger Nielsen, examineret jordemoder. Fødslen naturlig uden vending og instrumenter. De sædvanlige genoplivningsforsøg så som varmt bad, gnidning etc men uden virkning.

15, 1841, Ane Christine Gustavsdatter. Fødslen gik naturligt og uden vending. Ingen genoplivningsforsøg, da fosteret var gået i forrådnelse.

16, 1842, samme jordemoder. Ligeledes. Ingen af ovenmeldte årsag.

Altså i alt 16 dødfødsler fra 1817 til 1841, hvor Ane C. Gustavsdatter var jordemoder ved mindst de 13. Tre af de 16 mødre havde født et dødfødt barn mindst én gang før.

Hele 8 fostre beskrives som værende gået i forrådnelse, hvorfor der ikke brugtes genoplivningsforsøg, af hvilke der beskrives varme bade og gnidninger hos de andre.

I to tilfælde var der læge til stede. I de tilfælde, hvor der brugtes instrumenter, som jordemødre ikke måtte bruge.

Ved en fødsel i 1839 (nr. 14 i listen) var det jordemoderen i Hammershøj, som deltog. Måske har fru Gustavsdatter været forhindret, men det har nok nærmere været begrundet i, at fødslen foregik i Veltz eller Velts, hvor Frantz Nicolaisens kone, Johanne Jensdatter fødte. Det var samme Johanne Jensdatter, som Ane Kirstine havde ført sag mod i 1839 for at have hjulpet sin søster ved en fødsel, hvor jordemoder fra Hammershøj blev tilkaldt men ikke nåede frem, før det barn var født.

Fra politiprotokol Nol B46-71, sag 10/1839, side 259: Jordemoder Ane Kirstine Brandt kontra Anders Rasmussen og Johanne Jensdatter i Velts angående praksis, 1839 (modtaget fra redaktøren af Tjele på Langs?)

Heri nævnes, at Ane Kirstine Brandt i 1839 var jordemoder i Ørum, men jordemoderen i Hammershøj blev hentet i stedet for.

I samme politiprotokol er sag om fødsel i dølgsmål 1846, hvor jordemoder ikke synes at have været involveret.

I Tjele kirkebog optræder Ane Kirstine også som jordemoder ved dødfødte børn (opslag 34-36).

212, Inger Marie Pedersen født Jespersen

Hun fik eksamen med anden karakter den 15.6.1868.

Protokol B149-143, Fra Juli 1868 til Maj 1870 Inger Marie Pedersen. Haverbak 19.

Distrikt (ikke udskreven).

I protokollen ligger to løse sedler:

1, om elevplads i København dateret 14.8.1867 til Inger Marie Pedersen født Jespersen gift med Husmand Jens Pedersen Korsgaard i Brund, Hillerslev Sogn pr. Thisted.

2, Om brug af kopsætning, se under jordemoder nr. 76 i Thisted Amt.

Haverbak er i dag Haurbak lige syd for Kjellerup.

Hvor hun er rejst hen efter det, er uoplyst eller:

Oversigt over jordemødre i 1874: 19. Distrikt, Haurbak. Jens Pedersens K, ansat 4.6.1870 Astorp/Astrup?. Med Bundgaard, Reservejordem. I Haurbak ans. 30.5.70.

213, Frida Knudsen

Ifølge artiklen ”Flabbeliv i Vorning 1938-47” af Anna Marie Kalsbøl født Flarup, kan læses på hjemmesiden for arkivet for Tjele var Frida Knudsen jordemoder i Hammershøj i 1944 og gift med Anna Maries fars fætter Michael Knudsen.

214, Margrethe Jensdatter

Folketællingen 1787 i Vium sogn (opslag 6):

Kresten Thiesen, Husbonde, 36 år.

Anna Pedersdatter, hans kone, 33 år.

3 børn på 4, 3 og 1 år.

Thies Krestensen, husbondens fader, 73 år, aftægtsmand.

Margrethe Jensdatter, 66 år, begge i første ægteskab, jordemoder.

Palle Thiesen, deres søn, 15 år.

(Kan hun have født som 51-årig??)

215, Maren Sørensdatter

Folketælling Svostrup sogn, Hids Herred, Viborg Amt 1801 (opslag 13):

Asmildgaarde, 6. Familie:

Søren Nielsen, mand, 33 aar, i 1. Ægteskab, Husmand med jord og væver.

Karen Sejersdatter, 32 år, hans kone, i 1. Ægteskab.

To børn på 2 og 1 år.

Maren Sørensdatter, Mandens Moder, 67 år, enke efter 1. Ægteskab, jordemoder.

Ved folketællingen 1787 var ingen jordemoder i Svostrup.

I Svostrup findes i opslag 14 i 1801 både Allinggård og Grauballegård, jf. Niels Blichers topografi over Vium Præstekald side 166, hvor det nævnes, at Fischer på Allinggård skaffede en jordemoder fra København, og at en er uddannet af Dr. Mangor og en af Dr. Rogert (se nr. 197). Marens Sørensdatter kan med hensyn til alder vel være undervist af Mangor.

216, Nissen, Clara Martine/Madsine eller Madsen/Stenbuch, Marie/Clara

Eksamen 9.7.1895 nr. 5, Clara Madsine Stenbuch f. Nissen. Enke (efter)
Herredsfuldmegetig N (der står N), Grenaa, Randers Amt. Hun fik 1.karakter.
(Eksamensprotokollen ses igen om Madsine/Martine!)

Hun er primært registreret under nr. 131 i Randers amt, hvor der dog ikke står mere.
Grenaa kirkebog: Død 16.6.1889., Hans Steenbuch, gift, exam. jur., Grenaa,
lungebetændelse, 42 år.

Gravlev kirkebog (opslag 53): Født 23.9.1867, Clara Martine Nissen. Datter af enkefru
Jørgensine Nissen af Aalborg, for tiden i Granlev. Ingen barnefader er angiven. 37 år.
Faddere:

- 1, Jordemoder Julia Robenhagen, Gr(anlev?) (eksamen 14.5.1846)
- 2, Poul Jensens datter Marie ibid.
- 3, Pensionist Robenhagen ibid.
- 4, Gartner Robenhagen, Thustrup.
- 5, ? Niels Paulsen, Gravlev. (Der er mere ulæselig tekst ved dåben).

B118-54 side 136 (se det første under nr. 72): Clara Martine Madsen, født 23.9.1867, gift.
Eksamen 1895 med første karakter.

Ansæt som distriktsjordemoder i Højslev 1.9.1912. Forhen distriktsjordemoder i Ry sogn
fra 6.7.1898. I Ørting og Falling fra 1. 3.1900 til 5.10.1901, i Torrild og Vedsted vra
5.10.1901 til 27.5.1909 og Mårslet og Tranberg fra 27.5.1909 til 20.5.1912.

Alderstillæg for 15 år fra 1.9.1913.

Syg fra 21.1.14 i 6 uger (?), i halv tid reservejordemoder ????

Androg 26.7.1914 om tilladelse til at gennemgå repetitionskursus på Fødselsstiftelsen.
Anbefalet af distriktslægen 4.8.14, andragendet til amtet 11.8.14. Erholdt tilladelse til at
gennemgå nævnte kursus (cfr. Viborg Stiftamtsskr. Af 7.10.14) fra 17 – 30.11.1914.

Folketælling Højslev 1916 (opslag 14):

Thorvald Madsen, født 8.6.1874, blikkenslager.

Klara Madsen, født 23.9.1867, jordemoder.

Elisabeth Madsen, født 8.8. 1912, barn

Gunne Madsen, født 24.3.1909?

Tidsskr. Jo.: 1925 side 77: Søndag den 14. Decbr. 1924 afgik Distriktsjordemoder Fru
Clara Madsen, Ulstrup ved Døden efter kun 8 Dages Sygdom. En Hjerneblødning
afsluttede saa hurtig hendes Liv. Afdøde blev kun 57 Aar, og have i 27 Aar virket som
Jordemoder, heraf de sidste 6 Aar i Ulstrup, hvor hun i 1919 tilflyttede fra Højslev ved
Skive. Hun blev begravet paa Hvorslev Kirkegaard Lørdag den 20. Decbr. 1924. Afdøde
var et ualmindeligt elskværdigt Menneske, der i den korte Tid hun har virket i Ulstrup har
vundet sig mange Venner. Hun var tillige en agtet og afholdt Kollega.

Langaa, d. 24. Januar 1925, Anna Petersen, Distriktsjordemoder.

Samme side 78: Afdøde Distriktsjordemoder Fru Clara Madsens Familie har bedt
undertegnede bringe Viborg Amts Jordemoderforening en hjertelig Tak for den smukke
Krans, som den sendte til hendes Baare. Anna Petersen.

Samme side 204: Blikkenslager Madsen, Ulstrup, fik bevilget 150 Kr til Hjælp i
Anledning af hans Hustru, Distriktsjordemoder Clara Madsens Død og Begravelse.

Hvorslev kirkebog (opslag 180): Død Ulstrupbro, Hvorslev Sogn, Houbjerg Herred
14.12.1924, begravet i Hvorslev 20.12.1924 Clara Martine Nissen, Jordemoder i
Ulstrupbro. Datter af Enkefru Nissen af Aalborg og født i Gravlev 23.9.1867. Gift med

Blikkenslager Thorvald Frederik Madsen af Ulstrupbro. Første Gang gift med Herredsfuldmechtig Stenbuch af Grenaa, 57 Aar.

217, Kristensen, Pernille

Tidsskr. Jo. 1925 side 194-198: Fru Christensen blev Distriktsjordemoder i 1904. Hun blev (ved at betjene en dødssyg Influenza-Patient) smittet med spansk Syge og var længe meget syg, og siden den Tid har hende Hjerter været daarligt, saa hun nu har maattet tage sin afsked paa Grund deraf----(4 sider kopieret, især om pensionens størrelse).
Samme side 204: Distriktsjordemoderen i Kjellerup fik bevilget Afsked fra 1. Juli.
Samme side 381: Pens. Distriktsjordemoder Elisabeth Kristensen, Kjellerup, androg om at maatte beholde sit Telefonapparat, efter at hun er fratraadt. Kunne ikke bevilges.
En beskrivelse af embedet er side 168 i Tidsskr. Jo. 1925, og heraf fremgår, at hun er gået af på grund af svagelighed men vil vedblive at praktisere i distriktet.

218, Hansen, Gudrun

Folketælling Mønsted, Viborg Amt 1925 (opslag 7): Familie nr. 15 i Mønsted: F??
Hansen, Gunnar, født 10.10.1893 Frederiksberg, gift husfader, kunstmaler. Kom fra Nansensgade 26, København.
Gudrun Hansen, født 28.9.1894 Nykøbing Falster, gift husmoder, jordemoder. Kom fra do.
Ole Hansen, født 21.3.1920 i København, barn.
Søren Hansen, født 20.10.1921 i København, barn.
Laura Jakobsen, født 4.4.1906 i Vroue, Viborg A, husassistent. Kom fra Daubjerg, Viborg Amt.
Ved folketællingen 1930 i Mønsted var de også der (opslag 5).
Se mere nedenfor om jordemødre i Mønsted og om embedet.
Tidsskr.Jo. 1930: Andragende fra Distriktsjordemoder Hansen i Mønsted om Orlov i 1 Aar fra 1. November d.A. for at uddanne sig som Reservejordemoder paa Rigshospitalet. Bevilgedes (af Viborg Amtsråd, Viborg A. Soc. Dem.).
Tidsskr. Jo. 1939: I oversigt over jordemødre i Danmark findes Gudrun Hansen under Frederiksberg Amt distriktsjordemoder Gudrun Hansen i Esbønderup pr. Esrom med emblem nr. 341. Der er hun også i 1935 og i 1934 som reservejordemoder i Hillerød. I tidsskrifterne før er ikke nogen medlemsoversigt.
I skattebog for Viborg omegns kommuner 1932-33 nævnes i Mønsted maler G. Hansen med 92 kr i samlet skat. Hustruen nævnes ikke. I bogen fra 1930-31 er de ikke fundet nævnt.
Æ Fjandbo Arkiv B1549, B1446 tegning af kirke i Mønsted og tegning 1928 af gammel smedje tegent af kunstmaler Hansen gift med jordemoder Madam Hansen, som boede i Mønsted i 1920`erne og 1930`erne.

219, Jensen, Martine Kristine gift Sørensen senere Lorentsen

Tidsskr. Jo. 1927 side 87: Onsdag den 12. Januar 1927 døde fhv. Distriktsjordemoder, fru Lorentsen, Skive, uden forudgaaende Sygdom; hun sov ganske stille hen. Fru Lorentsen blev 75 Aar og havde praktiseret i Skive i ca. 35 Aar. Den 18. Januar foregik Begravelsen

fra den gamle Kirke, hvor et Væld af Kranse dækkede Kisten. Viborg Amts Jordemoderforening sendte en Dekoration.

Skive, 8. Februar 27. Sørine Brun.

Skive kirkebog (opslag 209): Død 12.1.1927 Nørregade, Skive, begravet 18.1. Martine Kristine Lorentzen født Jensen. Jordemoder, Enke efter Skomagermester Anders Christian Lorentzen i Nørregade, hvor sidste fælles Bopæl var. Datter af Husmand Jens Christian Jensen og Hustru Inger Nielsine Jensdatter. Født i Frøslev Sogn 27.7.1853. 73 Aar.

Eksamen 29.6.1883: Martine Christine Sørensen f. Jensen, Enke efter Vognmand S, Nykøbing Mors, Thisted Amt. Hun fik anden karakter.

Se nr. 101 i Thisted Amt.

220, Hansen Agersnap, Magdalene

Tidsskr. Jo. 1927 side 421: Pensioneret distriktsjordemoder Magdalene Hansen androg Viborg Amtsråd om at få sin pension forhøjet. Som tilskud en gang for alle bevilgedes der hende 200 kr.

Danske byer og sogne, Ribe amt 1931 side 229: Magdalene H. Agersnap, jordemoder, er født 1877 i Ølgod som datter af højskoleforstander Niels Hansen Agersnap og hustru Johanne født Mikkelsen. Uddannelse fra jordemoderskolen 1907, har praktiseret i Oksbøl fra 1907-12, i Nr. Nebel fra 1912-17, i Durup i Salling og i Bramming, siden 1929 jordemoder i Vraa (Der er Vrå i Lejrskov sogn)

Danske Jordemødre III side 73: Agersnap, Frøken Magdalene Hansen; distriktsjordemoder i Korsvang. Født 17.1.1877 i Ølgod. Dimitteret fra den kongelige fødselsstiftelse 1907; privatpraktiserende jordemoder i Esbjerg 1907-1912, i Oksbøl 1912-15; distriktsjordemoder i Nr. Nebel 1915-20, i Højslev 1920-22, i Durup, Glyngøre 1922-26 og i Bramminge 1926-30. Distriktsjordemoder i Korsvang siden 1930. Adresse Korsvang St. (Ingen Korsvang i Geodætisk Instituts atlas).

Det må være hende, der står som Mortensen, Hansine Magdalene, ugift, fra Ribe Amt som nr. 2 den 30. august 1907. Alle fire tildeltes første karakter.

I bogen "Henne" 2012 af Ploug, Uhd Jepsen og Frandsen nævnes side 110, at mejeribestyrer Elmersdahl i 1937 fratrådte som mejeribestyrer i Henne, begærede fru Ingeborg Elmersdahl at bytte embede med distriktsjordemoder frk. Agersnap, Lejrskov. Frk. Agersnap kom så til at bo på Frederiksberg og blev den sidste jordemoder i Henne sogn, idet kvinderne fra først i 1940'erne måtte vælge mellem jordemødre i Oksbøl og Nr. Nebel.

Se også Vardesyssel Aarbog 2011 side 89-90.

Ifølge Ølgod kirkebog opslag 188 fødtes hun 17.1.1877 og døbt i kirken 2.4. Magdalene Hansen Mortensen, tvilling, d.a. gmd.og højskolefortander Niels Hansen Mortensen og hustru Johanne Caroline Michelsen i Østbæk. Hun fik i 1908 navnebevis på navnet Magdalene Hansen Agersnap.

Tidsskr.Jo. 1938 side 244: Et andragende fra distriktsjordemoder Frøken Agersnap om tillæg til embedsindtægten på grund af dalende fødsler stilledes i bero sammen med den nuløbende tilskudssag, der udløber den 1. April 1940 (Ribe amtsråd).

Om sagen er en berigtigelse i Tidsskr. Jo. 1938 side 258: Om sagen oplyser Frøken Agersnap: I 1930 blev der frataget embede et tillæg på ca 200 kr på foranledning af amtslægen, fordi den daværende distriktsjordemoder var gift med mejeristen i sognet; nu mener Frk. Agersnap, som rimeligt er, at dette tillæg igen skal tilbage til embedet, som for

øvrigt var opslået med tillægget, da Frk. Agerholm søgte det. De ansættende myndigheder kan åbenbart ikke været helt klar over, hvorledes det forholder sig med dette tillæg, men når Frk. Agersnap til april atter indsender sin ansøgning med klarlæggelse af forholdet, vil hun utvivlsomt få det tillæg, der tilkommer hende, forhåbentlig med tilbagevirkende kraft. E. Bekker (ansvarshavende redaktør).

Forgængerens mand var ikke mejerist men mejeribestyrer.

I Højslev, Fjends herred, folketælling 1920 (opslag 27) jordemoderboligen:

Magdalene Hansen Agersnap født 17.1.76 i Ølgod, Ringkøbing Amt, jordemoder, kom til sognet 1920. (fødselsdatoen passer ikke, og Ølgod er i Ribe amt). Desuden:

Annie Augusta Kristensen, enke, født 17.1.76 i do. (det passer heller ikke med kirkebogen), husassistent, enkefrue.

Oline Kristensen, født 1.6.1911, i Ølgod, barn.

Hans Møller Kristensen, født 6.4.1914 i do., barn.

Enken er jordemoderens tvillingsøster, der har to børn. Oline fødtes på Højskolegården i Ølgod 1.6.1911 som datter af gmd. Jakob Peder Kristensen og hustru Annie Augusta Hansen Mortensen, moderen 34 år, af Østbæk Blandt fadderne lærer Gunnar Hansen Agersnap af Esbjerg. Jordemoder Magdalene Hansine Mortensen og søsteren Anine Augusta Mortensen fødtes i Østbæk 17.1.1877 som døtre af gmd. og højskoleforstander Niels Hansen Mortensen og hustru Johanne Caroline Andrea Mikkelsen i Østbæk.

Der er også tilføjet i kirkebogen (opslag 188), at Magdalene den 9.7.1908 fik navneforandring til Agersnap.

221, Poulsen, Anine Pauline

Eksamen 30.8.1897, Pauline Annine Erichsen f. Povlsen, g.m. Indsieder E, Thisted Amt. Tidsskr. Jo. 1932 side 148-49: Den 26. April 1932 døde distriktsjordemoder Fru Pauline Eriksen, Selde, på Skive Sygehus efter et langt og håbløst sygeleje.

Den 1. Maj fandt begravelsen sted fra distriktsjordemoderboligen i Selde----(en lang forklaring, der er kopieret).

Selde kirkebog (opslag 255): Død Amtssygehuset i Skive 26.4.1932, begravet på kirkegården i Selde Anine Pauline Eriksen født Poulsen. Distriktsjordemoder i Lindum, Selde Sogn, født i Redsted Sogn, Morsø Sønder Herred 8.12.1872, datter af ugift Birthe Marie Poulsen og udl. Barnefader ungkarl Jens Christian Christensen. Gift med efterlevende jordbruger Julius Eriksen af Lindum, Selde Sogn, 59 år.

222, Jensen, Karoline

Tidsskr. Jo. 1935 side 278: Et andragende til Viborg Amt fra jordemoder Karoline Jensen, Laastrup, om at måtte flytte til Skals, afsloges.

Tidsskr. Jo. 1937 side 251: Andragende fra distriktsjordemoder Karoline Jensen i Lastrup om at få indlagt vand i vaskerummet ved opstilling af en sugepumpe i forbindelse med den ved stedet værende brønd. Blev imødekommet.

Tidsskr. Jo. 1939 side 115: Andragende fra distriktsjordemoder Karoline Jensen, Laastrup om tilskud på 200 kr. i anledning af, at hun kun har assisteret ved ganske få fødsler, blev afslået.

223, Uldbjerg, Kirstine

Tidsskr. Jo. 1937 side 363: Den 20. November var det 25 år siden jordemoder Fru Kirstine Uldbjerg tiltrådte stillingen som distriktsjordemoder i Salling, Fru Uldbjerg modtog i den anledning mange beviser på, hvor afholdt og agtet hun er -----.

Tidsskr. Jo. 1940 side 162-164 indlæg ved distriktsjordemoder Katrine Uldbjerg, Salling 8.5.1940 om honorarspørgsmål med eksempler.

224, Larsen, Valborg Bach

Tidsskr. Jo. 1939 side 115: Reservejordemoder Valborg Bach Larsen fik bevilget (af Viborg Amt) 1,50 øre pr. dag til betaling for sit ophold på Knudstrup Kro, medens hun har været vikar i Thorning distrikt.

Mon ikke det har været 1 kr og 50 øre pr dag??

225, Nielsen, Kirstine

Tidsskr. Jo. 1939 side 75: Jordemoder Kirstine Nielsen, datter af afdøde gårdejer P. Nielsen i Bjerregrav, er blevet antaget som reservejordemoder i Hjørring Amt (viborg Stifts Folkeblad den 15.2.1939).

Tidsskr. Jo. 1939 side 216: Frk. K. Nielsen, Viborg, har nedsat sig som praktiserende jordemoder, og er fra 1. April ansat som amtsvikar for Hjørring Amt (Vendsyssel Tidende, Hjørring, 20. April 1939).

Tidsskr. Jo. 1940 side 36: Reservejordemoder Kirstine Nielsen. Datter af afdøde gårdejer P. Nielsen, Bjerregrav, er blevet ansat som distriktsjordemoder på Fur fra 1. November (Viborg Stiftstidende, Viborg, 25.10.1939).

226, Mikkelsen, Hansigne (Karen)

Tidsskr. Jo. 1938 side 40: Viborg amtsråd. Sagen vedrørende besættelsen af stillingen som distriktsjordemoder i Hammershøj. Distriktsjordemoder Hansine Mikkelsen, Thorning, indstillies. Udvalget fandt, at jordemoderen bedst i Thorning kunne nedlægges, men dette kunne amtslægen ikke tiltræde. Snarere kunne embedet i Lee nedlægges (Skive Avis, Skive, 16.12.1937).

Tidsskr. Jo. 1938 side 223: Jordemoder Karen Mikkelsen, Thorning, indstilles til embedet i Skive Landsogn, og embedet i Thorning søges nedlagt.

Ifølge oversigten over Danmarks jordemødre i tidskrift for Jo. i 1938 er Hansigne Mikkelsen i 1938 i Thorning pr. Kjellerup og i 1939 i Skive.

Navnet Karen Mikkelsen må være en fejlskrivning. og Hammershøj måske også. I Hammershøj nævnes Sigrid Vestergaard både i 1938 og 1939.

Tidsskr. Jo. 1938 side 245: Fra jordemoder Hansine Mikkelsen, der er beskikket som jordemoder i Skive Landsogn, forelå i amtsrådets møde andragende om tilladelse til t leje lejlighed i Skive By, da det ikke har været muligt for hende at få en lejlighed i landsognet. Andragenet blev imødekommet, idet det dog fremhævedes, at hun skal søge at finde en lejlighed i landsognet, så snart som muligt. (Skive Venstreblad, Skive 27.6.1938).

227, Sørensen, Magda

Tidsskr. Jo. 1938 side 151: Jordemoder Fru M. Sørensen, Aalestrup er bleven ansat som distriktsjordemoder i Sølby på Fyn (Nordjysk Tidende, Aalborg, 16.4.1938).

I oversigten over jordemødre i Danmark i 1938 nævnes: Privat Fru Magda Sørensen, Knudstrup, Aalestrup.

228, Bangsmark, Gudrun

Oplysninger i mail fra Ruth Meller Sørensen, Æ Fjandboarkiv 24.8.2017: Jordemoder Angelica Knudsen (nr. 145) blev afløst som jordemoder i Mønsted af fru Bangsmark fra Næstved, Hun rejste igen ca. 1950 til Brabrand og herefter blev Mønsted og Sjørup betjent fra Stoholm, hvor der lige var bygget en ny bolig til jordemoderen. Hertil kom Karen Dyrberg fra Kjeldbjerg (se nr. 131).

Århus Stifttidende 27.12.2009, dødsannonce:

Vores kære mor, svigermor, bedstemor og oldemor

Tidl. jordemoder

Gudrun Hallas

Tidl. Bangsmark

Født 7. Maj 1917

Er stille sovet ind den 22. December 2009

På familiens vegne

Ove, Agnete, Naomi, Holger og Ida

Begravelsen finder sted fra Brabrand Kirke onsdag den 30. December kl. 13.

229, Thomsen, Ane Kirstine/Cathrine

Oversigt over jordemødre i 1874: 11. Distrikt Ane Kirstine/Cathrine Thomsen, Bjerregrav, ansat 25.1.66.

Det kan således ikke være nr. 70, der tog eksamen i 1870 og fra 1877 til mindst 1914 var i Kjeldbjerg.

Se folketælling i Bjerregrav 1870!

230, Madam Jensen

Oversigt over jordemødre 1874: 15. Distrikt, Madam Jensen i Fiskbæk.

Hun kan ikke være den samme som Margrethe Knorr, der først ansattes senere.

Hun kan være nævnt under andet nummer.

Se folketælling 1870 i Fiskbæk!

231, Kirsten Bruddal

Se under nr. 179, Kirsten Mogensdatter Bruddal af Bruddal i Højslev sogn.

232, Jakobine Nielsine Olsen født Lerche

B149-54 side 111: Jakobine Nielsine Olsen født Lerche, født 1873. Gift med S. Olsen. I 1907 havde hun 4 børn.

Eksamen 1904 med første karakter.

Praktiseret i Auning i Randers Amt i 2½ år. Ansat i Vammen fra 1.11.1907. Fraflyttet til Randers Amt fra 1.4.1910.

Hun fik eksamen 27.8.1904, hvor der i eksamensprotokollen står:

Munch, Jakobine Nielsine født Lerche, enke efter politibetjent, Randers Amt. 1. Karakter.

Se nr. 145 i Randers Amt.

233, Juliane Nielsen f. Christensen

B139-44 side 111: Juliane Nielsen f. Christensen født i 1874. Gift med tømrer. 5 børn i 1910. Distriktsjordemoder i Salby pr. Kjerteminde i 2½ år. Distriktsjordemoder i Vammen fra 1.5.1910.

Hun overtog ikke bestillingen.

Eksamensprotokollen:

Eksamen 29.8.1906: Nielsen, Juliane f. Christensen, gift med tømrer, Odense Amt.

Anden karakter.

234, Mariane Christiane Nielsen

B139-44 side 111 + 123: Mariane Christiansen – Nielsen, født 20.7.1854.

Reservejordemoder i Bregninge-Bjerg distrikt i Holbæk Amt.

Distriktsjordemoder samme sted 1.4.1885 – 31.5.1892.

Distriktsjordemoder i Kalundborg Lægedistrikt 1.6. 92 – 1.1.1909.

Afskediget med pension på grund af svagelighed den 1.1.1909.

Konstitueret distriktsjordemoder i Vammen fra 1.10.1910, fast ansat 1.10.1911.

Efter at jordemoderen den 23.5.1911 på Viborg Sygehus har ladet sig operere for en godartet underlivssvulst, der antagelig har forårsaget hendes tidligere nervøsitet og lidelser i underlivet, og hun er rask, har F i Skr. Af 7. Sept. 1911 anbefalet, at hun gives fast ansættelse.

Konstitueret distriktsjordemoder Mariane Christiansen Nielsen er fast ansat 1. Oct. 1911 (conf. Amtets skr. Af 23.9.-11).

F må være fysikus, altså Peter W. Heiberg.

Flere (senere) jordemødre i Vammen omtales ikke i Heibergs protokoller.

Ifølge eksamensprotokollen fra skolen i København fik hun eksamen med første karakter den 4.7.1882, hvor hun var Mariane Chr. Christiansen født Christiansen, gift med vejmand Chr., Føllesløv, Holbæk Amt.

Ved folketællingen 1890 i Bregninge sogn (opslag 127) boede familien i et hus:

Niels Peter Kristiansen, 41 år, født i Føllesløv sogn, husmand.

Mariane Kristine Kristiansen, 35 år, født i Udby, jordemoder.

Der var 4 hjemmeboende børn på 6,7, 11 og 13 år, hvoraf de 3 ældste født i sognet. Den sidste måske også (svært læseligt).

Følleslev kirkebog (opslag 969: Gift 7.11.1874 ungkarl, tjenestekarl Niels Peter Christiansen i Snærtinge, 25 år og pige Mariane Christine Christensen i Føllesløv, 20 år.

Hun må således være blevet enke eller skilt og gift igen, før hun kom til Vammen.

Folketælling Vammen 1911 (opslag 10):

Anders Nielsen, født 26.5.1860 i Gislinge, Holbæk, husfader, murer.

Mariane Christiane Nielsen, født 20.7.1854/57?? I ??trup, Holbæk. Jordemoder.

Folketælling Vammen 1916 (opslag 27). Samme. Hun født 7.4.1854.

Folketælling Vammen 1921 (opslag 36):

Anders Nielsen født 26.5.1860 i Gislinge, landmand, murer.

Mariane Kristine Nielsen, født 7.2.1854 i Udby. Jordemoder.

De ankom til Vammen i 1910.

Hun og manden er ikke fundet under døde i Vammen 1920-46.

Ved folketællingen i Vammen i 1925 var Jørgine Marie Madsen (153) jordemoder i byen.

Viborg Sygehus journal nr. 396 Mariane Kirstine Nielsen, 57 Aar, Tumor cyst ovarii sin. 23.5. Lapatomia. Indlagt 16.5.1911, udskr. D 25.6.11.

5 nat. Partus. Menopause indtrådte i 50-års alderen----- Siden 1898 har hun lidt af talrige "galdestensanfald" med pludselige stærke smerter i cardia og under højre curvatur strålende ud i ryg og ?, ledsaget af opkastninger. Der har aldrig været gulsot eller afgang af konkrementer. Hun har været indlagt på Frederiks Hospital (1900), på sygehuset i Kallundborg og Holbæk, og er der behandlet konservativt. Det sidste anfald havde hun den 5. i denne måned. Under ? anfaldene, der har været ledsaget af feber og kuldegysninger, har hun fået morfin.

I de sidste 3 år har hun følt nogen ømhed i underlivet, og vandladningen har været hyppigere men uden sukker. Særlig i det sidste halve år har været hyppig vandladning. For 10 dage siden efter sidste "galdestensanfald" opdagede hun tilfældig, at hun havde en knude nedadtil i underlivet. Ingen brystsymptomer..

Pt. er fed, et let cyanotisk skær på kinderne.

St.c.et p. (ikke noget særligt, ikke alt afskrevet)

Underlivet ret stort med rigeligt slapt subcutant fedtvæv. Herpar når ikke under curvaturen. Nu ingen ømhed på galdeblærens plads, den kan ikke føles, heller ikke lykkes det at palpere højre nyre, der skal være løs. Fra symfusen til umbilicaltransversalen føles en fast tumor vel afgrænset forskydelig fra side til side liggende mest i venstre side, synes jævn på overfladen og er af størrelse som en gravid uterus i 6te måned.

19.5. Under chloroformnarcose: Expl. Rectovaginalis. Den følte tumor findes liggende opadtil på venstre side af uterus, forskyde sammen med denne; uterus føles forstørret ??, de føles ingen stilk mellem uterus og tumor, denne er af ret fast konsistens, noget mindre end følt ved den udvendige undersøgelse alene.

23.5. Efter saltvandsindgift under chloroform-narcose Lapatomia c ovariotomia sin.

Snit i midtlinien. Straks efter at peritoneum er åbnet, præsenterer der sig en tumor, der viser sig at være en venstresidig intraligementær multilokulær ovarietumor af størrelse som et barnehoved. Tumor er adhærent til omgivelserne med let løselige adhærencer undtagen til salpinx, hvormed den er fast sammenvokset, tillige er salpinx blodfyldt og adhærent med stærke adhærencer til tarme og væggen i det lille bækken. Tumor løsnes---(fjernes og såret lukkes, derpå er kun notater om temperaturen samt)

15.6. Velbef. 16.6. e. l. (og ikke mere. Hun blev så udskrevet den 25.6., som noteret på omslaget af journalen).

235, Ane Cecilia Sørensdatter

Ved dødfødsel i 1819 (Vammen kirkebog opslag 51) er ueksamineret jordemoder Ane Cecilia Sørensdatter til stede. Fødselen var besværlig, men fosteret kom til verden uden instrumenternes brug. Der blev blæst i lungerne og badet i varmt vand i forsøg på genoplivning.

236, Ane Johanne Jensen

B149-51 under omtale af 7. Distrikt, Ørum:

Larsine Sørensen Thorstensen senere Pedersen (nr. 46) blev forflyttet til Hammershøj og afløst af Ane Johanne Jensen den 25. April 1870. Som søgte sin afsked i mai – der blev hende tilstaaet uden pension. (Derpå var Mariane Thomsen (se nr. 71) jordemoder i Ørum).

I den kronologiske del af B149-51 nævnes under 30. Oktobe 1873: Blev en ny jordemoder sprøjte med tilbehør købt til jordemoderen i Ørum, Ane Marie Jensen. og i samme protokol under 29.4.74: Ane Johanne Jensen, ansat den 25. April 1870 søger sin afsked fra 20. Maj dette år på grund af ringorme især på hænderne. Hun forlanger ikke pension – og vil tilbage til Ørum, som hun forlod (22.6.74). (Der skal nok stå noget andet end Ørum, som hun vil tilbage til. Måske rettere Varde?).

B149-51 mai 1871 Sendte en ny jordemoder protokol til Madam Jensen i Ørum. Ifølge jordemoderprotokol 149-237 brugt marts 1870 til april 1874 har den tilhørt Madam Jensen, som forlod Ørum den 22. Maj 1874 efter at have fået afsked efter forlangende.. Det er noteret efter en fødsel den 10.4.1874. Der er ikke andre, der har skrevet i jordemoderprotokollen, hvor der er 19 fødsler i 1874, men i 5 af de sidste 6 fødsler mangler dato og eventuelt andet.

I kirkebogen er Ane Johanne Jensen kun fundet nævnt tre gange:

Opslag 96: Viet 22.3.1873 ungarl kjøbmand Hans Nielsen af Varde 29, 25 eller 23 år gammel og jomfru Maren Jensen af Ørum jordemoderbolig, 20 år gammel. Forlovere entlediget lærer Sørensen af Ørum og maler Povlsen af Tapdrup sogn.

Det viser, at fru Jensen havde en datter på 20 år i 1873 men ikke mere.

Madam Jensen, gjordemoder i Ørum, var fadder ved to barnedåb. En pige 4.5.1870 (opslag 84) og en dreng 28.3.172 (opslag 3).

Ved folketællingen i Varde i 1880 er en værtshusholderske på Torvet ved navn Ane Johanne Jensen på 49 år og fraskilt. Ligeledes på Torvet er købmand Hans Nielsen, født i Ho, og hustru Maren på 26 år, født i Slesvig, med 3 børn og aftægtskone Maren Andersen født Pedersen, 92 år, enke, født i Houen i Ringkøbing Amt. Måske er Maren Jensen opkaldt efter hende.

Alt tyder på, at jordemoder Ane Johanne Jensen er vendt tilbage til Varde og blevet værtshusholderske.

Det er sikkert hende, der som Ane Johanne Jensen gift med våbenmester Jensen i Varde, tog eksamen i København den 28.4.1856 med første karakter og fik præmie.

(Det var før præmien fik professor Levys navn).

Ane Johanne Jensen er ikke fundet under døde kvinder i Varde i 1880-1901.

Fra Ole Nørskov på arkivet i Varde er modtaget oplysninger om:

Købmand Hans Nielsen på Torvet i Varde gik fallit i 1877. (Han står dog fortsat som Købmand ved folketællingen 1880)

Ane Johanne Jensen fik borgerskab som værtshusholder i Varde i 1874, og borgerskabet blev opsagt i 1886. Hun er ikke i Varde i folketællingen 1890, så hun må være rejst fra byen.

Man har på arkivet ikke oplysninger om nogen våbensmed, bøssemager eller klejnsmed med efternavnet Jensen i folketællingerne 1850, 60 og 70 eller i borgerskabslisten fra 1801 til 1899.

Måske er Ane Johanne Jensen den Anne Johanne Nielsen, der er født i Blaksmark (opslag 37) 1.4.1830 som datter af gdr. Niels Andersen og hustru Maren Pedersdatter i Blaksmark. Aftægtskonen på Torvet i 1880 kunne jo være Maren Pedersdatter.

237, Jacobine Vogelius gift Kastrup.

B118-53 side 110 om Laastrup distrikt: Jacobine Kastrup født Vogelius, hidtilværende distriktsjordemoder i S. Omme ansat i distriktet 1.2.1897. Entlediget 15.11.98.

Eksamensprotokollen: Eksamen 28.5.1889, Jakobine Cathrine Kastrup f. Vogelius, g. Bager K. Heraf Staden.

238, Madam Lind

Ved dødfødsel i Vammen (Vammen kirkebog opslag 51) i 1814 var jordemoderen Madam Lind, examineret. Fosteret kom naturligt til verden. Der blev blæst i lungerne og badet med varmt vand etc som genoplivningsforsøg.

239, Maren Munk

Kvorning kirkebog opslag 46-51 om dødfødte børn nævner kun ueksamineret Maren Munk fra Løvskal ved en fødsel i 1819.

240, Anne Marie Holm

Fly kirkebog om dødfødte børn (opslag 51). Ueksamineret jordemoder ved fødsel i 1814. Andet vides ikke om hende.

241, M.A.E. Engelund født Nørager

Fly kirkebog (opslag 52) om dødfødte. Jordemoder M.A.E. Engelund fra Haderup, examineret. Hun deltog ved fødsel i Fly sogn i 1836.

Se mere under nr. 222 blandt jordemødre i Ringkøbing amt. Hun døde i Haderup i 1837.

242, Else Cathrine Pedersdatter

Mønsted kirkebog om dødfødte (opslag 67-68) nævner Else Cathrine Pedersdatter som jordemoder. Der synes at stå examineret. Fra 1820 nævnes Magrethe Nielsdatter, nr. 171. Else C. Pedersdatter er ikke set under døde i Mønsted 1820-1850, men nogle af siderne i kirkebogen er ret utydelige.

Else C. Pedersdatter er nævnt ved 3 af de 16 dødfødte nævnt i Mønsted kirkebog, nemlig nr. 1 + 2 + 5 i 1814, 1819 og 1823. Alle er nævnt under Magrethe Nielsdatter, nr. 171.

243, Anna Poulsen

Ifølge tidsskrift for jordemødres oversigt over jordemødre i 1931 var Anna Poulsen da jordemoder i Bjerringbro, medens Marie Madsen var det i 1939.

244, Gertrud Hesseldahl

Tidsskr.Jo. 1931, Gertrud Hesseldahl var praktiserende jordemoder i Langå i 1931, medens Anna Petersen (nr. 113) var distriktsjordemoder der fra 1919 til mindst 1939.

245, Marie Madsen

www.arkiv.dk: Bjerringbroegnens arkiv har et billede af et hus ejet af jordemoder fru Marie Madsen.

Ifølge tidsskr. Jordemødre 1939 var Marie Madsen da jordemoder i Bjerringbro. I 1931 var det Anna Poulsen.

246, Bodil Catrine Madsdatter

Højslev kirkebog i Fjends herred nævner under dødfødte, at Bodil Catrine Madsdatter var til stede som eksamineret jordemoder 25.12.1820.

Ved de to tidligere nævntes ueksamineret jordemoder Kirsten Mogensdatter (nr. 179) og ved de efterfølgende fra 1830 Abelone Iversdatter (nr. 170).

Ved fødslen 25.12.1820 var barnet i 9. Måned, fødslen skete ved vending og med stor besværlighed. Fosteret var velskabt men efter skønnende død ½ time før forløsningen. Om midler til genoplivelse står: ”Ligeledes her”.

Bodil Catrine Madsdatter er ikke nævnt ved dødfødsler i Skive.

247, Anna Margaretha Lauthius(?)

Vald. Andersen ”Alheden. Frederiks sogns historie” side 208-210 under omtale af Firehuse, hvor der ved folketællingen 1801 var 31 personer, hvoraf 1 enkekone brugtes som jordemoder.

Folketælling 1801 (opslag 6):

Peter Jung, husbonde, 30 år, gift i første ægteskab, tysk kolonist og væver.

Christina Kriegbaum, hans kone, 25 år, gift i første ægteskab.

Johannes Jung, deres søn, ? år.

Anna Margaretha Lauthius(?), husbondens moder, 53 år, enke efter første ægteskab, bruges som gjordemoder.

Desuden tjenestefolk.

248, Magarethe Petrine Thorstensen gift Blaamand

I Fiskbæks kirkebog nævnes i opslag 66- 19 dødfødte, og den tredje født 6.10.1817 var med assistance af eksamineret jordemoder P.T. Blaamand. Først ved nr. 13 den 13.4.1843 tog fru Klysner (se nr. 34) over.

Magarethe Petrine er ikke fundet under eksaminerede i København 1799 til og med 1817, så hun er formentlig uddannet i Viborg.

I Ørslevkloster kirkebog (opslag 64) er en enkelt dødfødsel i 1835, hvor Petrine Blaamand assisterede. Ellers var det Ableone Iversdatter fra Højslev.

Fiskbæk kirkebog (opslag 126): Død 3.2.1842, begravet 11.2. Magrethe Petrine Blaamand. Distriktsjordemoder i Fiskbæk, 62 år.

Mandens død er ikke fundet i kirkebogen for Fiskbæk 1840 – 1859.

Hun var 54 år ved folketællingen 1834, så hun må være født omkring 1780

Folketællingen 1834 i Fiskbæk (opslag 2):. Gjordemoderhuset

Frederik Blaamand, 49 år, gift, skomager.

Petrine Torstensen, 54 år, gift, hans kone, gjordemoder.

Ludvig Christian Blaamand, 22 år, ugift, barn

Magrethe Petrine Blaamand, 16 år, do.

Juliane Louise Blaamand, 13 år, do.

Ved folketællingen 1840 i Fiskbæk (opslag 3): Gjordemoderhuset.

Frederik Blaamand, 53 år, gift, skomager.

Magarethe Petrine Thorstensen, 60 år, gift, hans kone, gjordemoder.

Oplysninger i telefonopringning fra Mogens Hansen, hvis tipoldefar Hans Andersen, død 1883 og født 1794 i Knudby, har fortalt om jordemødre i Fiskbæk og Knudby. Ifølge ham

skulle en ueksamineret kvinde, Inger Skov, der havde tjent hos en læge i Hobro, have virket som jordemoder nogenlunde samtidig med en fru Blom, der var i Fiskbæk i 1820`erne. Mange beboere valgte den kendte fru Blom, der nok har virket der først. Mogens Hansen fortalte også, at præsten, LarsenMøller i Thårup måtte lade Inger Skov hente, da fru Blom var optaget ved en anden fødsel. Den fru Blom, der er tale om, er nok en fejlhuskning for Blåmand, der nok på jysk har heddet noget, der minder om Blom.

249, Ane Magrethe Bønding født Mortensdatter

Ved de fire dødfødsler i kirkebogen for tugthuset i Viborg i henholdsvis 1839, 1842, 1844 og 1848 står som eksamineret jordemoder Ane Magrethe Bønding. Hun er formentlig samme som Margrethe Mortensdatter, der var gift med snedkermester Anders Bønding og fik en datter Johanne Jacobine den 22.3.1822.

250, Cathrine Nielsdatter

Under dødfødt i Skive 1.11.1813 er hun nævnt som examineret af stifts- og landfysikus. Der er 5 dødfødte fra 1813 og hun nævnes frem til 1825 samtidig med Karen Andersdatter, der også anføres som eksamineret. I en liste over jordemødre i Salling herred 21.11.1828 nævnes Kathrine Nielsen. Foruden Skive Købstad nævnes Hem, Estvad og Rønberg. De sidste 2de sogne i Ringkøbing amt.

251, Åse Vammen

Arkiv.dk, foto B1459 i Langå sogn (ved Randers): Billede af jordemoder Åse Vammen. Foto af ukendt fotograf, periode 1950-1960.

252, Inger Skov

Hun skal have virket som ueksamineret i Fiskbæk og Knudby omkring 1820`erne. Se mere under Fru Blaamand, nr. 248.

253, Ane Nielsdatter

Under dødfødt i Kvols kirkebog (opslag 51) nævnes ved fødsel i 1814 en ueksamineret Ane Nielsdatter. Samme nævnes som Anne Nielsdatter og ueksamineret ved dødfødsel i Tårup kirkebog i 1813.

254, Karens Sørensdatter

Nævnes ved dødfødsel i Torning kirkebog (opslag 139) i marts 1803 og samtidig ved dødfødt født i 6. Måned. Desuden i Skræ august 1803. Dødfødsel (opslag 141) ueksamineret jordemoder Karen Sørensdatter i 1806. Og opslag 143 i Torning kirkebog dødfødt født 23.9.1807 om aftenen før jordemoder Karen Sørensdatters ankomst. Nævnes som ueksamineret jordemoder ved dødfødsel i Torning kirkebog (opslag 53) i 1814. Da Karen Sørensdatter af Fedkom??. En Karen Sørensdatter af ?, ueksamineret nævnes også ved dødfødsel i Torning kirkebog (opslag 56) i 1828. Hun er ikke fundet under døde i Torning 1828- 1858.

Hun er næppe den samme som nr. 23.

255, Johanne Jensdatter

Folketælling 1801 i Torning sogn (opslag 18): Store Graaskou 3. Familie Ib/Ole? Mouridsen/Mathiasen??. husbonde, 49 år, begge i første ægteskab, inderster og stømpebinder.

Johanne Jensdatter, hans kone, 54 år, hun er jordemoder.

Hun skal altså være født i ca. 1747

Hendes død er ikke fundet i Torning kirkebog set frem til og med 1840. En almisselem på 67 år, Johanne Jensdatter døde 24.9.1826 af brystsvaghed i Graaskov. Alderen tyder ikke på, at det er hende, og mandens død er ikke set.

Det er spørgsmålet, om manden ikke var i andet ægteskab og er den Ole Mouritzen, der ved folketællingen 1787 (opslag 14), var 33 år og gift med Edele ? E?? ?Datter, 29 år. I husstanden er også Mouritz Olufsen, husbondens fader.

Der er ikke fundet nogen jordemoder ved folketællingen 1787 i Torning sogn.

Johanne Jensdatter nævnes som eksamineret jordemoder ved dødfødsel i Torning kirkebog (opslag 53) i 1814. Hun da af Lille Graaschou.

Hun er også nævnt ved dødfødsler i Torning i 1802 og 1804 (x2)

256, Else Caspersdatter Schou

Else Caspersdatter Schou i Thorning, examineret nævnt ved dødfødsel i Torning kirkebog (opslag 53) i 1815 og i 1818 som examineret og beskikket. I 1821 som examineret.

257, Maren Storgaard/Maren Christensdatter??

Maren Storgaard i Vium nævnes som jordemoder (ikke om eksamineret eller ej) ved dødfødsel i Torning kirkebog (opslag 53) i 1821. I 1822 to gange som eksamineret.

Er hun den samme som Maren Christensdatter, examineret, der ved to dødfødsler i Lysgård kirkebog optræder i 1821 (13.3. og 11.12.)?

I Vium kirkebog (opslag 95 og 96) optræder Maren Christensdatter ved dødfødsel i 1823 med ordenen: Maren Christensdatter, examineret, men var ikke nærværende ved Fødselen. Om barnet har været født før jordemoderens ankomst er ikke noteret, men det var ikke usædvanligt.

258, Karen Sko?/Skole?

Karen Sko?/Skole? Nævnes som uexamineret jordemoder ved fødsel i 1822 i kirkebogen i Torning (opslag 53).

259, Lotte Spliid

Ved dødfødsel i Lysgård (opslag 31) 29.11.1843 deltog Madame Lotte Spliid, Jordemoder, examineret fra Viborg. Der står bl.a. Madame Haubro, som i længere tid havde været svag, døde selv den 30. November og blev selv med sit døde foster begravet den 8. December 1843. Fosteret kom naturligt men uden liv til verden og var født inden jordemoderen og doctoren ankom.Hr. Doctor Berg fra Viborg. Alle anordnede midler (til genoplivning) brugtes men forgæves.

Forældrene var proprietair på Neder Thestrupgaard Anton Haubroe og Hustru Ane Caroline Haubro født d. Lassen.

Ane Caoline Haubro født de Lassen havde også i 1842 født et dødfødt barn (se under jordemoder nr. 26, Ane Kirstine Andersdatter Svendsen). Ved hendes død 30.11.1843 (opslag 31 i Lysgård kirkebog) står: Død efter flere ugers sygeleje efter at have født dødfødt barn. Da fødslen skete 29. November, har hun været syg i uger før dødsfaldet.

260, Elisabeth Margrethe

Er hun samme som Elisabeth Jensdatter, nr. 197. Nævnt ved dødfødsel i Torning 1803.

261, Jordemoder ved Bysted nær Durup

Oluf Thygesen "Landlægens liv og virke i Salling ved århundredskiftet": side 32 i Skivebogen 1985: Vejen til Glyngøre førte fra Durup først forbi Bundgaard's gamle, stråttækte gård, der havde jorden langs Toustrupvej helt hen til føromtalte sti. Denne jord blev senere stærkt bebygget, ligesom Durup Plejehjem blev opført her. Længere opad vejen lå et par huse kaldet "Bysted". Jordmoderen boede en overgang i et af dem.

262, Astrid Mogensen

Distriktjordemødre, resultat for alle kirkegårde under DK-gravsten:

Astrid Mogensen, alder 69 år, 1 mdr. 14 dage, født 27.10.1905, død 11.12.1974, distriktjordemoder, Kragelund kirkegård, Hids herred, Viborg amt.

263, Ester Kjeldsen

Jordemødre, resultat for alle kirkegårde under DK-gravsten 17.9.2018:

Ester Kjeldsen, 71 år, 9 mdr. 20 dage, født 9.6.1923, død 29.3.1995, jordemoder, Vinkel kirkegård, Middelsom herred, Viborg amt.

264, Madsine Fjeldsøe

Jordemødre, resultat for alle kirkegårde under DK-gravsten 17.9.2018:

Madsine Fjeldsøe (Be), alder 81 år, 8 mdr. 16 dage. Født 4.1.1912, død 20.9.1993, jordemoder, begravet på Vammen kirkegård, Nørlyng herred, Viborg amt.

265, Ulla Jernshøj

www.dk-gravsten 17.9.2018: Ulla Jernshøj, 60 år, 2 mdr. 2 dage, født 27.12.1935, død 29.2.1996, jordemoder, Vinkel kirkegård, Middelsom herred, Viborg amt.

266, Vita Hadsager født Lauritsen

www.dk-gravsten 17.9.2018: Vita Hadsager født Lauritsen, 59 år, født 1933, død 1992, Sønder Resen kirkegård.

267, Luise Pedersen

Hun bar Jens Peter Nielsen Korsbakke, da han blev døbt i Estvad kirke 26.4.1908. Der står, at hun var jordemoder i Estvad.

(Nr. 122 er ledig, men bruges som forklaring til nr. 4
Og nr. 205 er brugt til 49 og friholdes).

Den første læge i Skive var Johan Peter Gorgius, født 1754, der i 1787 udnævntes til distriktskirurg. Han efterfulgtes af følgende distriktskirurger:

H.A..M.Zetlich, født 1758, 1800-1804

J.Chr. Engel, født 1772, 1805-1830.

F.V. Teteus, født 1801, 1830-1838.

J.A.Lumholdt, født 1795, 1839-1856 og

F.V.Lund, født 1810, 1857-1862.

C.M. Scou overtog stillingen i 1862, således, at han besatte både distriktslægeposten og sygehuslægestillingen. Der har formentlig ikke været flere læger i byen i denne periode. Den første praktiserende læge i Salling var C.T.V. Andersen, født 1838, der nedsatte sig i 1868 i Vihøj. Allerede i 1870 døde han, og afløserene, A.T.A. Rørbye, født 1841, praktiserede her til 1893. Først i begyndelsen af 1880`erne kom der flere praktiserende læge til egnen.

Fra ansøgninger om optagelse på jordemoderskolen i København

Oplysninger om nogle af de optagne er tilføjet under hendes navn ovenfor.

Her er noteret lidt ekstra fra de gennemgåede ansøgninger:

Til **påske 1860** var der 197 ansøgninger fra kvinder uden for København, og nr 75 var fra Viborg amt, Vium, Ane Cathrine Andersen født Nielsen, 23.5.39, 20 år, gift med Søren Andersen, Skrædder. Der er ikke nævnt mere, og med 9 indsendte ansøgninger fra Viborg Amt skrev amtet, at der ikke var behov for nogen.

I **foråret 1861**, hvor der var 231 ansøgninger fra kvinder uden for København blev fra Viborg amt optaget Martha Augusta Charlotte Poulsen født Riis (se nr. 58) men også som nr. 126 fra Vindum Ane Pedersen født Christiansen. Hun mødte ikke, da hun var frugtsommelig. Hun var 26 år og gift med arbejdsmand Ole Pedersen. Hun synes ikke at være blevet uddannet som jordemoder.

I **efteråret 1861**, hvor der i alt var 173 ansøgnigner fra kvinder uden for København, blev ingen optaget fra Viborg amt.

1868

Ansøgninger 1868, kasse 237.

129, Kjældgaard pr. Viborg, Ellen Marie Nielsen, 25, Frantz Peter Nielsen, Invalid.

130, Pderstrup pr. Silkeborg, Venderslev sogn, Bodil Marie Petersen, 25, Lauritz Peter Petersen, Huusmand.

131, Aadt, Houlberg herred, Maria Sophia Frederikke Jacobsen, 25, g. m. Indsieder (navn ikke nævnt).

132, Vium, Maren f. Christensen, 23, Claus Christian Michaelsen Marker, Parcillist, Dannebrogsmænd.

133, Viborg, Susanne Elisabeth Back fød Deleuran, 24, Carl Bach, Skræddermester. X for optaget. Tilføjet: Død på Stiftelsen

134, Almind pr. Viborg, ane Marie Hansen f. Nielsen, 25, Jens Hansen, Dagleier. X for optaget.

135, **Mønsted** pr. Viborg, Mette Marie Andersen fød Boisen, 28, Hans Christian Andersen, Murersvend. X for optaget.

136, Vindumovergaard, Ane Kirstine Christensen fød Lausen, 24, Niels Christensen.

137, Viborg, Ane Marie Nnøkel f. Nielsen, 27, Georg Friedrich Christoffer Nøkel, Jernbanearbejder.

138, Oddense, Johanne Pedersen, 22, Søren Pedersen, Indsidder.

139, Mammen, Vesterhede, Christiane Christensen, 27, Jens Christensen Østergaard, Huusm.

140, Guldager, Simested Sogn pr. Hobro. Kirsten Marie Christensen fød Mortensen, 28, Mads Christensen, Snedker. (**Se nr. 69** i min liste).

141, Vindtmøllemark ved Viborg, Edele Helene Margrethe Madsen fød Villadsen, 23, Søren Madsen, Arbm.

142, Pederstrup, Vinderslev Sogn pr. Viborg, Bodil Marie Pedersen, 25, Lauritz Peter Pedersen, Huusmand.

I Amtet forestaar en Omordning af Jordemoderdistrikterne saavel i Salling som i Lysgaards-Hids Herreder, hvor enkelt Distrikter ere befundne at være for store, og hvorefter der formentlig vil blive oprettet 3 nye Distrikter, ligesom der ifølge Stiftsphysiindtrængende Forestilling strax skal ansættes en Reservejordemoder i de sidstnævnte Herreder, og der ingen ledig praktiserende Jordemødre findes i Amtet, indstilles: at der genne Gang antages fra Viborg Amt mindst 3 til oplærelse, og indstiller som formentlig fortrinsvis skikkede Nr. 133, 134 og 135 (det blev fulgt).

1869

Kasse 238, fortegnelse---

Ansøgerne har nr. 99 – 111, og af disse blev nr. 102+103+104 +107 optaget.

99, Nykøbing Mors, Inger Cathrine Eriksen født Christensen, 26, Peder Eriksen, Tømmersvend.

100, Ordt By, Houlberg Sogn, Marie Sophie Frederikke Jacobsen, 26, Ole Jacobsen, Indsid.

101, Viborg, Johanne Amalie Gjerulf fød Wello, 29, Christian Gjerulf, Landmand.

102, **Sjørup, Lysgaard** Sogn, Ane Kirstine Christensen, 25, Niels Christensen. Det nævnes, at familien har nydt understøttelse af fattigvæsenet.

103, Vium, Maren Merker født Christiansen, 2??, Christiansen, ?

104, Viborg, Ane Emilie Marie Margrethe Nielsen f. Bagge, 27, Nielsen.

105, Vium, Hansine Pedersen f. Madsen eller Rasmussen. Carl Nicolai Petersen, Snedker og Tømrer.

106, Almind, Else Christine Nielsen f. Mikkelsen, 27, Niels Nielsen Hansen.

107, **Guldager**, Kjersten Marie Mortensen, 29, Mads Mortensen /:Skamris:/, Snedker.

108, Oddense pr. Skive, Johanne Pedesen, 26, Søren Pedersen, Inds.

Hun møder ikke, er frugtsommelig.

109, Skive, Mathilde Sørensen fød Thomsen, 29, N. Sørensen, Smed.

110, ??

111, Viborg, Marie Mortensen, 26, ugift.

Da der i Stiftamtet for Tiden er Trang til Jordemødre instilles 3 af Ansøgerinderne til at optages til Oplærelse, neml Nr. 102 Ane Kirstine Christensen af **Sjørup**, Nr. 104 Ane Emilie Marie Margrethe Nielsen af Viborg og Nr. 108 Johanne Pedersen af Oddense.

1870

Kasse 239 , fortegnelse over de indkomne ansøgninger om optagelse til oplærelse i Jordemoderskolen 1870.

Der indkom i alt 197 ansøgninger. Fra Viborg amt nr. 107-121 og nr. 196 i alt 16. Der synes ikke at være nogen af dem, der blev jordemødre i 1871, men Mariane Thomassen født Kryger blev det i 1872, se nr. 71..

107/1, Viborg, Marie Frederikke Hellner født Mortensen, født 12.1.43, 27, Hellner, Korporal ved 8 Batallion, Viborg.

108/2, Bruunshaab ved Viborg, Grethe Sørensen f. Larsen, 25, P.A. Sørensen, arbm.

109/3, Aidt By og Sogn, Marie Sophie Frederikke Jakobsen, 27, Ole Jakobsen, Drainingsgraver.

110/4, St. Ramsing pr. Skive, Ane Poulsen fød Jensen, 21, Jens Christian Poulsen, Murer.

111/5, Højbjerg ved Viborg, Mariane Thomassen fød Kryger, 24, Niels Thomassen, Murer. Hendes Moder er Distriktsjordemoder i Høiberg By, Enke og 60 Aar gl, hendes Kræfter er aftagne og hendes Helbred nu mindre god.

112/6, Hindborg pr. Skive, Johanne Christensen fød Nielsen, 27, Niels Christensen, Snedker.

113/7, Trudstrup, Dølby Sogn, Maren Kirstine Johansen, Johan Johansen, Snedker.

114/8, Debell By, Tune Sogn, Else Marie Pedersen fød Sørensen, 23, Niels Jensen, Indsid.

115/9, Hjerck pr. Skive, Else Marie Pedersen fød Jensen, Niels Christian Pedersen Kolding, Boelsmand.

116/10, Braarup, Grønbæk Sogn, Ane Marie Pedersen fød Rasmussen, 28, Jens Peder Pedersen, Huusmand.

117/11, **Tjele** pr. Bjerring Bro Station, Christine Christensen, 23, ugift, har født.

118/12, Laastrup, Mette Marie Mogense fød Jensdatter, 23, Christian Mogensen, Tienestekarl.

119, 13, Sahl pr Bjerringbro Station, Marie Jensen fød Pedersen, 23, Hans Jensen, Drainingsmester.

Viborg Stift indsender disse 13 Ansøgninger og anbefarler fortrinsvis nr. 1 og 2, respective nr. 107 og 108 til at antages; i øvrigt bemærkes, **at der ikke for Tiden findes nogen synderlig Trang til Jordemødre, da samtlige Distrikter er besatte, og der desuden er oprettede 2de Reservejordemoderpladser, som ligeledes ere besatte. De 2de sidste fra Stiftelsen hjemsendt udlærte Jordemødre have endnu intet Distrikt modtaget, men have nedsat sig som praktiserende; i ethvert Fald maa Antagelse af 2 af Ansøgerinderne for Tiden anses at være tilstrækkeligt til Besættelse af de forventede ledige Pladsern.**

120, Vium Mark og Sogn, Lysgaard Herred, Hansine Pedersen fød Madsen 19.1.39, 31, Carl Nicolai Pedersen, Snedker og Tømrer.

121, Fiskbæk, Ane Kirstiine Heiberg fød Berg, 22, Peder Andreas Heiberg, Skrædder.

196, Lendum, Else Nielsen, 21, Jeppe Nielsen.

1884

Der var 13 ansøgere fra Viborg amt, og kun 1, nr. 84, Lovise Svendsen blev optaget. Det var endda understreget fra amtet, at der **var trang til jordemødre i amtet**. De øvrige 12 ansøgere var med numre på ansøgerne. Af dem blev nr. 107/84 optaget året efter og bestod eksamen i 1886, se nr. 85.

Alle noterer, at de ikke er frugtsommelige.

100/84: Maren Nielsen af **Vammen**. Konfirmeret i Mønsted 1.10.1871, gift 11.5.1880 i Kvols? Kirke med skomager Jens Nielsen i Vammen.

102/84: Ane Andersen af Fuur pr. Skive. Gift med skomager Peder Andersen, Fuur. 1 barn, 23 år gammel.

103/84: Ane Kirstine Marie Andersen af Rødding pr Skive. Gift med skomager Niels Kristian Andersen, 22 år, har 2 børn.

104/84: Ane Marie Andersen af Grauslev, gift med daglejer Carl Ingelius Andersen. Hun er født Christensen. Konfirmeret i Værum 20.4.1873. Født i Havrum 31.8.1858, datter af husmand Christen Nielsen (Krogh) og hustru Maren Sørensdatter.

105/84: Maren Christensen af Skive. 28 år, gift med arbejdsmand Johan Kristian Kristensen, 2 børn, født Mikkelsen, 28 år.

106/84: Ane Christensen af Harre. Gift med indsidder K.P.Immanuel Kristensen af Harre, 32 år, 1 barn på 2 år. Hun født 21.2.1852 i Nissom?

107/84: Edel Marie Lorentzen af Lund. Gift med murer og indsidder Jens Peter Andreas Lorentzen boende i Lund i Skive Landsogn. 29 år, 3 børn. Fjerde gang hun søger. Anbefaling fra apoteker i Skive.

108/84: Nicoline Strøm født Weisberg af Skive. Født i Struer 14.2.1857, 2 børn. Foto med ansøgningen. Er affotograferet.

109/84: Johanne Thomsen af Læsten. 24 år, har født 2 børn. **Er fra Hammershøj. Ansøgningen er kopieret og teksten indføjet under moderen, nummer 46 i min liste.**

110/84: Johanne Marie Rasmussen af Sahl Mark. 28 år, gift med skomager Anders Sørensen i Sahl, 3 børn. Hun er født 23.1.1856. Attest fra Heiberg (som flere også har).

111/84: Ane Marie Tegen af Læsten. Gift med smed Anton F. Tegen i Læsten pr. Randers. 1 barn, 25 år.

112/84: Madsine Rasmussen af Gammelstrup. Gift med indsidder og pottemager Rasmussen i Gammelstrup, Fjends Herred. 29 år, manden har dårligt helbred. 3 børn, hvoraf 2 lever.

1885

Kun 1 synes at være optaget, nemlig nr. 86, Johanne Frederikke Sørensen fra **Foulum..** Dog var en ansøger fra 1884 med og fik eksamen i 1886. Se nr. 85.

Fra indstillingen fra Viborg Stiftsamt:

Viborg d 16 Juli 1885

Hermed undlader Amtet ikke tjenstligst at indsende de indkomne Ansøgninger om Antagelse paa den Kongelige Fødsels- og Pleie Stiftelse til Oplærelse som Jordemødre, nemlig fra

1, Johanne Frederikke Sørensen af **Foulum**.

2, Jensine Marie Cathrine Knudsen af Høibjerg.

3, Karen Marie Christensen af Ilberg.

- 4, Mariane Christensen af Feldingbjerg.
- 5, Marie Elisabet Borup af Haurdal.
- 6, Kirsten Marie Henriksen af Seerup.
- 7, Ane Nielsine Christensen af Thostrup.
- 8, Marie Sørensen af Skive.
- 9, Lise Sørensen af Thorning.
- 10, Thomadsine Sørensen af Gjedsted.
- 11, Dorthe Elkjær af Skive.

En Skrivelse fra Physikatet medfølger (er ikke set)

Underskrift.

80/85: Jensine Knudsen født i Kjellerup 21.3.1862. Gift med skomager Andreas Knudsen 15.11.1882. To børn. Født Adamsen, datter af Niels Adamsen og hustru Ane Marie Jensen i Kjellerup. Ansøgningsne synes dateret Højbjerg Mølle 11. Maj 1885.

81/85: Karen Marie Kristensen gift med husmand i Rybjerg sogn Jens Kristensen. 26 år. Tre børn. Gift i Rybjerg kirke 13.1.1882 med ungkarl Jens Christensen født 139.1856 i Yttrup og pigen Karen Marie Hindborg født 8.3.1859 i Hindborg.

82/85: Mariane Christensen gift med fhv. gårdmand i Feldingbjerg, Jens Andersen, 31 ¼ år, 3 børn. Manden blev dømt til forbedringshusarbejde. 3 sider af ansøgningen er kopieret?

83/85: Marie Elisabet Borup f. Jørgensen af Haurdal By, Frederiks Sogn. Født 30.6.1862, gift, 1 barn, Hun datter af hjulmand Jørgen Nielsen og hustru Birgitte Marie Andesen født i Aunsbjerg Skov, Sjørsløv sogn, boende i Almtofte var vaccination mod kopper i Viborg 14.7.1871 af doktor Berg.

84/85: Kirsten Marie Pallesen, født i Seerup 24.3.1888, gift med husejer Jens A. Henriksen Kjær i Seerup.

85/85: Ane Nielsine Christensen gift med murer Johan Vilhelm Petersen af Thostrup ved Rindsholm pr. Viborg. 1 barn, hun 20 år. Datter af husmand Christen Johansen i Testrup, Almind sogn og født 8.9.1864.

86/85: Maren Pethrine Nielsen født 13.2.1853 eller 1855 (ulæseligt), d.a. afdøde barber Ludvig Frenz og hustru Jordemoder Ane S.A. Sørensen i Skive (står der Sørensen eller vr det mandens navnt?. Gift med smed. Se mere under moderen, nr. 32b).

87/85: Lise Sørensen gift med husmand og skrædder Hans Lauritsen af Torning by, 29 år, 4 børn.

88/85: Thomassine Sørensen født Christensen, 24 år, gift med karetmager i Gjedved sogn. Distriktslægen i Farsø skriver, at hun lider af kronisk Da?? Og Blepharsadenitis. Manden: Bertel Joh. Sørensen. De boede tidligere i Asmild sogn. Udtalelse fra præsten der.

89/85: Dorthea Elkjær f. Wistisen, gift med indsidder Jens Christensen Elkjær i Skive. Hun 29 år, 3 børn. Manden driver værtshushold.

1895

Der var i 1895 6 ansøgere fra Viborg amt, og ingen af dem synes at være blevet optaget på skolen:

147; Ane Marie Madsen født Jensen, Ans, Grønbæk sogn.

148, Ane Sørensen Strøm f. Hansen, Fur

149, Kathinka Mathilde Jenny Gyllenøhr f. Alstrup, Skive.

150, Margrethe Mortensen f. Kristensen, Roslev st.

151, Mariane Pedersen, Nøreng pr. Durup.

152, Laura Peterine Borch f. Rasmussen, Skive

+ en ekstra:

Margrethe Stick i Viborg, nu gift med politibetjent Graversen i København med attest fra Heiberg i Viborg.

1897:

Nr. 60, Eva Kristine Tomine Andersen, enke efter afdøde snedker Hans Kristensen af Vorde, ene med 3 uforsøgede børn. (er kopieret).

Nr. 91, Stine Dam gift med Kristen Storbog Petersen, 24 år gammel. Der er en udførlig anbefaling fra distriktslæge S.H.A.Rambusch i **Sjørup** (er kopieret).

Jordemødre fra Viborg Amt uden eksamen fra København, men uddannet lokalt

Se blandt andet nummer 177 + 175? + 176? + 178 med senere. Alle er måske slet ikke blevet godkendt. Både Tetens, Randrup og Lind. Uddybes.

Nr. 123, Kirstine Nielsdatter Hjort uddannet af Koefoed 1796 (lærebrev)

Nr. 128, Ane Kirstine Jensen i Thorning, oplært af Randrup. Klage over hende, der ikke er anset af beboerne.

Nr 171, Margrethe Nielsdatter i Mønsted, oplært og prøvet ved stiftsfys. Randrup.

Nr 177, Maren Christensdatter af Tøndering, undervist af Stengel og eksamineret af Randrup.

Nr. 169, Kirsten Christensdatter i Winge ved Fly eksamineret af Stengel (Stengel død 26.2.1830).

170, Ablone Iversdatter, må være oplært lokalt.

Nr. 196, Maren Andersdatter i Vammen undervist og eksamineret af Randrup.

Nr. 211 Ane Kirstine Pram/Bram i Ørum , do.

Nr.179/ 231, Kirsten Mogensdatter er samme som Kirsten Bruddal. Pastor Assens i Højslev beder om examination ved dr. Lind i 1823 af Kirsten Bruddal. Hun er formentlig ikke bestået.

Nr. 248, Fru Blaamand. Eksamineret, men hvor??

Nr. 249, Ane Magrethe Bønding født Mortensdatter, eksamineret, men hvor??

Nr. 250, Cathrine Nielsen i Skive, eksamineret af ”stifts- og landfysicus” senest i 1813.

Og nr. 179, Kristen Mogensdatter Bruddal blev indstillet til eksamen i Viborg. Men bestod næppe.

Nr. 181, Kirsten Holst. Se skrivelse om hende til fysikus Lind og hans svar om muligheder for oplærelse.

Hans Michael Randrup (1779-1844) var stiftsfysikus i Viborg fra 15.4.1818 til maj 1822. Derpå i Ribe til sin død (Carøe).

I Viborg blev han afløst af Jens Georg Lind (1794-1871). Han var stiftsfysikus i Viborg fra 9.8.1822 formentlig til sin død i 1871???

Nicolai Julius Bentsen (1823-) var i Viborg fra 19.4.1871 og Peter Wilken Heiberg (1840-1920) fra 24.10.1893.

Andet om fødsler og jordemødre i Viborg Amt / fra årbøger, aviser m.m.

Skivebogen 1948 side 42 under omtale af forholdene på **Lundø**: Til de ordinære udgifter hørte også bidrag til vedligeholdelse af **jordemoderboligen i Højslev Kirkebye**. Denne har dengang næppe haft nogen herskabelig karakter, idet der stadig er opført poster til denne bolig, ganske vist med små beløb. F.eks. 12 Sk eller 3 Mk.

Skiveårbogen 1991 side 54 omtales af Emil Thomsen, der var født i **Skive** i 1848, lidt om jordemødre:

Jordemoderen, der var gift med en barber, var en djærv og kraftig kvinde, der tog mangan en hård tøm på landet uden at kny. Det kunne godt være hende, man har tillagt følgende ytring ved en vanskelig fødsel: ”Kom her min faer og tag en hånd med, har du været med til det første, kan du også være med til det sidste”. Engang efter en forretning på landet sagde hun til bonden: ”Nu må du køre alt hvad remmer og tøj kan holde, for det er ligeså galt med mig!”. Og lige efter hjemkomsten fødte hun selv. Til hende blev der brygget dobbeltstærk kaffe: ”Det er næsten som jordemoderkaffe”. Ligeoverfor hende boede en kollega, som mest blev søgt i ”bedre huse”.

Skivebogen 1952 side 81:

En enkelt har han også selv brugt, den kom for mange år siden i Juleroser under titlen ”Tre på en stige”. Den handler om jordemoderkørsel fra Haderup til Feldborg en nat i snestorm med en stige som slædemedie. Under Aakjærs bearbejdelse havde den fået et kvikkere og mere vittigt tilsnit, og stilen var jo lettere end fars lidt gammeldags skrivemåde.

Skivebogen 1955 side 28: Når han som barn trak med sin fars to magre køer langs rabatterne på ”jordemodervejen” mellem Tastum og Iglø, fik han gerne den formaning: ”Pas på de blå! Sku` de vise sig, så kom hjem med kørerne!”.

Skivebogen 1973 side 32-33: En læge fandtes ikke på **Fur**. Man benyttede distriktslægen i Skive---. Derimod havde man en jordemoder. I kirkebogen 18-10-1807 nævnes en jordemoder i forbindelse med en dødfødsel, hvor hun assisterede. Endvidere har en jordemoder i samarbejde med distriktslægen lavet en indberetning om dødfødte børn, der også findes i kirkebogen.

Værdien af jordemoderhjælpen har næppe været stor. Så sent som i 1887 skrev en læge: ”Gud give, vi kunne forvandle den jordemoderlige ”antiseptik” til almindelige renlighed”. Endnu værre har det antageligt været tidligere. I 1783 hed det om Viborg Stift, at der var et stort tab af spædbørn og fødende kvinder, ”hvoraf vist en stor del må skrives på de grove og ukyndige jordemødres voldsomme behandlings regning”.

Skivebogen 1982 side 10 og 11: Omtale af fødsel i **Grønning Skole** 18.2.1909 kl. 1½. Blodet løb fra navlen ud i vasken. Moderkagen havde måske sat sig fast. Barnet blev døbt Kristian Møller og var søn af den lokale skolelærer.

Skiveårbogen 1991 side 15: Den 22. Juli 1886 fødtes en søn af andenlærer i **Selde** Christian Nicolai Krogh og hustru Karen Marie Pedersen: "Den 22. Juli kl. 4 om morgenen hentede jeg madammen. Hun boede i Selde, så det varede ikke længe, før hun kom. Det blev en lang og smertefuld dag for den lille mor, først kl. 7 ½ om aftenen havde vi drengen".

Side 15 skriver lærer Krogh om, hvorledes han skar hul på sin kones bryst, hvor der var en byld.

Skiveårbogen 1998 side 57-58 har omtale og billede af figur på **Rybjerg kirkes** nordportal, hvor en fødende kvinde ses.

Skivebogen 2004 side 154 i "Erindringer fra tiden som sognepræst i Estvad-Rønbjerg 1901-1914" af Christian A.R. Bruun: Der var i **Estvad** en meget myndig og i sit embede meget samvittighedsfuld jordmoder. Hun boede lige over for kirken og kom jævnligt deri. Plejedatter på 7-8 år passede "forretningen", når jordmoderen var i kirke, og skulle så give besked----.

Hjorthede gennem tiderne. Om personer og steder i **Hjorthede**, 2003: Side Christian Frederik Hansen Brønns fødtes i **Velle** i 1751 og blev snedker lige som sin far. I 1776 giftede han sig med en pige fra sin hjemby, og året efter blev han skoleholder her i Hjorthede. Han var her dog kun et års tid. Han blev dengang i **Bjerring-Mammen** og skoleholder i Mammen. Han vedblev dog også med at være snedker, og hans kone virkede som jordmoder, skønt hun ingen eksamen havde. Man kan dog sige, at hun kendte til faget, da hun selv havde 10 børn.

I **Bjerring** kirkebog (opslag 49) står, død 1788, begr. 8.1 Christen Degns Enke, Maren Christensdatter, 84 år, så den kan ikke være dem. Samme opslag har 16.4.1788 Degnen Jens Christian Christensen, 46 år, død..

Birgit Aarestrup "Mit Dollerup I", Forlaget Ravnbjerg 2004 side 50 og 55: Diverse fra sogneforstanderskabets møder. Der må være blevet ansat en jordmoder, hvis distrikt dækkede flere sogne end pastoratets, for i nogle år var der en hel del uenighed om, hvor meget de enkelte sogne skulle betale af jordmoderens brændsel. Ligesom "Jordmodervejens" vedligeholdelse også gav anledning til diskussion.

Side 55 i samme: Sogneforstanderskabet holdt 25. juli 1842 møde i Fallesgaarde Præstgaard vedrørende veje, der bør undergives vejtilsyn fra det offentliges side, herunder nr. 6: Jordmodervejen fra Ravnstrup til Romlund.

Fra aviser

Viborg Stifts Tidende 28.10.1889 Opslag af jordemoderstilling i 16. jordemoderdistrikt, sognene Høibjerg, Elsborg og Grønbæk. Til jordemoderboligen beliggen i Høibjerg hører 2 ¼ tdr. land meget god jord. Lønner er 110 kr samt brændselsgodtgørelse, 60 kr årligt. (foto haves).

12.12.1889 Opslag af jordemoderstilling. Amtets 19. distrikt (foto haves af opslaget) Taget januar 2011. 19. Distrikt er **Hauerbak/Kjellerup**. Kjellerup Avis og Folkeblad 29.11.1910 er referat fra amtsrådsmøde. Teksten er affotograferet (14.6.2016) men ikke renskrevet. Det handler om deling af jordemoderdistrikt 19 i to.

Oversigt over jordemødre i Salling herred, Viborg amt 21.11.1828

Fundet i B043A-311 (flere sådanne lister findes med tilføjelser, men kun denne er afskrevet og søgt bearbejdet):

Fortegnelse over de i Sallings Herreder i Viborg Amt ansatte Gjordemødre, samt over de, under Enhver District især henhørende Sogne.

20. District, Maren Christensdatter i Tøndering. For Hjerck, Harre, Nautrup, Sæby, Weile, Durup og Tøndering (se listens nr. 177).

21. District, Kirstine Andersdatter. Fuur (se listens nr. 180).

22. District, Else Norsgaard i Selde. For Junget, Thorum, Aasted og Selde. (se listens nr. 175).

23. District, Bodil Kirstine Rønnov i Grinderslev. For Grinderslev, Grønning, Ryberg, Roslev, Lybye, Jeberg og Thise. (se listens nr. 176).

24. District, Kathrine Nielsen. For Skive Kjøbstad, Hem, Estvad og Rønberg. Sidste 2de Sogne i Ringkjøbing Amt. (se listens nr. 250).

25. District, Sophie Frideriche Smith. For Resen, Dølbye, Brøndum og Hvidberg (se listens nr. 20). I samme rubrik er med overstregning af navnet nævnt Karen Andersdatter, hvor der står ikke overstreget: er tillige ansat som Reserve-Gjordemoder i Skive Kjøbstad (se listens nr. 186). Tilføjelsen om tillige at være ansat i Skive dækker formentlig fru Smith.

26. District, Inger Jensdatter. For Oddense, Otting, Balling og Hindsborg (se listens nr. 187).

27. District, Ane Pedersdatter i Lime. For Lime, Veibye, Lem og Haasum (se listens nr. 22).

28. District, Mariane Nielsdatter i Kreiberg. For Rødding, Kreiberg, Ramsing og Volling (se listens nr. 126).

Listen afsluttet med

Viborg Stiftamthaus d. 21de November 1828

(underskrift??)

Listen synes at være sendt til Hr. Cancellieraad, Bye- og Herredsfoged Rosenstand i Skive.

Jordemødre fra Skive- og Viborg-egnen: Lidt om arkivalier

Samt til sidst uddrag af nogle af disse.

Foruden jordemodereksamenprotokollen og ansøgninger om optagelse på jordemoderskolen eksisterer

B-118-5, Indkomne breve

B118-26. Copibog No 1 af Embedsbreve, Attester etc. Viborg d 24d Dec 1822 Lind

B118-32 Medicinalberetninger Thisted og Viborg Amters Physicat 1823-1844.

B118-53 Fysikatet for Viborg og Thisted Amter i 1875 -1914. En protokol benyttet af Heiberg med oversigt over læger, jordemødre m.m. Side 210 er fortegnelse over sager afleveret til Provinsarkivet i Viborg. Blandt andet Jordemoderanmeldelser om dødfødte årgang 1876-99 (89?) + 1890-92+1893-1903.

B43A-311 Jordemodervæsenet, Sallinglands herredsfogeder.

B4-598 Viborg Amtsarkiv, Indkomne breve Q Medicinalvæsenet. 1834-35 og

B4-599 do. 1836-38.

B149- forskelligt, herunder **protokoller om jordemødre i Viborg lægedistrikt (B149-134 og B149-49).**

B1

I Fra Viborg Amt 1964 side 47 omtales i en bogsamling, som har været ejet af biskop Chr. M.Rottbøl i Viborg (1770-80) også et eksemplar af en "Fuldkommen Jordmoderskole". Bøgerne solgtes ved auktion i 1

Gennemgang af materiale fra området

Fortegnelse over jordemødre og jordemoderdistrikter i 1874

Den ligger som et løst bilag i B149-51 og er sandsynligvis udfyldt af distriktslægen i Viborg, der var forgænger til Heiberg. Skriften er svært læselig. Det var dr. Berg, som nogle steder betegner Ørum som 6. Og ikke 7. Distrikt.

I B149-51 er også en oversigt 7.12.1861.

1. Distrikt, Madam Bertelsen??, Mønsted. (231)
 4. Distrikt, Madam Thisted(?), Vindum (62).
 6. Distrikt, Madam Jensen, Hjorthede. (52).
 7. Distrikt Mariane Thomsen, Ørum, ansat d. 12. ??(juni?) 74 (71).
 8. Distrikt, Larsine Pedersen, Hammershoi.(46).
 11. Distrikt, Ane Kirstine Thomsen, Bjerregrav, ansat 25.1.66. (70).
 13. Distrikt, Madam Mulvad, Vi??/Laastrup. (44).
 14. Distrikt, Kirstine Marie Christensen, Vammen (afsat 21.11.72). (69)
 - 15, Distrikt, Madam Jensen, Fiskbæk. (230)
 16. Distrikt, Krüger??, Høiberg. (208)
 17. Distrikt, Madam Grützmacher, Vium (55)
 - 18, Distrikt, Ellen Marie Nielsen, Thorning. (51)
 19. Distrikt, Jens Pedesens K, ansat 4.6.1870 – Astrup (212)
med Bundgaard, Reservejordemoder ans. 30.5.70. (59)
 31. Distrikt, Marie Andersen, Sahl udn. 21.6.69. (65)
- Mad. Christensen er ansat som Reservejordemoder i Karup April 1874. (70)
- Madam Winther - ?? Jordm. i Viborg (28)

Madam Schrøder, 2. Jordem. Udnævnt 9.6-53 (??) Asmild Sogn blev 1.9.57 underlagt hende. (Se nr. 40, også nævnt under nr. 211).

Madam Sophie Hanberg examineret i Kiel i Oct. 60 m. m 1ste Karakter af Prof. Litzmann. (Se nr. 194).

Fortegnelse over jordemødre og jordemoderdistrikter side 39 i B149-49 Viborg
Lægedistrikt 1884-1910

Heibergs protokol over jordemødre, fattiggårde m.m.:

Viborg: 1. Distriktsjordemoder Madame Desmarais	side 132 (40) 76
Viborg: 2. Distriktsjordemoder Nielsen (174) overstreget og erstattet med Sørensen (189)	133 (42)
Viborg: Reservejordemoder Lyng	134 (46) 152
Hjorthede: 18de, Ane Jensen	137 (44) 52
Mønsted: 1ste, Kirsten Thorup	135 (48)
Fiskbæk: 15de, Margrethe Knorr	143 (52) 190
Sal: 31te, Mette Marie Andersen	148 (54) 65
Laastrup: 13de, Christine Hansen	141 (56)
Ørum: 7de, Jørgine Marie Bonne	138 (58) 55
Vindum: 4de, Mette Marie Madsen (Mette Christine Madsen)	136 (60) 154
Vium: 17de, Hanne Laurine Markussen	145 (67) 127
Vammen: 14de, KirstineMarie Christensen	142 (64) 69
Højbjerg: 16de, Mariane Thomsen	144 (66) 71
Hammershøj: 8de, Larsine Thorstensen	139 (68) 46
Bjerregrav: 12de, Ane Kirstine Christensen	140 (70) 70
Haerbak, overstreget og erstattet med Kjellerup: 19de, Kathrine Christine Frederikke Bundgaard	149 (72) 59
Thorning: 18de, Ellen M. Nielsen	148 (76) 51
Det følgende er overstreget i protokollens oversigt:	
Hjermind: Praktiserende Jordemoder Madam Thisted	side 74 62
Thorning: Praktiserende Jordemoder Marie Jensen	side 75 83
Viborg: Praktiserende Jordemoder Marie Lyng	ingen side nævnt
Ikke i oversigten:	
Astrup (Hinge): 19de, Inge Marie Kaarsgaard	side 50-51

Heibergs protokol viser mange oplysninger, hvoraf en brøkdel er benyttet. Der nævnes noget om jordemødrenes eksamen, alder, ægtefælle og børn. Der er også beskrivelse af løn og jordemoderbolig samt deres instrumenter med mere. Sidetallene efter listens jordemødre er i parentes (de lave tal) den første side, de er omtalt på, og siden er lavet nye sider med høje tal.

Tallet til sidst og fremhævet samt understreget er jordemoderens nummer i min oversigt over jordemødre fra Viborg amt.

Det ser ud til, at Heiberg ved sin udnævnelse til stiftsfysikus over Thisted og Viborg amter (24.10.1893 til 1.4.1915) har anskaffet sig en større protokol og videreført oplysningerne fra sin tid som distriktslæge (protokol **B149-49**) deri, nemlig **protokol B118-53** (Fysikatet for Viborg og Thisted Amter c 1875 – 1914).

Her er side 101 i B118-53: Jordemødre i Viborg Lægedistrikt

Nogle sider er afskrevet, og foran afskriftet er indføjet oplysninger fra protokol **B149-51** ført af Heibergs forgænger som distriktslæge i Viborg lægedistrikt. For de øvrige distrikter er kun anført sidetal og lægedistrikt samt jordemoderdistrikt.

B149-51 Mønsted Jordemoderdistrikt. 1. Distrikt.

Sognene Frensd? Øst, Mønsted, Daugbjerg, Smøllerup, Gammelstrup, Borrits
Margrethe Nielsdatter boer i Mønsted. M. N. oplært og prøvet af stiftsfysikus Randrup og ansat som virkelig jordemoder d 14. August 1819. Fik af instrumenter kun et sølvkateter og senere en sneppt og sprøjte.

Kirstine Bertelsen. Ansat 24.4.62 – forflyttet fra 15de distrikt, fik 1862 et nyt scarifikationsapparat.

17.6.78 eftersat såvel protokol og instrumenter og fandtes i god ordening.

B149-49 afskrives senere. Det meste er nok indføjet i B118-53.

Side 105 i B118-53: Mønsted Jordemoderdistrikt (1.)

Til distriktet hører Mønsted, Gammelstrup og Borris Sogne af Viborg Lægedistrikt, Daugbjerg og Smøllerup Sogne af Sjørup Lægedistrikt.

Jordemoderboligen beliggende i Mønsted. Jordlod ca 5 tdr. land (simpel jord). Tilføjet: Jordemoderlodden bortsolgt.

Edel Marie Lorenzen født 19.3.55. Eksamen 1886 2. Karakter.

Prakt. Daugbjerg 1886 til 15.6.88.

Konst. Distriktsjordemoder i Mønsted fra 15.6.88 til 23.7.88.

Ansatsom ” ” i Mønsted 24.7.1888.

Årlig løn---

Antal fødsler 1883: 80-----1914: 55.

B149-51 Ørum Jordemoderdistrikt (7.):

Sognene Ørum, Viskum, Veirum, Thiele, Vinge, Qvorning, Tapdrup. Bor i Ørum.

1, Ane Kirstine Pram. Oplært af Stiftsfysikus Randrup – ansat som virkelig jordemoder 2.8.1819 – har af distriktet fået et sølvkateter, fik 1846 sneppt og sprøjte.

2, Larsine Sørensen Thorstensen senere gift Pedersen.

Ansatsat 4.7.56. Blev forflyttet til Hammershøj og blev afløst af nr. 3.

Asmild er 1.10.57 lagt under 2. Jordemoder i Viborg.

3, Ane Johanne Jensen den 25. April 1870. Som søgte sin afsked i Mai – der blev hende tilstået uden pension.

4, Mariane Thomsen – en datter af Mad. Krüger i Høiberg og practiserede der. Beskikket d 12. Juni 74. Forflyttet til Høiberg.

5, Madam Grützmacher fra Vium – fik tilladelse til at beholde forretningstøjet, som hun i sin tid ved 10.(??) overladedes.

B149-49 Heibergs omtale af Ørum jordemoderdistrikt. Med undtagelse af omtale af instrumenter, synes oplysningerne at være overført til B118-53.

Side 107 i B118-53: **Ørum Jordemoderdistrikt (7.).**

Til distriktet hører Veirum, Viskum, Ørum, Tjele, Nørre Vinge, Kvorning og Tapdrup Sogne.

Jordemoderboligen er i Ørum.

Jordlod: et stykke havejord.

Jørgine Marie (Bonne) Grytzmacher født 1834, gift med Bødker Johan Frederik Grytzmacher (uarbejdsdygtig på grund af en knæskade).

Jordemodereksamen 31.8.1861 med 2den karakter.

Praksis i Jebjerg i Salling i 6 år.

Do. Vium i 10 år.

Ansæt som distriktsjordemoder i Ørum den 1. Oktober 1878.

Løn-----

Praktiserer i Kvorning, Ørum, Viskum og Vinge, undertiden lidt i Veirum og Ingstrup (størstedelen af Veirum sogn til Viborg).

Suspenderet fra sit embede i 4 uger i 1879 på grund af barselsfeber.

Antal fødsler: 1883: 70-----1910: 64.

Meget uordentlig førelse af sin protokol. Klage over hende i den anledning til distriktslægen 26.3.1897. Er trods jævnlige tilsigelser ikke mødt til jordemoderkonferencer. Mødt til konference hos Fysikus 31.3.1897 og givet tilrettevisning i anledning af ovennævnte klage fra distriktslægen.

Ansøgt om afsked med ? 18. Sept 1906.

Meddelt afsked med pension fra 1.11.1906 (cfr. Ing. Skr. 320/1906).

Johanne Frederikke Jensen født 14. April 1857.

Jordemodereksamen 1886 med 2. Karakter.

Distriktsjordemoder i Lem fra 1.5.1889 til 31.10.1906.

Do. i Ørum fra 1.11.1906.

Alderstillæg fra 1.5.1904 80 kr.

Antal fødsler 1911: 69, 1913: 64, 1914: 70 (kun de tre år er noteret).

B149-51: **Vammen Jordemoderdistrikt (14.)**

Rødding, Løvel, Pederstrup, Vammen, Bigum, Lindum. Bopæl i Vammen.

Christine Hall, ansat 24. Juni 1853, død 1856

Side 111 (og fortsat side 123) i B118-53: **Vammen Jordemoderdistrikt (14. Distrikt).**

Til distriktet hører: Pederstrup, Vammen, Bigum, Rødding og Løvel Sogn i Viborg Lægedistrikt. Lindum i Hobro Lægedistrikt.

Jordemoderboligen er i Vammen.

Jordlod: 3 tdr. land.

Kirstine Marie Christensen født Mortensen (69)

Gift med snedker Mads Christensen, født 10.6.41.

Jordemodereksamen 13.6.1870, anden karakter.

Praktiserende i Simested fra 6.7.70 til 29.10.71.

Praktiserende i Vammen fra 30.10.71 til 20.11.72.

Ansæt som distriktsjordemoder i Vammen fra 21.11.72.

Aarlig løn 110 kr, ændret til 116 kr.

Alderstillæg 20 kr, ændret til 80 kr.

Brændselsgodtgørelse 60 kr.

Privat fortjeneste opgivet i 1884 ca 120 kr.

Praktiserer i Vammen, Bigum, Rødding og Lindum.

Antal fødsler: 1883: 49---1914:27.

Jordemoder Kirstine Marie Christensen ansøger under 9.7. om afsked fra 1. November 1907. Ansøgningen bevilget under 27.7. med pension af 300 kr. årlig.

Jakobine Nielsine Olsen født Lerche (232)

Født 1873, gift med S. Olsen i 1907, 4 børn.

Eksamen 1904 med 1. Karakter.

Praktiseret i Auning i Randers Amt i 2½ år.

Ansæt i Vammen fra 1. November 1907. Fraflyttet til Randers Amt fra 1.4.10.

Juliane Nielsen f. Christensen (233)

Født 1874. Gift med tørmrer. 5 børn 8i 1910)

Distriktsjordemoder i Salby pr. Kerteminde i 2½ år.

Distriktsjordemoder i Vammen fra 1.5.1910.

Overtog ikke bestillingen.

Marianne Christiansen Nielsen (234)

Født 20.7.1854. Reservejordemoder i Brejninge-Bjerg (?) Distrikt i Holbæk Amt.

Distriktsjordemoder fra 1.4.1885 – 31.5.1892 samme sted.

Distriktsjordemoder i Kalundborg Lægedistrikt 1.6.92 til 1.1.1909.

Afskediget med pension på grund af svagelighed den 1.1.1909.

Constitueret Distriktsjordemoder i Vammen fra 1.10.1910, fast ansat 1.10.1911.

Efter at jordemoderen den 23.5.1911 på Viborg Sygehus har ladet sig operere for en godartet underlivssvulst, der antagelig har forårsaget hendes tidligere nervøsitet og lidelser i underlivet, og hun er rask, har F. skrivelse af 7. Sept. 1911 anbefalet at hun gives fast ansættelse.

Constitueret distriktsjordemoder Mariane Christiansen Nielsen er fast ansat 1. Oct. 1911 (conf. Amtets skr. Af 23.9.11).

F må være fysikus, altså P. W.Heiberg.

Mere fra B118-53:

Side 108 (8de). Hammerhøj.

Til distriktet hører Hammershøj sogn, Skjern sogn nord for Nørrea af Viborg lægedistrikt.

Nørbæk og Vorning sogn af Hobro lægedistrikt og

Sønderbæk og Læsten af Randers lægedistrikt.

Jorderbolig i Hammershøj.

Jordlod ca. 10 tdr. land

Jordemødre: Anna Marie Jensen---(resten ikke noteret her)

Side 213 er mere om Martine Houmann.

Side 109 (12.) Bjerregrav jordemoderdistrikt.

Til distriktet hører Skals og Bjerregrav sogne af Viborg lægedistrikt.

Roum, Hersom og Kleitrup sogn af Hobro lægedistrikt.

Jordemoderbolig i Bjerregrav.

Jordemødre: Jensine Knudsen født 22.3.1862---(resten ikke noteret endnu).

Side 110 (13.). Laastrup jordemoderdistrikt.

Til distriktet hører Laastrup sogn af Viborg lægedistrikt.

Uldbjerg og Lynderup sogn af Farsø lægedistrikt.

Thostrup sogn af Hobro lægedistrikt.

Christine Hansen, enke, eksamen 1853. På pension 1893.

Anna Hansine Lange født 24.2.65. Manden (cigarmager Mads Kamp Lange) har forladt hende 10.11.1907 . Eksamen 29.5.1893.

Jacobine Kastrup født Vogelius hidtilværende distriktsjordemoder i S. Omme ansat i ditriktet 1.2.1897. Entlediget 15.11.1898.

Anna Hansigne Lange født 24.2.65. eksamen 29.5.1893.

Praktiserende i Viborg 14.8.93 – 30.4.94.

Praktiserende i Ringkøbing 1.11.96 – 31.12.98.

På ny ansat i Laastrup 1.1.99 til 4.11.1902. Ansat som 2. Distriktsjordemoder i Viborg fra 5.11.1902.

Kristine Sørensen født Lauridsen gift med maskinstrikker Julius Sørensen (i 1893 3 børn). Eksamen juni 1893.

Praktiserende i Viborg fra 3.5.95 til 31.7.95. Ansat som 2. Distriktsjordemoder i Viborg 1.8.95 til 4.11.1902

Ansatt i Laastrup fra 5.11.1902 til 31.10.1905 (byttet med foregående)

Distriktsjordemoder i amtets 6. Distrikt (Hjorthede) fra 1.11.1905.

Nielsine Caroline Jensen født Pedersen født 20.9.1876. Gift med arbejdsmand Peter Jensen, 4 børn (i okt 1906).

Eksamen 1905. Ansat som distriktsjordemoder fra 15.11.1905
(flere informationer på siden).

Side 112: Fiskbæk jordemoderdistrikt (15.).

Til distriktet hører: Vorde, Fiskbæk, Romlund, Ravnstrup, Kvols og Taarup sogne.

Side 113, Ans (16.).

Side 114, Vium (17.)

Side 115, Hjorthede, overstreget og ændret til Lee (18.) overstreget og ændret til (6.).

Side 116, Astrup (Hinge) (19.)

Side 117, Thorning (18.)

Side 118, Sahl, overstreget og ændret il Bjerringbro (31.)

Side 119, reservejordemoder i Haurbak (Vinderslev) (19). Ændret til Kjellerup.

Side 125 oversigt over **jordemødre i Skive lægedistrikt**

Side 126, distriktsjordemoder i Skive.

Side 127, reservejordemoder i Skive.

Side 128, do. for hele amtet.

Side 129, Fuur

Side 130, Bysted (Harre).

Side 131, Selde

Side 132, Grinderslev
Side 133, Bostrup (Lyby)
Side 134, Balling
Side 135, Lem
Side 136, Høislev, 3. Distrikt. Noteres senere som del af Fjends.
Nr. 137, praktiserende jordemoder i Skive Lægedistrikt.

Side 140 **Jordemødre i Sjørup lægedistrikt**
Side 140, Kjeldbjerg (Vroue) (2.)
Side 141, Høgild (38.)
Side 142, Lemming.
Derpå følger **jordemødre i Silkeborg lægedistrikt.**

Viborg Tlf. tavle 1934: Jordemødre i Viborg med tlf. nr.:

Nr. 428, Hansen, Ida, Frk, Sparregade 12 (135).
Nr. 775, Jensen, Cyrine, Fru, Mathiasgade 92 (103)
Nr. 744, Nielsen, Kirsten, Jernbanegade 12 (156).
Nr. 654, Lange, Anne, Dumpen 8 (147).
Nr. 805, Lyng, Marie, Fru, Jernbanegade 9,1 (152).
Nr. 113, Sandahl, M. Mathiasgade 47 (161).

Det følgende er ikke alt sammen indarbejdet i ovenstående.
Men måske er der noget af interesse for andre, så det bibeholdes i databasen.

B-044 Fjends-Nørlyng Herredsfoged. Jordemodervæsenet 1855-1867.

Her er kvitteringer fra jordemødrene Maren Christensen i Vammen, Marie Levring i Fiskbæk og Severine Riisgaard i Højslev, se under jordemoder nummer 47 + 49 + 50 under Viborg amt.

I samme er tegning af to jordemoderboliger til henholdsvis Mønsted og Flye (er fotograferet).

Endelig er der Cirkulære om tilsyn med jordemødres instrumenter, København 15.2.1848, hvor der på bagsiden er anført, at cirkulæret er forevist jordemødrene i **Flye, Høislev og Mønsted** i 1848, henholdsvis Kjersten ChrestensDatter, Abelone Iversdatter og Margrethe Nielsdatter (er kopieret).

B118-5 Thisted og Viborg Amters Fysikat Indkomne breve 1822-1843

Gennemset 1822-24

Og 1834-35-36 samt 37 og kopieret relevant.

I 1838 også noget om jordemødre (ikke kopieret)

I 1838 redegørelse for Tetens om evt. brug af amanuensis.

Se ovenfor om noget afskrevet fra B118-5

B118-31 Medicinalberetninger Thisted og Viborg Amters Physicat 1823-1844:
(Er det nu også medicinalberetningerne, der er i B118-31???) De er i B118-32.

Dragheim omtalt i skrivelse (årstal ikke anført, 1850`erne??)
October 1855, Journal 1855 No 66 om sygehus i Skive. (Set igen 23.1.2010, 1 koncept kopieret).

B118-32:

Beretning 1826. Oversigt over 5 års dødfødte
Jordemodervæsenet (2 kopier)

Medicinalberetning 1830 side 16, afskrift: Gjordemodervæsen
Heri ere ingen videre Forandring foregaaet, end hvad nogle Gjordemødres Afgang og Beskikkelse har medført. Saadan Forandring anmeldes fra vedkommende Amter hos Physicus og ----- I Gislum Herre ere 3de Gjordemødre ansatte, som alle ere oplærte og prøvede i Examen.

Side 17 for 1832 nævnes, at Krigsassessor Tetens i Skive i alt har vaccineret 447 og mangler 2 i Skive By og 13 i Skive Landsogn og Resen.

Side 27+28+29 for 1832 er kopieret. Dog ingen væsentlige informationer.

1833 Tilsyneladende ikke noget om jordemødre.

1834: under ½ side kopieret??

1835 side 8 ¾ side Kopieret 2.4.11

1836 side 32 ½ side Kopieret 2.4.11

1837 side 19-20 1½ side ?

1838 side 22-23 1½ side og side 23-24 om Tetens død: Et offer for sindssygdom. Er død på Fr.Hospital i København den 1ste Sept.

B149-134

Jordemoderprotokol for **7. Distrikt, Ørum**, herunder **8de distrikt Hammershøj** fra august 1868 til november 1875.

Fødsel nr. 55, 8.10.1868. Laurs Pedersen Kone, Ørum, Jordemoderen, 36 år, 6 fødsler før..

Nr 16, 20.2.1870, Laurs Pedersen Nyerups kone, Ørum, 38 år, 7 fødsler før.

Nr. 27, 25.7.1871, Indsidder Laurs Pedersens kone, Hammershøj, 39 år, 8 fødsler før.

Nr 19, 23.3.1874, Husmand Peters Kone i Hammershøj, 4 fødsler før. (Er det jordemoder Cathrine Jæger?? Nej, det er en husmand Peder Jensens kone).

Og om samme jordemoder i Ørum og Hammershøj:

B149-49 Protokol benyttet af Heiberg til notater om bl.a. jordemødre

Side 68: Hammershøi Jordemoderdistrikt, 8de, Larsine Thorstensen, født i Skive, 52 år gammel, gift 2. Gang med Laust Pedersen Nyerup /:tidligere snedker, beskæftiger sig (med) husets drift:/

6 børn, 12-30 år, heraf 2 hjemme.

Eksamen 30.4.1856 med 1. Karakter, ansat i distriktet 7. April 1870. Tidligere ansat i Ørum fra 1856-1870 + flere oplysninger der.

Om Sørine Marie Jensen, se under database om josyfilis. Her kan også læses om hendes forgænger, Hanne Laurine Markussen med eksamen 6.6.1877.

I samme protokol er fra side 39--- om de forskellige jordemoderdistrikter. Side 39 er navneoversigt.

Side 44: Hjorthede jo-distrikt: Ane Jensen, 51 år.

Eksamen 7.5.1858 med 1. Karakter (ifølge eksamensprotokollen var det 29. April 1858).

Ansatt i distriktet 29.10.1862. praktiseret i Vium fra juli 1859 til ansættelsen i Hjorthede.

Side 58: **Ørum jordemoderdistrikt.** Til distriktet hører Veirum, Viskum, Ørum, Tjele, Nørre Vinge, Kvorning og Tapdrup sogne.

Jørgine Marie Bonne, ansat 1.10.1878, 49 år gammel. Praktiseret i Jebjerg i Salling i 6 år, i Vium i 10 år.

Eksamen 31.8.1862 (ifølge eksamensprotokollen var det 30.8.1861 endda efter at være dumpet første gang) med 2. Karakter. Gift med bødker Johan Frederik Grützmacher.

Side 59: Distriktsjordemoder Jørgine Marie Grützmacher afskediget efter ansøgning med pension fra 1. 11.1906 at regne.

Hidtilværende distriktsjordemoder i amtets 27. Distrikt Johanne Frederikke Jensen er ansat her i distriktet fra 1.11.1906.

Side 68-69 Hammershøi Jordemoderdistrikt (se ovenfor).

Side 72-73:

Reservejordemoderen i Hauerbak/:Vinderslev:/ 19de distrikt

Til distriktet hører Levring, Hørup, Hinge og Vinderslev sogne af Viborg Lægedistrikt, Serup sogn af Silkeborg lægedistrikt. Antal fødsler:

1882 og 1883 ingen nævnt.

1884: 97

1885: 108

1886: 108

1887: 118

1888: 105

1889: 133

1890: 115

1891: 94

1892: 131.

Jordemoderen bor i Vinderslev. Egen bolig med tilliggende have.

Kathrine Christine Frederikke Bundgaard født Jæger, 42 år gammel, gift med arbejdsmand August Cilius Bundgaard.

3 børn /: alder 11½, 17½ og 22½ år:/ heraf 1 hjemme.

Jordemodereksamen 1862 med 2den karakter.

Ansatt som reservejordemoder 1870.

Forhen praktiseret i Vium 1863.

Const. Jordemoder i Hammershøj 1867.

Årlig løn 110 kr.

Og privat fortjeneste efter opgivelse i januar 1884 ca. 700 kr.

Alderstillæg: ingen.

Praktiserer i samtlige sogne i distriktet.

På grund af barselsfeber været suspenderet fra sin bestilling i 1873 og 1881, henholdsvis i 2 og 4 uger.

Forretningstøj ikke i orden.

Har eget kappeapparat.

Sneppert, fødselsleje, vægt og målebånd i orden /:januar 1884:/.

Benytter fødselslejet.

Forflyttet til Kjellerup 1895.

Side 73:

Erholdt i marts 1904 fuldstændig nyt forretningstøj i lædertaske.

Løse bilag i protokollen. Mange kvitteringer med jordemoders underskrift.

Herunder underskrift af K. Bundgaard (+ foto 10.1.2015)

En del sider i protokollen om fattiggårde.

Fra side 120 om læger, og side 123 sygeplejersker.

Fra side 134—igen om jordemødre.

Side 145 om Vium og 139 om Hammershøj.

Side 149: Reservejordemoderen i Kjellerup, cfr.side 72

Til distriktet hører sognene Levring, Hørup, Hinge, Vinderslev og Serup.

Jordemoderen bor i Kjellerup, Kathrine Christine Frederikke Bundgaard, afskediget med pension 1910.

Jordemodereksamen 1862 med 2. Karakter, ansat som reservejordemoder 1870.

1904: 103 fødsler

1905: 90

1906: 117

1907: 115

1908: 109

1909: 89

1910: 90.

Afsked. (fra december 1910 praktiserende jordemoder i Kjellerup.

2den distriktsjordemoderembede i 19de distrikt approb under 12/6-1911 har bolig i Kjellerup, 1/9 Mette Kirstine Leth Jensen, tidligere distriktsjordemoder i Lemming (byttet plads med distriktsjordemoder i Astrup).

B149-51 Protocol over Jordemødre ca 1850-1882

Først i protokollen: Oversigt over jordemødre med overskrift for de enkelte distrikter.

Derpå er en kronologisk ført oversigt over hændelser gennem årene.

(Noget af dette, især fra Ørum, Vammen og Mønsted, er indflettet i oversigter ovenfor, hvor oplysninger fra B149-49 og B118-53 også er med).

20/6-58: Exam. Jordemoder Ane Jensen har i dag anmeldt for mig, at hun vil praktisere i Daugbjerg.

Meddelt Protocol og Døds-Attester

Bl.a. 7.12. til bl.a. 1. Distrikt Margrethe Nielsdatter, Mønsted.

13/12-1861 Mad. Jæger i Hammershøi.

7/12-61 Madam Jensen i Vium.

7/6 62 Rygte om forfald til drik for jordemoder i **Vammen**. (Se nr. 47).

20.4.-62: Pladsen i 1. Distrikt søges af K. Bertelsen i 15. Distrikt eller Levning? og Ellen Marie Nielsen i Thorning. K. Bertelsen anbefales af Lind, som den længst ansatte.

Hvor meget jeg end kunde ønske, at jordemoder M.L.? ansættes i 1. Distrikt, da hun alt er kjendt der og jævnlig tilkaldt af beboerne, og jeg desuden har erfaring fro, at hun er i besiddelse af megen dygtighed i sit fag, så tror jeg dog, at ancennitetshensyn taler for, at jordemoderen i 15. distrikt K. B. får den ansøgte plads.

12/6-63 Jordemoder Cathrine Petersen f. Jæger udnævnt til jordemoder i Vium (fotograferet 10.1.2015)

24.1.1866: Jordemoderen i **Hammershøj** har for 2 måneder siden fået en patella (knæskal) brækket; i den anledning har hendes datter Mad. Petersen i Vium taget ophold hos hende, for at lade sig constituere der, og Mad. Thisted i 3. Distrikt her i byen, søger at komme til Vium; Madam Hansen prakt her i byen søger hendes plads igen. Dette er i dag berettet til fysikus.

Madam Thisted fik tilladelse til at modtage leye (det må være fødselsleje) og sneppert.

Madam Hansen konstitueret i hendes sted.

31.10.1867 Christine Marie Thisted af Vium udnævnt til jordemoder i 4. Distrikt (Vindum) 31.10.1867.

31.10.1867 Jørgine Marie Gützmacher af Jebjerg udnævnt til jordemoder i 17. Distrikt (Høiberg).

12.10.68 Jordemoder i 6. Distrikt Ane Jensen blev i september 58 ansat som 3.

Jordemoder i Viborg, altså for Dollerup og Finderup, i 1859 i Vium, og endelig i oktober 62 i Hjorthede. Hun har altså i 10 år fungeret i amtets tjeneste og i denne tid vist dygtighed og har forskaffet sig beboernes tillid og tilfredshed; jeg kan anbefale denne hendes ansøgning.

15.12.68: En række påtaler af samme jordemoders protokolførelse bl.a. mangler 13 måneders fødsler!

24.1.70 Jordemoderen i **Hammershøi** (18. Distrikt) Madam Jæger er efter indgiven begæring entlediget med pension

1.1.70 Erklæring:

Til det ledige 8. Jordemoderdistrikt i Hammershøi er der indkommet 6 ansøgninger.

Jordemoderen i Vium, Madam Grützmacher, som har været ansat i noget over 2 år, og skønt hun er i enhver henseende respektabel kone, vilde det dog være for tidligt, at kunde forflytte hende.

Ane Marie Hansen, Larsine Petersen, Ane Jensen af Viborg (anbefalet). (Et 6. navn synes at mangle).

7.11.72: Jordemoderen i Vammen Maren Christensen er bleven afskediget på grund af drukkenskab—anmeldt af amtet.

20.7.75: Madam Bundgaard i Haurbak fik i dag 2 dødsattester samt et skema over kendetegn på fuldbårenhed af uægte børn.

1.9.75: På et andragende fra flere sognebeboere i Vium, Almind, Lysgaard afgaves følgende erklæring 8.9.75:

”Medens Mad. Jæger var ansat Jordemoder i **Hammershøi**, blev der efter ført Klage over hende, at hun var drikkfældig, og det var ogsaa paa grund deraf, at hun fik sin Afsked, som hun rigtignok selv søgte ?? form(edelst) Svaghed. Hun practiserede forinden i Vium. Men den 2. April d. A. blev hun berøvet jus practicandi, og idømt for hendes Forhold til en Bøde. Der synes saaledes ikke at være nogen Grund til atter at meddele hende den tabte Jus Practicandi”.

27.1.76: Poulina Nielsen født Zoll, oplært i Lund, examineret i Kjøbenhavn April 60 med første Character, har anmeldt i dag, at hun vilde nedsætte sig i Viborg

24.9.77: Jordemoder i Vium (17. Distrikt) Madame Grützmacher **forflyttet til Ørum**, 6te Distrikt fra 1. October d. A.

(Sidste notat i B149-51 er fra 14.3.82).

B149-52

Omslag med løse papirer, set dem fra 1883. Henvisninger fra sogneråd m.m. til Heiberg. Fotokopi af 2.

Flere henvisninger for Jens Aarestrup (kun 1 fotokopieret).

Også set dem fra 1884.

Årsberetning fra Stiftsfysikus 1892

Side 17: Ingen nye jordemoderdistrikter er oprettet i 1892---- Ingen jordemødre er i 1892 suspenderet på grund af barselsfeber i hendes praksis, hvorimod indlæggelse på sygehus til desinfektion ved forekommende tilfælde af sådan sygdom af og til har fundet sted.

Side 12/18? Distriktsjordemoderen i Nisset (Lemming) blev det forbudt at praktisere nogen tid på grund af difteri i hendes hjem og så længe at lægeattest fremskaffedes for at de syge er helbredte og fuldstændig desinfektion havde fundet sted. De syge blev efter mit forslag alle indlagt på sygehuset i ???. Desinfektion af jordemoder bolig foretaget for offentlig regning og forbuddet derefter hævet.

Læge Langs? i Kjellerup anfører i sin medicinalberetning som et eksempel på jordemødres overgreb på lægernes område, at en jordemoder har sutureret en ruptura perinæe, uagtet der var let adgang til læge. Da læge Sc?? i Kjellerup blev nævnt ham/herom, frem for Langhoff havde sine kundskab om sagen,--(nærmest ulæseligt, synes at ligge år og dag tilbage i tiden).

B149-52. Diverse dokumenter (Viborg lægedistrikt).

Brev fra en ung Gjordemoder til hendes Moder (kopieret).

Fundats for Amtssygehuset i Viborg 1ste afsnit.

Indenrigsministeriet d 1ste July 1861.

+ Fundats fro sygehus i Skive 9. Febr. 1855.

Jordemoderprotokoller

B149-171A Distriktjordemoder Højbjerg 16. Distrikt 1896-1901

B
C

1901-07
1908-12

Der er ikke nogen D i kassen

F Praktiserende jordemoder Fru Bundgaard, Kjellerup 1910-16. Sidste fødsel i denne 4. Dec. 1916. Samme skrift i hele protokollen.

B149-171E Praktiserende jordemoder i Karup Marie Christensen 15.11.1907 – 30.11.1910

B149-148A Reservejordemoder i Kjellerup 1898-1901

Skriften ligner fru Bundgaards.

I protokollen er skema over uægte børn 1894-1901.

B149-148B Reservejordemoder i Kjellerup 1901-1906

Skriften ligner fru Bundgaards.

B149-148C Reservejordemoder K. Bundgaard, Kjellerup, 19. Distrikt 1906-10.

I protokollen er skema over uægte børn 1904-1910.

B149-148D Distriktjordemoder i Kjellerup, 19. Distrikt 1911-15.

B149-148E Distriktjordemoder i Kjellerup 1915-17.

Her er en anden skrift.

Jordemoderprotokoller fra Vammen, 14. distrikt

I alt 6 protokoller fra 1862 til 1920. Gennemset og fotograferet 27.9.2017.

B149-211. 1862-1870 (1872)

Første fødsel er fra 1. Januar 1862.

Fra 1870 er kun anført 2 fødsler og 6 fra 1871, så den drikfældige jordemoder har ikke haft mange kunder.

B149-212. 1872-81.

Jordemoder Marie Christensen Guldager i Vammen.

Foto af forsiden haves fra 27. 9. 2017.

B149-213. 1881-89.

Samme jordemoder.

B149-214. 11.12.1889-4.5.1899.

Efterset af Heiberg i 1890.

B149-215. 1899-1907

Distriktjordemoder i Vammen. Tilset af S. Alsted, Viborg lægedistrikt.

Fødsel 11.8.1899 Tvillinge. Vesvækkelse. A taget med tang af Hr. Lange, Kleitrup. B, vending og fremtrækning ved foden af samme.

B149-216. 1907-1920

Distriktjordemoder Mariane Chr. Nielsen.

Tilset 2.11.1907 af Bøggild, Viborg Lægedistrikt.

I 1907 foretog læge Lange fra Kleitrup vending og fremtrækning.

Nr. 34 i 1919. Vesvækkelse. Der blev givet Pituitin ved læge Rosenkvist (1872-1930), der var praktiserende læge i Viborg fra 1901 til 1927.

Jordemoderprotokoller Vindum, 4. Distrikt. (+17.)

B149-218, Vindum 1864- oct. 1870

I anmærkninger står Stine Thisted + betaling (foto fra siden marts 1864)

Der er fødsler i bl.a. Viborg og Dollerup m.m.

3.7.1865: fødslen fuldendtes ved instrumenters hjælp af Dr. Berg. Barnet levede.

Sidt i 1866 er tilføjet: NB Jordemoderen forflyttet til 17. Distrikt, Vium, og fra 1866 er protokollen for 17. Distrikt.

B149-219: Vindum 1870-75, 4.distrikt

B149-220: Vindum 1875-78, do.

På titelbladet står om ombytning og: Tilhører Madam Thisted i Vindum (blev entlediget på grund af sygdom i ?????)

Jordemoderprotokoller fra Ørum, 7. Distrikt

B149-237, mar. 1870 – april 1874

Denne protocol tilhørte Mad. Jensen i Ørum, som efter forlangende blev afskediget i Mai 1874.

Efter den sidste fødsel 10.4.1874 er tilføjet: Denne Protocol tilhørte Madam Jensen, som forlod Ørum d. 22. Mai 1874 efter at have faaet Afsked efter Forlangende, og blev afløst af Madam Thomsen.

B149-238, 1877-84

B149-239, 19.4.1884 – 4.12.90.

Fødsel nr. 16 maj 1884: Forløst ved kunsthjælp af doctor Trolle i Hammershøj. Heiberg har tilføjet: Hvilken kunsthjælp og hvorfor? Tangen?

Do. ved fødsel nr. 40, hvor svage og uvirksomme veer.

No. 47 i 1888: Doktor Mikkelsen i Hammershøj.

B149-240 Ørum 10.12.1890 – 24.7.1898.

Ved eftersyn 2.2.1893 skriver Heiberg: På Deres Schema over uægtefødte er opført 4 fødsler, som ikke er indskrevne i denne protocol – jeg i fjor tilskrev Dem skal alle fødsler, både ægte og uægte indføres i denne protokol. De har altså for 1892 i alt 68 fødsler. Heiberg.

Efterset 28.1.94 Jak? Andersen.

29.1.95, ? Andersen

Nr 55 i 1896 Forløst ved tang af distriktslæge Dr. Andersen i Viborg, svage og uvirksomme veer.

B149-241 Ørum 1898-1907

Der er nu skrift fra fødsel nr. 41 i 1906. (Det må være Sodborg, der har afløst Grytmacher).

B149-242, Ørum 1907-14

Efterset 16.5.07. Viborg Lægedistrikt Bøggild.

Nr. 19 i 1908 Bedøvet af læge Mikkelsen, Hammershøj. Der er tilføjet: uden grund.

I protokollen ligger udklip med salmevers ved fødsler i august 1910.

B149-243, Ørum 1914-19

I protokollen er løs seddel med anbefaling for jordemoder Sodborg Pedersen. Se teksten indføjjet under denne (nr162).

Ved tilsyn 16.1.1916 er nyt stempel med teksten Viborg Kreds- og Amtslægeembede, underskrift af Bøggild.

Jordemoderprotokoller fra Fjends m.m.

B147-98: Lem

Jordemoder Magdalene Andersen 1876-81.

B147-97, Kjeldbjerg

1877-87. Første fødsel 19.3.1877. Fødsler til og med nr. 30, 6.8. 77 eller nr. 34 15.10.1877. Næste er 14.9.1880 eller nr. 59 i 1880.

Ændring af skriften mellem nr. 34

Foto 22.11.2017.

B147-96, Kjeldberg

1870-77

Nr. 31 18.6.1870 Peder Sørensen og Ane Katrine Christensen, Fly. 24 år, gift, issestilling, naturlig. (Bregendahl)

Nr. 4 i 1872, do 26 år

Nr. 44 i 1874, do. 28 år.

Nr. 39 i 1875, do, 29 år.

Nr. 21 i 1877, do, 31 år.

Brev fra Randrup, Stifts- og Landphysicus fra 21.12.1818

Til

det Kongelige Sundheds Collegium

Underdanigst P.M.

Som den Gjordemodervæsenets Overopsyn i det ringe Allernaadigst an? Physikat Ifølge Reglementet af 21d Novbr. 1810 § 8d er ?? og, som den det Ifølge Indstruxen for Stifts og Landphysicus dend 22§ er befalet at gjøre Forslag til at forskaffe Duelige Gjordemødre hvor saadanne mangler, har jeg andraget for Vedkommende Øvrigheder, at jeg ifølge Embeds Pligt er villig til at underviise Giordemødre og at danne dem saaledes saavel Theoretiske som Practiske, at Barselqvinder uden fare kunne Betienes dem, og at Nu i det mindste kunne skiønne, naar fare var paa Færde og Kalde Hielp i Tide, og derved Mangen en Medborgerindes Liv reddes.

Jeg har foretaget Rejser i det mig anfortroede Physicat for at anfore hvorvit det Kunde Tillades de Uexaminerede Giordemødre paa de Steder hvor ingen examineret ? er ansadte, at paaklidstre heller ikke, og fundet at de alle paa mget faae nær er saa uvidende at man maa undre sig over, at ikke Antallet af Døde Barselqvinder og Børn ere større end det vrikeligen er, imidlertid saa Lærer dog en Sørgelig Erfaring at mangen en

Baselqvinde Døer Uforløst og mangt et Barn fødes dødt fordi Hielpen er for Langt Borte, og fordi hvilken med de selv giorte Gjordemødres Selv Klogskab, forhales – Saavel min egen Erfaring, da ieg for omtrent 10 Aar siden practiserede her i Egnen, som ogsaa Klager fra Præsterne i de here Lister over dødfødte Børn, ieg indtil Dato har modtaget, som ogsaa hvad ieg ? siden min Ankomst til Embedet har erfaret uden/viden med mig. – Af medfølgende fortegnelse over Giordemoder Districterne i det mig Anfortroende Physicat og de i samme anførte Giordemødre, vil det Kongelige Sundheds Collegium ansee, at i Wiborg Amt ere 27 Giordemødre Districter hvor af 13 ikke er Besadte og saaledes mangle 65 Sogne Giordemødre, deriblant Fjends Herred, der udgøres af 16 Sogne, hvori ikke én eneste examineret Giordemoder er Ansadt og Sallings Land der udgiøres af 39 Sogne hvoriblandt en temmelig Stor Øe Fuur, hvor ikkuns 2de examinerede Giordemødre. Thisted Amt har 29 Giordemoder Districter deraf er ligeledigs 13 Districter ubesadte, hvoriblandt Øen Morsøe der bestaar af 32 Sogne ikkuns har 2 ansadte og examinerede Giordemødre.

Amtmanden i disse Amter, have giort alt for at forsyne Districterne med Examinerede Giordemødre men Almuen frygter med slig færd nok som ikke ere af deres egen Midte. Da emodtages ??? da saadanne ikke ere af deres egen Midte, da modtages med uvillie og stifte ingen Nytte, kan ikke leve, da saadanne ikke ere vante til Almuens Levemaade, og ikke forstaar at omgaaes dem, Kiende ikke deres Sæder og Skikke og mangel gang ikke forstaar deres ??, ja, deres Uvillie er ? gaaet saavidt, at Districternes Beboere haver, ved S sammenskud, Betalt en Saadan fra Kiøbenhavn ankommen og Ansadt Giordemoder, for at forlade Districtet.

Jeg seer derfor ingen anden Udveje til at oprette denne Mangel paa Duelige Giordemødre, end at oplære Koner af Almuens Midte, at danne den saavel Theoretiske som Practiske, saavidt det Lader sig giøre uden for den Kongelig Fødsels Stiftelse, og at ansætte dem omkring i Districterne; derom har Jeg indgivet Forslag til Amtmændene hvilket ieg i Anledning af Indstruxsen for Stiften og Landphysici i dens 22 ?? ikke skulle unlade at anmelde for det Kongelige Sundheds Collegium, forventende sammes gunstige indvirkning til denne Sags fremme.

Viborg den 21 Dexemb 1818

Underdanigst
Randrup
Stifts og Landphysicus

Der er vedlagt en oversigt over jordemoderdistrikter i såvel Viborg som Thisted amter. Der henvises til de originale oversigter, som her kun er citeret i uddrag:

Fjends herred, 1.2 og 3. Distrikt: Ingen jordemoder

Middelsom herred, 4. Distrikt: Else Johanne Christensdatter af Faarup.
?? herred, 5. Distrikt: Maren Jensdatter i Langaae

D0. Herred, 6. Distrikt: Johanne Kirstine i Hiortheede

Sønderlyng herred, 7. Distrikt: Ingen

Do. herred, 8. Distrikt: Inger Nielsen i Hammershøy

Do. herred, 9. Distrikt: Ane Maria Kamp i Randers.

Rings herred, 10. Distrikt: Inger Maria Tamborg i Bejstrup

Do. herred, 11. Distrikt: ingen

Do. herred, 12. Distrikt: Helle Resenblom i Bierregrav

Do, herred, 13. Distrikt: Maren Gierping i Tostrup

Do. herred, 14. Distrikt: Ingen

Nørlyng herred, 15. Distrikt: Petrine Pj i Frisbek

Lysgaard herred, 16. Distrikt: Epel? Dienstmann Jacobsen i Ans

Do. 17. Distrikt: Maren Christensdatter i Weum

Do. 18. Distrikt: Else Schou i Thorning

Do. 19. Distrikt: Ingen

Harre Herred, 20. District: Ingen

Do. Herred, Fuur, 21. Distrikt: Ingen

Nørre Herred, Junget, 22. Distrikt: Dorthe Magrethe Bernhardt i Junget.

Do. Herred, Gringerslev, 23. Distrikt: Bodil Kirstine Rønnov Jeberg

Hingsberg herred, Reesen, 24. Distrikt: Ingen

Do. herred, Hin?berg, 25. Distrikt: Ingen

Desuden er vedlagt kopi af en oversigt over jordemødre i Thisted amt 21. November 1810 Approberet med Cancellie Skrivelse af 30t Octob 1813.

Afskriften Rigtighed Attesteres

Tr???

Ligeledes med den mig meddelte Original

??, ?? Landphysicus

(Se denne under Thisted amt).

Andet, herunder især embeder med boliger m.m.

Tidsskr.Jo. 1927 side 116: Distriktsjordemoderen i **Ans** ansøgte om afsked fra 1. April på grund af alder. Ansøgningen blev bevilget (Viborg Avis).

Tidsskr.Jo. 1927 side 420: Sundhedsministeriet har i en skrivelse til Viborg Amtsråd godkendt, at **Ans jordemoderdistrikt nedlægges**. Amtsrådet vedtog at sælge ejendommen. Tidsskr.Jo. 1931 side 312: Amtsrådsmøde i Viborg 9.9.1931.

Distriktsjordemoderstillingen i Ans ønskedes genoprettet. Grønbæk sogneråd sendte andragende derom, men ønskede subsidiært bevilget et tilskud af amtsfonden til den **private jordemoder i Ans**.-----Andragendet kunne ikke bevilges.

Tidsskr. Jo. 1927 side 116: For lidt at bestille! Distriktsjordemødrene i **Astrup og Laastrup** mente, at de i 1926 havde haft for lidt at bestille nemlig henholdsvis 40 og 49 forretninger, hvorfor de andrager om understøttelse af amtsfonden. Amtsrådet kunne ikke bevilge understøttelsen (Viborg Avis).

Tidsskr. Jo. 1936 side 76+1: Stillingen som distriktsjordemoder i amtets **21. Distrikt**, der består af **øen Fur**, bliver ledig den 1. April d.a.

Pengelønnen er 700 kr---Den afgående distriktsjordemoder har i de sidste 5 år gennemsnitligt betjent 21 fødende. Tjenestebolig haves; men den jordemoder, som ansættes må være villig til eventuelt selv at skaffe sig bolig----. Ansøgninger inden 24.3.d.a.

Fiskbæk

B044- : I mappen er regning for jordemoderbolig i Fiskbæk 1862. Ikke noteret mere.

Fly/Vroue

I B044 er tegning og materiale om bygning af jordemoderbolig på Vesterbørsting Mark i Vroue sogn 1855 og nyopførelse af brønd. Se under nr. 39, Johanne Jensine Andersen.

Tidsskr. Jo. 1936 side 48+1: Stillingen som distriktsjordemoder i amtets **31. Distrikt**, der består af **sognene Gullev, Gjerning og Bjerring, Hjerminde sogn med undtagelse af Tavl og Storhede samt af Hjorthede sogn, Kjellinghøl og Sløvkrog** bliver ledig den 1. Marts d.a.

Pengelønnen er 700 kr med alderstillæg mv. efter loven. Den afgående distriktsjordemoder har i de sidste 5 år gennemsnitlig betjent ca. 68 fødende.

Tjenestebolig haves ikke. den jordemoder, som ansættes, må tage bopæl på det sted i distriktet, som bestemmes af amtsrådet, f. t. i Sønderbro, mod at oppebære boliggodtgørelse i lighed med, hvad der ellers i øvrigt i amtets landdistrikt ydes distriktsjordemødrene uden tjenestebolig fra 1. April d.a. indtil videre 550 kr årlig. Hun må finde sig i mulige ændringer i distriktets område.

Ansøgninger om denne stilling bilagt med lærebrev og anbefalinger indsendes til undertegnede stiftamt inden 25. Februar d.a.. Viborg Stiftamt den 24. Januar 1936, S. Buchwald.

Jordemoder nr.159, Anna Paulsen født Laursen, var pensioneret i august 1936, så det er nok hende, der skulle afløses.

Beskrivelse af **embedet i Hammershøj**, distrikt nr. 8, Tidsskr.Jo. 1926 side 220: 70-80 fødsler om året de sidste 5 år. Villa med 4 værelser samt loftsværelse, 2 store kælderrum, vaske- og tørvehus i udbygning. Der er indlagt elektrisk lys, og der er telefon, men ikke badeværelse. Der er have, og der ydes ikke boliggodtgørelse Viborg-Fårup-banen med station i Hammershøj ventes i gang til nytår 1927. Den tidligere distriktsjordemoder vedbliver at praktisere.

Tidsskr. Jo. 1927 side 116: Til behandling forelå en sag om afståelse af en strimmel jord af haven, der hører til Hammershøj jordemoderbolig, til udvidelse af en forbiførende vej. Det drejer sig om et beløb på 200 kr. Afståelsen blev bevilget (Det må være møde i Viborg Amt og synes citeret af Viborg Avis).

Tidsskr. Jo. 1937 side 336+1: Stillingen som distriktsjordemoder i amtets 8. Distrikt, der består af sognene **Hammershøj, Vorning, Nørbæk, Sønderbæk, Læsten og Lindum samt Skjern sogn nord for Nørreå**, bliver ledig den 1. Januar 1938. Pengelønnen er 700 kr med alderstillæg m.v. efter loven.

Den afgående distriktsjordemoder har betjent ca. 60 fødende om året. Tjenestebolig haves i Hammershøj By, men den jordemoder, som ansættes, må være villig til eventuelt selv at skaffe sig bolig----. Ansøgninger inden 20.11.d.a. (Martine Houmann (nr. 136) må være ophørt, og Fru Vestergaard (nr. 201) fik ansættelsen fra 1938).

Beskrivelse af embedet i **Hinge, Horup, Levring, Serup, 19. Distrikt i Viborg amt:**

Tidsskr.Jo. 1925 side 167: 62 fødsler årligt de sidste 5 år, 350 kr. ydes årligt i boliggodtgørelse. Om passende bolig kan fås på stedet for den ydede godtgørelse vides ikke. Station i byen **Kjellerup**, hvor distriktsjordemoderen skal bo. Den nuværende distriktsjordemoder går af på grund af svagelighed og vil vedblive at praktisere i distriktet (se under. Nr. 217).

Tidsskr. Jo. 1937 side 184+1: Stillingen som distriktsjordemoder i amtets **16. Distrikt**, der består af sognene **Højbjerg, Grønbæk og Sahl samt Frausing og Hinge Sogn**, er ledig. Pengelønnen er 700 årlig---Tjenestebolig haves ikke-----. Ansøgninger inden 15.6.d.a.

Beskrivelse af **embedet i Kragelund, distrikt 28** i Viborg Amt: Ca 65 fødsler om året de sidste 5 år. Boligen er ny, bygget i 1906. Der er elektrisk lys og telefon men ikke badeværelse. Der er have og 5 km til nærmeste jernbanestation. Den tidligere jordemoder vedbliver at praktisere.

Tidsskr. Jo. 1937 side 104+1: Stillingen som distriktsjordemoder i **amtets 15. Distrikt**, der består af sognene **Kvols, Taarup, Vorde, Fiskbæk, Romlund og Ravnstrup**, bliver ledig den 1. Juni d.a. Pengelønnen er 700 kr.-----, Den afgående distriktsjordemoder har betjent ca. 53 fødende om året. Tjenestebolig haves i Løgstrup Stationsby, men den

jordemoder, som ansættes må være villig til eventuelt selv at skaffe sig bolig mod at oppebære boliggodtgørelse----- Ansøgning inden 20.4.d.a.

Beskrivelse af **embedet i Lee 1925** (se under nr. 148).

Beskrivelse af **boligen i Låstrup**. Se under indlæggelse af vand i vaskehuset under nr. 222, Karoline Jensen.

Jordemoder i Mønsted og bolig

B044 om jordemoderbolig og byggeri i 1862, se under nr. 191, madam Bertelsen.
Tidsskr. Jo. 1924 side 80: Oplysning om Mønsted Distriktsjordemoderembede i Viborg Amt: Ca. 70 fødsler årligt i de sidste 5 år. Ny bolig uden elektrisk lys indlagt. Der er telefon men ikke badeværelse. Der er have. Der ydes ikke boliggodtgørelse. Der er 5 km til nærmeste jernbanestation. Den tidligere distriktsjordemoder vedbliver ikke med at praktisere.

Samme 1924 side 88: Distriktsjordemoderen i Mønsted fik efter Ansøgning bevilget sin Afsked med Pension fra den 1. April at regne.

(**navnet ikke nævnt**). Det må være Edel Marie Lorentzen, der døde den 8.7.1927. Se nr.85. En datter, Alma, født i Mønsted, blev også jordemoder (nr. 151 i Løgstrup).

Mønsted kirkebog (opslag 94): Født 17.9.1927 i Mønsted By Inger Lise Sejerø. Datter af Ugift Ellen Ingrid Sejerø for Tiden (i) **Mønsted Jordemoderbolig**. Født i Domsognet Aarhus den 25. Marts 1907. Barnet døbt 25.9.1917 i kirken i Mønsted.

Mønsted kirkebog (opslag 91): Født 27.9.1926 i Mønsted, Else Kirstine Pedersen. (Pedersen er overstreget og erstattet af Knudsen) Ved Adopstionsbevilling af 24. Dec. 1927 er Navnet Else Kirstine Knudsen. Datter af ugift Gudrun Kristine Pedersen født 25.6.1908 i Højrup, Lejrskov Sogn, for Tiden **tjenende hos Jordemoderen i Mønsted**. Adopteret af Arbejdsmand Peter Jensen Knudsen og Hustru Martine Marie Nielsen, Mønsted. Faddere: Moderen, **Kunstmaler Hansen**, Mønsted + adoptivforældrene i Mønsted Kalkværk.

Kunstmaler Hansen var gift med jordemoderen ifølge oplysninger fra Æ Fjandboarkiv.

Ifølge folketælling 1925 (opslag 7) og 1930 (opslag 5) var Gudrun Hansen jordemoder og gift med kunstmaler Gunnar Hansen, se under nr. 218.

Tidsskr. Jo. 1937 side 251: Distriktsjordemoder i Mønsted Camilla Jensen (nr. 140) fik et bidrag på 50 kr. til istandsættelse af haven ved jordemoderboligen. Hun rejste i 1938 til Klim i Thy og afløstes af Angelica Knudsen.

Ved fkt. 1940 er på opslag 154 Julie Angelica Knudsen. Se nr. 145.

Nr. 52 i Daubjerg kortvarigt i 1858-59.

Tidsskr. Jo. 1936 side 396+1: Stillingen som distriktsjordemoder i amtets **4. Distrikt**, der består af sognene **Rind, Vindum og Elsborg**, bliver ledig den 1.1.1937. Pengelønnen er 700 kr.----. Den afgående distriktsjordemoder har i de sidste 5 år betjent ca. 65 fødende årlig. Tjenestebolig have i Rødkjærsbro Stationsby, men den jordemoder, som ansættes må være villig til eventuelt selv at skaffe sig bolig mod at oppebære huslejegodtgørelse--- --. ---inden 5.12.1936.

Fru Magdalene Rasmussen, Viborg, blev ansat.

Tidsskr. Jo. 1938 side 11: Amtsrådet godkendte en overenskomst med **Rødkærsbro** Vandværk om levering af vand til den stedlige jordemoderbolig.

Beskrivelse af **embedet i Selde pr. Roslev**, Tidsskr. Jo. 1932 side 177: De sidste 5 år ca. 70 – 80 fødsler om året. Gammel bolig med elektrisk lys, telefon og have. Intet badeværelse. Ca. 10 km. Til nærmeste jernbanestation. Den tidligere distriktsjordemoder er død (Pauline Eriksen).

Embedet blev overtaget af Dagmar Døhlie.

Beskrivelse af **embedet i Thorning**, 18. Distrikt, Tidsskr.Jo. 1926 side 300: 65 fødsler årligt de sidste 5 år. Ny bolig med elektrisk lys indlagt og telefon men ikke badeværelse, der muligvis bliver indrettet. Der er have. 6 km til nærmeste station (Kjellerup). Boligen er en ny bolig, som amtet nylig har købt. Den afgående distriktsjordemoder bliver boende i Thorning og vedbliver at praktisere. (Se Marie Nielsen, nr. 88).

Der må have været en anden jordemoder mellem 1926 og 1936. Ifølge Da.Jo. side III123 var Marie Madsen født Jensen (nr. 153) distriktsjordemoder i Thorning fra 1.2.1929.

Tidsskr. Jo. 1936 side 104+2: Stillingen som distriktsjordemoder i amtets **18. Distrikt**, der består af **Thorning Sogn og Revl af Vinderslev Sogn**, bliver ledig den 1. April d. A. Pengelønnen er 700 kr. årlig med alderstillæg m.v. efter loven. Den afgående jordemoder har betjent ca 40 fødende om året. Tjenestebolig haves i Thorning; men den jordemoder, som ansættes, må være villig til eventuelt selv at skaffe sig bolig mod at oppebære boliggodtgørelse i lighed-----indtil vider 550 kr. årlig. Ansøgning inden 24.4.-----.

(Hansine Mikkelsen i Thorning blev slutningen af 1937 instillet til ansættelse i Hammershøj (det er ikke rigtigt, se nr. 226), og Karen Mikkelsen, Thorning blev i 1938 indstillet til distriktsjordemoder i Skive Landsogn (nr. 226).).

Tidsskr. Jo. 1938 side 40: Udvalget fandt, at jordemoderen i Thorning bedst kunne nedlægges; men dette kunne amtslægen ikke tiltræde. Snarere kunne embedet i Lee nedlægges. Sagen skal på ny behandles.

Tidsskr. Jo. 1938 side 223: Jordemoder Karen Mikkelsen, Thorning, indstilles til embedet i Skive Landsogn, og embedet i Thorning søges nedlagt.

Mere om nedlæggelsen af embedet i Thorning side 318 i Tidsskr. Jo. 1938. Her nævnes noget om uenighed, og mere sker ikke på mødet.

Tidsskr. Jo. 1939 side 75: Thorning Jordemoderdistrikt nedlægges. Som bekendt vedtog Viborg Amtsråd i et møde i sommer at nedlægge Thorning jordemoderdistrikt, men da både ministeriet og amtslægen nærede betænkeligheder, blev sagen genoptaget, uden at amtrådet dog kunne ændre sin indstilling. Sagen blev så sendt tilbage til ministeriet, hvorefter nedlæggelsen er gået i orden (Silkeborg Soc.Dem., Silkeborg den 3.1.1939). Tidsskr. Jo. 1939 side 115: Reservejordemoder Valborg Bach Larsen fik bevilget 1,50 øre pr. dag til betaling for sit ophold på Knudstrup Kro, medens hun har været vikar i Thorning distrikt.

Mon ikke det har været 1 kr. og 50 øre pr. dag??

Tidsskr. Jo. 1937 side 16 + 2: Stillingen som distriktsjordemoder i amtets **35. Distrikt**, der består af **Viborg Købstad samt Asmild, Vinkel, Dollerup og Finderup Sogne og Gråbrødre Landdistrikt** bliver ledig den 1. Jnauar 1937. Pengelønnen er 700 kr. årlig med alderstillæg efter loven.

Tjenestebolig haves ikke. den jordemoder, der ansættes, skal indtil videre have bolig i Viborg, hvor der vil ydes hende huslejegyldtgørelse f.t. 550 kr. årlig.-----ansøgning inden 20.1.1937. (Var Magdalene Rasmussen, der søgte til Rødkjærsbro, ansat i stillingen i Viborg?).

Tidsskr. Jo. 1937 side 72+1: Stillingen som **reservejordemoder i Viborg Amt** er ledig. Stillingen indtil videre lønne med en fast løn på 600 kr. årlig og i øvrigt efter reglerne om jordemodervæsenet af 23. Juni 1920. Jordemoderen skal tage bopæl på det sted i amtet, der bestemmes af amtsrådet, p.t. i Viborg By. Ansøgniner ---inden 10.3. d.a.

Boligen i Vium

Se under Marie Gybel.

Boligen i Ørum

Tidsskr.Jo. 1927 side 421: Distriktsjordemoderen i Ørum androg amtsrådet om at få anlagt en kloak ved boligen. Det blev overladt til det tilsynsførende medlem sammen med amtsvejinspektøren at ordne sagen.

Tidsskr. Jo. 1928 side 155: Intet **Laan til Jordemoderhuse**. Distriktsjordemoderen i **Lem** (ved Skive) Distrikt androg om et Laan efter Kreditforeningslaan paa ikke over 3.000 Kr. med Sikkerhed i et Hus, hun agter at opføre. Der førtes en længere Forhandling om denne Sag, men der viste sig megen Betænkelighed ved at give et saadant 2. Pants Laan i en Jordemoderbolig af Hensyn til Konsekvenserne. Det var Meningen, at Laanet skulle afdrages i 20 Aar af det Boligtilskud, som Amtskommunen yder Jordemoderen. J. Chr. Jensen oplyste, at der ogsaa vilde fremkomme lignende Andragende fra hans Egn, men der var Sagen dog noget anderledes; han var betænkelig ved saadanne Laan. Formanden: Den Sag kommer for i det lukkede Møde. Resultatet af Forhandlingerne blev, at det vedtoges med 5 St mod 4 ikke at bevilge Andragenet.

(Det må være nr. 164, Karen Linde, der har søgt om lån).

Tidsskr. Jo. 1929 side 144, Viborg Amtsraad: I Amtsraadets Møde Lørdag den 6. April henstillede Sundhedsministeriet, at Amtsraadet bevilligede Penge til Anskaffelse af nye Vægte til alle Jordemødre i Amtet. Det er justerede 6 Kilogram **Bismervægte**, der er tale om. Amtsraadet vedtog at bevilge Pengene. Det drejer sig i alt om 250 Kr.

Kirkebøger med omtale af dødfødte børn

Ikke undersøgt systematisk.

Vær opmærksom på, at nogen kirkebøger først har sider til indførsler af døde børn fra f.eks. 1814, og at de første er indført med oplysninger under og sammen med døbte børn.

Fiskbæk kirkebog opslag 66--: 19 dødfødte nævnt fra 1816 til 1852. Se under Blaamand og Klysner (nr. 248 og 34).

Fly kirkebog opslag 51-53. Afskrevet og noteret under nr. 169 samt nævnt under 240 og 241.

Højslev kirkebog opslag 51-52. Noteret under nr. 170 Abelone Iversdatter, og de første nævnt under henholdsvis nr. 179 Kirsten Mogensdatter (Bridal) og nr. 246 Bodil Catrine Madsdatter.

Kvols kirkebog opslag 51--: 1814, Ane Nielsdatter, ueksamineret.

Et barn forløst i 1815 med instrumenter af stiftsfysikus Willemos fra Wiborg.

Derpå Petrine Blom 1816 + 1817 + 1818 + 1819 + 1820 + 181 + 2 i 1822 + 1829 + 1838.

1 i 1842 ved Stine Klysner og derpå K. Bertelsen 1855 + 1856 + 1857 + 1858.

I alt 17 dødfødte.

Kvorning kirkebog opslag 46-51. Kun en jordemoder, endda ueksamineret Maren Munk fra Løvskal, nævnes ved navn.

Lysgård kirkebog opslag 30-32. To i 1821 med jordemoder Maren Christensdatter (257), examineret.

11 med jordemoder Ane Kirstine Andersdatter/Svendsen (26): 1835, 1836, 1837, 1838 (x2), 1840, 1841, 1842, 1848, 1849 og 1850.

1 29.11.1843 med madame Lotte Spliid, examineret fra Viborg (nr. 259) og doctor Berg fra Viborg (se under nummer 259 om fødsel på Neder Thestrupgård i Lysgård).

1 i 1850 med jordemoder M. Krüger fra Viborg (208).

Mønsted kirkebog opslag 67-69. Dødfødte fra 1814 til og med 1849. Se under nr. 171, hvor hele listen er afskrevet, og under nr. 242, hvor lidt er gentaget.

Rødding kirkebog i Salling, se under dødfødte på Spøttrup i Medicinhistorisk årbog 2011..

Skive

Kirkebogen 1814- opslag 51: 1.11.1813 Cathrine Nielsen, examineret af stifts- og landfysikus. Hun er nævnt ved 5 af de 6 på den side.
Den 17.8.1816 i Vinde deltog Mette L??dersdatter, uexamineret.
Kirkebogen 1818—opslag 65 og 66:
Cathrine Nielsdatter 3 i 1818, 1 i 1819, 1 i 1821 og 1 i 1825.
Karen Andersdatter, examineret, 2 i 1822, 1 i 1823 samt 2 i 1826.
Kirkebogen 1829—Opslag 93 for 3 dødfødte drenge. Distriktslæge Tetens ved den ene med instrumenter. Jordemødres navne ikke nævnt.
Opslag 95 + 96 for dødfødte piger. 6 + 2 dødfødte. Jordemødres navne ikke nævnt.

Smollerup kirkebog opslag 67-70 nævner flere. Smollerup er i Fjends herred. I 1816 nævnes jordemoder i Vroue Marie Andresen, se flere.

Tjele kirkebog opslag 34-36. Maren Sørensdattera, Vester Tiele 1813 + 1815 og 1822. Er bearbejdet fuldt ud.

Torning

I kirkebogen før 1814 er ikke skema, men flere dødfødte nævnes. I 1801 og 1802 er hvert år to dødfødte men uden nærmere oplysninger.

Den 30.3.1803 begravet (opslag 139) dødfødt dreng i Skræ, jordemoder Karen Sørensdatter. Fosteret var gået i forrådnelse og samme dag begravet dødfødt født i 6. Måned. Samme jordemoder.

Begravet 3.4.1803 dødfødt, jordemoder Elisabeth Margrethe på lille Teilgaard.

August 1803 dødfødt dreng i Skræ, jordemoder Karen Sørensdatter.

10.7.1803 begravet dødfødt: Bristning før jordemoder Johanne Jensdatter blev hetet, navlesnor i klemme.

Opslag 140: Begravet dødfødt 10.5.1804, jordemoder Johanne Jensdatter, navlesnoren var forlagt og for kort.

Begravet 14. Sept.1804 Thomas Mogensens Hustru Anne-Cathrine Jensdatter i Impgaard, som døde paa 3die Dag efter at hun af Hr. Weiskopf i Wiborg var bleven forløst nemlig d. 7. Ejusdaem med et Pigebarn, som døde strax efter Fødselen og blev begravet i en Kiste med Moderen.

25. februar 1807 begravet Søren Christensens Hustru Else Christensdatter i Thorning, som efter 4ere Døgn BarnsNød blev af Hr. DistrictsChirurgus Weiskopf fra Wiborg den 14. Febr om Morgenen Kl. 5 ved instrumental Operation forløst med et dødfødt Drengbarn, hvilket blev lagt i Kisten hos Moderen, som døde den 21de ejusdem kl. 7. ((Weiskopf døde også i 1807))

25.9.1804 begravet dødfødt pige, jordemoder Johanne Jensdatter.

Opslag 141: Begravet dødfødt i 1806, uexamineret jordemoder Karen Sørensdatter.

Opslag 142, dødfødt 10.1.1808, jordemoder ikke nævnt.

1807 begravet dødfødt, født 23.9.1807 sent om aftenen før end jordemoder Karen Sørensdatters ankomst.

I kirkebog fra 1814 er skema over dødfødte (opslag 53-56). I alt 24 fra 1814 til og med 1830.

1, 1814, Karen Sørensdatter i Fedkom??, uexamineret. (nr. 254).

- 2, 1814, Johane Jensdatter i Lille Graaschou. Examineret (nr. 255).
- 3, 1815, Else Caspersdatter Schou i Thorning. Examineret (nr. 256).
- 4, 1818, do, examineret og beskikket.
- 5, 1821, Else Schou, examineret.
- 6, 1821, Maren Storgaard i Vium (ikke nævnt om eksamen, (nr. 257)
- 7, 1821, N. Rosenberg, examineret, fra Viborg (nr. 10).
- 8, 1822, Karen Sk??, uexamineret (nr. 258).
- 9, 1822, Maren Storgaard, examineret (nr. 257).
- 10, 1822, do., do.
- 11, 1822, Stine Jensdatter i Thorning, examineret (se nr. 128, exam. af Randrup).
- 12, 1823, do.
- 13, 1824, do.
- 14, 1824, do.
- 15, 1825, do.
- 16, 1827, do.
- 17, 1827, do.
- 18, 1828, Karen Sørensdatter af ??, uexamineret (nr. 23?). Fosteret født med lethed i 6. Måned.
- 19, 1829, Ane Kjerstine Jensdatter i Overlund(står der Overhvam?) (nr. 128). Født i begyndelsen af 6. Måned.
- 20, 1829, samme.
- 21, 1829, do.
- 22, 1829, do.
- 23, 1830, do.
- 24, 1830, do.

I næste kirkebog fra 1831 er en række dødfødsler, nemlig 9 drenge og 5 piger. Ved alle var Ane Kistine Jensdatter til stede

Tårup kirkebog opslag 50 – 52. En i 1813, Anne Nielsdatter, ueksamineret.
 Derpå Petrine Blaamand 2 i 1818, 1 i 1821 + 1823 + 1829 + 1832 + 1835 + 1838 + 1839.
 I 1840 Ablone Joens-/Jensdatter (Skal være Iversdatter, se nr. 170), eksamineret.
 1841 P Blaamand
 1843 + 1844 Stine Klysner.

Vammen kirkebog, opslag 50—(er bearbejdet, se under nr. 196).

Viborg Søndre sogn dødfødte børn 1813—opslag 101---

Viborg Domsogn opslag 45—født 1813---

Viborg Tugthus Sogn opslag 28. 4 fødsler 1839 + 1842 + 1844 og 1848. Alle under Ane M. Bønding (nr. 249).

Vridsted kirkebog opslag 41-43. 14 dødfødsler fra 1820 til 1851 (se resume under nr. 169).

Vium kirkebog opslag 95-96: Der er kun tre dødfødsler, nemlig i 1823, 1852 og 1853. Ved den første nævnes Maren Christensdatter (nr. 257) og i 1852 og 1853 Ane Kirstine Svendsen (nr. 26).

Vroue kirkebog opslag 51, 3 dødfødsler 1845-1847 (se under nr. 169).

Ørslevkloster:

I teksten er bl.a. fundet (der kan være flere):

5.4.1806 anmeldte den examinerede jordemoder Kjerstine Hjort (nr. 123) et dødfødt drengbarn.

1.5.1906, do.

14.9.1808 anmeldte den examinerede jordemoder Kjerstine Hjort, at et drengbarn født dødt dagen før.

På opslag 26 i kirkebogen fra 1814 er en tabel med 4 dødfødte, der anføres under Kirstine Hjort, der nævnes ved dem alle.

På opslag 61-64 i den næste kirkebog er yderligere indberetning om 17 dødfødte børn fra 1825 til 1840, og af disse nævnes Kirsten Bruddal som ueksamineret 11.2.1825 og samme under navnet Kirsten Mogensdatter Bruddal (nr. 179=231) som ueksamineret 11.10.1825. Fra 15.2.1827 er examineret jordemoder, Abelone Iversdatter (nr. 170) til stede med undtagelse af en fødsel i 1835, hvor Petrine Blaamand var til stede som eksamineret jordemoder (se nr. 248 i Fiskbæk).

Kun for de fire i 1814 – 1816 er teksten om fødslen afskrevet og kan ses under Kirstine Hjort (nr. 123).

Ørum kirkebog, Sønderlyng opslag 51-52 (er bearbejdet, se under nr. 211).

Jul i Skive

Skivebogen 1994 side 10: Fra 1931 til 1969 udkom der her i byen et hæfte ”Jul i Skive”. Af de 39 årgange havde de 22 omslagsbilleder med motiver fra Skives kirker efter malerier, hvoraf Mølgaard Andersen havde malet de 15.

Brev fra en jordemoder til hendes moder

Jordemoderen er ikke med sikkerhed påvist og moderen ej heller. Brevet ligger i en kasse med de to protokoller fra distriktslægen i Viborg om bl.a. jordemødre.

Kjære Moder

Da jeg nu alt i et Fjerdingaar har havt og virket i min nye Stilling her langt borte fra Dig og alle gamle Bekjendte og Venner, er jeg nogenlunde istand til at kunne give Dig en Beskrivelse af Forholdene her paa Stedet, som jo vistnok ere en Deel forskellige fra min Fødeegns. For det Første maae jeg meddele Dig, at min elskede Christian har faaet godt Arbeide. Det var saa heldigt at Skolen bliver bygget om og trængte til nyt Inventar af Borde og Bænke m.m. Dette Arbeide har Christian paataget sig efter Licitation og da han gjør sin Gjerning med lyst og altid smukt og solidt, saa vil dette ogsaa sikkert anbefale ham til at erholde Arbeide i Fremtiden. Jeg tør heller ikke klage over Fortjenesten, om Betalingen her paa Stedet vel ikke kan sættes i Lighed med den, der ydes paa Din Egn.

Imidlertid maa man ogsaa tage i Betragtning, at det ikke er saa dyrt at leve her, hvor Mælk, Brød, Kjød og Smør idetmindste er billigere, og Klædedragten simplere. Boligen er vel tarvelig, men dog anstændig, ? og hyggelig; en net lille Urtehave findes til Stedet. Christian og jeg mene derfor, at vi skulle finde os ret tilfredse her paa dette Sted, hvor vi maaske er omgivne af meget jævne, men skikkelige Mennesker.

Du havde Ret, da Du sagde mig, at jeg saa langt borte ude paa Landet vilde træffe paa mange ufornuftige, sære Skikke, paa Fordomme og Slendrian, som man ikke kjender paa Din Egn. Du kan tænke Dig min forbavselse, da jeg erfarer, at den forrige gamle Gjordemoder har, for at paaskynde Fødselen hos Barselkonerne, naar det gik noget sendrægtigt, ladet den stakkels Kone koge 3 Æg, uagtet det under Veeerne kostede hende megen Uleilighed og Bryderi, medens Gjordemodeen derpaa skulle spise Æggene og Barselkonen derimod tære det vandle Vand, hvori de vare kogte; Slaget, der idetmindste kunde vække Qvalme, men vistnok aldrig virkelige ? Meer; jeg vil ikke tale om, at den stakkels Barselskone baade før og efter Fødselen tvinges til at Fortære en Deel Brændeviin til at styrke sig paa, uagtet det er hende høist modbydeligt, - ja, at det nyefødte Barn ogsaa gives Brændeviin i Patten, for at blive døsigt og rolig. Alle disse Misbrug, kan du vel begribe, at jeg stedse har travlt med at faae afskaffet. Min Tale vinder vel Indgang hos de Unge, men hos de Ældre, og for Bedsteforældrene, holder det haardt at faae dem bort fra den gamle Skik.

Du veed, kjære Moder, at jeg holder meget af Kaffe, men du kan troe, at jeg nær havde tabt al Appetit til den, da jeg saa, at hele Selskabet havde for Skik at slikke paa et Stykke Sukkerkandis og atter at lægge det tilbage i Sukkerskaalen til videre Afbenyttelse for de andre Gjæster. Siden den Tid sørger jeg for at have Vand ved Haanden til at skylle Sukkeret i. Man anseer mig vel i Begyndelsen for snærpet og fiin paa det, men nu taler Ingen mere derom.

Forleden havde jeg en meget fornøelig Cour til ---borg En deel af Jordemødre her i Amtat vare tilsagte at møde for Districtslægen paa en bestemt Dag og Tiid, og dertil vare tilsagt Befordring for at kjøre os til Stedet. - Alt iden Hensigt at underkaste os en Prøve paa vore Kundskaber. Der vare adskillige af mine Medcollegaer, som i Begyndelsen følte dem fornærmede over denne Foranstaltning, og forment, at da de engang vare blevene examinerede, og havde Lærebrev, behøvede man ikke at examinere dem igjen. Denne Misfornøjelse faldt imidlertid ganske bort, da det viiste sig, at denne Sammenkomst egentlig slet ingen Examen vare, men vare en Underholdning om de practiske Tilfælde i Gjordemoderfaget, hvortil man tog Anledning med at gennemgaa adskillige af de vanskelige Forretninger af alle Slags, som havde mødt for de forskjellige Jordemødre samt de Tilfælde, hvorunder det efter vor Lærebog er os paalagt at henvende sig til Lægen. Det Hele var upåtvivlelig en god Opfriskning af hvad vi have lært paa Stifttelsen, desuden fik vi med Lægens Foredrag endnu Lidt at vide om Eet og Andet, som gjorde, at vi bedre kunne indsee Grunden til den Fremgangsmaade, som er os indprentet. Det vare baade et par lærerige og fornøjelige Timer, og jeg sætter ogsaa Priis pa, at vi Jordemødre ved den Leilighed lærte hindanden at kjende.

Nu har jeg malet Brevet fuldt og maae slutte, men dog fortælle Dig, at jeg befinder mig meget vel og med et godt Haab om det Forestaaende.

Gid jeg snart maa høre gode Efterretninger fra dig og alle mine Kjære!

Din hengivne Datter

Birgitte Petersen

Alfabetisk oversigt over de nummererede jordemødre

Formålet her er at kunne finde nummeret, hvor oplysningerne om vedkommende skal findes.

Her er også for nogle anført bopæl.

Agersnap, Magdalene Hansen

Se nr. 220 Magdalene Hansen med erhvervet navn Agersnap i Højslev m.m.

Andersdatter, Ane Kristine

Se nr. 26, Ane Kristine Andersdatter gift Svendsen.

Andersdatter, Else Cathrine

Se nr. 185, i Øster Velling.

Andersdatter, Inger

Se nr. 7, Inger Andersdatter Knudsen.

Andersdatter, Julie Elise

Se nr. 32, Julie Elise Andersdatter gift Olsen.

Andersdatter, Karen

Se nr. 186, i Resen m.m.

Andersdatter, Kirsten

Se nr. 29, Kirsten Andersdatter gift Poulsen Hestbek.

Andersdatter, Kirsten

Se nr. 191, Kirsten Thorup født Andersdatter, i Mønsted

Andersdatter, Kirstine

Se nr. 180, på Fur.

Andersdatter, Maren

Se nr. 196, i Vammen.

Andersdatter, Margrethe gift Winther

Se nr. 28.

Andersen, Ane Marie Kamp født Dam gift

Se nr. 202, i Taaning.

Andersen, Anna Hansigne

Se nr. 147,1 Anna Hansigne Andesen gift Lange.

Andersen, Christiane

Se nr. 48, fra Brunshåb.

Andersen Halkjær, Inger

Se nr. 109, Inger Halkjær Andersen gift Mogensen.

Andersen, Johanne Jensine

Se nr. 39, fra Skive og 2. Distrikt, Fly.

Andersen, Karen Marie Jensen gift

Se nr. 79 i Sæby/Saby?

Andersen, Maren Jensdatter gift

Se nr. 75, i Troelsterup.

Andersen, Maren Kiersten

Se nr. 74, Maren Kiersten Andersen gift Madsen.

Andersen, Martine Caroline

Se nr. 81, Martine Caroline Andersen gift Jeppesen.

Andersen, Mette Magdalene Sørensen gift

Se nr. 96, i Viborg.

Andersen, Mette Marie

Se nr. 65, i Mønsted.

Andersen, Michala Mariane

Se nr. 166, i Løgstrup, Simested, Malling.

Andersen, Nimine Larsen gift

Se nr. 129, i Gjedsted, Uggerby, Viborg, Hammershøj m.m.

Anne/Annis, Kirsten

Se nr. 178, i Junget.

Asserby, Augusta Kathrine

Se nr. 163 i Ans.

Bach, Martha Sørensen gift

Se nr. 100, Ungstrup, Rødkjærsbro.

Nok gift Jensen i stedet.

Bach Larsen, Valborg

Se nr. 224, Valborg Bach Larsen, vikar i Thorning.

Bagge, Ane Emilie Margrethe

Se nr. 68, Ane Emilie Margrethe Bagge gift Nielsen.

Balling, Laura

Se nr. 116, i Viborg amt.

Bangsmark, Fru

Se nr. 228 i Mønsted fra Næstved og derpå til Brabrand.

Barbesgaard, Bolette

Se nr. 167, på Holmsland og i Skive.

Barfoed, Cicilia

Se nr. 1. Af Skive.

Bendtsen, Friderikke Christiane Bloos gift

Se nr. 89, på Juliane Hede.

Bendtsen, Kristine Anna

Se nr. 149, Kristine Anna Bendtsen gift Lauridsen.

Berg, Anne Margrethe Johannesdatter gift

Se nr. 11a, Anne Margrethe Johannesdatter gift med feldbereder Berg i Viborg.

Bertelsen, Madam

Se nr. 191, Madam Bertelsen i Mønsted eller Kirsten Thorup født Andersen i Mønsted.

Bierk, Pernille

Se nr. 21, Pernille Bierk gift Riis.

Birch, Helen

Se nr. 30, fra Frijsendal, Viborg amt.

Bjørn, Kirstine Marie Jensen gift

Se nr. 99, i Viborg amt.

Blaamand, Magarethe Petrine

Se nr. 248, Magarethe Torstens/Thorstensen gift Blaamand i Fiskbæk.

Blok, Anna Cathrine

Se nr. 4

Blok, Karin

Se nr. 3, Karin Bram født Bloch fra Viborg.

Blok, Nille Christine

Se nr. 10. Samme som Nille Christine Rosenberg. Af Viborg.

Blom

Se nr. 248, Magarethe Petrine Blaamand i Fiskbæk.

Bloos, Friderikke Christiane

Se nr. 89, Friderikke Christiane Bloos gift Bendtsen.

Bonne, Jørgine Marie

Se nr. 55, Jørgine Marie Bonne Grytzmacher.

Bram/Braem/Braems

Se nr. 3. Af Viborg.

Bram/Brandt, Ane Christine

Se nr. 211, Ane Christine Bram/Brandt født Gustavedsen i Ørum.

Bramberg, Maren Sørensdatter

Se nr. 12 i Vester Tjele.

Bredsgaard, Karen Sørensen gift

Se nr. 36, af Viborg amt.

Breim, Anna Marie

Se nr. 124, Anna Maria Breim gift Buchholtz, Reichel og Ussing.

Bruddal, Kirstine

Se nr. 179, i Højslev.

Bruun, Serine/Sørine Christine

Se nr. 130, i Nim og Skive.

Brøndum, Ane Kirstine

Se nr. 32b, Ane Kirstine Brøndum gift Frentz.

Brøndum, Ida Johanne Pedersen gift Rønberg

Se nr. 93, i Rødding.

Buchholtz, Anna Maria

Se Anna Maria Breim gift Buchholdtz, Reichel og Ussing, i København, Holstebro, Skive og Selde.

Bundgaard, Cathrine Christine Jæger gift Peters og

Se nr. 59.

Bysted

Se nr. 46, Larsine Torstensen i Ørum og Hammershøj.

Bæk, Thomasine Rønning gift

Se nr. 82, i Høbjerg/Højbjerg.

Bødker Pedersen, Kirstine Sigrud Vestergaard gift

Se nr. 201 i Hammershøj.

Bøiesen, Mette Marie

Se nr. 65, Mette Marie Bøiesen gift Andersen i Mønsted, jordemoder i Sal.

Bønding, Ane Magrethe

Se nr. 249, Ane Magrethe Mortensdatter gift Bønding i Viborg.

Carlsen, Karoline Dorthea Jensmine

Se nr. 118, i Viborg amt.

Caspersdatter

Se nr. 256, Else Caspersdatter Schou i Thorning.

Christensdatter, Cathrine

Se nr. 16 Cathrine Christensdatter gift Lyngholm. Samme som Kathrine Nielsen??

Christensdatter, Ellen Marie

Se nr. 60, Ellen Marie Christensdatter gift Sørensen.

Christensdatter, Inge

Se nr. 33, Inge Christensdatter gift Frentz.

Christensdatter, Kjersten/Kierstine

Se nr. 169, i Fly.

Christensdatter, Maren

Se nr. 177, af Tøndering.

Christensdatter, Maren

Se nr. 208, Maren Kryger født Christensdatter af Højbjerg.

Christensdatter, Maren

Er hun samme som Maren Storgaard, nr. 257? Nævnt i Lysgård 1821.

Christensdatter, Mette Kirstine

Se nr. 61, Mette Kirstine Christensdatter gift Christensen.

Christensen, Ane Katrine

Se nr. 144, Ane Katrine Christensen gift Kjærsgaard.

Christensen, Ane Kirstine Larsen gift

Se nr. 70, i Lysgård, Vium, Bjerregrav.

Christensen, Ane Margrethe

Se nr. 91, Ane Margrethe Christensen gift Nielsen og Kristensen i Resen, Grinderslev og Vroue.

Christensen, Ane Pedersdatter gift

Se nr. 22. Fra Veggerby, senere Lime, Veiby, Lem og Haasum.

Christensen, Berthe Jensen gift

Se nr. 57, fra Fur.

Christensen, Bodil Pedersdatter gift

Se nr. 35 fra Hjærk.

Christensen, Caroline Marie Christensen gift

Se nr. 80, i Sønderbæk.

Christensen, Edel Marie

Se nr. 85, Edel Marie Christensen gift Lorentzen.

Christensen, Else Johansdatter gift

Se nr. 13.

Christensen, Hanne Laurine

Se nr. 127, Hanne Laurine Christensen gift Marcussen.

Christensen, Juliane

Se nr. 233, Juliane Christensen gift Nielsen i Vammen.

Christensen, Kjerstine Marie Mortensen gift

Se nr. 69, i Vammen.

Christensen, Maren

Se nr. 64, Maren Christensen gift Møller.

Christensen, Maren Olesdatter gift

Se nr. 47, fra Vammen.

Christensen, Margrethe Nielsdatter

Se nr. 97, Margrethe Nielsdatter Christensen gift Stisen.

Christensen, Mette Kirstine Christensdatter gift

Se nr. 61, fra Seerup.

Christiansen, Caroline Cathrine Svendsen gift

Se nr. 53, i Viborg.

Christiansen Nielsen, Marianne

Se nr. 234, Marianne Christiansen Nielsen i Vammen.

Clausdatter, Else Marie

Se nr. 210, Else Marie Clausdatter i Vammen.

Dam, Ane Marie Kamp født

Se nr. 202, Ane Marie Kamp født Dam, gift Andersen, i Taaning.

Danielsen, Inge Christensdatter gift

Se nr. 33, fra Fur.

Dengsøe, Kristine Abigael Johansen gift

Se nr. 204, i Vester Velling, Tånum og Randers amt.

Desmarais, Ane Marie Petersen gift

Se nr. 76 i Viborg.

Dienstman, Edel

Se nr. 17, Edel Dienstman gift Jacobsen.

Dyrberg, Karen Eriksen gift

Se nr. 131, i Kjeldberg og Haderup. Til Stoholm i ca. 1950?? Nej før.

Døhlie, Dagmar Augusta Sofie Poulsen gift

Se nr. 132, i Selde m.m.

Elisabeth Margrethe

Se nr. 260 Elisabeth Margrethe fra Lille Teilgaard i 1803. Samme som nr. 197??

Elsberg, Oline

Se nr. 77, Oline Elsberg gift Jensen.

Engelund, M.A.E.

Se nr. 241 ved fødsel i Fly 1836.

Eriksen, Karen

Se nr. 131, Karen Eriksen gift Dyrberg.

Eriksen, Anine Pauline

Se nr. 221, Anine Pauline Eriksen født Poulsen, jo. i Selde.

Feldmann, Vilhelmine Elisabeth

Se nr. 56, Vilhelmine Elisabeth Feldmann gift Svenberg.

Fjeldsøe, Madsine

Se nr. 264,

Franck, Christine Marie

Se nr. 62, Christine Marie Franck gift Thisted.

Frederiksen, Henriette Cyrine Dorthea

Se nr. 103, Henriette Cyrine Dorthea Frederiksen gift Jensen.

Frentz, Ane Kirstine Brøndum gift

Se nr. 32b af Skive.

Fromberg, Dine Christine

Se nr. 110, Dine Christine Fromberg gift Stefansen.

Galle, Karen Petersen Mogensen gift

Se nr. 102, i Viborg amt.

Gierding, Maren

Se nr. 6. Maren Schaltz Gierdings kone. Af Thostrup i Rind herred.

Gjelstrup, Pauline

Se nr. 174, Pauline Gjelstrup gift Nielsen eller Pauline Zoll.

Grytzmacher/Grytzmacher, Jørgine Marie Bonne gift

Se nr. 55 i Eskær, Jebjerg, Vium, Ørum.

Guldager

Se under nr. 69 i Vammen.

Gustavedsen, Ane

Se nr. 211, Ane Christine Bram/Brandt født Gustavedsen i Ørum, Viborg amt.

Gybel, Marie

Se nr. 133, i Vium.

Hadrup, Margrethe Sophie

Se nr. 8. Af Viborg.

Hadsager, Vita, født Lauritsen

Se nr. 266, Vita Hadsager født Lauritsen.

Hald, Maren Kirstine Sørensen Jensen gift

Se nr. 101, i Viborg amt.

Hall, Christine Vilhelmine

Se nr. 45, Christine Vilhelmine Pedersdatter gift Hall i Vammen.

Halkjær, Inger Andersen

Se nr. 109, Inger Andersen Halkjær gift Mogensen, i Viborg amt.

Hallas, Gudrun

Se nr. 228, Gudrun Bangsmark gift Hallas i Mønsted og Brabrand.

Hamels, Kirsten

Se nr. 195, i Løvskaal.

Hanberg, Sophie

Se nr. 194, eksamineret i Kiel.

Hansdatter, Dorthé

Se nr. 184, af Rødding.

Hansdatter, Jacobine Cathrine

Se nr. 18, Jacobine Cathrine Hansdatter gift Pedersen.

Hansdatter, Maren

Se nr. 27, Maren Hansdatter gift Thøgersen.

Se også nr. 207, Maren Hansdatter af Højbjerg i 1741.

Hansdatter, Marie Margrethe

Se nr. 14, Marie Margrethe Hansdatter gift Jensen. Af Vinkel by.

Hansen, Ane Marie Nielsen gift

Se nr. 66, i Almind.

Hansen, Anna Jensigne

Se nr. 134, i Kragelund m.m.

Hansen, Christine

Se nr. 44, Christine Hansen gift Mulvad, i Thorning og Laastrup.

Hansen, Gudrun

Se nr. 218, Gudrun Hansen i Mønsted.

Hansen, Hansine Severine

Se nr. 107, Hansine Severine Hansen gift Pedersen.

Hansen, Ida Frederikke

Se nr. 135, i Viborg og Ans.

Hansen, Inger Ryberg gift Nielsen eller

Se nr. 199, i Hammershøj.

Hansen, Johanne Elisabeth

Se nr. 150, Johanne Elisabeth Hansen gift Lendal.

Hansen, Kirsten

Se nr. 188, i Lem.

Hansen, Magdalene

Se nr. 220, Magdalene Hansen. Hvor??

Hansen, Magdalene Pfaf født

Se nr. 9. Af Viborg

Hansen, Marie Jensen gift

Se nr. 114, i Viborg amt.

Haumann, Martine Petersen gift

Se nr. 136, i Hammershøj, Vium m.m.

Helvig Pinnerup/Jensen, Ane

Se nr. 160 i Balling.

Hesseldahl, Gertrud

Se nr. 244 i Langå i 1939.

Hestbek, Kirsten Andersdatter gift Poulsen

Se nr. 29, af Hierk by, Harre sogn.

Hjardemaal, Ane Cathrine Nicolaisdatter

Se nr. 4 i Viborg og i Junget, Viborg. Tidligere registreret som nr. 122.

Hjort, Kirstine

Se nr. 123, Kirstine Nielsdatter gift Hjort i Ørslevkloster og Ørum.

Holm, Anne Marie

Se nr. 240 i Fly i 1814.

Holst, Kirsten

Se nr. 181, af Viborg.

Hornbek, Karne

Se nr. 5. Af Langaa, Ulstrup Gods.

Houmann, Nielsine Martine Villadsen

Se nr. 136.

Iversdatter, Abelone

Se nr. 170, i Højslev.

Iversen, Maren Kirstine

Se nr. 137, i Ans.

Jacobsdatter, Sophie??

Se nr. 192 i Ørum.

Jacobsen, Edel Dienstman gift

Se nr. 17. af Vindum.

Jakobsen, Margrethe

Se nr. 190, Margrethe Jakobsen gift Knorr i Fiskbæk.

Jensdatter/Joensdatter, Ablone

Se nr. 170, Ablone Iversdatter i Tårup og Højslev.

Jensdatter, Charlotte

Se nr. 203, Madam Sabro = Charlotte Jensdatter i Taaning.

Jensdatter, Elisabeth

Se nr. 197, i Sjørslev sogn, Lysgård herred 1787.

Jensdatter, Ingeborre Kirstine

Se nr. 121, i Randers og Viborg.

Jensdatter, Inger

Se nr. 187, i Odense m.m.

Jensdatter, Johanne

Se nr. 255, Johanne Jensdatter i Lille Graaschou (Torning).

Jensdatter, Maren

Se nr. 11b, Maren Jensdatter gift Madsen.

Jensdatter, Maren

Se nr. 75, Maren Jensdatter gift Andersen.

Jensdatter, Margrethe

Se nr. 214, i Vium, Lysgård herred 1787.

Jensen, Ane

Se nr. 52, fra Bjerring, Overlund, Vium og Hjorthede.

Jensen, Ane Helvig

Se nr. 160, Anna Pinnerup eller Ane Helvig Jensen/Pinnerup i Balling.

Jensen, Ane Johanne

Se nr. 236 i Ørum.

Jensen, Ane Kirstine

Se nr. 128, i Thorning.

Jensen, Anne Marie Rønning gift

Se nr. 200, i Hammershøj.

Jensen, Anna Nørgaard

Se nr. 157, Anna Nørgaard Jensen gift Jessen.

Jensen, Berthe

Se nr. 57, Berthe Jensen gift Christensen.

Jensen, Elfrida Ludovika Lauritzen gift

Se nr. 138, i Lemming m.m.

Jensen, Else Nielsen gift

Se nr. 139, i Aidt m.m.

Jensen, Else Sørensen gift

Se nr. 73, i Debelt, Roslev.

Jensen, Helga

Se nr. 142, Helga Jessien gift Jensen.

Jensen, Henriette Cyrine Dorthea gift

Se nr. 103, i Viborg.

Jensen, Jensine Kirstine

Se nr. 111, Jensine Kirstine Jensen gift Nielsen.

Jensen, Johanne Frederikke

Se nr. 86, Johanne Ude, i Ørum, Lem m.m.

Jensen, Kamilla

Se nr. 140, i Mønsted, Aalestrup.

Jensen, Karen

Se nr. 141, i Skive, Gullerup, Hurup m.m.

Jensen, Karen Marie

Se nr. 38, Karen Marie Jensen gift Nielsen.

Jensen, Karen Marie

Se nr. 79, Karen Marie Jensen gift Andersen.

Jensen, Karen Sørensdatter gift

Se nr. 23, af Ans.

Jensen, Karoline

Se nr. 222, Karoline Jensen i Laastrup.

Jensen, Kirstine Marie

Se nr. 99, Kirstine Marie Jensen gift Bjørn.

Jensen, Lovisa

Se nr. 84, Lovisa Jensen gift Svendsen.

Jensen, Madam

Se nr. 230, Madam Jensen i Fiskbæk 1874.

Jensen, Maren

Se nr. 63, Maren Jensen gift Pedersen.

Jensen, Maren Kristine Sørensen

Se nr. 101, Maren Kristine Sørensen Jensen gift Hald.

Jensen, Maren Sørensdatter gift

Se nr. 12.

Jensen, Marie

Se nr. 83, Sørine Marie Jensen født Pedersen.

Jensen, Marie

Se nr. 114, Marie Jensen gift Hansen.

Jensen, Marie

Se nr. 153, Marie Jensen gift Madsen.

Jensen, Marie

Se nr. 49 (og 205), i Fiskbæk og i 23. Distrikt. Er samme som Marie Levring.

Jensen, Marie Margrethe Hansdatter

Se nr. 14

Jensen, Martha Bach

Se nr. 100 Martha Bach Sørensen gift Jensen i Rødkjærbro.

Jensen, Martine Christine

Se nr. 219, Martine Christine Jensen gift Sørensen og Lorentzen i Skive.

Jensen, Mette Kirstine Pedersdatter gift

Se nr. 31, af Oxenvad, Viborg amt.

Jensen, Mette Kristine

Se nr. 154, Mette Kristine Jensen gift Madsen.

Jensen, Nielsine Caroline Pedersen gift

Se nr. 106, i Viborg amt, Funder, Låstrup.

Jensen, Oline Elsberg gift

Se nr. 77, i Rind m.m.

Jensen, Severine

Se nr. 50, Severine Jensen gift Riisgaard i Højslev.

Jensen, Sørine Marie Petersen gift

Se nr. 83, i Thorning, Demstrup og Vium.

Jeppesen, Martine Caroline Andersen gift

Se nr. 81, i Viborg.

Jernshøj, Ulla

Se nr. 265, i Vinkel.

Jespersdatter, Mette

Se nr. 173, Mette Jespersdatter Schou.

Jespersen, Inger Marie

Se nr. 212 Inger Marie Pedersen født Jespersen.

Jessen, Anna Nørgaard Jensen gift

Se nr. 157, i Frederiks, V. Nebel, Ribe.

Jessien, Helga Jensen gift

Se nr. 142, i Haurum.

Johannesdatter, Anne Margrethe

Se nr. 11a. Anne Margrethe Johannesdatter gift Berg.

Johansdatter, Else

Se nr. 13, Else Johansdatter gift Christensen. Af Brændstrup sogn.

Johansen, Kristine Abigael

Se nr. 204, Kristine Abigael Johansen gift Dengsøe og først Madsen.

Jordemoder, Johanne

Se nr. 168, Johanne Jordemoder i Nautrup.

Jæger, Ane Magdalene

Se nr. 172, Ane Magdalene Sørensen gift Jæger.

Jæger, Cathrine Christine

Se nr. 59, Cathrine Christine Jæger gift Peters og Bundgaard.

Jørgensen, Ane Cathrine

Se nr. 43, Ane Cathrine Jørgensen gift Larsen.

Jørgensen, Dorthie Marie Olsdatter gift

Se nr. 54, fra Fly.

Jørgensen, Hansine Magdalene

Se nr. 94. Samme som Magdalene Rasmussen, Sørnder Burrild, Lee pr. Bjerregrav?

K??, Johanne Georgine Elisabeth

Se nr. 105, Johanne Georgine Elisabeth K?? gift Sørensen.

Kaasgaard, Inge Marie

Se nr. 193, i Astrup.

Kamp, Ane Marie

Se nr. 202, Ane Marie Kamp fød Dam, gift Andersen i Taaning.

Kastrup, Jacobine

Se nr. 237 i Sønder Omme og Laastrup.

Kehlet, Kristine

Se nr. 143, i Kjellerup.

Kjeldsen, Ester

Se nr. 263, Vinkel.

Kjærsgaard, Ane Katrine Christensen gift

Se nr. 144, i Bogstrup pr. Jebjerg.

Klausen, Elisabeth Marie

Se nr. 152, Elisabeth Marie Klausen gift Lynge.

Klock, Marie Cathrine Teilgaard gift

Se nr. 24, af Viborg by.

Klynsner, Kirstine Caroline Støttrup gift

Se nr. 34 fra Brunshåb, Fiskbæk og i 1859 i Tånum.

Klyve, Mariane

Se nr. 71, Mariane Klyve gift Thomsen.

Hvor har jeg Klyve fra? Der står Kryger i eksamensprotokollen m.m.

Knorr, Margrethe Jakobsen gift

Se nr. 190, i Fiskbæk og Thisted.

Knudsen, Anna Marie

Se nr. 113 i Viborg amt, Langaa.

Knudsen, Frida

Se nr. 213 Frida Knudsen i Hammershøj.

Knudsen, Inger Andersdatter

Se nr. 7. Af Viborg stift.

Knudsen, Jensine Nielsen gift

Se nr. 90 i Viborg.

Knudsen, Julie Angelica

Se nr. 145, af Skive.

Knudsen, Ragnhild

Se nr. 146, af Durup.

Kristensen, Ane Kirstine

Se nr. 70 i Kjeldbjerg, Vroue, Fly m.m.

Kristensen, Elisabeth

Se nr. 217 i Kjellerup.

Kryger, Maren

Se nr. 208, Maren Kryger født Christensdatter i Højbjerg.

Kryger, Mariane

Se nr. 71, Mariane Kryger gift Thomsen eller Thomassen i Højbjerg..

Lange, Anna Hansigne Andersen gift

Se nr. 147, i Viborg og Låstrup.

Larsen, Ane Cathrine Jørgensen gift

Se nr. 43 i Aalborg, Viborg amt.

Larsen, Ane Kirstine

Se nr. 70, Ane Kirstine Larsen gift Christensen/Kristensen.

Larsen, Ane Marie Pedersen gift

Se nr. 72, i Lihme.

Larsen, Cyrilla

Se nr. 148, af Ulstrup, Flauenskjold og Lee.

Larsen, Dorothea Marie

Se nr. 98, i Viborg, Bramming , Ry. Født i Pennsylvania.

Larsen, Nimine

Se nr. 129, Nimine Larsen gift Andersen.

Larsen, Othilia Pedersen gift

Se nr. 112, i Viborg amt.

Larsen, Valborg Bach

Se nr. 224, Valborg Bach Larsen, vikar i Thorning.

Lauridsen, Kristine Anna Bendtsen gift

Se nr. 149, på Fur, i Bække, Vorbasse, V. Nebel.

Lauritsen, Vita Hadsager født

Se nr 266, Sønder Resen.

Lauritzen, Elfrida Ludovika

Se nr. 138, Elfrida Ludovika Lauritzen gift Jensen.

Lauritzen, Kristine

Se nr. 189, Kristine Lauritzen gift Sørensen.

Laursen, Anna Marie

Se nr. 159, Anna Marie Laursen gift Paulsen.

Lauthius, Anna Margaretha

Se nr. 247, Anna Margaretha Lauthius i Firehuse i Frederiks sogn.

Lendal, Johanne Elisabeth Hansen gift

Se nr. 150, i Højslev.

Lerche, Jakobine Nielsine

Se nr. 232, Jakobine Nielsine Lerche gift Olsen i Vammen og Randers Amt.

Leth, Mette Kirstine Jensen Sørensen gift

Se nr. 95, i Høiberg m.m. Senere gift Søndergaard.

Levring, Marie Elisabeth

Se nr. 49, fra Viborg og senere Fiskbæk.

Lind, Madam

Se nr.238 ved fødsel i Vammen i 1814.

Linde, Karen Margrethe

Se nr. 164, Karen Margrethe Linde gift Sørensen.

Lindhardt/Leonhard, Frederikke Sophie

Se Frederikke Sophie Lindhardt/Leonhard gift Theleman.

Ljøring, Alma Beck Lorentzen gift

Se nr. 151, i Løgstrup.

Loehr, Johanne Marie

Se nr. 40, Johanne Marie Loehr gift Schrøder.

Lorentsen, Martine

Se nr. 219, Martine Christine Jensen gift Sørensen og Lorentsen i Skive.

Lorentzen, Alma Beck

Se nr. 151, Alma Beck Lorentzen gift Ljøring.

Lorentzen, Edel Marie Christensen gift

Se nr. 85 i Skive Landsogn og Mønsted.

Lund, Kirsten Marie Petersen gift

Se nr. 92, i Jebjerg.

Lynge, Elisabeth Marie Klausen gift

Se nr. 152, i Viborg.

Lyngholm, Cathrine Christensdatter

Se nr. 16. Af Fiskbæk.

Madsdatter, Bodil Catrine

Se nr. 246 Bodil Catrine Madsdatter i Højslev.

Madsen, Ane

Se nr. 52, Ane Jensen født Madsen.

Madsen, Clara

Se nr. 216, Clara Martine eller Marie Madsen i Højslev, Bjerringbro/Ulstrup.

Madsen, Jørgine Marie

Se nr. 153, Marie Madsen i bl.a. Vammen og Thorning.

Madsen, Kristine Abigail Johansen gift

Se nr. 204.

Madsen, Maren Jensdatter gift

Se nr. 11b. Af Langå, Ulstrup Gods.

Madsen, Maren Kiersten Andersen gift

Se nr. 74, i Skive.

Madsen, Marie

Se nr. 216, Marie Madsen i Bjerringbro.

Madsen, Marie Cathrine Svendsdatter gift

Se nr. 25 i Fallitzgaard, Dollerup sogn. Som nr. 26.

Madsen, Marie Jensen gift

Se nr. 153, i Torning, Velle, Vammen.

Madsen, Mette Kristine Jensen gift

Se nr. 154, i Vindum, Aidt, Højbjerg, Haurum.

Madsen, Sara Nørregaard gift

Se nr. 158, i Simested, Torning.

Marcussen, Hanne Laurine Christensen gift

Se nr. 127 i Aalborg og Vium.

Marcussen, Jacobine Cathrine Mathiesen gift

Se nr. 18. Er hun samme som Jacobine Pedersen født Hansdatter??

Marker, Maren Christiansen gift

Se nr. 67, i Vium.

Mathiesen, Jacobine Cathrine

Se nr. 18, Jacobine Cathrine Mathisen gift Marcussen. Af Viborg.

Metz, Jørgine Frederikke

Se nr. 42, Jørgine Frederikke Metz gift Mohr.

Mikkelsen, Hansine

Se nr. 226, Hansine Mikkelsen i Thorning og derpå Hammershøj. Hun synes ikke at være kommet til Hammershøj, men til Skive landsogn.

Mikkelsen, Inger Cathrine Nicolajdatter gift

Se nr. 19. Af Onsdrup. Senere Almind, Dollerup og Finderup og derpå Øster Velling.

Mikkelsen, Karen

Se nr. 226, Karen Mikkelsen i Thorning og derpå Skive Landsogn. Det er Hansigne Mikkelsen, der i ovesigtet over Danmarks jordemødre i 1938 er i Thorning pr. Kjellerup og i 1939 i Skive.

Mogensdatter, Kirsten

Se nr. 231, Kirsten Mogensdatter i Højslev.

Mogensen, Astrid

Se nr. 262 i Viborg amt.

Mogensen, Inger Andersen Halkjær

Se nr. 109 i Viborg amt.

Mogensen, Karen Petersen

Se nr. 102, Karen Petersen Mogensen gift Galle.

Mohr, Jørgine Frederikke Metz gift

Se nr. 42, fra Skive.

Mortensdatter, Ane Magrethe

Se nr. 249, Ane Magrethe Mortensdatter gift Bønding i Viborg.

Mortensen, Else

Se nr. 41, Else Mortensen gift Petersen.

Mortensen, Kjerstine Marie

Se nr. 69, Kjerstine Marie Mortensen gift Christensen.

Mulvad, Christine

Se nr. 44, Christine Mulvad født Hansen i Thorning. Laastrup.

Munk, Maren

Se nr. 239, Maren Munk, ueksamineret i Løvskaal.

Møller, Maren Christensen gift

Se nr. 64 fra Fur.

Møller , Marie Kirstine

Se nr. 17b, Marie Kirstine Møller gift Wiborg.

Møller,

Se nr. 182, Opsynsmand Møllers fraskilte hustru.

Nicolajdatter, Inger Cathrine

Se nr. 19, Inger Cathrine Nicolajdatter gift Mikkelsen.

Nicolajsdatter, Ane Cathrine

Se nr. 122, Ane Cathrine Nicolajsdatter Hiardemaal.

Nielsdatter, Ane

Se nr. 253 Ane Nielsdatter i Kvols.

Nielsdatter, Cathrine

Se nr. 250, Cathrine Nielsdatter i Skive.

Nielsdatter, Kirstine

Se nr. 123, Kirstine Nielsdatter gift Hjort i Ørslevkloster/Højslev.

Nielsdatter, Mariane

Se nr. 126, i Durup, Balling, Krejberg.

Nielsdatter, Margrethe

Se nr. 171, Margrethe Nielsdatter, i Mønsted.

Nielsen, Ane Emilie Margrethe Bagge gift

Se nr. 68, i Viborg.

Nielsen, Ane Margrethe Christensen gift

Se nr. 91, i Egeberg, Resen, Grinderslev og Vroue.

Nielsen, Ane Marie

Se nr. 66, Ane Marie Nielsen gift Hansen.

Nielsen, Christine

Se nr. 162, Christine Nielsen gift Sodborg.

Nielsen, Ellen Marie

Se nr. 51 fra Vrou, senere Thorning.

Nielsen, Else

Se nr. 139, Else Nielsen gift Jensen.

Nielsen, Frederikke

Se nr. 78, Frederikke Nielsen gift Pedersen/Petersen i Sønderhede og Vellev.

Nielsen, Inger Ryberg gift Hansen eller

Se nr. 199, i Hammershøj.

Nielsen, Jensine

Se nr. 90, Jensine Nielsen gift Knudsen.

Nielsen, Jensine Kirstine Jensen gift

Se nr. 111, i Viborg amt.

Nielsen, Juliane

Se nr. 233, Juliane Nielsen født Christensen i Vammen.

Nielsen, Karen Marie Jensen gift

Se nr. 38 fra Asmild Mark, senere 4. Distrikt og 19. Distrikt.

Nielsen, Karen Marie Mikkeline

Se nr. 155, Karen Marie Mikkeline Nielsen gift Rasmussen i Høgild.

Nielsen, Kathrine

Se nr. 250, Cathrine Nielsdatter i Skive.

Nielsen, Kirsten

Se nr. 156, i Viborg.

Nielsen, Kirsten Marie Rasmussen gift

Se nr. 88 i Vidstrup/Vilstrup, Thorning.

Nielsen, Kirstine

Se nr. 225, Kirstine Nielsen fra Bjerregrav, ansat i Hjørring amt 1939. Fra 1.11.1939 på Fur.

Nielsen, Laura Marie

Se nr. 87, Laura Marie Nielsen gift Olesen.

Nielsen, Marianne Christiansen/Christiane

Se nr. 234, Marianne Christiansen Nielsen i Vammen.

Nielsen, Pauline Gjelstrup gift

Se nr. 174, eller Pauline Zoll, i Viborg.

Nissen, Clara Martine

Se under nr. 216, Clara Madsen i Ulstrup/Bjerringbro. Også været i Højslev ved Skive.

Norsgaard, Else

Se nr. 175, i Selde.

Nyerup, Larsine Thorstensen gift Sørensen senere gift

Se nr. 46, af Durup, senere Hammershøj.

Nørager

Se nr. 241 i Haderup og fødsel i Fly, M.A.E. Engelund født Nørager.

Nørgaard Jensen, Anna

Se nr. 157, Anna Nørgaard Jensen gift Jessen.

Nørregaard, Sara

Se nr. 158, Sara Nørregaard gift Madsen.

Olesdatter, Maren

Se nr. 47, Maren Olesdatter gift Christensen.

Olesen, Laura Marie Nielsen gift

Se nr. 87, i Kragelund.

Olsdatter, Dorte Marie

Se nr. 54, Dorte Marie Olsdatter gift Jørgensen.

Olsen, Jakobine Nielsine

Se nr. 232, Jakobine Nielsine Olsen født Lerche i Vammen og Randers Amt.

Olsen, Julie Elise Andersdatter gift

Se nr. 32, af Over Viskum by.

Olufsdatter, Maren

Se nr. 119, i Viborg amt.

Paikjær

Se nr. 3, Karin Bram født Block fra Viborg.

Paulsen, Anna Marie Laursen gift

Se nr. 159, i Bjerringbro, Hadsten og Sale.

Pedersdatter, Ane

Se nr. 22 Ane Pedersdatter gift Christensen.

Pedersdatter Christensen, Ane Margrethe

Se nr. 91, Ane Margrethe Pedersdatter Christensen gift Nielsen og Christensen/Kristensen i Resen, Vroue og Grinderslev.

Pedersdatter, Anne

Se nr. 125, i Spøttrup?

Pedersdatter, Bodil

Se nr. 35, Bodil Pedersdatter gift Christensen.

Pedersdatter, Christine Vilhelmine

Se nr. 45, Christine Vilhelmine Pedersdatter gift Hall i Vammen.

Pedersdatter, Dorthé

Se nr. 2. Af Viborg.

Pedersdatter, Else Cathrine

Se nr. 242 i Mønsted.

Pedersdatter, Mette Kirstine

Se nr. 31, Mette Kirstine Pedersdatter gift Jensen.

Pedersen, Ane Marie

Se nr. 72, Ane Marie Pedersen gift Larsen.

Pedersen Brøndum, Ida Johanne

Se nr. 93, Ida Johanne Pedersen Brøndum gift Rønberg.

Pedersen, Caroline Nielsine

Se nr. 104, i Viborg amt.

Pedersen, Else

Se nr. 117, Else Pedersen Thordahl.

Pedersen, Frederikke

Se nr. 78, Frederikke Nielsen gift Pedersen i Sønderhede og Vellev.

Pedersen, Gertrud

S nr. 165, Gertrud Pedersen gift Vistesén.

Pedersen, Hansine Severine Hansen

Se nr. 107, i Viborg amt.

Pedersen, Inger Marie

Se nr. 206, Inger Marie Pedersen i Vium, tidligere Lemvig.

Pedersen, Inger Marie

Se nr. 212 Inger Marie Pedersen født Jespersen i Haurbak 1868-1870.

Pedersen, Jacobine Hansdatter gift

Se nr. 18. Er hun samme som Jacobine Cathrine Mathiesen gift Marcussen??

Pedersen, Kirstine Sigrid Vestergaard gift Bødker

Se nr. 201.

Pedersen, Larsine

Se nr. 46, Larsine Sørensen gift Thorstensen og Pedersen i Hammershøj.

Pedersen, Luise

Se nr 267, Luise Pedersen. Jordemoder i Estvad. Bar Jens Peter Nielsen Korsbakke, da han blev døbt i Estvad kirke 26.4.1908.
(Er Estvad i Viborg eller Ringkøbing amt??)

Pedersen, Maren Jensen gift

Se nr. 63 i Loll?, Viborg amt.

Pedersen, Nielsine Caroline

Se nr. 106, Nielsine Caroline Pedersen gift Jensen.

Pedersen, Othilia

Se nr. 112, Othilia Pedersen gift Larsen.

Pedersen, Stine

Se nr. 31, er det samme??

Peters, Cathrine Christine Jæger gift Bundgaard og

Se nr. 59 fra Tånum, Randers, Hammershøj, Vium m.m.

Petersdatter, Ane Marie

Se nr. 15, Ane Marie Petersdatter gift Østrup. Af Hinge.

Petersen, Ane Marie

Se nr. 76, Ane Marie Petersen gift Desmarai.

Petersen, Anna Marie

Se nr. 113, Anna Marie Knudsen gift Petersen i Langaa.

Petersen, Else Mortensen gift

Se nr. 41, Ytterup Mark, Skive. I Selde 1879.

Petersen, Frederikke

Se nr. 78, Frederikke Nielsen gift Petersen/Pedersen i Sønderhede og Vellev

Petersen Mogensen, Karen

Se nr. 102, Karen Petersen Mogensen gift Galle.

Petersen, Kirsten Marie

Se nr. 92, Kirsten Marie Petersen gift Lund.

Petersen, Martine

Se nr. 136, Martine Haumann gift Petersen.

Petersen, Sørine Marie

Se nr. 83, Sørine Marie Petersen gift Jensen.

Pfaff, Magdalene

Se nr. 9, Magdalene Pfaf født Hansen.

Pinnerup, Anna

Se nr. 160, se også Ane Helvig Pinnerup/Jensen, i Balling.

Poulsen, Anine Pauline

Se nr. 221, Anine Pauline Poulsen gift Eriksen, distriktsjo. i Selde.

Poulsen, Anna

Se nr 243, i Bjerringbro i 1939.

Poulsen, Augusta Kathrine

Se nr. 163, Augusta Kathrine Poulsen gift Storgaard.

Poulsen, Dagmar Augusta Sofie

Se nr. 132, Dagmar Augusta Sofie Poulsen gift Døhlie.

Poulsen Hestbek, Kirsten Andersdatter gift

Se nr. 29.

Poulsen, Marthe Augusta Riis gift

Se nr. 58, fra Bjerregaard. Er hun datter af nr. 21?

Pram, Ane Kirstine

Se nr. 211 i Ørum.

Rasmussen, Karen Marie Mikkeline Jensen gift

Se nr. 155, i Høgild.

Rasmussen, Kirsten Marie

Se nr. 88, Kirsten Marie Rasmussen gift Nielsen.

Rasmussen, Magdalene

Se nr. 94,

Ikke samme som Hansine Magdalene Jørgensen, Sønder Burrild, Lee pr. Bjerregrav, fra 1935 Viborg , der har nr. 209.

Reichel, Anna Maria Breir gift

Se nr. 124, Anna Maria Breir gift Reichel, Buchholtz og Ussing.

Riis, Marthe Augusta

Se nr. 58, Marthe Augusta Riis gift Poulsen.

Riis, Pernille Bierk gift

Se nr. 21. Viborg.

Er hun mor til nr. 58?

Riisgaard, Severine

Se nr. 50, Severine Jensen gift Riisgaard fra Skive, og Højslev.

Rosenberg, Nille Christine

Se nr. 10. Samme som Nille Christine Blok. Af Viborg.

Ryberg, Inger

Se nr. 199, Inger Ryberg gift Nielsen eller Hansen, i Hammershøj.

Rønberg, Ida Johanne Pedersen Brøndum gift

Se nr. 93, i Rødding.

Rønning, Anne Marie

Se nr. 200, Anne Marie Rønning gift Jensen.

Rønning, Thomasine

Se nr. 82, Thomasine Rønning gift Bæk.

Rønnow, Bodil Kirstine

Se nr. 174, i Breum.

Sabro, Madam

Se nr. 203, Madam Sabro = Charlotte Jensdatter i Taaning.

Sandahl, Anna Marie

Se nr. 161, i Viborg.

Schaltz Gierding, Maren

Se nr. 6.

Schmidt, Sophie Friderika Sørensen gift

Se nr. 20 i Viborg og senere Skive.

Schou, Else Caspersdatter

Se nr. 256, Else Caspersdatter Schou i Thorning.

Schou, Mette Jespersdatter

Se nr. 173, i Randers/på Bidsterup.

Schrøder, Johanne Marie Loehr gift

Se nr. 40, i Viborg.

Simonsdatter, Johanne Marie

Se nr. 120, i Nibe/ Skive og Viborg.

Sko??, Karen

Se nr. 258, Karen Sko?? (i Torning)

Skov, Inger

Se nr. 252, Inger Skov i Fiskbæk og Knudby.

Sodborg, Christine Nielsen gift

Se nr. 162, i Stauning, Kibæk, Ørum.

Spliid, Grethe

Se nr. 108, i Viborg amt.

Spliid, Lotte

Se nr. 259, madame Lotte Spliid af Viborg nævnt i 1843 i Lysgård.

Stenbuch, Clara Madsine

Se nr. 216 Clara M. Nissen gift Stenbuch og Madsen i Ulstrup, Højslev m.m.

Stephansen, Dine Christine Fromberg gift

Se nr. 110, i Viborg amt.

Stisen, Margrethe Nielsdatter Christensen gift

Se nr. 97, i Breum m.m.

Storgaard, Augusta Kathrine Poulsen gift

Se nr. 163, i Ans.

Storgaard, Maren

Se nr. 257, Maren Storgaard i Vium.

Støttrup, Kirstine Caroline

Se nr. 34, Kirstine Caroline Støttrup gift Klysner.

Svanberg, Vilhelmine Elisabeth Feldmann gift

Se nr. 56, i Skive.

Svendsdatter, Marie Cathrine

Se nr. 25, Marie Cathrine Svendsdatter gift Madsen.

Svendsen, Ane Kristine Andersdatter gift

Se nr. 26. Af Fallitzgaard, Dollerup sogn (som nr. 25).

Svendsen, Caroline Cathrine

Se nr. 53, Caroline Cathrine Svendsen gift Christiansen.

Svendsen, Lovisa Jensen gift

Se nr. 84, i Skive.

Søndergaard, Mette Kirstine Jensen

Se nr. 95, Mette Kirstine Jensen Søndergaard gift Leth.

Sørensdatter, Ane Cecilia

Se nr. 235 i Vammen.

Sørensdatter, Karen

Se nr. 23, Karen Sørensdatter gift Jensen.

Sørensdatter, Karen

Se nr. 254, Karen Sørensdatter i Fedkom?? (Torning).

Sørensdatter, Maren

Se nr. 12, Maren Sørensdatter gift Jensen. Af Vester Thiele (Tjele sogn).

Sørensen, Ane Magdalene

S nr. 172, Ane Magdalene Sørensen gift Jæger.

Sørensen, Ellen Marie Christensdatter gift

Se nr. 60, i Vium.

Sørensen, Else

Se nr. 73, Else Sørensen gift Jensen.

Sørensen, Johanne Frederikke Ude gift

Se nr. 86, i Foulum.

Sørensen, Johanne Georgine Elisabeth K?? gift

Se nr. 105, i Viborg amt.

Sørensen, Karen

Se nr. 36, Karen Sørensen gift Bredsgaard.

Sørensen, Karen Margrethe Linde gift

Se nr. 164, i Lem ved Skive.

Sørensen, Kristine Lauritzen gift

Se nr. 189, i Viborg og Thisted.

Sørensen, Larsine Thorstensen gift

Se nr. 46, Larsine Sørensen gift Thorstensen, senere gift Nyerup eller Pedersen Nyerup.

Sørensen, Magda

Se nr. 227, Magda Sørensen i Ålestrup, derpå Sølby på Fyn.

Sørensen Jensen, Maren Kristine

Se nr. 101, Maren Kristine Sørensen Jensen gift Hald.

Sørensen, Martha

Se nr. 100, Martha Sørensen gift Bach. Gift Jensen.

Sørensen, Martine Christine

Se nr. 219, Martine Christine Jensen gift Sørensen og Lorentsen i Skive.

Sørensen, Mette Kirstine Jensen Sørensen

Se nr. 95, Mette Kirstine Jensen Sørensen gift Leth, senere Mette Kirstine Sørensen gift Søndergaard.

Sørensen, Mette Magdalene

Se nr. 96, Mette Magdalene Sørensen gift Andersen.

Sørensen, Sophie Friderika

Se nr. 20, Sophie Friderika Sørensen gift Schmidt.

Teilgaard, Marie Cathrine

Se nr. 24, Marie Cathrine Teilgaard gift Kloch.

Theleman, Frederikke Sophie Lindhardt/Leonhard gift

Se nr. 37 fra Viborg amt.

Thisted, Christine Marie Franck gift

Se nr. 62, i Viborg, Hjermind, Randers.

Thomsen, Ane Kirstine/Cathrine

Se nr. 229 i Bjerregrav.

Thomsen/Thomassen, Mariane Kryger gift

Se nr. 71, i Højbjerg og Ørum

Thordal, Else Pedersen

Se nr. 117, i Viborg amt.

Thorstensen, Larsine

Se nr. 46, Larsine Thorstensen gift Sørensen/Byssted og senere gift Nyerup.

Thorstensen, Magarethe Petrine

Se nr. 248, Magarethe Petrine Thorstensen/Torstens gift Blaamand i Fiskbæk.

Thorup, Kirsten

Se nr. 191, i Mønsted.

Thøgersen, Maren Hansdatter gift

Se nr. 27. Af Hersom.

Torstens, Magarethe Petrine

Se nr. 248, Magarethe Petrine Torstens/Thorstensen gift Blaamand i Fiskbæk.

Ude, Johanne Frederikke

Se nr. 86, Johanne Frederikke ude gift Sørensen.

Udsen, Astrid Marie

Se nr. 198, i Viborg.

Uldbjerg, Kirstine

Se nr. 223, Kirstine Uldbjerg i Salling.

Ussing, Anna Maria Breir gift

Se nr. 124, Anna Maria Breir gift Buchholtz, Reichel og Ussing, i København, Holstebro, Skive og Selde.

Valeur, Anne Marie

Se nr. 115, i Viborg amt.

Vammen, Åse

Se nr. 251, Åse Vammen i Langå.

Vestergaard, Kirstine Sigrid

Se nr. 201, Kirstine Sigrid Vestergaard gift Bødker Pedersen.

Vilsgaard, Inger

Se nr. 183, af Rødding.

Vistesen, Gertrud Pedersen gift

Se nr. 165, i Bjerregrav.

Vogelius, Jacobine Kastrup født

Se nr. 237 i Laastrup, og før i Sønder Omme.

Wiborg, Marie Kirstine Møller gift

Se nr. 17b. af Vennerslev, Lysgaard herred. Senere Lemming, Gødvad og Svostrup sogne.

Winther, Margrethe Andersdatter gift

Se nr. 28. Af Viborg by.

Zoll, Pauline

Se nr. 174, Pauline Nielsen født Gjelstrup, i Viborg.

Ørding/Ørting, Johanne Jensine

Se nr. 39 i Fly og Vroue, Johanne Jensine Andersen født Ørding/Ørting.

Østrup, Ane Marie Petersdatter

Se nr. 15.

Geografisk fordeling i Viborg Amt

Her forsøges at lave en oversigt over jordemødrenes arbejdsområde.
For en del, er oplysningerne ret upræcise, f.eks. bare Viborg Amt.
For andre er der flere steder for den enkelte.

Viborg Amt, ikke nærmere præciseret

Nr. 7

Almind-Dollerup-Finderup

Nr. 19

Ans

Nr. 23.

Bjerregrav

Nr. 21? +

Brændstrup/Brøndstrup

Nr. 13

Estvad

Nr. 16

Fis(k)bek, Nørlyng (Fjends Nørlyng) Herred

Nr 16

Haasum

Nr. 22

Hinge, Lysgård Herred

Nr. 15

Langå

Nr. 5, Langå på Ulstrup Gods.

Nr. 11b, do.

Lem

Nr. 22

Lime

Nr. 22

Onsdrup

Nr. 19

Skive

Nr 1 + 16 + 20 +

Thostrup i Rind Herred

Nr. 6

Torning

Nr. 10 + 128 + 254 + 255 + 256 + 257 + 258

Veiby

Nr. 22

Venneslev, Lysgaard Herred

Nr. 17a +

Viborg

Nr 2 + 3 + 4 + 8 + 9 + 10 + 11a + 18 + 20 +21

Vindum, Middelsom Herred

Nr. 17a

Vinkel

Nr. 14

Vium

Nr 214, Magrethe Jensdatter, 255 Johanne Jensdatter

Wester Thiele

Nr. 12

Øster Welling

Nr. 19